

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej
z dnia2021 r.

GMINA KUŹNIA RACIBORSKA

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY KUŹNIA RACIBORSKA**

CZERWIEC 2021 ROK

L.p.	Spis treści:	Strona:
	Część „A” - UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.	4
I	WPROWADZENIE.	5
1.	Podstawa prawna sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska.	5
2.	Cel sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska.	5
3.	Zakres, zasady i tryb sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska.	5
4.	Zgodność Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska z przepisami odrębnymi – wymagania wynikające z innych ustaw.	6
5.	Rola i znaczenie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska.	10
II.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY – ZEWNĘTRZNE.	11
1.	Położenie gminy Kuźnia Raciborska.	11
2.	Ranga gminy Kuźnia Raciborska w układzie osadniczym.	11
3.	Powiązania gminy Kuźnia Raciborska w zakresie przyrodniczym (w tym transgraniczne).	21
4.	Powiązania gminy Kuźnia Raciborska w zakresie infrastruktury.	23
5.	Powiązania gminy Kuźnia Raciborska w zakresie transportu drogowego.	25
6.	Powiązania gminy Kuźnia Raciborska w zakresie transportu kolejowego.	25
7.	Powiązania gminy Kuźnia Raciborska w zakresie relacji społecznych.	25
III.	UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY – WEWNĘTRZNE.	25
1.	Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu gminy Kuźnia Raciborska.	25
2.	Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.	39
2a.	Diagnoza, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowana na potrzeby strategii rozwoju gminy.	40
3.	Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.	41
4.	Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.	60
5.	Rekomendacji i wniosków zawartych w audycie krajobrazowym lub określenia przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.	68
6.	Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia.	68
7.	Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.	73
8.	Potrzeby i możliwości rozwoju gminy.	76
9.	Struktura własności gruntów w gminie Kuźnia Raciborska.	87
10.	Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.	88
11.	Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.	89
12.	Udokumentowane złoża kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla, tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.	89
13.	Systemy komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.	91
14.	Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.	99

15.	Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.	101
16.	Tereny zamknięte.	103
17.	Obszary zdegradowane.	104
18.	Założenia rozwoju przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska.	105
Część „B” - KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.		107
I.	Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego.	108
II.	Ustalenia ogólne.	115
III.	Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.	115
IV.	Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.	130
V.	Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.	138
VI.	Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.	140
VII.	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.	145
VIII.	Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa.	146
IX.	Strategiczne inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, jakie mogą być rozmieszczone w obszarze gminy Kuźnia Raciborska.	147
X.	Obszary, na których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznych.	147
XI.	Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolne i nieleśne.	147
XII.	Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.	148
XIII.	Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.	149
XIV.	Obszary wymagające rekultywacji.	149
XV.	Obszary zdegradowane.	150
XVI.	Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.	150
XVII.	Elementy nie występujące w obszarze gminy Kuźnia Raciborska.	151
XVIII.	Elementy nie określane w obszarze gminy Kuźnia Raciborska.	151
XIX.	Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań.	151
XX.	Synteza ustaleń zmiany studium.	151

Ponadto, załącznikiem do uchwały Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej jest:

Załącznik nr 2 do uchwały Nr Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej z dnia, na który składają się rysunki określające uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego:
Rys. 2a – Uwarunkowania zewnętrzne – komunikacja oraz hierarchia ośrodków, skala 1:200 000.
Rys. 2b – Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, skala 1:15 000.
Rys. 2c – Struktura użytkowania terenu, skala 1:15 000.
Rys. 2d – Uwarunkowania przyrodnicze, skala 1:15 000.
Rys. 2e – Uwarunkowania kulturowe, skala 1:15 000.
Rys. 2f – Struktura władania, skala 1:15 000.
Rys. 2g – Infrastruktura techniczna, skala 1:15 000.
Rys. 2h – Układ komunikacyjny; Zadania służące realizacji celów ponadlokalnych, skala 1:15 000.
Załącznik nr 3 do uchwały nr Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej z dnia - rysunek określający kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska – Rysunek Studium, skala 1:10 000.

CZĘŚĆ „A”

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA

PRZESTRZENNEGO

I WPROWADZENIE.

1. Podstawa prawna sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska.

Art. 3 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym¹ zwanej dalej ustawą, do zadań własnych gminy zalicza kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej, wskazując (w ramach samodzielności planistycznej gminy), w szczególności, na uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Studium uchwała Rada Miejska w Kuźni Raciborskiej (w ramach właściwości Rady Gminy wynikającej z art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy o samorządzie gminnym²), rozstrzygając o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu studium, w trakcie wyłożenia, projektu studium, do publicznego wglądu, nieuwzględnionych przez Burmistrza Miasta Kuźnia Raciborska.

Podstawą prawną do przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska jest art. 9 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Rada Miejska w Kuźni Raciborskiej podjęła, w dniu 19 kwietnia 2018r., uchwałę Nr XLIII/369/2018 w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska, zwanej w ramach niniejszego dokumentu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska lub Studium.

2. Cel sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska.

Celem sporządzenia Studium, zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest określenie polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Studium winno uwzględniać zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy.

3. Zakres, zasady i tryb sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska.

Zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Studium sporządza się dla obszaru w granicach administracyjnych gminy. Organem sporządzającym Studium jest Burmistrz Miasta Kuźnia Raciborska.

Zasady sporządzania Studium wynikają wprost z przepisów dwóch ustaw:

- 1) ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – art.11 określającego zasady przeprowadzenia procedury planistycznej sporządzanego studium;
- 2) ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko³ – Działu III Udział społeczeństwa w ochronie środowiska – określającego, w szczególności, zasady opiniowania, udziału społeczeństwa w strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko ustaleń studium oraz zasady przyjęcia dokumentu studium.

Tryb i zakres sporządzania studium wynika wprost z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy⁴, w tym:

- 1) art. 10 ust. 1 ustawy – ustalającego elementy uwzględniane w studium – uwarunkowania rozwoju obejmujące kapitał społeczny, przyrodniczy i ekonomiczny;
- 2) art. 10 ust 2 ustawy – ustalającego elementy określone w studium w zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego, a także granice obszarów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy);
- 3) rozporządzenia określającego wymagany zakres projektu studium w części tekstowej i graficznej, a w szczególności wymogi dotyczące materiałów planistycznych, skali opracowań kartograficznych, stosowanych oznaczeń, nazewnictwa i standardów, sposobu dokumentowania prac planistycznych.

¹ Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2021 r., poz. 741, ze zm.).

² Ustawa z dnia 08 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713, ze zm.).

³ Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283, ze zm.).

⁴ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2004 r. Nr 118, poz. 1233).

Wymagania z zakresu ochrony środowiska uwzględnia się (w ramach uwarunkowań) i określa się (w ramach kierunków zagospodarowania przestrzennego) na podstawie opracowania ekofizjograficznego, sporządzonego zgodnie z art. 72 ust. 4 ustawy Prawo ochrony środowiska⁵.

Na potrzeby niniejszego Studium zostało sporządzone opracowanie ekofizjograficzne, przez które należy rozumieć, zgodnie z art. 72 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska: (...) *dokumentację sporządzaną na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa, charakteryzującą poszczególne elementy przyrodnicze na obszarze objętym studium lub planem i ich wzajemne powiązania.*

4. Zgodność Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska z przepisami odrębnymi – wymagania wynikające z innych ustaw:

Akt prawny	Treść aktu prawnego	Uwagi
Ustawa o samorządzie gminnym (Dz.U.2020 r. poz.713, ze zm.)	Art. 18. <i>2.Do wyłącznej właściwości gminy należy: 5) uchwalenie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (...)</i>	
Ustawa Prawo geologiczne i górnicze (Dz.U.2020 r. poz.1064, ze zm.)	Art. 95. <i>Ujawnianie złoża kopaliny, wód podziemnych oraz dwutlenku węgla w aktach planistycznych 1. Udokumentowane złoża kopaliny oraz udokumentowane wody podziemne, w granicach projektowanych stref ochronnych ujęć oraz obszarów ochronnych zbiorników wód podziemnych, a także udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla, w celu ich ochrony ujawnia się w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz planach zagospodarowania przestrzennego województwa. 2. W terminie do 2 lat od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologicznej przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża kopaliny oraz obszar udokumentowanego kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. 3. W terminie 6 miesięcy od dnia zatwierdzenia dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej złoża węglowodorów przez właściwy organ administracji geologicznej obszar udokumentowanego złoża węglowodorów obowiązkowo wprowadza się do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Koszty sporządzenia zmiany studium ponosi przedsiębiorca, który sporządził dokumentację geologiczno-inwestycyjną złoża węglowodorów.</i>	

⁵ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020 poz. 1219, ze zm.).

<p>Ustawa Prawo ochrony środowiska. (Dz.U.2020 r. poz.1219, ze zm.)</p>	<p>Art. 72. Wymagania w zakresie ochrony środowiska, jakie powinny spełniać studia i miejscowe plany. <i>Opracowania ekofizjograficzne</i> <i>W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska, w szczególności przez:</i> <i>1) ustalanie programów racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi, w tym na terenach eksploatacji złóż kopalin, i racjonalnego gospodarowania gruntami;</i> <i>2) uwzględnianie obszarów występowania złóż kopalin oraz obecnych i przyszłych potrzeb eksploatacji tych złóż;</i> <i>3) zapewnianie kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy miast i wsi, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki wodnej, odprowadzania ścieków, gospodarki odpadami, systemów transportowych i komunikacji publicznej oraz urządzania i kształtowania terenów zieleni;</i> <i>4) uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej;</i> <i>5) zapewnianie ochrony walorów krajobrazowych środowiska i warunków klimatycznych;</i> <i>5a) uwzględnianie potrzeb w zakresie zapobiegania ruchom masowym ziemi i ich skutkom;</i> <i>6) uwzględnianie innych potrzeb w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed hałasem, wibracjami i polami elektromagnetycznymi.</i> <i>2. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy przeznaczaniu terenów na poszczególne cele oraz przy określaniu zadań związanych z ich zagospodarowaniem w strukturze wykorzystania terenu, ustala się proporcje pozwalające na zachowanie lub przywrócenie na nich równowagi przyrodniczej i prawidłowych warunków życia.</i> <i>3. W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określa się także sposób zagospodarowania obszarów zdegradowanych w wyniku działalności człowieka, klęsk żywiołowych oraz ruchów masowych ziemi.</i> <i>4. Wymagania, o których mowa w ust. 1-3, określa się na podstawie opracowań ekofizjograficznych, stosownie do rodzaju sporządzanego dokumentu, cech poszczególnych elementów przyrodniczych i ich wzajemnych powiązań.</i></p>	<p>Zostało sporządzone opracowanie ekofizjograficzne (autor opracowania WEKTOR Doradztwo ekonomiczne i środowiskowe Michał Pazgan, lipiec 2019r.).</p>
<p>Ustawa o ochronie przyrody (Dz.U.2020 r. poz. 55, ze zm.)</p>	<p>Art. 2. [Zakres przedmiotowy i cele ochrony przyrody] <i>1. Ochrona przyrody, w rozumieniu ustawy, polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody:</i> <i>1) dziko występujących roślin, zwierząt i grzybów;</i> <i>2) roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;</i> <i>3) zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia;</i> <i>4) siedlisk przyrodniczych;</i> <i>5) siedlisk zagrożonych wyginięciem, rzadkich</i></p>	<p>Gmina Kuźnia Raciborska w całości położona jest w granicach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich</p>

	<p><i>i chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów;</i> 6) <i>tworów przyrody żywej i nieożywionej oraz kopalnych szczątków roślin i zwierząt;</i> 7) <i>krajobrazu;</i> 8) <i>zieleni w miastach i wsiach;</i> 9) <i>zadrzewień.</i> 2. <i>Celem ochrony przyrody jest:</i> 1) <i>utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów;</i> 2) <i>zachowanie różnorodności biologicznej;</i> 3) <i>zachowanie dziedzictwa geologicznego i paleontologicznego;</i> 4) <i>zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony;</i> 5) <i>ochrona walorów krajobrazowych, zieleni w miastach i wsiach oraz zadrzewień;</i> 6) <i>utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody;</i> 7) <i>kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.</i> Art. 3. <i>[Sposób realizacji celów ochrony przyrody]</i> Cele ochrony przyrody są realizowane przez: 1) <i>uwzględnianie wymagań ochrony przyrody w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.), programach ochrony środowiska przyjmowanych przez organy jednostek samorządu terytorialnego, koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategiach rozwoju województw, planach zagospodarowania przestrzennego województw, strategiach rozwoju gmin, <u>studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej oraz w działalności gospodarczej i inwestycyjnej;</u>(...)</i> Art. 22. <i>ust. 5. Projekty studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw i planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, w części dotyczącej obszaru chronionego krajobrazu, wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów, mogących mieć negatywny wpływ na ochronę przyrody obszaru chronionego krajobrazu.</i></p>	
Ustawa Prawo wodne (Dz. U. 2021 r. poz. 624)	<p>Art.166. 1. <i>W celu zapewnienia ochrony ludności i mienia przed powodzią:</i> 1) <i>obszary szczególnego zagrożenia powodzią uwzględnia się w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, planie zagospodarowania</i></p>	W dniu 18 października 2016 r. Rada Ministrów przyjęła zaktualizowane plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy (aPGW) . Zgodnie

	<p><i>przestrzennego województwa, strategii rozwoju województwa, ramowego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, gminnym programie rewitalizacji, decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego oraz w decyzji o warunkach zabudowy; (...)</i></p> <p>Art. 315. <i>[Dokumenty planistyczne]</i> <i>Planowanie w gospodarowaniu wodami obejmuje następujące dokumenty planistyczne:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> <i>1) plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy;</i> <i>2) plany zarządzania ryzykiem powodziowym;</i> <i>3) plan przeciwdziałania skutkom suszy;</i> <i>4) plany utrzymania wód;</i> <i>5) wstępną ocenę ryzyka powodziowego;</i> <i>6) mapy zagrożenia powodziowego;</i> <i>7) mapy ryzyka powodziowego;</i> <i>8) wstępną ocenę stanu środowiska wód morskich;</i> <i>9) zestaw właściwości typowych dla dobrego stanu środowiska wód morskich;</i> <i>10) zestaw celów środowiskowych dla wód morskich;</i> <i>11) program monitoringu wód morskich;</i> <i>12) program ochrony wód morskich.</i> <p>Art. 326. <i>1. Ustalenia dokumentów planistycznych, o których mowa w art. 315 pkt 1-3, uwzględnia się w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju województwa, planach zagospodarowania przestrzennego województwa, ramowym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego związku metropolitalnego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. (...)</i></p>	<p>z art. 114 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne dokumenty zostały opublikowane w formie rozporządzeń w Dziennikach Ustaw stając się aktami prawnymi regulującymi działania w gospodarce wodnej w latach 2016 - 2021.</p> <p>Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry został przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r., (Dz.U. z 1 grudnia 2016r. poz. 1938).</p> <p>W październiku 2020 r. Minister Klimatu i Środowiska działając na podstawie art. 171 ust. 4 ustawy Prawo wodne przekazał, między innymi. Gminie Kuźnia Raciborska mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) w postaci bazy danych przestrzennych oraz wersji kartograficznych. Przegląd i aktualizacja MZP i MRP dokonana została na podstawie art. 171 ust.8 ustawy Prawo wodne. Zgodnie z art. 183 ustawy Prawo wodne przeciwdziałanie skutkom suszy jest zadaniem organów administracji rządowej, samorządowej oraz Wód Polskich. Zostały zakończone prace, przez Wody Polskie, nad Planem przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS), dokumentem o strategicznym znaczeniu. Właśnie do niego będą się odnosiły wszystkie późniejsze, konkretne działania minimalizujące skutki suszy, podejmowane zarówno przez organy administracji rządowej, jak i samorządy.</p> <p>Plan przeciwdziałania skutkom suszy zostanie przyjęty w drodze rozporządzenia przez właściwego ministra do spraw gospodarki wodnej, planowane zakończenie prac</p>
--	---	--

		legislacyjnych I kwartał 2021 r. ⁶
Ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz.U.2020 r. poz. 981)	Art.6. – dotyczy uwzględniania minimalnej odległości elektrowni wiatrowej od budynku mieszkalnego przy uchwalaniu planów zagospodarowania przestrzennego. <i>W świetle przepisów ustawy z dnia 20 maja 2016r. o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych (Dz. U. 2019.654, ze zm.), jaka weszła w życie 1 lipca 2016r. przez elektrownię wiatrową należy rozumieć budowlę, o mocy większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o odnawialnych źródłach energii (o łącznej mocy zainstalowanej elektrycznej większej niż 40kW).</i>	Zgodnie z art. 10 ust. 2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: Jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu; w studium ustala się ich rozmieszczenie.
Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami Dz. U.2021 r.poz.710)	Art. 19. 1. <i>W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Przestrzennego gminy oraz w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się, w szczególności ochronę:</i> 1) <i>zabytków nieruchomości wpisanych do rejestru i ich otoczenia;</i> 2) <i>innych zabytków nieruchomości, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków;</i> 3) <i>parków kulturowych.(...)</i> 2. <i>W przypadku, gdy gmina posiada gminny program opieki nad zabytkami, ustalenia tego programu uwzględnia się w studium i planie, o których mowa w ust. 1.</i>	Został sporządzony Gminny Program Opieki nad Zabytkami
Ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U.2019 r. poz. 1437, ze zm.)	Art. 3. 3. <i>Gmina ustala kierunki rozwoju sieci w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.</i>	
Ustawa o rewitalizacji (Dz.U. z 2020 r. poz. 802, ze zm.)	Art. 20. 1. <i>W przypadku, gdy ustalenia gminnego programu rewitalizacji są niezgodne ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, przeprowadza się postępowanie w sprawie zmiany tego studium, w celu jego dostosowania do gminnego programu rewitalizacji.</i>	Uchwałą Nr XLI/359/2018 Rada Miejska w Kuźni Raciborskiej z dnia 19 marca 2018r. zmieniła Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023 nadając mu brzmienie ujęte w załączniku do uchwały.
Ustawa o lasach (Dz.U.2020 r. poz. 1463)	Art. 20. 1. <i>W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego uwzględnia się ustalenia planów urządzenia lasu dotyczące granic i powierzchni lasów, w tym lasów ochronnych.</i>	

5. Rola i znaczenie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska.

Ustęp 1 art. 3 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do zadań własnych gminy zalicza kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej, wskazując w szczególności na uchwalanie studium.

⁶ Min. Klimatu i Środowiska www.gov.pl Plan przeciwdziałania skutkom suszy www.stopsuszy.pl, stan inf. na dzień 10.12.2020 r.

Rozwiązania przyjęte w studium stanowią podstawę rozstrzygnięć dokonywanych w formie innych aktów kształtujących ład przestrzenny to jest miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (ustalenia studium mają wiążący charakter dla organów właściwych w przedmiocie sporządzania i uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego).

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest aktem zawierającym normy kształtujące ład przestrzenny, których adresatami są przede wszystkim organy gminy, co oznacza, że ww. normy obowiązują wyłącznie w strukturach administracji publicznej i tak:

- 1) zgodnie z art. 24 ust. 3 ustawy o gospodarce nieruchomościami⁷ podstawą tworzenia gminnych zasobów nieruchomości są studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin uchwalane na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- 2) zgodnie z art. 154 ustawy o gospodarce nieruchomościami, w przypadku braku planu miejscowego przeznaczenie *nieruchomości* ustala się na podstawie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
- 3) zgodnie z art. 47a ust. 3 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne⁸ studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy jest, między innymi, podstawą zakładania ewidencji miejscowości, ulic i adresatów;
- 4) zgodnie z art. 15 i art. 21 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków⁹ kierunki rozwoju gminy określone w studium uwzględnia się w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych;
- 5) zgodnie z art. 18 ustawy Prawo energetyczne¹⁰: „gmina realizuje zadania własne w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną, ciepło i paliwa gazowe zgodnie z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, a w przypadku braku takiego planu kierunkami rozwoju gminy zawartymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.”;
- 6) zgodnie z art.15 ustawy o rewitalizacji¹¹ gminny program rewitalizacji winien zawierać, w szczególności opis powiązań z dokumentami strategicznymi gminy, w tym studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy;
- 7) zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących¹²: „inwestycję mieszkaniową lub inwestycję towarzyszącą realizuje się niezależnie od istnienia lub ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, pod warunkiem, że nie jest sprzeczna ze studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz uchwałą o utworzeniu parku kulturowego”.

⁷ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r. poz. 65, ze zm.).

⁸ Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2020 r. poz. 276, ze zm.).

⁹ Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2019 r. poz. 1437, ze zm.).

¹⁰ Ustawa z dnia 10 kwietnia 1997r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 833, ze zm.).

¹¹ Ustawa z dnia 9 października 2015r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2020 r. poz. 802, ze zm.).

¹² Ustawa z dnia 5 lipca 2018r. o ułatwieniach i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (Dz. U. z 2018 r. poz. 1496).

II UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY – ZEWNĘTRZNE.

1. Położenie gminy Kuźnia Raciborska.

Gmina Kuźnia Raciborska położona jest w zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie raciborskim. Gmina graniczy od północy z gminą Bierawa (powiat kędzierzyńsko-kozielski - województwo opolskie), od północnego wschodu i wschodu z gminą Sośnicowice (powiat gliwicki), od wschodu z gminą Pilchowice (powiat gliwicki), od południowego wschodu z miastem Rybnik, od południa z gminą Lyski (powiat rybnicki) i gminą Nędza (powiat raciborski), a od zachodu z gminą Rudnik (powiat raciborski) i gminą Cisek (powiat kędzierzyńsko-kozielski – województwo opolskie). Gmina Kuźnia Raciborska jest zatem najbardziej na północ wysuniętą gminą powiatu raciborskiego. Zachodnią granicę gminy stanowi nurt rzeki Odry.

2. Ranga gminy Kuźnia Raciborska w układzie osadniczym.

1) powojenna historia jednostki administracyjnej Kuźnia Raciborska.

18 maja 1945 roku została utworzona gmina z miejscowościami: Kuźnia Raciborska, Turze, Budziska, Siedliska, Ruda, Ciechowice, Solarnia.

1 stycznia 1955 r. utworzono samodzielną, osiedlową Radę Narodową w Kuźni Raciborskiej. Wsie: Ruda, Budziska, Siedliska i Turze zostały włączone do nowo powstałej Gromadzkiej Rady Narodowej w Turzu. 1 stycznia 1967 roku osada przemysłowa Kuźnia Raciborska, licząca 4568 mieszkańców, otrzymuje prawa miejskie. Uzasadnieniem nadania praw miejskich jest dynamika rozwoju Kuźni, liczba mieszkańców oraz przesłanki ekonomiczne gwarantujące dalszy rozwój.

Z dniem 1 stycznia 1973 roku w ramach kolejnej reorganizacji utworzono Miejsko-Gminną Radę Narodową oraz Urząd Miasta i Gminy. W jej skład weszły: miasto Kuźnia Raciborska oraz sołectwa: Turze, Siedliska, Budziska i Ruda. Kolejna zmiana następuje 19 stycznia 1977 roku, kiedy to dokonano połączenia gminy Rudy z gminą Kuźnia Raciborska, z siedzibą Urzędu Gminy w Kuźni Raciborskiej. Gmina Rudy obejmowała następujące wsie: Rudy z przysiółkami, Ruda Kozielska, Jankowice. W wyniku tego połączenia obszar miasta i gminy Kuźnia Raciborska zwiększył się do 126,9 ha, a liczba mieszkańców do 12.210 osób. Obecnie po reformie administracyjnej, od 1 stycznia 1999 r. w skład gminy wchodzi: miasto Kuźnia Raciborska oraz sołectwa: Turze, Siedliska, Budziska, Ruda, Jankowice, Ruda Kozielska, Rudy wraz z przysiółkami Białe Dwór, Brantółka, Kolonia Renerowska, Paproć, Podbiała, Przerzycie, Szybki;¹³

2) pozycja gminy Kuźnia Raciborska w aspekcie ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020 (załącznik do uchwały nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016r.)

Zgodnie z podziałem województwa śląskiego na obszary funkcjonalne¹⁴ – gmina Kuźnia Raciborska położona jest w ramach wiejskiego obszaru funkcjonalnego (obszar funkcjonalny obejmuje tereny wiejskie położone w gminach wiejskich oraz miejsko-wiejskich województwa śląskiego).

W znacznej części są to obszary o funkcjach mieszanych i przejściowych, czyli takie, które tracą swój pierwotny charakter rolniczy w wyniku procesów urbanizacyjnych, w tym postępującej suburbanizacji (...).¹⁵

W procesach harmonijnego rozwoju obszarów wiejskich wskazane jest kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na obszarach o najwyższym potencjale glebowym oraz wielofunkcyjny rozwój na obszarach o niskim potencjale glebowym przy zachowaniu walorów przyrodniczych i tradycyjnego krajobrazu rolniczego. Jednocześnie wyzwaniem jest powstrzymanie żywiołowego podziału terenów otwartych oraz rozprzestrzeniania się zabudowy podmiejskiej, jednorodzinnej, celem zachowania różnorodności i spuścizny kulturowej terenów wiejskich. Kształtowanie krajobrazu, ochrona i wykorzystanie środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, będą miały pozytywny wpływ na środowisko przyrodnicze, walory krajobrazowe i jakość życia mieszkańców tego obszaru funkcjonalnego.(...).

Ponadto gmina Kuźnia Raciborska usytuowana jest w ramach obszarów funkcjonalnych:

a) obszarów funkcjonalnych szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej:

- *Obszaru terenów zamkniętych. Obszar funkcjonalny obejmuje miasta i gminy, na terenie których zlokalizowane są tereny zamknięte, Obszaru narażonego na niebezpieczeństwo powodzi. Główne działania w obszarze funkcjonalnym winny koncentrować się na podnoszeniu stopnia bezpieczeństwa przeciwpowodziowego poprzez optymalne zagospodarowanie terenów, których*

¹³ Piotr Nienartowicz <https://kuzniaraciborska.pl/index.php/historia>.

¹⁴ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ załącznik do uchwały nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016r., str. 14.

¹⁵ Tamże str. 16.

rozwój powinien być podporządkowany zachowaniu równowagi pomiędzy potrzebą ochrony środowiska przyrodniczego, działaniami na rzecz przeciwdziałania zagrożeniu powodziowemu a wykorzystaniem gospodarczym,¹⁶

- b) w ramach Obszarów kształtowania potencjału rozwojowego:
- Obszaru cennego przyrodniczo,
 - Obszaru ochrony krajobrazów kulturowych. Zasoby dziedzictwa kulturowego, zarówno materialne, jak i niematerialne, mają szczególne znaczenie w zachowaniu tożsamości regionu, kształtowaniu atrakcyjności gospodarczej i turystycznej województwa¹⁷ Ważnym elementem krajobrazu kulturowego województwa śląskiego są historyczne kompozycje krajobrazowe, między innymi w Rudach,
 - obszaru ochrony i kształtowania zasobów wodnych. Obszar funkcjonalny ochrony i kształtowania zasobów wodnych obejmuje teren całego województwa.
 - obszaru udokumentowanych złóż kopalin,
- c) w ramach Obszaru funkcjonalnego wymagającego rozwoju nowych funkcji przy użyciu instrumentów właściwych polityce regionalnej:
- obszaru przygranicznego. Rozwój obszaru powinien być ukierunkowany na stymulowanie wzrostu gospodarczego i rozwoju przedsiębiorczości poprzez współpracę międzynarodową, wymianę doświadczeń i dobrych praktyk w zakresie infrastruktury technicznej, komunikacyjnej, ochrony dziedzictwa kulturowego, turystyki, wspólnego przeciwdziałania klęskom żywiołowym, itp.¹⁸
 - obszaru wymagającego rewitalizacji. Obszarami wymagającymi rewitalizacji są tereny znajdujące się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Należą do nich tereny i obiekty zdegradowane, zdewastowane, w tym głównie poprzemysłowe, powojenne i pokolejowe, w większości zlokalizowane w centrach miast i dzielnicach śródmiejskich, w sąsiedztwie arterii komunikacyjnych i obszarów o walorach przyrodniczo-krajobrazowych. Obejmują one liczne osiedla robotnicze, zespoły zabudowy, tereny i obiekty postindustrialne. Po upadku tradycyjnych gałęzi przemysłu i braku z tym związanych procesów restrukturyzacyjnych oraz lokowaniu inwestycji na nowych terenach nastąpiła depopulacja, wyludnianie dzielnic oraz degradacja tkanki zabudowy mieszkaniowej. Powyższe doprowadziło do segregacji przestrzennej mieszkańców i powstawania dzielnic biedy i wykluczenia społecznego.
Główne wyzwania dla tych obszarów będą dotyczyć przywrócenia im funkcji użytkowych poprzez nowe zagospodarowanie o wysokich walorach architektury i urbanistyki, uwzględniające zagadnienia efektywności energetycznej i poszanowania energii, ukierunkowane na ochronę dziedzictwa kulturowego i kształtujące struktury pod kątem poprawy jakości środowiska zamieszkania. Istotna jest integracja przestrzenna i społeczna terenów zdegradowanych, kreowanie miejsc przestrzeni publicznej ukierunkowane na podniesienie jakości życia mieszkańców;¹⁹

3) ustalenia i działania w obszarze gminy Kuźnia Raciborska wynikające z członkostwa w Euroregionie Silesia i przyjętej Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia na okres 2014-2020.

Kuźnia Raciborska jest członkiem Euroregionu Silesia (data przystąpienia 13.05.1999r.), której polską część tworzy Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry. Obszar skupiający polską część Euroregionu Silesia położony jest w obrębie województwa śląskiego, opolskiego i obejmuje powiaty głubczycki, raciborski, rybnicki i wodzisławski. Czeska część Euroregionu Silesia znajduje się na terenie Kraju Morawsko – Śląskiego i obejmuje teren czterech powiatów tego kraju: Opawę, Bruntál, Nový Jičín, Ostravę-město.

Zgodnie ze Statutem cel jaki wyznaczyło sobie Stowarzyszenie opiera się na wspieraniu idei samorządu terytorialnego oraz obrony wspólnych interesów gmin członkowskich. Realizowany jest on z uwzględnieniem specyfiki położenia w obszarze przygranicznym. Stowarzyszenie osiąga swój cel poprzez utworzenie polsko - czeskiego Euroregionu, występowanie i zajmowanie stanowisk w sprawach dotyczących samorządu terytorialnego, podejmowanie wspólnych działań w zakresie: planowania i gospodarki przestrzennej, gospodarki komunalnej oraz ochrony środowiska, tworzenie korzystnych warunków dla ponadgranicznej współpracy różnych podmiotów w dziedzinach gospodarki, nauki, oświaty, kultury i sztuki, turystyki, rekreacji

¹⁶ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ załącznik do uchwały nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016r., str. 19.

¹⁷ Tamże str. 20.

¹⁸ Tamże str. 25.

¹⁹ Tamże str.25.

i sportu. Dodatkowo Stowarzyszenie wspiera wzajemną pomoc na wypadek katastrof i klęsk żywiołowych, inicjuje wspólne przedsięwzięcia oraz promuje walory zrzeszonych gmin.²⁰

Dla Euroregion Silesia sporządzono aktualizację Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia 2014-2020 (wspólny strategiczny dokument Euroregionu), której celem była aktualizacja wizji Euroregionu, zidentyfikowanie szans i mocnych stron w celu przekształcenia ich w realizowane przedsięwzięcia.

Strategia Rozwoju Euroregionu Silesia po stronie czeskiej przeznaczona jest nie tylko dla gmin i miast członkowskich z powiatów Opava, Bruntál, Nový Jičín, Ostrava-město, ale także dla stowarzyszonych organizacji członkowskich: Uniwersytet Śląski w Opawie, Powiatowa Izba Gospodarcza w Opawie, Macierz Śląska Opava, Lokalna Grupa Działania Opavsko i Lokalna Grupa Działania Hlučínsko.

W ramach opracowanej strategii nie pominięto zasięgu terytorialnego Euroregionu Silesia pod kątem obszaru zarządzanego przez Euroregion w ramach Funduszu Mikro projektów w programie INTERREGV-ARCz-RP2014-2020.

Po stronie polskiej Strategia Rozwoju Euroregionu Silesia przeznaczona jest dla miast i gmin członkowskich z terenu powiatów głubczyckiego, raciborskiego, rybnickiego i wodzisławskiego. Podobnie jak po stronie czeskiej, nie pominięto zasięgu Euroregionu Silesia pod kątem obszaru zarządzanego przez Euroregion w ramach Funduszu Mikro projektów w programie INTERREGV-ARCz-RP2014-2020.²¹

Polska część dokumentu zachowuje spójność ze wszystkimi istotnymi dokumentami powstałymi na szczeblu unijnym, państwowym, regionalnym i lokalnym, w szczególności takimi dokumentami jak:

- Komunikat Komisji Europejskiej Europa 2020,
- Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. KOM(2010)2020 wersja ostateczna,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: regiony, miasta, obszary wiejskie. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów dnia 13 lipca 2010 r,
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego, „ŚLĄSKIE 2020+”. Katowice, lipiec 2013 r.
- Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020r. Opole, grudzień 2012 r.,
- Strategia Rozwoju Powiatu Raciborskiego na lata 2014 – 2020,
- Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2015-2025, maj 2015 r.,
- Strategia Rozwoju Powiatu Rybnickiego na lata 2015- 2020, listopad 2015 r.

Kluczowe ustalenia strategii aktualizacji Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia 2014-2020 (polska część Euroregionu):

Ludność:

- *w polskiej części Euroregionu Silesia postępuje proces starzenia się społeczeństwa,*
- *wszystkie podregiony na obszarze polskiej części Euroregionu Silesia, za wyjątkiem powiatu rybnickiego, charakteryzuje ujemne saldo migracyjne.²²*

Gospodarka i rynek pracy:

- *liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w polskiej części euroregionu kształtuje się na poziomie znacznie niższym niż średnia krajowa. To samo dotyczy liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym.*
- *średni udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w roku 2017 kształtuje się na poziomie 3,15%, co stanowi wartość niższą od średniej krajowej, która wyniosła 4,6 %.. Poziom bezrobocie wykazuje zdecydowanie tendencję spadkową,*
- *najwyższe bezrobocie odnotowano w gminach powiatu głubczyckiego, najniższe natomiast w gminach Lyski, Jejkowice, Mszana i Pietrowice Wielkie (poniżej 2%),*
- *jedynymi ośrodkami miejskimi w polskiej części Euroregionu Silesia, w których notuje się dodatnie saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy są odpowiednio Racibórz i Głubczyce.²³*

Transport:

- *należy zintensyfikować działania Euroregionu prowadzące do aktywizacji gmin członkowskich w zakresie pozyskiwania środków zewnętrznych przeznaczonych na dofinansowanie infrastruktury transportowej,*

²⁰ Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Ody Euroregion Silesia www.euroregion-silesia.eu

²¹ Aktualizacja i implementacja Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia na lata 2014–2020, data opracowania styczeń 2018 – czerwiec 2019, EuroregionSilesia–CZ(stronaczeskaEuroregionuSilesia)Horninám.6974626Opava, StowarzyszenieGminDorzeczaGórnejOdry(stronapolskaEuroregionuSilesia)ul.Batorego747-400Racibórz.

²² Tamże str.50.

²³ Aktualizacja i implementacja Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia na lata 2014–2020, str. 63.

- konieczne jest zintegrowanie planów inwestycyjnych w zakresie rozwoju infrastruktury transportowej po obydwu stronach granicy, tak aby w maksymalny sposób wykorzystać dostępne środki zewnętrzne (zwłaszcza w kolejnej perspektywie UE 2021-2027),
- po stronie polskiej Euroregionu Silesia nie istnieje zintegrowany system transportu, w Euroregionie Silesia (z wyjątkiem Wodzisławia Śląskiego) nie ma bezpośrednich połączeń publicznymi środkami transportu umożliwiających transport pomiędzy stroną polską oraz czeską.²⁴

Infrastruktura techniczna:

- odsetek osób korzystających z instalacji wodociągowej na obszarze polskiej części euroregionu (97,4%) jest wyższy niż średnia krajowa (91,9%),
- odsetek osób korzystających z instalacji gazowej i kanalizacyjnej na obszarze polskiej części euroregionu jest niższy niż średnia krajowa,
- na terenie polskiej części euroregionu istnieją zarówno systemy ogrzewania indywidualnego jak i zbiorowego (ciepłownie miejskie, kotłownie). Większość gospodarstw domowych korzysta jednak z indywidualnych instalacji grzewczych,
- w lipcu 2013 roku na terenie polskiej części euroregionu został wprowadzony nowy system zbierania i recyklingu odpadów związany z wejściem w życie przepisów ustawy z dnia 1 lipca 2011 roku o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw.²⁵

Infrastruktura społeczna:

Placówki oświatowe.

- istnieje konieczność intensyfikacji działań na rzecz realizacji wspólnych projektów polegających na kształceniu zawodowym,
- sieć szkół podstawowych i średnich na obszarze polskiej części Euroregionu jest odpowiednia pod względem istniejących potrzeb,
- w ramach Funduszu Mikroprojektów Euroregionu Silesia 2007-2013 projekty dla szkół stanowiły ponad jedną trzecią wszystkich projektów. Największe zainteresowanie współpracą transgraniczną występuje w szkołach podstawowych z obu stron granicy. Dobrze rozwinięta jest także współpraca transgraniczna uczelni wyższych. W perspektywie programowej 2014-2020 zainteresowanie współpracą transgraniczną szkół jest w dalszym ciągu wysokie.

Placówki pomocy społecznej.

- sieć placówek pomocy społecznej dostosowana jest do systemu pomocy społecznej i wynika z zakresu zadań własnych oraz zleconych jednostkom samorządu terytorialnego,
- na terenie polskiej części Euroregionu Silesia, w każdej gminie znajduje się sieć placówek świadczących zadania z zakresu pomocy społecznej, co wynika z organizacji systemu w Polsce,
- Euroregion Silesia wspiera rozwój współpracy pomiędzy placówkami pomocy społecznej,
- Pomyślnie rozwija się przede wszystkim współpraca transgraniczna pomiędzy domami dla osób starszych.

Placówki służby zdrowia.

- w polskiej części Euroregionu Silesia znajduje się szeroka sieć placówek zapewniających zarówno podstawową, jak i specjalistyczną opiekę medyczną,
- na terenie polskiej części Euroregionu Silesia funkcjonuje wysokiej klasy placówka służby zdrowia: Samodzielny Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych im. ks. bp. Józefa Nathana w Branicach, jak również specjalistyczny Wojewódzki Szpital Chorób Płuc im. dr. Alojzego Pawelca w Wodzisławiu Śląskim,
- współpraca transgraniczna placówek służby zdrowia na terenie Euroregionu Silesia nie jest zbyt rozwinięta.²⁶

Kultura, sport, czas wolny i ruch turystyczny:

- z ekonomicznego punktu widzenia najważniejszą dla Euroregionu formą turystyki jest turystyka rodzinna (rekreacyjna i sportowa) weekendowa, ze szczególnym uwzględnieniem turystyki rowerowej. Należy jednak pamiętać, iż w związku z niejednorodnym systemem wytyczania i znakowania tras rowerowych dla zapewnienia spójności poziomu oznakowania powinna być zapewniona odpowiednia koordynacja działań w ramach Euroregionu Silesia polegająca na wspólnych opracowaniach docelowych sieci tras rowerowych,

²⁴ Tamże str. 92.

²⁵ Tamże str. 112.

²⁶ Aktualizacja i implementacja Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia na lata 2014–2020, str. 126.

- pewne możliwości rozwoju, z uwagi na dość duże nasycenie zabytkami kultury istnieją również w zakresie turystyki kulturowej,
- duże możliwości w tym zakresie stwarza również turystyka wodna (przede wszystkim w odniesieniu do obszaru chronionego krajobrazu - Granicznych Meandrów Odry), a także wszelkie inne formy wykorzystania potencjału rzeki Odry,
- tak jak w przypadku pozostałych obszarów pogranicza polsko-czeskiej turystykę na obszarze polskiej części Euroregionu cechuje sezonowość oraz uzależnienie od warunków pogodowych.
- w celu rozwoju turystyki na obszarze Euroregionu konieczny jest dalszy rozwój infrastruktury podstawowej oraz towarzyszącej. Niezwykle ważne jest również dalsze stymulowanie rozwoju instrumentów promocyjnych, obejmującego przede wszystkim wykorzystanie nowych technologii.²⁷

Bezpieczeństwo i ochrona mieszkańców:

Polsko – czeska współpraca trans graniczna jednostek policji.

Dla jednostek policji ramy prawne do prowadzenia działań na terytorium drugiego kraju określa Umowa z dnia 21 czerwca 2006 r. między RP oraz RCz o współpracy w zwalczaniu przestępczości, ochronie porządku publicznego oraz o współpracy na terenach przygranicznych (Dz.U. 2007 nr 177 poz. 1246). Na podstawie ww. umowy realizowane są działania związane z prewencją oraz aktywnym i operacyjnym zwalczaniem przestępczości o charakterze transgranicznym. Do głównych elementów współpracy należy wymiana informacji o osobach i pojazdach zaginionych, potwierdzanie tożsamości osób, zabezpieczenie ruchu drogowego, prowadzenie podstawowych czynności związanych z przestępstwami. Na podstawie artykułu 8 ww. umowy prowadzone są także wspólne patrole w paśmie 25 kilometrów od granicy po obu jej stronach.

Współpraca transgraniczna jednostek przeciwpożarowych.

Dla jednostek straży pożarnej podstawą działania jest Umowa między Rzeczpospolitą Polską oraz Republiką Czeską o współpracy i wzajemnej pomocy w wypadku katastrof, klęsk żywiołowych i innych nadzwyczajnych wydarzeń (z dnia 8 czerwca 2000r.).

Umowa ta określa ogólne ramy zasad prowadzenia działań po drugiej stronie granicy. Na jej podstawie jednostki odpowiedzialne za koordynację zintegrowanych działań ratowniczych (po stronie czeskiej kraj, po stronie polskiej urzędy wojewódzkie) podpisują szczegółowe umowy dotyczące procedur powiadamiania i realizacji działań na terytorium drugiego kraju. Obecnie obowiązują umowy tego typu pomiędzy województwem opolskim oraz krajem morawskośląskim a także pomiędzy województwem śląskim i krajem morawskośląskim. Logika interwencji oparta jest na maksymalnym skróceniu czasu dojazdu do zagrożonych obszarów. Dlatego w ramach umów określono dokładne miejsca, do których krótszy czas dojazdu mają jednostki straży z drugiej strony granicy (np. ze względu na uwarunkowania geograficzne). Zakres działań transgranicznych obejmuje pasmo 25 kilometrów od granicy po obu jej stronach.

Systemy wczesnego ostrzegania.

W dziedzinie poprawy bezpieczeństwa na pograniczu, gminy Euroregionu Silesia bezpośrednio graniczące z Republiką Czeską zrealizowały bardzo interesujące i bezprecedensowe projekty mające na celu poprawę bezpieczeństwa obszaru pogranicza poprzez zbudowanie spójnego systemu wczesnego ostrzegania mieszkańców przed zagrożeniami. Projekty te zrealizowane były przez gminy: Racibórz, Krzyżanowice, Gorzyce, Krzanowice, Pietrowice Wielkie, Kuźnia Raciborska i Rudnik po stronie polskiej (obejmując swym zasięgiem obszar ok. 525 km kwadratowych) wraz z partnerami po stronie czeskiej — miastem Bohumin, oraz miejscowościami (gminami): Rohov, Bolatice, Sudice Koberice.

Położenie geograficzne oraz ukształtowanie terenu polskich gmin nadgranicznych powoduje, że spora część zagrożeń, zwłaszcza hydrologicznych pochodzi z terenu Republiki Czeskiej. Prawie wszystkie ciek wodne (rzeka Odra, Olza, potoki Biała Woda, Bełk i wiele innych mniejszych strumieni i rowów) płyną generalnie w kierunku północnym, czyli z Czech do Polski. W warunkach obfitych opadów powodują zagrożenie powodziowe. Tego typu specyficzne położenie gmin i wynikające z niego zagrożenia, a także nie do końca rozwiązane kwestie w zakresie wczesnego ostrzegania w poszczególnych gminach spowodowały konieczność znalezienia sposobu rozwiązania tego problemu. Głównym i w pewnym sensie spójnym celem wszystkich tych projektów było zbudowanie systemu wczesnego ostrzegania przed zagrożeniem wszystkich mieszkańców poprzez zakup i montaż odpowiednich urządzeń oraz stworzenie systemu wymiany informacji o zagrożeniach pochodzących z drugiej strony granicy.²⁸

²⁷ Tamże str. 166.

²⁸ Aktualizacja i implementacja Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia na lata 2014–2020, str. 167.

Programy polsko-czeskiej współpracy i fundusz mikroprojektów.

Euroregion Silesia odgrywa ważną rolę w programach Unii Europejskiej przeznaczonych na wspieranie polsko-czeskiej współpracy transgranicznej.

Obecnie realizowany jest Program polsko-czeskiej współpracy transgranicznej na lata 2014-2020 z pod nazwą **INTERREG V-A Republika Czeska - Polska**, zatwierdzony przez Komisję Europejską w dniu 23. czerwca 2015 r. Program obejmuje osie priorytetowe:

- rozwój potencjału przyrodniczego i kulturowego na rzecz wspierania zatrudnienia, edukacja i kwalifikacja,
- współpraca instytucji i społeczności.²⁹

Współpraca transgraniczna na lata 2021 – 2027.

Dnia 2 maja 2018 r. Komisja Europejska przyjęła wniosek dotyczący kolejnych wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027. Obejmują one Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i Fundusz Spójności. Wniosek (rozporządzenie PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Funduszu Spójności³⁰) przewiduje jako datę rozpoczęcia stosowania 1 stycznia 2021 r.

W ramach aktualizacji Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia na okres 2014-2020 przyjęta:

- **misja Euroregionu: Intensywna współpraca transgraniczna – nasz wspólny i zrównoważony rozwój,**
- **Strategiczna wizja Euroregionu: Prosperujący polsko-czeski region, który wspiera ideę jedności europejskiej oraz wspólnie rozwija swoją przyszłość w oparciu o współpracę partnerską³¹**

Cele strategiczne i działania w obszarze poszczególnych dziedzin tematycznych odnoszące się w szczególności do gminy Kuźnia Raciborska:

INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA.

I.1 Dokończenie budowy obwodnic i zwiększenie przepustowości dróg, łącznie z mostami granicznymi.
(...)

I.1.2 Modernizacja/przebudowa i budowa dróg po obu stronach granicy (...).

I.2. Rozwój i optymalizacja transportu publicznego, łącznie z transgranicznym przewozem osób.

I.2.1 Rozwój transgranicznego transportu publicznego (zwłaszcza w zachodniej części ERS).

I.2.2 Lepsze informowanie podróżnych o możliwościach transportu publicznego w ramach ERS.

I.2.3 Zintegrowane systemy publicznego transportu zbiorowego.

I.3 Rozwój regionalnej i lokalnej infrastruktury transportowej.

I.3.1 Przebudowa i modernizacja dróg, łącznie z infrastrukturą towarzyszącą (przede wszystkim, miejsca parkingowe itd.) (...).

I.3.3 Wsparcie rozwoju transportu wodnego w zgodzie z krajowymi i regionalnymi strategiami z poszanowaniem ochrony środowiska.

I.3.4 Budowa terminali kontenerowych i przeładunkowych.

I.3.5 Wsparcie rozwoju transportu ekologicznego (samochody elektryczne, CNG) w tym infrastruktury towarzyszącej.

TURYSTYKA, KULTURA I SPORT.

II.1 Wspólna realizacja imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych.

II.1.1 Wsparcie imprez kulturalnych wzmacniających spójność ERS.

II.1.2 Wsparcie działań sportowych i rekreacyjnych wzmacniających spójność ERS.

II.2 Wspólna promocja Euroregionu Silesia jako transgranicznego regionu turystycznego.

II.2.1 Transgraniczny zintegrowany system informacji turystycznych.

II.2.2 Rozwój transgranicznego ruchu turystycznego za pośrednictwem organizacji odpowiedzialnych za zarządzanie ruchem turystycznym.

II.2.3 Tworzenie i wspieranie rozwoju produktów transgranicznych / ofert turystycznych

II.3 Zwiększenie atrakcyjności Euroregionu Silesia,

II.3.1 Powstanie nowych i rewitalizacja (modernizacja) obecnych atrakcji turystycznych i obiektów rekreacyjnych.

II.3.2 Rozwój bazy noclegowej i placówek gastronomicznych.

II.3.3 Rozwój turystyki wodnej i lotniczej.

II.3.4 Rozwój agroturystyki.

²⁹ Tamże str. 177.

³⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ALL>

³¹ Aktualizacja i implementacja Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia na lata 2014–2020, str. 198

(...)

II.3.6 Likwidacja bariery językowej.

II.3.7 Rzeka Odra – wspólny symbol ERS.

II.4 Zachowanie, wykorzystanie i rozwój przyrodniczego, kulturowego i historycznego dziedzictwa w ERS.

II.4.1 Promocja wspólnej historii.

II.4.2 Promocja tradycyjnego rzemiosła i tradycyjnych wyrobów z obszaru ERS.

II.4.3 Bogactwo przyrodnicze, dziedzictwo kulturowe i historyczne na obszarze ERS.

II.4.4 Aktywny wypoczynek jako forma spędzania wolnego czasu.

II.5 Rozwój ścieżek rowerowych i szlaków turystycznych łącznie z infrastrukturą towarzyszącą.

II.5.1 Budowa i modernizacja sieci ścieżek rowerowych.

II.5.2 Rozwój tematycznych ścieżek dydaktycznych (edukacyjnych).

II.5.3 Rozwój zaplecza i infrastruktury towarzyszącej.

EDUKACJA, PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ.

III.1 Wykwalifikowana siła robocza zgodnie z potrzebami rynku pracy.

III.1.1 Wsparcie wyboru technicznych/rzemieślniczych kierunków nauczania.

III.1.2 Współpraca przedsiębiorców i szkół w obszarze kształcenia zawodowego oraz organizacji praktyk zawodowych.

III.1.3 Wspieranie inicjatyw transgranicznych zgodnie z potrzebami rynku pracy (w obszarze edukacji technicznej, zajęć praktyczno-technicznych).

III.2 Rozwój współpracy transgranicznej szkół wszystkich stopni i wspieranie pozostałych inicjatyw transgranicznych w dziedzinie edukacji.

III.2.1 Fachowo/tematycznie ukierunkowana współpraca transgraniczna w dziedzinie edukacji, badań i szkoleń specjalistycznych.

III.2.2 Likwidacja barier między dziećmi i młodzieżą po obu stronach granicy.

III.2.3 Wspólne projekty szkół.

III.3 Rozwój otoczenia biznesu/Rozwój przedsiębiorczości.

III.3.1 Wymiana informacji i edukacja przedsiębiorców.

III.3.2 Wspieranie współpracy transgranicznej między Izbami Gospodarczymi a innymi instytucjami otoczenia biznesu i samorządami.

III.3.3 Działania związane z wykorzystaniem terenów i obiektów przemysłowych i innych niewykorzystanych obiektów.

LUDZIE I WARUNKI ŻYCIA

IV.1 Rozszerzenie współpracy transgranicznej jednostek ds. bezpieczeństwa i ratunkowych

IV.1.1 Rozwój współpracy transgranicznej jednostek policyjnych i ds. bezpieczeństwa (służby mundurowe).

IV.1.2 Rozwój współpracy transgranicznej jednostek straży pożarnej.

IV.1.3 Wspólna prewencja i rozwiązania w dziedzinie przestępczości, ochrony przeciwpowodziowej, przeciwpożarowej i w sytuacji klęsk żywiołowych.

IV.2 Rozszerzenie współpracy transgranicznej placówek socjalnych i służby zdrowia.

IV.2.1 Rozwój współpracy transgranicznej placówek usług socjalnych i opieki społecznej.

IV.2.2 Rozwój współpracy transgranicznej placówek służby zdrowia.

IV.3 Rozwój ekologicznego podejścia do środowiska i zdrowego stylu życia.

IV.3.1 Wsparcie edukacji ekologicznej, nauczania i oświaty oraz zdrowego stylu życia.

IV.3.2 Zmniejszenie energochłonności i wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii.

IV.3.3 Wzmocnienie działań na rzecz ochrony krajobrazu, w tym m.in. opracowania ekofizjograficzne.

IV.3.4 Rozwój systemów gospodarki odpadami.

IV.4 Rozwój niewykorzystanych lokalizacji na terytorium ERS (brownfields).

IV.4.1 Rozwiązania systemowe w dziedzinie rewitalizacji, w tym terenów przemysłowych, powojennych, popegeerowskich lub innych związanych z gospodarką rolną, zarówno na obszarach miast jak i wsi.

IV.5 Rozwój infrastruktury technicznej.

IV.5.1 Rozwój infrastruktury technicznej w dziedzinie gospodarki odpadami.

IV.5.2 Rozwój infrastruktury technicznej w dziedzinie zaopatrzenia w wodę i kanalizacji.

IV.5.3 Rozwój infrastruktury technicznej w dziedzinie oświetlenia publicznego.

IV.6 Rozwój społeczeństwa obywatelskiego i działania pozostałych organizacji (łącznie z Lokalnymi Grupami Działania) w dziedzinie współpracy transgranicznej.

IV.6.1 Wspólna prewencja i zwalczanie negatywnych zjawisk społecznych.

IV.6.2 Wspólne działania transgraniczne ukierunkowane na osoby niepełnosprawne.

IV.6.3 Wspólne działania transgraniczne ukierunkowane na seniorów.

IV.6.4 Rozwój współpracy transgranicznej LDG.

Przykłady projektów możliwych do realizacji uwzględniających gminę Kuźnia Raciborska.

INFRASTRUKTURA TRANSPORTOWA.

(...)

I.1.2 Modernizacja/przebudowa i budowa dróg po obu stronach granicy.

(...)

I.1.2.9 Modernizacja dróg wojewódzkich nr 919, 421, 922, 915 (realizator: Zarząd Dróg Wojewódzkich).

I.3.1 Przebudowa i modernizacja dróg, łącznie z infrastrukturą towarzyszącą (przede wszystkim miejsca parkingowe, itd.).

(...)

I.3.2.1 Budowa transgranicznych ścieżek rowerowych (realizator: gminy).

I.3.3 Wsparcie rozwoju transportu wodnego w zgodzie z krajowymi i regionalnymi strategiami z poszanowaniem ochrony środowiska.

I.3.4 Budowa terminali kontenerowych i przeładunkowych.

I.3.5 Wsparcie rozwoju transportu ekologicznego (samochody elektryczne, CNG) w tym infrastruktury towarzyszącej.

TURYSTYKA.

(...)

II.2.3.1 Transgraniczny produkt turystyczny „Silesianka” – szlak wież i platform widokowych” (realizator: ERS).

(...)

II.3.1.1 Wieże widokowe na obszarze ERS (realizator: odpowiednie gminy).

II.3.1.2 Ścieżki dydaktyczne (edukacyjne).

(...)

II.3.2 Rozwój bazy noclegowej i placówek gastronomicznych.

(...)

II.3.3.1 Zwiększenie wykorzystania rzeki Odry i jej dopływów do rejsów rekreacyjnych (łódzie rekreacyjne).

II.3.3.2 Wsparcie zwiększenia atrakcyjności obszarów wodnych na terytorium ERS (realizator: gminy, grupy interesu, klaster turystyczny KLACR).

(...)

II.4.3.2 Atrakcje przyrodnicze na terenie ERS – identyfikacja, przewodnik ścieżki edukacyjnej (realizator: gminy, dobrowolne związki gmin, ERS, LGD).

II.4.3.3 Historyczne miejsca pielgrzymkowe na terenie ERS – zidentyfikowanie, przewodnik.

II.4.3.4 Promocja Parku Krajobrazowego Rud Wielkich (...).

(...)

II.5.1.2 Budowa ścieżek rowerowych na obszarze ERS (realizator: gminy).

(...)

II.5.2.1 Budowa ścieżek edukacyjnych (realizator: gminy, stowarzyszenia, dobrowolne związki gmin).

(...)

II.5.3.1 Parking dla rowerów.

II.5.3.2 Wypożyczalnia rowerów.

II.5.3.3 Montaż infrastruktury towarzyszącej, w tym oznakowanie (miejsca do odpoczynku, tablice informacyjne, kosze na śmieci, stojaki na rowery, stacje ładowania rowerów elektrycznych itp.), ścieżek i szlaków rowerowych (realizator: gminy, dobrowolne związki gmin).

LUDZIE I WARUNKI ŻYCIA.

(...)

IV.3.2.1 Wykorzystanie energii cieków wodnych na obszarze ERS (realizator: przedsiębiorcy, Povodi Odry).

IV.3.2.2 Wsparcie wykorzystania drobnych niekomercyjnych instalacji fotowoltaicznych (realizator: gminy).

IV.3.2.3 Wsparcie przejścia na zdalne i scentralizowane źródła energetyczne (realizator: gminy)

(...)

IV.3.3.5 Realizacja działań przeciwpowodziowych i przeciwoerozyjnych (realizator: gmina).

IV.3.3.6 Realizacja działań na rzecz zatrzymywania wody w krajobrazie (realizator: gmina, przedsiębiorcy).

IV.3.3.7 Rozwój terenów zielonych i rekreacyjnych (realizator: gminy).

(...)

IV.4.1.2 Rewitalizacja terenów miejskich.

IV.4.1.3 Rewitalizacja byłych terenów przemysłowych.

(...)

IV.5.1.2 Budowa kompostowni (realizator: gmina, przedsiębiorcy).

IV.5.1.3 Projekt umożliwiający wsparcie finansowe budowy/przygotowania budowy instalacji termicznego przekształcania odpadów jako zadanie międzygminne (Gminy/spółka komunalna/ sektor prywatny).

IV.5.2 Rozwój infrastruktury technicznej w dziedzinie zaopatrzenia w wodę i kanalizacji.

IV.5.3 Rozwój infrastruktury technicznej w dziedzinie oświetlenia publicznego.

Polska część aktualizacji Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia na okres 2014 – 2020 zachowuje spójność ze wszystkimi istotnymi dokumentami powstałymi na szczeblu unijnym, państwowym, regionalnym i lokalnym, w szczególności takimi dokumentami jak:

- Komunikat Komisji Europejskiej Europa 2020,
- Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu. KOM(2010)2020 wersja ostateczna,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010 – 2020: regiony, miasta, obszary wiejskie. Dokument przyjęty przez Radę Ministrów dnia 13 lipca 2010 r.,
- Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego, „ŚLĄSKIE 2020+”. Katowice, lipiec 2013 r.,
- Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego do 2020r. Opole, grudzień 2012 r.,
- Strategia Rozwoju Powiatu Raciborskiego na lata 2014 – 2020,
- Strategia Rozwoju Powiatu Wodzisławskiego na lata 2015 – 2025, maj 2015 r.,
- Strategia Rozwoju Powiatu Rybnickiego na lata 2015 – 2020, listopad 2015 r.

Wniosek:

Powiązania pomiędzy ww. dokumentem – aktualizacją Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia na okres 2014-2020 a dokumentami rangi europejskiej, krajowej i regionalnej pozwala uznać, iż uwzględnienie w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska ww. strategii stanowić będzie jednocześnie honorowanie zasad i ustaleń innych dokumentów strategicznych wyżej wymienionych).

- 4) Niezależnie od ww. wniosku zasadnym jest przytoczenie przyjętej wizji rozwoju oraz kierunkowych działań, celów strategicznych umożliwiających osiągnięcie przyjętej wizji rozwoju w:

Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”.

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”, została przyjęta Uchwałą Nr IV/38 /2/2013 Sejmiku Województwa Śląskiego, na posiedzeniu w dnia 1 lipca 2013 r. (stanowiąca aktualizację Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020"), zgodnie z wizją:

„Województwo śląskie będzie regionem zrównoważonego i trwałego rozwoju stwarzającym mieszkańcom korzystne warunki życia w oparciu o dostęp do usług publicznych o wysokim standardzie, o nowoczesnej i zaawansowanej technologicznie gospodarce oraz istotnym partnerem w procesie rozwoju Europy wykorzystującym zróżnicowane potencjały terytorialne i synergii pomiędzy partnerami procesu rozwoju. (...)

Osiągnięcie wizji wymaga skoncentrowania działań prowadzonych w regionie w czterech obszarach priorytetowych:

- a) nowoczesna gospodarka – rozwijanie regionu opartego na wiedzy, kreującego własne i absorbującego pojawiające się innowacje, w tym technologiczne, atrakcyjnego i przyjaznego dla przedsiębiorców i inwestorów, wykorzystującego dorobek i tradycje przemysłowe regionu, potencjały i specjalizacje związane z nowoczesnymi przemysłami; istotą będzie wzmacnianie kapitału kreatywnego województwa i uczestnictwa w kształtowaniu europejskiej przestrzeni badawczej dla wzrostu gospodarczego regionu, wspieranie przedsiębiorczości oraz tworzenia i implementacji nowych technologii do przedsiębiorstw oraz unowocześnianie i wsparcie przemian sektorów tradycyjnych i rolnictwa,
- b) szanse rozwojowe mieszkańców – zapewnienie powszechnego dostępu do podstawowych, regionalnych usług zdrowotnych i społecznych, uwzględniających potrzeby, w tym w zakresie bezpieczeństwa zdrowotnego, socjalnego i publicznego oraz tworzenie warunków do rozwoju usług upowszechniających aktywny styl życia i rozwój społeczeństwa obywatelskiego, rozwijanie kompetencji i wykształcenia mieszkańców różnych grup wiekowych umożliwiających wdrożenie usług i produktów zaawansowanych, w tym promocja i tworzenie warunków do rozwoju kształcenia przez całe życie, aktywizowanie zawodowo i społecznie mieszkańców regionu,
- c) przestrzeń – rozwijanie regionu o przestrzeni ukształtowanej w sposób umożliwiający trwałość i harmonijność procesów rozwoju, uwzględniający rozbudowę oraz budowę infrastruktury ochrony środowiska i ograniczenie ryzyka środowiskowego w warunkach zmian klimatycznych i presji społecznej na regenerację środowiska naturalnego, jego zasobów i komponentów, rewitalizację terenów

zdegradowanych, w tym przemysłowych oraz zapewnić bezpieczeństwo ekologiczne mieszkańcom województwa poprzez rozwijanie usług, transfer i stosowanie technologii ochrony środowiska oraz ograniczanie i efektywne rozwiązywanie konfliktów przestrzennych; istotą jest tworzenie wysokiej jakości przestrzeni i kształtowanie warunków rozwoju mieszkalnictwa oraz wzrost atrakcyjności przestrzeni publicznych i odnowa dzielnic mieszkaniowych, podlegających społecznemu wykluczeniu i degradacji środowiskowej, zintegrowanie układu sieci transportowej z metropolitalnym i aglomeracyjnym układem komunikacyjnym, rewitalizacja terenów kolejowych oraz ukształtowanie nowych źródeł generowania ruchu transportu pasażerskiego związanych z powstającymi strefami funkcjonalnymi,

- d) relacje z otoczeniem – rozwijanie współpracy i partnerstwa wewnątrz regionalnego zarówno podmiotów publicznych, gospodarczych jak i mieszkańców; relacji międzyregionalnych w układach makroregionalnych, zarówno krajowych jak i transgranicznych, ukierunkowanych na realizację wspólnych wyzwań rozwojowych lub rozwiązywanie problemów międzyregionalnych oraz w wymiarze międzynarodowym poprzez uczestnictwo w sieciach współpracy i organizacjach o charakterze europejskim i globalnym.

Strategii Rozwoju gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016 – 2025.

Strategia Rozwoju Gminy Kuźnia Raciborska została przyjęta uchwałą Nr XXII/202/2016 Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej z dnia 29 września 2016 r. w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016-2025 – stanowi wieloletni plan działania gminy, którego celem jest rozwój w wielu płaszczyznach (społecznej, gospodarczej, technicznej, przestrzenno – funkcjonalnej oraz środowiskowej).³²

Zgodnie z ww. Strategią, misją gminy Kuźnia Raciborska stanowiącą nadrzędny cel wszelkich podejmowanych działań dążących do rozwoju i poprawy jakości życia mieszkańców w gminie Kuźnia Raciborska jest *poprawa jakości życia lokalnej społeczności poprzez rozwój ekonomiczny, rozbudowę infrastruktury technicznej oraz wykorzystanie potencjału turystycznego przy możliwie największej aktywności społecznej mieszkańców.*

Docelową wizję rozwoju gmina Kuźnia Raciborska zamierza osiągnąć wdrażając cele strategiczne i operacyjne Strategii Rozwoju Gminy:

- a) **cel strategiczny 1:** *Wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności gospodarczej,*
- b) **cel strategiczny 2:** *Poprawa ład przestrzennego,*
- c) **cel strategiczny 3:** *Rozwój turystyki i rekreacji,*
- d) **cel strategiczny 4:** *Integracja i aktywizacja społeczna.*

3. Powiązania gminy Kuźnia Raciborska w zakresie przyrodniczym (w tym transgraniczne):

Powiązania gminy Kuźnia Raciborska z terenami sąsiednimi wynikają ze struktury przyrodniczej:

- 1) najistotniejsze powiązania przyrodnicze gminy z otoczeniem dotyczą sieci hydrograficznej. Gmina Kuźnia Raciborska znajduje się na około 65 kilometrów biegu rzeki Odry. Jej wody dopływają ze zlewni liczącej już ponad 7 000 km². Na terenie gminy rzeka przyjmuje wody połączonych rzek Rudy i Suminy, które również biorą swój początek poza obszarem Kuźni Raciborskiej. Górny odcinek Odry, powyżej Kuźni Raciborskiej ma charakter zlewni górskiej, co w charakterystyczny sposób kształtuje spływ wód powierzchniowych. Rzeka Odra ma źródło w Republice Czeskiej w Oderskich Vrchach (Górach Odrzańskich), niedaleko osady Kozlov, na wysokości 633 m.n.p.m. Góry Odrzańskie na wschodzie i południowym wschodzie dochodzą do położonej pomiędzy Sudetami, a Karpatami – Bramy Morawskiej, zaś od południowego zachodu opadają do Obniżenia Górnomorawskiego, zaś od zachodu graniczą z iskim Jesionikiem.
Rzeki Odra i Ruda przepływające przez gminę stanowią ważne ciągi ekologiczne. Odra tworzy ciąg ekologiczny o znaczeniu krajowym, a Ruda ciąg o znaczeniu regionalnym. Ciąg rzek Rudy i Pszczyńki w otoczeniu Lasów Rudzkich i Lasów Pszczyńskich stanowi ponadto jeden z najważniejszych korytarzy łączących Wisłę i Odrę w południowej Polsce;
- 2) rolnictwo zajmuje stosunkowo niewielki obszar w granicach gminy, jest jednak drugim po leśnictwie sposobem zagospodarowania gruntów. Grunty rolne koncentrują się wyraźnie w rejonie doliny Odry i w tym położeniu znajdują kontynuację w rolniczej przestrzeni produkcyjnej zarówno w górze jak i w dole biegu Odry. Znacznie większe tereny rolne położone są na lewym brzegu Odry, ze względu na wielkość rzeki, a także podział administracyjny na granicy województw, powiązanie rolniczej przestrzeni

³² Strategia Rozwoju gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016 – 2025, str. 5.

produkcyjnej na obu brzegach rzeki jest słabsze. Poza doliną Odry grunty rolne pojawiają się w otoczeniu wsi i przysiółków wschodniej części gminy. Te jednak, otoczone lasami, nie wykazują tak oczywistych powiązań z innymi terenami rolniczymi;

- 3) poza dolinami rzek, przez teren gminy Kuźnia Raciborska przebiegają liczne korytarze ekologiczne wyznaczone na podstawie wieloletnich obserwacji. Do najważniejszych należy zaliczyć (na podstawie opracowania „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim – koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa etap I”):
- a) Korytarz ichtiologiczny Górnej Odry – obejmuje część naturalnego koryta Odry o długości 70,9 km. Korytarz stanowi I-rzędowy szlak migracji ryb dwuśrodowiskowych oraz jednośrodowiskowych. Korytarz zapewnia łączność funkcjonalną pomiędzy ostojami Górnej Odry (Ostoją Psiny z dopływami, Ostoją Suminy z dopływami i Ostoją Bierawki z dopływami) oraz z Regionalnym Korytarzem Kłodnicy (nieczynnym) prowadzącym do Ostoi Kłodnica Źródłowa i Ostoi Drama z dopływami. Dodatkowo ichtiologiczny korytarz Górnej Odry łączy ze sobą następujące ważne obszary z punktu ochrony ichtiofauny: górną część dorzecza Odry, korytarz Olzy z Ostoją Olzy Źródłowej i Ostoją Olzy Dolnej, a w przyszłości (po odtworzeniu korytarza Środkowej Odry) umożliwi odtworzenie historycznych szlaków migracji ryb dwuśrodowiskowych pomiędzy tarliskami tych ryb a Morzem Bałtyckim,
 - b) Regionalny korytarz ichtiologiczny Rudy,
 - c) Regionalny korytarz ichtiologiczny Suminy,
 - d) Korytarz herpetologiczny Dolina Odry. Dostosowanie Odry do potrzeb żeglugowych spowodowało skrócenie jej długości o około 20%. Dolinne ekosystemy Odry tworzą jeden z bardziej wyjątkowych korytarzy ekologicznych. Rozlewiska i podmokłe łąki stanowią siedlisko różnorodnych form życia, w tym płazów i gadów. Do lat 60. XX wieku istniał na tym terenie od Pomorza Zachodniego po Górny Śląsk ciąg siedlisk żółwia błotnego. Czeski odcinek Odry o długości około 80 km jest objęty ochroną prawną (CHKO Poodri), a polski odcinek rzeki nie podlega ochronie, mimo osobliwych walorów doliny. Na śląskim odcinku wzdłuż brzegów Odry oraz jej dopływów znajdują się liczne stawy oraz zwirownie,
 - e) Korytarz herpetologiczny Dolina Rudy. Źródła Rudy są położone w okolicach Woszczyc i Palowic, gdzie funkcjonuje system dawnych dużych stawów. Płynąc przez Rybnik rzeka zasila Zbiornik Rybnicki. Ruda w na terenie lasów raciborskich meandruje, tworząc starorzecza cenne dla płazów i gadów. Kompleksową ochronę gadów i płazów obrębnie lasów raciborsko-rudzkich zapewnia Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. Sąsiedztwo tego parku w okolicach Żor, Woszczyc i Palowic stanowi kompleks Puszczy Pszczyńskiej. Wszystkie środowiska wodne są łęgowiskami płazów, a ich nadbrzeżne otoczenie leśno-łąkowe łęgowiskami gadów,
 - f) Korytarz ornitologiczny Dolina Górnej Odry – obejmuje dolinę Górnej Odry od granicy z Republiką Czeską do granicy z województwem opolskim. Cały odcinek w obrębie Kotliny Raciborskiej jest ornitologicznie niezbyt ciekawy, co wiąże się z silnym przekształceniem i zanieczyszczeniem środowiska oraz wysokim zagęszczeniem ludności. Za korytarz ekologiczny można uznać całą przestrzeń między wałami przeciwpowodziowymi (łącznie z nimi), bowiem tworzą one długie i jednolite struktury liniowe. Starorzecza występują na odcinku od Chałupek do Nędzy. Liczne osuszone łąki tworzą dobrze wykształcony korytarz ekologiczny. W przypadku korzystnej zmiany stosunków wodnych mogą one powrócić do swego pierwotnego charakteru przekształcając się w łąki zalewowe,
 - g) Korytarz ornitologiczny Zbiornik Dzierżno Duże – Zbiornik Rybnicki. Uznano, że Zbiornik Dzierżno Duże ma połączenie powietrznym korytarzem ekologicznym z niezamarzającym zimą Zbiornikiem Rybnickim. Korytarz ten przebiega nad lasami rudzkimi,
 - h) Korytarz ssaków drapieżnych Lasy Rudzkie. W końcu XX w. na tym terenie występowały wilki, a jeden osobnik był notowany w latach 2005-2006. Rozmiar kompleksu leśnego oraz duża zasobność pokarmowa zapewniają bytowanie populacji wilka i rysia w lasach rudzkich. Obszar jest chroniony Parkiem Krajobrazowym Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. Jako zagrożenia funkcjonowania korytarza wymieniono intensyfikację ruchu kołowego drogach, budowę nowych dróg przez kompleksy leśne, intensyfikację ruchu na liniach kolejowych oraz zbyt intensywną penetrację obszaru przez zbieraczy runa leśnego,
 - i) Korytarz ssaków kopytnych Lasy Rudzkie. Obserwowane są wysokie stany ssaków kopytnych, zwłaszcza jelenia. Liczne są sarny i dziki. Występują też daniela, które introdukowano dla celów gospodarki łowieckiej. Obszar jest chroniony Parkiem Krajobrazowym Cysterskie Kompozycje

Krajobrazowe Rud Wielkich. Jako zagrożenia funkcjonowania korytarza wymieniono intensyfikację ruchu kołowego drogach, budowę nowych dróg przez kompleksy leśne, intensyfikację ruchu na liniach kolejowych oraz zbyt intensywną penetrację obszaru przez zbieraczy runa leśnego,

- j) Korytarz migracyjny dla ssaków kopytnych K/LR-ODRA/1 - łączy Lasy Rudzkie z południową granicą województwa śląskiego (Republiką Czeską). Północna odnoga korytarza łączy niewielką pętlą Lasy Rudzkie z granicą województwa śląskiego i polskiego wykorzystując dolinę Odry. Odnoga południowa dochodzi do doliny Odry poprzez rezerwat Łęczczok, następnie kieruje się na południe doliną Odry, obejmując obszar Natura 2000 „Lasy koło Tworkowa” i kończąc swój bieg w obszarze Natura 2000 „Graniczny meander Odry”. Newralgiczne fragmenty korytarza dotyczą obszarów między miejscowościami: Chałupki – Olza, Krzyżanowice – Buków, Racibórz – Dębicz, Nędza – Grzegorzowice. Zagrożenia dla korytarza: intensyfikacja ruchu kołowego na istniejących drogach, ruch na liniach kolejowych do Chałupek i Raciborza, rozwój zabudowy w polderach, regulacje brzegów, zabiegi hydrotechniczne w dolinie Odry, melioracje podmokłych łąk.³³

4. Powiązania gminy Kuźnia Raciborska w zakresie infrastruktury:

Powiązania funkcjonalne i przestrzenne w zakresie infrastruktury technicznej są zróżnicowane pod względem zasięgu:

- 1) zaopatrzenie gminy Kuźnia Raciborska w wodę³⁴:
 - a) gmina Kuźnia Raciborska jest niezależna od zewnętrznych źródeł zasilania – woda na potrzeby gminy Kuźnia Raciborska jest dostarczana z własnych ujęć wodociągowych (podziemnych), usytuowanych w granicach administracyjnych gminy,
 - b) jedynym producentem wody dla mieszkańców na terenie gminy Kuźnia Raciborska jest Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Kuźnia Raciborska, które w roku 2018 produkowało około 945 m³ wody na dobę (w Kuźni Raciborskiej 625 m³ wody na dobę, w Rudzie Kozielskiej 320 m³ wody na dobę), praktycznie cała gmina zaopatrywana jest w wodę z tego wodociągu, czyli około 11 300 osób,
 - c) innymi producentami wody w gminie Kuźnia Raciborska jest Fabryka Obrabiarek „Rafamet” S.A. Kuźnia Raciborska, Zakład Przetwórstwa Mięsnego „Maxpol” Kuźnia Raciborska,
 - d) przewidziane do realizacji zadania inwestycyjne: obok remontów istniejących sieci wodociągowych, budowa nowych ujęć wody i magistrali wodociągowej dla miasta Kuźnia Raciborska zlokalizowanych w okolicy Solarni,³⁵;
- 2) oczyszczanie ścieków w gminie Kuźnia Raciborska:

gmina Kuźnia Raciborska do października 2006r. była objęta Porozumieniem Międzygminnym podpisanym w dniu 7 stycznia 2004 roku, a dotyczącym programu budowy kanalizacji sanitarnej dla gmin dorzecza Górnej Odry z odprowadzeniem ścieków do istniejącej oczyszczalni w Raciborzu. Biorąc pod uwagę brak możliwości finansowania tak dużej inwestycji, oddalający się w czasie termin jej realizacji, bardzo wysokie koszty transportu i oczyszczania ścieków, oraz nagłą koniecznością natychmiastowego działania w tym zakresie, na mocy Uchwały Rady Miejskiej Nr XLVI/410/2006 z dnia 20 października 2006 roku, Gmina Kuźnia Raciborska wystąpiła z porozumienia i rozpoczęła realizację gospodarki wodno-ściekowej samodzielnie. W dniu 27 kwietnia 2007 r. podpisane zostało porozumienie subregionalne w sprawie przygotowania Programu Rozwoju Subregionu w Ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2007-2013. Porozumienie to umożliwiło w drodze bezkonkursowej, sięgnięcie samorządom po środki unijne i było milowym krokiem w drodze do zrealizowania projektu budowy nowej oczyszczalni. Nowa oczyszczalnia usytuowana w mieście Kuźnia Raciborska jest oczyszczalnią mechaniczno – biologiczną o maksymalnej przepustowości 850 m³/dobę. Pracuje w technologii oczyszczania ścieków metodą osadu czynnego. Ponadto w miejscowości Ruda pracują dwie oczyszczalnie: przy ul Szkolnej – mechaniczno – biologiczna o maksymalnej przepustowości 30 m³/dobę, przy ul. Zielonej o maksymalnej przepustowości 140 m³/dobę;
- 3) zaopatrzenie gminy Kuźnia Raciborska w energię elektryczną:
 - a) do zasadniczych elementów infrastruktury związanej z zasilaniem w energię elektryczną należy zaliczyć:

³³ Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Kuźnia Raciborska Wektor Doradztwo ekonomiczne i środowiskowe lipiec 2019, str. 62.

³⁴ Ocena obszarowa jakości wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny 08.02.2019r.

³⁵ Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o. o. w Kuźni Raciborskiej, strona internetowa.

- podsystem wytwarzania energii elektrycznej – na obszarze gminy Kuźnia Raciborska występują źródła wytwarzające energię elektryczną podłączone do sieci TAURON, jednak nie uczestniczą one w bezpośrednim zasilaniu gminy,
 - podsystem przesyłu energii elektrycznej – przez północno – wschodni obszar gminy przebiega dwutorowa linia 220 kV Wielopole – Blachownia, Wielopole – Kędzierzyn (własność PSE S.A.),
 - podsystem dystrybucji energii elektrycznej – system WN 110 Kv, SN i Nn, własność TAURON Dystrybucja S.A. i PKP Energetyka S.A.,³⁶
- b) zaopatrzenie obszaru gminy w energię elektryczną oparte jest o sieci elektroenergetyczne lokalnego Operatora Systemu Dystrybucyjnego, jakim jest TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach, zasilane ze stacji elektroenergetycznej WN/SN 110/15 kV Kuźnia Raciborska (KUR) połączonej z krajowym systemem elektroenergetycznym następującymi jednotorowymi liniami napowietrznymi:
- linia 110 kV relacji Kuźnia Raciborska – Rydułtowy – własność TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach,
 - linia 110 kV relacji Kędzierzyn – Kuźnia Raciborska – własność TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Opolu,³⁷
- c) w uzgodnionym z Prezesem URE w Planie rozwoju PSE S.A. w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2021 – 2030, w kierunkach rozwoju sieci przesyłowej po 2030, planowana jest budowa linii elektroenergetycznej 400 Kv Dobrzeń – Blachownia – Wielopole. Ww. zamierzenie inwestycyjne przewidziane jest do późniejszej realizacji, a podjęcie inwestycji uzależnione jest między innymi od uwarunkowań systemowych oraz obciążenias linii przesyłowych wewnątrz kraju. Na etapie opiniowania studium PSE nie dysponowało studium wykonalności dla tego zadania, zatem nie był znany potencjalny przebieg ww. linii, jednakże zamierzenie inwestycyjne może potencjalnie dotyczyć obszaru gminy Kuźnia Raciborska,
- d) zgodnie z Planem ROZWOJU TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach w latach 2019 – 2021 na terenie gminy Kuźnia Raciborska przewidziano do realizacji zadania inwestycyjne związane m.in. z przebudową sieci Nn, SN oraz stacji;
- 4) zaopatrzenie gminy Kuźnia Raciborska w gaz:
- a) w chwili obecnej na terenie gminy Kuźnia Raciborska nie eksploatuje się sieci gazowej gazu ziemnego wysokoprężnego,
 - b) uzgodniony przez Prezesa URE Plan Rozwoju GAZ – SYSTEM S.A. na lata 2018 – 2027 nie zakłada realizacji zadań inwestycyjnych na terenie gminy Kuźnia Raciborska,³⁸
 - c) firma GAZ – SYSTEM S.A. rozpoczęła prace projektowe polegające na budowie gazociągu relacji Racibórz – Oświęcim. Według wstępnej koncepcji gazociąg relacji Racibórz – Oświęcim poprowadzony zostanie przez gminę Kuźnia Raciborska – wejdzie do gminy na wysokości miejscowości Ruda, następnie przebiegać będzie przez lasy rudzkie na północ, równoległe do rzeki Ruda - aż do Elektrowni Rybnik. Wg informacji GAZ – SYSTEM w gminie Kuźnia Raciborska, na trasie projektowanego gazociągu, nie jest obecnie planowana budowa stacji redukcyjnych,³⁹
 - d) Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie planuje budowę sieci gazowej średniego ciśnienia (maksymalne ciśnienie robocze 0,5 MPa) od istniejącego gazociągu w miejscowości Racibórz (z układu sieci średniego ciśnienia zasilanej ze SRP I° Leśna i SRP I° Głubczyce) do miejscowości Kuźnia Raciborska. Całe zamierzenie inwestycyjne obejmuje sieć gazową śr/c o łącznej długości ok. 22 km, w tym na terenie gminy Kuźnia Raciborska – około 12,5 km i trzy miejscowości Turze, Budziska, Kuźnię Raciborską (została wydana, w dniu 28.06.2019r., przez Burmistrza Sośnicowic decyzja o lokalizacji inwestycji celu publicznego dla przedsięwzięcia „Gazyfikacja gminy Kuźnia Raciborska”, na ręce Przedsiębiorstwa Inżynierii Środowiska BSB Sp.j. Pełnomocnika Polskiej Spółki Gazownictwa Sp. z o.o., uprawnioniona 03.08.2019r.). Umowę na wykonanie projektu podpisano w dniu 31 stycznia 2018r.;
- 5) zaopatrzenie gminy Kuźnia Raciborska w ciepło – nie występują zewnętrzne źródła zasilania w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji oraz obrotu;

³⁶ Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Gminy Kuźnia Raciborska aut. EE energoekspert sp. z o.o. energia i ekologia, lipiec 2019 r. str. 47.

³⁷ Tamże str. 48.

³⁸ Tamże str. 55.

³⁹ Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Gminy Kuźnia Raciborska aut. energoekspert sp. z o.o. energia i ekologia, lipiec 2019 r. str. 56.

6) organizacja gospodarki odpadami na terenie gminy Kuźnia Raciborska: gmina Kuźnia Raciborska korzysta z zewnętrznych instalacji regionalnych.

5. Powiązania gminy Kuźnia Raciborska w zakresie transportu drogowego:

- 1) elementami transportu drogowego, przebiegającego przez gminę Kuźnia Raciborska jest układ dróg wojewódzkich, zapewniający powiązania międzymiejskie (uzupełniający sieć dróg krajowych):
 - a) droga wojewódzka DW 919 – stanowiąca element układu transportu drogowego łączący Racibórz (powiat raciborski) z Gliwicami oraz z węzłem na autostradzie A4 relacji Racibórz – Rudy – Sośnicowice (od granicy administracyjnej gminy przez Jankowice, Rudy do granicy administracyjnej gminy),
 - b) droga wojewódzka DW 920 – stanowiąca element układu transportu drogowego łączący Kędzierzyn – Koźle z Rybnikiem, relacji Rudy - Rybnik (Rudy od skrzyżowania z DW 919 do granicy administracyjnej gminy),
 - c) droga wojewódzka DW 922 – stanowiąca element układu transportu drogowego łączący miasto Kuźnia Raciborska z miastem Racibórz, relacji Kuźnia Raciborska – Nędza (Kuźnia Raciborska od skrzyżowania z DW 425 do granicy administracyjnej gminy, dalej Nędza do skrzyżowania z DW 919),
 - d) droga wojewódzka DW 425 – stanowiąca element układu transportu drogowego łączący Kędzierzyn – Koźle z Rybnikiem (Rudy od skrzyżowania z DW 919 – Kuźnia Raciborska – granica województwa);
- 2) układ dróg wojewódzkich uzupełnia układ dróg powiatowych przebiegających przez gminę Kuźnia Raciborska, z których droga powiatowa nr 3509 S Kuźnia Raciborska – Ciechowice stanowi powiązanie międzygminne.

6. Powiązania gminy Kuźnia Raciborska w zakresie transportu kolejowego:

- 1) przez gminę Kuźnia Raciborska przebiega linia kolejowa o znaczeniu państwowym nr 151 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki (granica państwa). Ww. linia stanowi element sieci bazowej (Transeuropejskiej Sieci Transportowej posiadającej dwupoziomową strukturę, składająca się z sieci kompleksowej oraz strategicznie ważniejszej sieci bazowej) przebiegającej przez gminę Kuźnia Raciborska – fragment linii C-E59 (Wrocław – Opole – Kędzierzyn – Koźle – Chałupki – granica państwa) – ciągu transportu kolejowego towarowego biegnącego z Malmo- Ystad do Ostrawy. Linia kolejowa C-E 59 objęta jest międzynarodową umową AGTC;
- 2) przez teren gminy Kuźnia Raciborska przebiega linia kolejowa nr 302 (KPK-LK)/221 (Infra Silesia) relacji stacja Kotłarnia – stacja kolei piaskowej KWK Makoszowy (element sieci linii kolejowych łączących stację kolei piaskowej KWK Makoszowy oraz Pawłowice Górnicza ze stacją Kotłarnia), zwanej zwyczajowo Zachodnią Magistralą Piaskową;
- 3) przez teren gminy Kuźnia Raciborska przebiega linia kolejowa wąskotorowa relacji Bytom – Karb – Racibórz Markowice ze stacją kolejki wąskotorowej w Rudach, wpisane do rejestru zabytków.

7. Powiązania gminy Kuźnia Raciborska w zakresie relacji społecznych:

Powiązania społeczne gminy Kuźnia Raciborska z otoczeniem zewnętrznym kształtowane są przez procesy związane z dojazdami do pracy, szkół różnych poziomów nauczania ponadto usług różnego szczebla (w szczególności Raciborza, Gliwic, Rybnika).

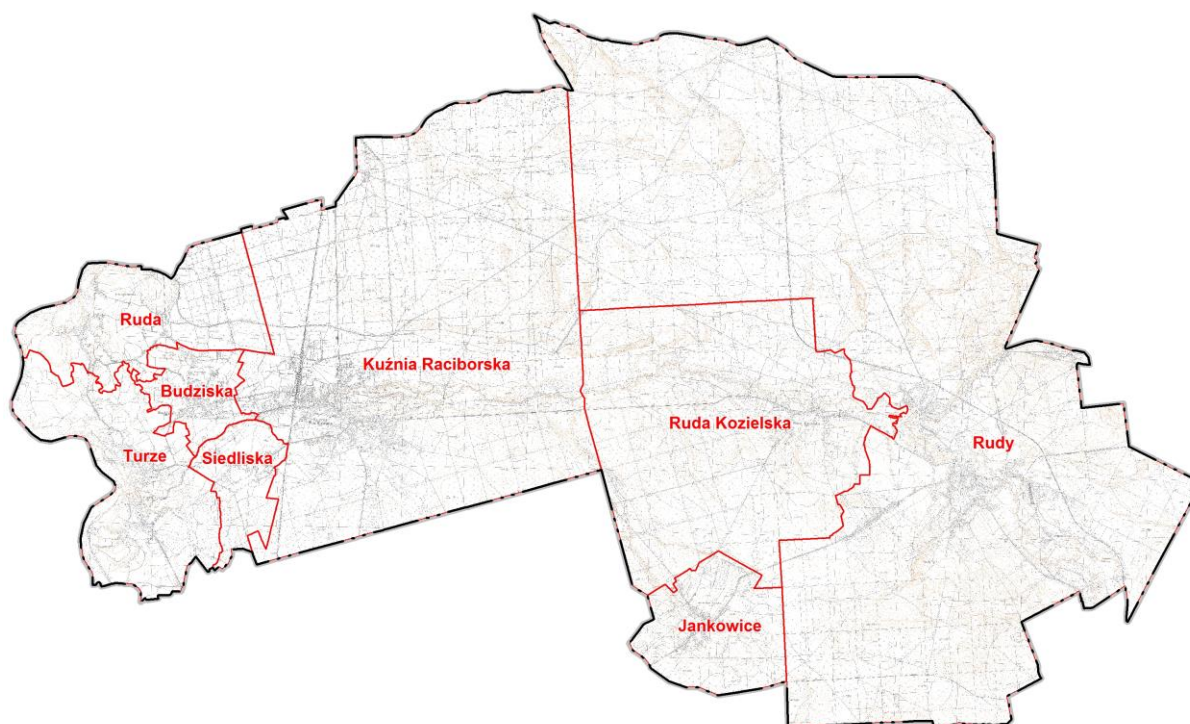
III. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY – WEWNĘTRZNE.

1. Dotychczasowe przeznaczenie, zagospodarowanie i uzbrojenie terenu gminy Kuźnia Raciborska.

Struktura funkcjonalno – przestrzenna – podział na jednostki strukturalne:

w studium na potrzeby analiz i ustaleń studium przyjęto podział gminy Kuźnia Raciborska na 8 jednostek strukturalnych:

Kuźnia Raciborska, Turze, Siedliska, Budziska, Ruda. Jankowice, Ruda Kozielska, Rudy z przysiółkami Białą Dwór, Brantółka, Kolonia Renerowska, Paproć, Podbiała, Przerycie, Szybki;

Rys. Podział gminy Kuźnia Raciborska na jednostki.

Struktura funkcjonalno – przestrzenna – historia: historia gminy i jej osadnictwa sięga średniowiecza.

Dzieje miejscowości wchodzących w skład gminy Kuźnia Raciborska, mimo niewielkich wzajemnych odległości, układały się w sposób odmienny. Losy Rud i sąsiednich wsi: Rudy Kozielskiej i Jankowic były ściśle związane z klasztorem cystersów rudzkich. Wsie nadodrzańskie były słabo związane z księstwem raciborskim. Na terenie tych wsi nie było większych folwarków księżęcych, a w Turzu był oddzielny majątek rycerski. Najpóźniej powstała sama Kuźnia Raciborska jako samodzielna osada przemysłowa, związana dość luźno zarówno z księciem na Raciborzu, jak i z cystersami z Rud:

1) Kuźnia Raciborska:

pierwsze wzmianki o Kuźni Raciborskiej pochodzą z 1461 roku. Wówczas to zarządca dawnego księstwa raciborskiego Octavian Seger von Segenberg zakłada na karczowisku leśnym “Potępa” osiedle hutnicze Segenberg. Wybudowano kuźnicę z dymarkami do wytapiania rudy, powstał tartak i warsztat wyrobu gontów. Rok później powstaje druga kuźnica “Naślepiów”. W 1642 roku hr. Jerzy Oppersdorf wybudował dla miejscowych smolarzy i hutników kaplicę pw. Św. Marii Magdaleny. Proboszcz z Markowic był zobowiązany do odprawienia w niej w ciągu roku 5 nabożeństw. Sto lat po założeniu hutnictwa na terenie Kuźni Raciborskiej było tu już kilka stanowisk hutniczych. Na ten okres przypada postęp techniczny wprowadzony w feudalnym hutnictwie żelaza. Produkcja żelaza w dymarkach stała się technicznie zacofana. Jej miejsce zastąpiły wysokie piece hutnicze z piecami fryszowskimi. Pierwszy tego typu piec hutniczy w Kuźni Raciborskiej powstał w 1746 r.

Na rynku osady hutniczej staje w 1747 r. figura wotywna św. Jana Nepomucena, ufundowana przez hr. Sobecka. Według spisu z 1747 roku osada liczyła 274 mieszkańców, na zachód od wsi zlokalizowany był folwark. W 1791 r. zakłady hutnicze przejmuje król pruski. W 1804 roku czynna jest szkoła, a w 1823 r. czynne są 3 fryszerki, młot parowy i gwoździarnia z 43 pracownikami. W 1813 r. na południe od osady powstaje tzw. Nowa Kuźnia z fryszerkami i gwoździarnią Nadzieja. W 1830 roku wśród 765 mieszkańców mamy 12 ewangelików i 16 Żydów. Rozwój osady następuje z chwilą uruchomienia w 1846 r. linii kolejowej Kędzierzyn - Racibórz, co miało decydujące znaczenie w zakresie kontynuacji produkcji hutniczo-metalowej na skalę przemysłową. Od 1866 roku w każdą sobotę organizuje się targ. Nową szkołę zbudowano w 1883 roku. Liczba mieszkańców wynosi 1072, w Kuźni Nowej - 655. Do zakładów hutniczych zaczyna się wprowadzać nową technologię: w 1855 roku wygaszono ostatnią fryszerkę. W 1893 roku uruchomiono w Kuźni nowoczesną odlewnię żeliwa. Z dniem 1 lipca 1907 roku Huta “Nadzieja” należąca do spadkobierców A.M. Schoenawy została przejęta przez raciborską firmę

w Hegenscheidt, produkującą najpierw okucia budowlane, a potem obrabiarki dla potrzeb kolejnictwa. W okresie międzywojennym filia Huty “Nadzieja” w Kuźni Raciborskiej wykonywała potrzebne modele oraz odlewy żeliwne. Te ostatnie wysyłano do zakładu macierzystego w Raciborzu, w którym odbywała się obróbka mechaniczna odlewów oraz montaż maszyn. Filia Huty “Nadzieja” została w okresie II wojny światowej rozbudowana przyjmując nazwę Schondorff Hegenscheidt-Werke produkując dodatkowo części silnikowe dla lotnictwa. Rozbudowy zakładów w Kuźni Raciborskiej jednak nie ukończono.

W styczniu 1945 r. zatrzymano produkcję i opuszczono zakład przed zbliżającym się frontem Armii Czerwonej, która zdobyła Kuźnię Raciborską w dniu 29 stycznia 1945 r. W Kuźni Raciborskiej od 7 lipca 1946 r., na bazie firmy Hegenscheidt, rozpoczęła pracę Fabryka Wyrobów Metalowych “Rafo”, obecny “Rafamet”. W 1947 r. uruchomiono przy fabryce szkołę zawodową. We wrześniu 1948 r. otwarta została gminna biblioteka. Uruchomienie fabryki obrabiarek ożywiło bezsprzecznie życie gospodarcze w całej gminie. Dzięki “Rafametowi” aktywizującemu gospodarczo nowe osiedla Kuźnia Raciborska stała się ważnym ośrodkiem przemysłowym w regionie raciborskim. Zakład ten odegrał decydującą rolę w przeobrażeniu struktury społecznej i demograficznej Kuźni Raciborskiej i jej okolic, wpłynął na rozwój handlu, gospodarki komunalnej, sieci placówek usługowych. Przyczynił się również do uatrakcyjnienia tej miejscowości;

- 2) Turze:
rozległa wieś nad Odrą, przy ujściu Rudy. Niepewna lokalizacja sięga roku 1205 (Turschow). Około 1300 r. istnieje wieś o nazwie Tursy. Osada flisacza i majątek ziemski, w 1885 r. liczba mieszkańców wynosiła 1702, liczba domów 274. Turze od zarania było wsią typowo rolniczą;
- 3) Siedliska:
wieś położona na zachód od Kuźni Raciborskiej, przy drodze do Turza. Powstała prawdopodobnie równocześnie ze wsią Budziska, a jej mieszkańcy trudnili się dostarczaniem drewna służącego do produkcji węgla drzewnego;
- 4) Budziska:
wieś w bezpośrednim sąsiedztwie Kuźni Raciborskiej, około 2 km na zachód od miasta. Założona prawdopodobnie w pierwszej połowie XVII wieku. Jej powstanie związane jest z rozwojem hutnictwa żelaza w Kuźni Raciborskiej. Produkcja hutnicza wymagała dostarczania dużej ilości węgla drzewnego, które wypalana w tzw. mielerzach. Pierwszymi mieszkańcami osady byli głównie drwale i smolarze mieszkający w prymitywnych domostwach zwanych “budkami”. Od nich wzięła się nazwa Budziska, w 1679 r. wymieniona w dokumencie pod nazwą villa Budzie, a w 1743 r. Budzisk. W okresie międzywojennym Budziska zasłynęły jako “twierdza polskości”. Prawie 100% jej mieszkańców opowiedziało się w Plebiscycie za przynależnością Śląska do Polski. W prywatnych budynkach czynne były polskie przedszkole, biblioteka i świetlica. Działała też polska szkoła mniejszościowa;
- 5) Ruda:
Mała wieś nad rzeką Odrą. Nie znamy dokładnej daty jej powstania. Istnieje natomiast dokument z 1556 r. zezwalający na budowę młyna. W 1861 r. było we wsi 46 domów, liczba mieszkańców wynosiła 299;
- 6) Jankowice:
Wieś przy drodze z Rud do Raciborza, założona przez Cystersów w 1260 roku. Janikowice). Nazwa pochodzi od imienia Janik, znanego już w 1182 r. Prawdopodobnie osiedlali się tu ludzie, którzy zajmowali się pielęgnacją lasów, zbieraniem nasion drzew iglastych, zasadzaniem wykarczowanych obszarów leśnych itp. Przez lata funkcjonowała nazwa Jankowice Rudzkie (dla odróżnienia od Jankowice Rybnickich). W końcu XIX w. w 67 gospodarstwach mieszkało 330 osób, do których należało 409 mr ziemi. We wsi był wówczas folwark książeący i leśniczówka Rothenburg (obecnie Krasiejów);
- 7) Ruda Koziełska:
śródléśna wieś przy drodze z Rud do Kuźni Raciborskiej, nad Rudą, założona przez Cystersów w 1258 r. (Koziełska Ruda). W 1861 r. we wsi były 103 gospodarstwa, liczba mieszkańców (Polaków) wynosiło 490 osób. Czynny był młyn Quid ad te (z tartakiem), do wsi należała leśniczówka Wildeck;
- 8) Rudy:
rozległa wieś nad rzeką Rudą, przy drodze z Gliwic do Raciborza. Około 1252 r. w lesie nad Rudą cystersi z Jędrzejowa rozpoczynają budowę klasztoru, który zasiedlają w 1255 r. W 1258 r. ks. Władysław III Opolski wystawia w Raciborzu dokument fundacyjny. Cystersi od razu przystąpili do pracy, stworzyli sieć dróg, zajęli się sadownictwem, warzywnictwem, bartnictwem, leśnictwem, gospodarką rybacką, browarnictwem, gorzelnictwem, później wydobywaniem i przetopem rud żelaza i miedzi. Dorobili się ogromnego majątku. Należało do nich 13 okolicznych wiosek, folwarki, lasy, pięć hut żelaza, harmernie miedzi, huty szkła, ważelnie potażu, fabryki ciegiu i smoły, gorzelnie, bielarnie, browar, pasieki i sady,

a także stawy hodowlane. Już w XVI w. mnisi mieli kuźnicę (Stodoły). W 1701 r. założono kuźnicę w Przeryciu, w 1747 r. dwie fryszerki w Brantolce oraz 1765 r. fabrykę drutu. W samych Rudach wybudowano w 1725 r. kuźnicę miedzi, czynną do 1835 r. W 1710 r. założono w Rudach hutę potażu. Dużą rangę nadano wykształceniu. Cystersi rudzcy założyli szkołę przyklasztorną prawdopodobnie już w XIV wieku, którą w 1744 r. przekształcono w gimnazjum realne, obok którego powstał konwikt dla młodzieży szlacheckiej. Kres życiu zakonnemu w Rudach zadał w listopadzie 1810r. król pruski Fryderyk Wilhelm II, który zarządził kasatę klasztoru. W 1812 r. dobra klasztorne otrzymał landgraf von Hessen-Kassel, który zresztą nigdy tu nie zamieszkał. W tym też roku klasztor zamienił się w lazaret i skład broni. W 1820 r. Rudy i dobra raciborskie przeszły na własność landgraфа Wiktora Amadeusza von Hessen-Rotengurg, który zmarł bezpotomnie. Z tego względu, w 1834 r. włości przejął jego syn chrzestny książę Wiktor Maurycy Karol Hohenlohe Waldenburg-Schillingsfurst, który w 1845 r. ożenił się z księżniczką Amalią von Furstenberg. Para uczyniła w Rud swą główną siedzibę. Wioska stała się miejscem odwiedzanym przez europejskie elity. Ponad 110 lat, które minęły od czasu objęcia Rud przez rodzinę Hohenlohe-Schillingsfurst do końca II wojny światowej nie były okresem straconym. Rodzina książęca pokochała to miejsce i nadała mu splendoru. W 1866 r. i 1910 r. gościł w Rudach na polowaniach książę, a potem cesarz Prus. Stare zabudowania klasztorne zamieniono na okazały pałac ze wspaniałym ogrodem w stylu angielskim. Dzięki temu do małej górnośląskiej wioski Rudy przyjeżdżała towarzyska śmietanka całej ówczesnej Europy. W 1945 r. zespół klasztorno-pałacowy i kościół został spalony przez żołnierzy radzieckich. Po wojnie udało się odbudować i odrestaurować tylko kościół;⁴⁰

(...) pozostałą część kompleksu pozostawiono w stanie wypalanej ruiny. Nowy etap w dziejach zespołu pocysterskiego rozpoczął się wraz z przekazaniem budynków i terenu parku diecezji gliwickiej. Uczynił to w roku 1998 w imieniu skarbu państwa ówczesny wojewoda katowicki. Umożliwiło to podjęcie zakrojonej na szeroką skalę rewitalizacji, której pierwszy etap zakończono w roku 2008. Rok później w odnowionych budynkach dawnego klasztoru rozpoczął działalność Ośrodek Edukacyjno-Formacyjny Diecezji Gliwickiej. Również w 2009 roku papież Benedykt XVI podniósł rudzką świątynię do rangi Bazyliki Mniejszej;⁴¹

Przysiółki Rud.

- Biały Dwór:
historycznie jest to dawny folwark cysterski z końca XIII wieku (przy drodze do Stanicy),
- Brantolka:
dawna osada fabryczna założona przez Cystersów w XVI wieku, nazwa związana prawdopodobnie z Brandem. W 1821 r. figuruje nazwa Brondolka. W osadzie czynne były najpierw fryszerki i kuźnica, potem huta i fabryka drutu. W 1861 r. liczba mieszkańców wynosiła 189 osób,
- Kolonia Renerowska:
powstała na początku XIX w. przy drodze do Jankowic,
- Paproć:
kolonia fabryczna zbudowana przez Cystersów przy drodze do Rybnika,
- Przerycie:
kolonia fabryczna założona przez Cystersów. W 1861 r. liczy 207 mieszkańców i 37 gospodarstw,
- Szybki:
kolonia górnicza założona przez Cystersów na południe od Rud, na skraju lasu zwanego Buk, miejsce wydobywania rudy darniowej.⁴²

Historia Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A.

1846 r. – po uruchomieniu linii kolejowej Berlin - Wiedeń, przebiegającej przez Kuźnię Raciborską, bezpośrednio obok stacji kolejowej powstaje huta żeliwa, zwana "Nadzieją". W drugiej połowie XIX wieku dobudowana zostaje walcownia oraz odlewnia żeliwa,

1889 r. – przejęcie fabryki przez Wilhelma Hegenscheidt. Fabryka produkuje w tym czasie osprzęt budowlany oraz wyroby dla kolei, m.in. śruby i osie do zestawów kołowych,

1920 r. – wyprodukowanie pierwszej obrabiarki do obróbki ciężkich zestawów kołowych,

1930 r. – przejęcie przedsiębiorstwa przez Adolfa Schondorff,

1946 r. – powstanie obecnej Fabryki Obrabiarek "RAFAMET", działającej przez następnych kilka lat pod nazwą "RAFO". Z czasem fabryka podejmuje produkcję drugiej rodziny obrabiarek - ciężkich, uniwersalnych tokarek karuzelowych przeznaczonych dla różnych odbiorców w przemyśle maszynowym, energetycznym,

⁴⁰ Piotr Nienartowicz <https://kuzniaraciborska.pl/index.php/historia>.

⁴¹ Rudy-Opactwo.pl/o zespole/Historia/V. Historia po sekularyzacji.

⁴² Piotr Nienartowicz <https://kuzniaraciborska.pl/index.php/historia>.

stoczniowym, hutniczym, lotniczym i zbrojeniowym. W kolejnych latach asortyment produkcyjny zostaje poszerzony o wielkogabarytowe tokarki horyzontalne, frezarki bramowe oraz obrabiarki specjalne,

1964 r. – na zasadach eksperymentu gospodarczego "RAFAMET", jako jedno z trzech polskich przedsiębiorstw, uzyskuje prawo prowadzenia samodzielnej działalności eksportowej i importowej z pominięciem Central Handlu Zagranicznego,

1992 r. – przekształcenie przedsiębiorstwa państwowego "RAFAMET" w spółkę akcyjną,

1996 r. – wydzielenie ze struktury organizacyjnej RAFAMET S.A. gospodarki odlewniczej. Powstaje Zespołu Odlewni "RAFAMET" sp. z o.o.,

1996 r. – akcje Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A., jako pierwszej spółki w kraju, dopuszczone zostają do obrotu na publicznym regulowanym rynku pozagiełdowym CeTO S.A.,

2002 r. – Agencja Rozwoju Przemysłu S.A. z siedzibą w Warszawie obejmuje pakiet 46,72% akcji Spółki i do dnia dzisiejszego pozostaje największym akcjonariuszem Spółki,

2007 r. – spółka debiutuje na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.,

2015 r. – otwarcie nowej Hali Montażu II,

2016 r. – zakup znaku towarowego "PORĘBA 1798".⁴³

Analiza obecnej zabudowy gminy Kuźnia Raciborska.

Zabudowa wsi nadodrzańskich wskazuje na ich wiejski charakter. Miasto Kuźnia Raciborska wykazuje cechy zabudowy miejskiej z ukształtowaną lokalną i ponadlokalną zabudową usługową (...), z dużym udziałem zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej oraz ukształtowaną strefą przemysłową. Ruda Kozielska, Jankowice, przysiółki Rud oprócz funkcji rolniczej pełnią funkcję mieszkaniową, Rudy pełnią wiodącą funkcję mieszkaniową z ukształtowaną lokalną i ponadlokalną zabudową usługową;

1) wiodące funkcje jednostek struktury funkcjonalno – przestrzennej:

Jednostka strukturalna	Powierzchnia w ha	Wiodące funkcje jednostek strukturalnych
Kuźnia Raciborska	3153,33	mieszkaniowa (jednorodzinna, wielorodzinna), usługowa, przemysłowa
Turze	682,28	rolnicza,
Siedliska	205,24	rolnicza
Budziska	194,22	rolnicza
Ruda	576,94	rolnicza
Jankowice	408,06	rolnicza, mieszkaniowa
Ruda Kozielska	1709,23	rolnicza, mieszkaniowa
Rudy z przysiółkami	5732,70	mieszkaniowa, usługowa

2) stan użytkowania terenów (struktura użytków gruntowych) w gminie Kuźnia Raciborska: w strukturze użytkowania gruntów w gminie Kuźnia Raciborska zdecydowanie dominują lasy oraz grunty zadrzewione i zakrzewione, liczące 9688 ha,⁴⁴ co stanowi ponad 76% ogólnej powierzchni gminy oraz grunty rolne o łącznej powierzchni 2350 ha, co stanowi ponad 18% ogólnej powierzchni gminy. W strukturze gruntów zabudowanych i zurbanizowanych dominują tereny mieszkaniowe – 177 ha, co stanowi około 52 % powierzchni wszystkich gruntów zabudowanych i zurbanizowanych.

Szczegółowe powierzchniowe i procentowe zestawienie struktury użytków gruntowych w gminie Kuźnia Raciborska, z podziałem na poszczególne rodzaje gruntów przedstawiają poniższe tabele. Bilans użytkowania terenów:

⁴³ www.rafamet.com/pl/firma/historia.

⁴⁴ Powierzchnia zgodna z mapą ewidencji gruntów i budynków udostępnioną przez Starostwo Powiatowe na wniosek Organu sporządzającego i wyliczona w programie Map-info różni się od powierzchni lasów państwowych w udostępnionej bazie danych L.P. przez Nadleśnictwo Rudy Raciborskie.

Rodzaj użytku	Symbol użytku	Powierzchnia [ha]	Udział [%]
GRUNTY ROLNE:			
Grunty orne	R	1 233,62	9,74
Sady	S	21,94	0,17
Łąki trwałe	Ł	662,64	5,23
Pastwiska trwałe	Ps	243,82	1,93
Grunty rolne zabudowane	B-R	58,96	0,47
Grunty pod stawami	Wsr	22,78	0,18
Grunty pod rowami	W	25,03	0,20
Grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych	Lz-R	0,10	0,00
Nie użytki	N	81,25	0,64
RAZEM:		2 350,14	18,56
GRUNTY LEŚNE:			
Lasy	Ls	9 661,23	76,30
Grunty zadrzewione i zakrzewione	Lz	26,93	0,21
RAZEM:		9 688,16	76,51
GRUNTY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE:			
Tereny mieszkaniowe	B	177,03	1,40
Inne tereny zabudowane	Bi	32,96	0,26
Tereny przemysłowe	Ba	45,37	0,36
Zurbanizowane tereny niezabudowane	Bp	23,60	0,18
Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	Bz	30,69	0,24
Użytki kopalne	K	26,39	0,21
RAZEM:		336,04	2,65
GRUNTY POD WODAMI:			
Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	Wp	76,87	0,61
Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi	Ws	4,91	0,04
RAZEM:		81,78	0,65
TERENY KOMUNIKACYJNE:			
Drogi	dr	135,79	1,07
Tereny kolejowe	Tk	53,67	0,42
Inne tereny komunikacyjne	Ti	1,92	0,02
RAZEM:		191,38	1,51
Tereny różne	Tr	14,62	0,12
OGÓŁEM:		12 662,12	100,00

- 3) stan użytkowania terenów (struktura użytków gruntowych) w gminie Kuźnia Raciborska w podziale na jednostki strukturalne:

Typ klasoużytku	Sołectwo								Ogółem:
	Ruda	Budziska	Siedliska	Turze	Kuźnia Raciborska	Ruda Kozielecka	Jankowice	Rudy	
	Powierzchnia [ha]								
GRUNTY ROLNE									
R	243,91	121,21	93,34	294,82	0,44	134,64	121,45	223,81	1233,62
S	4,54	0,50	1,96	8,87	0,00	0,00	0,65	5,42	21,94
Ł	59,93	19,95	64,95	201,82	32,70	97,87	42,80	142,62	662,64
Ps	41,76	18,79	20,72	72,24	44,34	14,79	6,35	24,83	243,82
B-R	8,17	7,40	4,31	12,50	2,23	5,16	5,04	14,15	58,96
W	2,05	2,35	3,89	9,26	2,40	1,89	0,00	0,94	22,78
Wsr	3,40	6,65	3,32	6,50	0,00	0,00	0,00	5,16	25,03
Lz-R	0,10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,10
N	7,70	2,30	0,80	8,65	33,25	19,57	1,14	7,84	81,25
Razem:	371,56	179,15	193,29	614,66	115,36	273,92	177,43	424,77	2350,14
GRUNTY LEŚNE									
Ls	239,35	1,78	0,00	0,07	2704,27	1401,50	223,12	5091,14	9661,23
Lz	0,00	0,59	0,62	0,59	2,81	4,62	2,35	15,35	26,93
Razem:	239,35	2,37	0,62	0,66	2707,08	1406,12	225,47	5106,49	9688,16
GRUNTY ZABUDOWANE I ZURBANIZOWANE									
B	2,22	13,21	10,33	12,00	56,96	11,78	8,69	61,84	177,03
Bi	0,09	0,73	0,20	2,45	14,19	0,62	1,63	13,05	32,96
Ba	0,00	0,13	0,00	4,10	38,02	0,08	0,00	3,04	45,37
Bp	0,00	0,91	2,04	0,18	9,96	1,18	0,48	8,85	23,60
Bz	0,00	0,47	0,66	0,11	5,79	1,46	0,00	22,20	30,69
K	0,00	1,31	3,72	21,35	0,00	0,00	0,00	0,01	26,39
Razem:	2,31	16,76	16,95	40,19	124,92	15,12	10,80	108,99	336,04
GRUNTY POD WODAMI									
Wp	13,38	0,71	2,35	19,58	15,37	11,21	0,00	14,27	76,87
Ws	0,00	0,00	0,00	1,18	1,78	0,00	0,00	1,95	4,91
Razem:	13,38	0,71	2,35	20,76	17,15	11,21	0,00	16,22	81,78
TERENY KOMUNIKACJI									
dr	25,81	7,04	5,92	16,83	24,72	10,86	7,03	37,58	135,79
Tk	0,00	0,00	0,00	0,00	13,39	4,04	1,57	34,67	53,67
Ti	0,00	0,00	0,00	0,21	0,38	0,27	0,00	1,06	1,92
Razem:	25,81	7,04	5,92	17,04	38,49	15,17	8,60	73,31	191,38
TERENY RÓŻNE									
Tr	0,00	3,81	0,15	8,56	1,97	0,11	0,02	0,00	14,62
Ogółem:	652,41	209,84	219,28	701,87	3004,97	1721,65	422,32	5729,78	12662,12

- 4) przeznaczenie terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego: w obszarze gminy Kuźnia Raciborska obowiązuje 32 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Łączna powierzchnia terenów objętych planami wynosi 2933,27 ha, co stanowi ok. 23,2% ogólnej powierzchni gminy.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z art. 14 ust.8 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w związku z art. 87 ust. 2 Konstytucji RP są aktami prawa miejscowego na terenie organu, który je ustanowił (mają charakter prawa powszechnie obowiązującego).

W granicach administracyjnych gminy Kuźnia Raciborska obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego:

- uchwalone na podstawie art. 85 ust. 2 u.p.z.p., w trybie poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 07 lipca 1994r.o zagospodarowaniu przestrzennym (obejmujące około 3,2% obszaru gminy – ok. 400,90 ha),
- uchwalone w trybie przepisów obecnie obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym Dz.U. z 2018r. poz. 1945, ze zm. (obejmujące około 20% obszaru gminy – ok. 2532,37 ha).

Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

L.p.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	Komentarz
1.	Zmiana fragmentu planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego miasta Kuźnia Raciborska. Obejmuje 3,90 ha, 26a NU teren składowania (unieszkodliwiania odpadów) Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XII/81/95 z dnia 29 sierpnia 1995r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Katowickiego nr 2 poz. 830 z dnia 10 stycznia 1996r.)	ustalenia zmiany fragmentu planu ... zrealizowane.
2.	Zmiany fragmentów planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego miasta Kuźnia Raciborska. Obejmuje 3,90 ha, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXII/188/97 z dnia 30 stycznia 1997r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Katowickiego nr 26 poz. 195 z dnia 16 sierpnia 1997r.)	ustalenia zmiany fragmentu planu ... zrealizowane, utrata ważności części 10.04.2006 (Dz.U. Nr 27), 27.02.2009 (Dz.U. Nr 12) obowiązuje: ul. Browarna, rejon Ogrodowej i Czarneckiego.
3.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska. Obejmuje 0,30 ha, 9'KS teren obsługi komunikacji samochodem w sąsiedztwie zakładu „Maxpol” Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr X/80/99 z dnia 22 września 1999r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 54 poz. 1285 z dnia 06 grudnia 1999r.)	ustalenia zmiany m.p.z.p. ... zrealizowane.
4.	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska. Obejmuje około 379,60 ha. 10.1'SK tereny udokumentowanego złoża kruszywa 10.2'SK tereny udokumentowanego złoża kruszywa, 10.2'PE,UT,RPO tereny, na których ustala się możliwość eksploatacji kruszywa z ukierunkowaniem rekultywacji na funkcje turystyczne i hodowlane 10.3'SK tereny udokumentowanego złoża kruszywa, 10.3'PE,UT.RPO tereny, na których ustala się możliwość eksploatacji kruszywa z ukierunkowaniem rekultywacji na funkcje turystyczne i hodowlane Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXXV/245/2001 z dnia 02 lipca 2001r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 49 poz. 1282 z dnia 20 lipca 2001r.)	Ustalenia zmiany m.p.z.p. w trakcie realizacji.
5.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska dla obiektów zaplecza technicznego i urządzeń towarzyszących eksploatacji kruszyw oraz urządzeń infrastruktury technicznej. Obejmuje 8,20 ha, 19A PE tereny obiektów zaplecza technicznego i urządzeń towarzyszących eksploatacji kruszyw oraz urządzeń	ustalenia m.p.z.p. ... zrealizowane.

	infrastruktury technicznej. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XLV/329/2002 z dnia 17 maja 2002r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 51 poz. 1708 z dnia 19 lipca 2002r.)	
6.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska dla drogi dojazdowej do obiektów zaplecza technicznego eksploatacji kruszyw. Obejmuje 2,40 ha. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr III/28/2003 z dnia 28 stycznia 2003r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 41 poz. 1185 z dnia 30 kwietnia 2003r.)	ustalenia m.p.z.p. ... zrealizowane.
7.	Zmiana fragmentu planu szczegółowego zagospodarowania przestrzennego miasta Kuźnia Raciborska Obejmuje 2,60 ha, 190'U teren usług ogólnie miejskich Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr VIII/861/2003 z dnia 23 czerwca 2003 r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 76 poz. 2108 z dnia 07 sierpnia 2003 r.)	ustalenia zmiany fragmentu planu.... w trakcie realizacji.
8.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący tereny mieszkalnictwa wielorodzinnego miasta Kuźnia Raciborska. Obejmuje 42,40 ha. (pow. zmniejszyła się z 43,95 na 42,43 w związku uchwałą Nr XV/133/2007 Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej z dnia 23 sierpnia 2007r.). Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXXVII/322/2005 z dnia 22 grudnia 2005 r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 27 poz. 830 z dnia 10 marca 2006 r.)	ustalenia m.p.z.p ... w trakcie realizacji.
9.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący tereny centralne miasta Kuźnia Raciborska. Obejmuje około 33,50 ha. (pow. zmniejszyła się z 35,90 na 33,50 w związku uchwałą Nr XXXII/287/2008 Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej z dnia 20 listopada 2008r.). Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XLI/353/2006 z dnia 20 kwietnia 2006r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 80 poz. 2280 z dnia 13 sierpnia 2006r.)	ustalenia m.p.z.p ... w trakcie realizacji.
10.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący przedłużenie ulicy Świerczewskiego do drogi wojewódzkiej DW Nr 922 relacji Racibórz – Kędzierzyn – Koźle w mieście Kuźnia Raciborska. Obejmuje 0,23 ha. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XLII/365/2006 z dnia 25 maja 2006r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 80 poz. 2282 z dnia 13 sierpnia 2006r.)	ustalenia m.p.z.p. ... zrealizowane.
11.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska obejmującego teren przy ul. Piaskowej w mieście Kuźnia Raciborska. Obejmuje 0,15 ha, z przeznaczeniem dla funkcji usługowych. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr VII/37/2007 z dnia 22 lutego 2006r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 74 poz. 1521 z dnia 27 kwietnia 2007r.)	ustalenia m.p.z.p. zrealizowane.
12.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Kuźni Raciborskiej przy ul. Klasztornej. Obejmuje 1,62 ha, urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej z zakresu gospodarki wodno – ściekowej (oczyszczalnia ścieków), rzemiosła produkcyjnego (tartak 0,33ha). Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XV/133/2007 z dnia 23 sierpnia 2007r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 164 poz. 3058 z dnia 01 października 2007r.)	ustalenia m.p.z.p. ... zrealizowane.
13.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska obejmujący tereny dla ujęcia wody.	ustalenia m.p.z.p. ... zrealizowane.

	Obejmuje 247,10 ha, ujęcia wody (0,17 ha), tereny lasów. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XIX/175/2007 z dnia 13 grudnia 2007r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 28 poz. 616 z dnia 18 stycznia 2008r.)	
14.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska obejmujący tereny dla ujęcia wody, który obejmuje teren suchego zbiornika przeciwpowodziowego. Obejmuje 191,40 ha Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXVIII/265/2008 z dnia 28 sierpnia 2008r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 186 poz. 3393 z dnia 14 października 2008r.)	ustalenia m.p.z.p. ... nie zrealizowane.
15.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w gminie Kuźnia Raciborska, przy ul. Kozielskiej. Obejmuje 1,40 ha, teren funkcji usługowych. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXXII/287/2008 z dnia 20 listopada 2008r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 12 poz. 348 z dnia 21 stycznia 2009r.)	ustalenia m.p.z.p.... zrealizowane.
16.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w gminie Kuźnia Raciborska, przy ul. Topolowej. Obejmuje 13,50 ha, tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z układem komunikacyjnym obsługującym (9,95ha) i rodzinnych ogrodów działkowych (3,55ha). Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXXII/288/2008 z dnia 20 listopada 2008r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 39 poz. 917 z dnia 09 marca 2009r.)	ustalenia m.p.z.p. w stosunku do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej nie zrealizowane (jest procedowany miejscowy plan na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XLVI/406/2018 z dnia 30 sierpnia 2018r. w sprawie przystąpienia do sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w gminie Kuźnia Raciborska, przy ul. Topolowej obejmujący tożsamy obszar).
17.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectwa Jankowice. Obejmuje 404,90 ha, tereny struktury osadniczej sołectwa Jankowice Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr IV/26/2011 z dnia 20 stycznia 2011r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 77 poz. 1385 z dnia 07 kwietnia 2011r.)	ustalenia m.p.z.p w trakcie realizacji.
18.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w Kuźni Raciborskiej: obszaru w rejonie ulicy Powstańców, obszaru w rejonie ulic Topolowa, Raciborska, Działkowców, Klonowa, Brzozowa i linii kolejowej oraz obszaru stanowiącego przedłużenie ulicy Klasztornej do skrzyżowania z ulicą Rudzką. Obejmuje obszar 52,11 ha, tereny struktury osadniczej miasta Kuźnia Raciborska. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr VIII/82/2011 z dnia 22 czerwca 2011r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 192 poz. 3577 z dnia 30 sierpnia 2011r.)	ustalenia m.p.z.p w trakcie realizacji.
19.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego (obejmujący część działki nr 160/2, działkę nr 160/1 oraz część działki nr 1172 w Kuźni Raciborskiej). Obejmuje 0,31 ha, tereny struktury osadniczej miasta Kuźnia Raciborska (zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zieleni	ustalenia m.p.z.p. ... zrealizowane.

	urządzonej). Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XVIII/215/2012 z dnia 31 maja 2012r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz. 2928 z dnia 20 lipca 2012r.)	
20.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w gminie Kuźnia Raciborska przy ul. Klasztornej (w trybie nowelizacji) – dopuszczenie na terenie oznaczonym symbolem 1ITK punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK) Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XLV/425/2014 z dnia 13 listopada 2014r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz. 6075 z dnia 21 listopada 2014r.)	ustalenia m.p.z.p. ... zrealizowane.
21.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w gminie Kuźnia Raciborska przy ul. Kozielskiej (w trybie nowelizacji) – dopuszczenie w ramach przynależnego zagospodarowania obiektu infrastruktury technicznej - ciepłowni Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XLV/426/2014 z dnia 13 listopada 2014r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz. 6076 z dnia 21 listopada 2014r.)	Ustalenia m.p.z.p.... nie zrealizowane.
22.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Obejmuje 20,06 ha, D1PE, E1PE tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XIII/118/2015 z dnia 26 listopada 2015r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz. 6929 z dnia 11 grudnia 2015r.)	ustalenia m.p.z.p ... w trakcie realizacji.
23.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu objętego przebiegiem napowietrznej linii elektroenergetycznej WN 110 kV relacji GPZ Kędzierzyn – GPZ Kuźnia Raciborska, w granicach administracyjnych gminy Kuźnia Raciborska Obejmuje 1,60 ha, R – tereny rolnicze, WS – tereny wód powierzchniowych, KDZ – tereny drogi publicznej klasy zbiorcza, KDW – tereny dróg wewnętrznych, realizację inwestycji celu publicznego infrastruktury technicznej elektroenergetycznej w granicach pasa technologicznego linii elektroenergetycznej 110kV. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XVIII/172/2016 z dnia 28 kwietnia 2016r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz.2695 z dnia 12 maja 2016r.)	ustalenia m.p.z.p. ... zrealizowane.
24.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w sołectwie Jankowice. Obejmuje 0,70 ha, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren drogi wewnętrznej. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXIV/210/2016 z dnia 24 listopada 2016r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz.6402 z dnia 5 grudnia 2016r.)	ustalenia m.p.z.p ... w trakcie realizacji.
25.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Kuźnia Raciborska – Etap I. Obejmuje 56,90 ha, P – tereny obiektów produkcyjnych, skaldów, magazynów, handlu hurtowego, KDL – teren drogi publicznej klasy L – lokalna, KDD – tereny dróg publicznych klasy D – dojazdowa. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXIV/211/2016 z dnia 24 listopada 2016r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz.6403 z dnia 5 grudnia 2016r.)	ustalenia m.p.z.p.... zrealizowane oraz w trakcie realizacji.
26.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Kuźnia Raciborska – Etap II. Obejmuje 10,10 ha, P – teren obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, handlu hurtowego, KDD – tereny dróg publicznych klasy D – dojazdowa. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXVII/238/2017	ustalenia m.p.z.p. ... nie zrealizowane oraz w trakcie realizacji.

	z dnia 30 stycznia 2017r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz.814 z dnia 8 lutego 2017r.)	
27.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla części miasta Kuźnia Raciborska – Etap III. Obejmuje 2,20 ha, U – teren zabudowy usługowej, KDD – tereny dróg publicznych klasy D – dojazdowa. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXIX/272/2017 z dnia 20 kwietnia 2017r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz.2788 z dnia 25 kwietnia 2017r.)	ustalenia m.p.z.p. ... nie zrealizowane oraz w trakcie realizacji.
28.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectw Rudy i Ruda Kozielska – Etap I Obejmuje 1435,65 ha – tereny struktury osadniczej sołectwa Rudy i Ruda Kozielska. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXX/279/2017 z dnia 11 maja 2017r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz.3139 z dnia 16 maja 2017r.)	ustalenia m.p.z.p ... w trakcie realizacji.
29.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego sołectw Rudy i Ruda Kozielska – Etap II Obejmuje 1,15 ha – fragment terenów struktury osadniczej sołectwa Rudy i Ruda Kozielska. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXXVI/325/2017 z dnia 07 grudnia 2017r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz.6976 z dnia 12 grudnia 2017r.)	ustalenia m.p.z.p ... w trakcie realizacji.
30.	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego sołectw Rudy i Ruda Kozielska – Etap I (w trybie nowelizacji) – obejmuje zmianę parametru wysokości na terenie oznaczonym symbolem B21U. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XLI/358/2017 z dnia 19 marca 2018r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz.1785 z dnia 22 marca 2017r.)	ustalenia m.p.z.p ... w trakcie realizacji.
31.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący obszary położone w sołectwach Turze i Siedliska. Obejmuje 14,10 ha tereny powierzchniowej eksploatacji kruszywa naturalnego. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XLIV/380/2017 z dnia 24 maja 2018r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz.1729 z dnia 06 czerwca 2018r.)	ustalenia m.p.z.p ... w trakcie realizacji.
32.	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w gminie Kuźnia Raciborska, przy ul. Topolowej – Etap I. Obejmuje 1,29 ha tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i dróg publicznych dojazdowych. Uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr X/95/2019 z dnia 02 września 2019r. (opublikowana w Dz.U. Woj. Śl. poz. 6140 z dnia 06 września 2019r.)	ustalenia m.p.z.p ... w trakcie realizacji.

5) przeznaczenie terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w podziale na rodzaje przeznaczenia (ustalenia niezrealizowane):

Rodzaj przeznaczenia terenu	Powierzchnia
tereny obejmujące strukturę, w tym osadniczą miasta Kuźnia Raciborska	151,16 ha
tereny obejmujące strukturę, w tym osadniczą sołectw Rudy i Ruda Kozielska	1436,80 ha
tereny obejmujące strukturę, w tym osadniczą sołectwa Jankowice	405,60 ha
tereny komunikacji drogowej	2,93 ha
tereny infrastruktury technicznej	6,96 ha
Tereny z zakresu ochrony przeciwpowodziowej (suchy zbiornik	191,40 ha

przeciwpowodziowy)	
las	246,93 ha
tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów, handlu, w tym hurtowego (w ramach miasta Kuźnia Raciborska)	69,53 ha
udokumentowane złoża kruszywa naturalnego, z możliwością eksploatacji kruszywa naturalnego i infrastrukturą towarzyszącą	421,96 ha

6) uzbrojenie terenu:

a) zaopatrzenie w wodę gminy Kuźnia Raciborska: gmina Kuźnia Raciborska jest wyposażona w sieć wodociągową. Odsetek ludności korzystającej z odpowiedniej jakości wody na koniec 2018 r. wynosił w gminie Kuźnia Raciborska 100%.

Woda na potrzeby komunalne gminy Kuźnia Raciborska dostarczana jest z pięciu ujęć podziemnych:

- wodociąg Kuźnia Raciborska zaopatruje miejscowości: Kuźnia Raciborska, Siedliska, Turze, Ruda i Budziska i czerpie wodę z ujęć podziemnych „Las 1” i „Las 3” oraz „Osiedle” w Kuźni Raciborskiej, Woda z ujęć poddawana jest procesom uzdatniania na Stacji Uzdatniania Wody w Kuźni Raciborskiej przy ul. Kościuszki,⁴⁵
- wodociąg Ruda Kozielska zaopatruje w wodę miejscowości Ruda Kozielska, Jankowice i Rudy. Woda na potrzeby wodociągu pozyskiwana jest z ujęć podziemnych „Studnia nr 1” i „Studnia nr 2”, zlokalizowanych w lesie pomiędzy Rudą Kozielską, a miastem Kuźnia Raciborska. Woda ta nie jest poddawana procesom uzdatniania. Stacja Uzdatniania Wody wyposażona jest jedynie w urządzenie umożliwiające dozowanie do wody środka dezynfekcyjnego, gdyby zaistniała taka konieczność,⁴⁶
- Fabryka Obrabiarek „FAFAMET” S.A. na potrzeby socjalno – bytowe oraz technologiczne pobiera wodę z własnego ujęcia wody, w skład którego wchodzi cztery studnie głębinowe. Ilość wykorzystanej w 2014 r. wody (całkowity pobór) wyniósł 21 658 m³. Pobierana woda odsprzedawana jest Zespołowi Odlewni „RAFAMET” Sp. z o. o.,⁴⁷
- Zakład Przetwórstwa Mięsnego „Maxpol” Kuźnia Raciborska, na potrzeby technologiczne pobiera wodę z własnego ujęcia wody,
- PPG Prefrow w Rudach, na potrzeby technologiczne pobiera wodę z własnego ujęcia wody, na terenie gminy zlokalizowany jest w przysiółku Brantolka punkt monitoringowy wód podziemnych,

b) system oczyszczania ścieków komunalnych w gminie Kuźnia Raciborska: w gminie Kuźnia Raciborska funkcjonują oczyszczalnie ścieków komunalnych:

- oczyszczalnia ścieków mechaniczno – biologiczna o maksymalnej przepustowości 850 m³/dobę, w mieście Kuźnia Raciborska pracuje w technologii oczyszczania ścieków metodą osadu czynnego,
- oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna o maksymalnej przepustowości 30m³/dobę w miejscowości Rudy przy ul. Szkolnej,
- oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna o maksymalnej przepustowości 140m³/dobę w miejscowości Rudy, przy ul. Zielonej,

W 2017 roku gmina Kuźnia Raciborska podpisała umowę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na realizację zadania „Budowa oczyszczalni ścieków na terenie przedszkola przy ul. Raciborskiej 17 w miejscowości Rudy. Wysokość dotacji, jaką otrzymała gmina na ten cel to kwota 99 837 zł.⁴⁸

Ścieki w gospodarstwach domowych, poza miastem Kuźnia Raciborska i Rudami oczyszczane są w przydomowych oczyszczalniach ścieków, lub odprowadzane do szczelnych przydomowych zbiorników,

c) na terenie Fabryki Obrabiarek RAFAMET S.A. przy ul. Staszica 1 usytuowana jest instalacja – mechaniczna oczyszczalnia ścieków do której kierowana jest za pomocą kanalizacji ogólnospławnej mieszanina ścieków bytowych, deszczowych i przemysłowych pochodzących z terenu Fabryki Obrabiarek „RAFAMET” S.A. oraz Zespołu Odlewni „RAFAMET” Sp. z o. o., po oczyszczeniu odprowadzane są do kanału Ulgi rzeki Ruda,⁴⁹

d) system zasilania w energię elektryczną w gminie Kuźnia Raciborska:

⁴⁵ Ocena obszarowa jakości wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny 08.02.2019r.

⁴⁶ Ocena obszarowa jakości wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny 08.02.2019r.

⁴⁷ Decyzja Starosty Raciborskiego SE.II.6222.2.2015 z dnia 03.07.2015r.

⁴⁸ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki wodnej w Katowicach umowy zawarte w 2017 roku spis alfabetyczny gmin na terenie których realizowany jest projekt lub projekty wojewódzkie, poz.456

⁴⁹ Decyzja Starosty Raciborskiego SE.II.6222.2.2015 z dnia 03.07.2015r.

- na terenie gminy Kuźnia Raciborska zlokalizowane są będące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach:
 - linie napowietrzne i kablowe średniego napięcia (SN) 15 kV,
 - linie napowietrzne i kablowe niskiego napięcia (nN),
 - linie napowietrzne i kablowe oświetlenia ulicznego niskiego napięcia (nN),
 - stacje transformatorowe SN/nN (słupowe, wolnostojące, kontenerowe, inne),
 - w układzie normalnym zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie gminy Kuźnia Raciborska odbywa się na średnim napięciu 15 kV liniami napowietrznymi i kablowymi oraz sieciami niskiego napięcia, zasilanymi ze stacji elektroenergetycznej WN/SN 110/15kV Kuźnia Raciborska (KUR) zlokalizowanej na terenie gminy Kuźnia Raciborska, która stanowi własność TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach,
 - sieć elektroenergetyczna 110 kV (napowietrzna) łącząca stacje WN/SN obsługiwana jest przez TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach i pracuje w układzie zamkniętym. W związku z czym w przypadkach awaryjnych istnieje możliwość wzajemnego połączenia stacji WN/SN. Ponadto istnieją również powiązania sieci na średnim napięciu między stacjami transformatorowymi, które mogą być odpowiednio konfigurowane w zależności od układu awaryjnego sieci,⁵⁰
- e) zaopatrzenie odbiorców, na terenie gminy Kuźnia Raciborska, w ciepło realizowane jest przy wykorzystaniu:
- na terenie miasta Kuźnia Raciborska lokalnego systemu ciepłowniczego zasilanego z kotłowni osiedlowej, wykorzystującej jako paliwo węgiel kamienny, należącej do PEC Jastrzębie,
 - węgla spalane w piecach i kotłowniach indywidualnych,
 - węgla kamiennego spalane w kotłowniach obsługujących pojedyncze obiekty,
 - urządzeń spalających inne paliwa niż wyżej wymienione (gaz płynny, olej opałowy),
 - źródeł energii odnawialnej,
 - gazu ziemnego z instalacji LNG-DUON,
 - energii elektrycznej,⁵¹
- f) w zakresie zaopatrzenia w ciepło – w ograniczonym przestrzennie zakresie na terenie miasta Kuźnia Raciborska koncesjonowaną działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji oraz obrotu prowadzi PGNiG Termika Energetyka Przemysłowa S.A. Na terenie miasta Kuźnia Raciborska jest właścicielem i eksploatatorem kotłowni osiedlowej (o mocy zainstalowanej 3,960 MWt, opalanej węglem kamiennym – groszkiem), przy ul. Krasickiego 12 wraz z wyprowadzoną z niej siecią ciepłowniczą niskoparametrową (łączna długość sieci ciepłowniczej na terenie miasta wynosi 1 752 m), posiada obecnie 19 węzłów ciepłych. Odbiorcami ciepła oraz ciepłej wody użytkowej na terenie miasta Kuźnia Raciborska są głównie mieszkańcy budynków wielorodzinnych w zarządzie SM „Nowoczesna”, ZGMiK i WM) około 83%), do pozostałych odbiorców ciepła należą 2 obiekty użyteczności publicznej (SP im. Jana Wawrzynka i Przedszkole Nr 2) oraz 1 obiekt usług komercyjnych,
- g) w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii:
- aktualnie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii dla pokrycia potrzeb komunalno – bytowych na terenie gminy ma niewielki udział. Wyniki inwentaryzacji budynków użyteczności publicznej wskazują, że odnawialne źródła energii wykorzystywane są w dwóch budynkach użyteczności publicznej i są to:
 - Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy Rudy, ul. Szkolna 2 – 30 sztuk kolektorów słonecznych,
 - Ośrodek Formacyjno-Edukacyjny Diecezji Gliwickiej (Zespół Klasztorno-Pałacowy) Rudy, ul. Cysterska 4 – gruntowa pompa ciepła o mocy 230 kW,
 - wg przeprowadzonej ankietyzacji wśród mieszkańców gminy, instalacje odnawialnego źródła są wykorzystywane również w budynkach mieszkalnych⁵² (w niewielkim procencie),
 - na terenie gminy Kuźnia Raciborska znajdują się dwa przedsiębiorstwa planujące przyłączyć do sieci TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach instalacje wytwarzające energię elektryczną z odnawialnego źródła energii, o planowanej łącznej mocy 180 kW. Ponadto na terenie gminy Kuźnia Raciborska znajdują się trzy osoby fizyczne i dwie osoby prawne posiadające odnawialne źródła

⁵⁰ Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Gminy Kuźnia Raciborska aut. EE energoekspert sp. z o.o. energia i ekologia, lipiec 2019 str. 38

⁵¹ Tamże str. 27,29

⁵² Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Gminy Kuźnia Raciborska aut. EE energoekspert sp. z o.o. energia i ekologia, lipiec 2019 str. 55.

energii, wykorzystujące produkowaną energię na potrzeby własne, a nadwyżki oddające do sieci TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach, o łącznej mocy 71,9 kW,⁵³

- na terenie gminy brak jest przedsiębiorstw zajmujących się wytwarzaniem energii elektrycznej w skojarzeniu z ciepłem, przyłączonych do sieci TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach.⁵⁴

2. Stan ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony.

Zgodnie z art. 2 pkt 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez ład przestrzenny należy rozumieć „*take ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno – gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne*”.

W polityce przestrzennej ujmowanej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, ład przestrzenny winien być postrzegany jako kształtowanie wysokiej jakości środowiska człowieka wyrażające się czytelnością, funkcjonalnością struktur przestrzennych i harmonią tychże struktur w tym w powiązaniu z przyrodą, efektywnością gospodarowania.

Stan ładu przestrzennego w gminie Kuźnia Raciborska.

Cechą przestrzeni gminy Kuźnia Raciborska, świadcząca o ładzie przestrzennym jest, generalnie, wykorzystywanie dominującej przestrzeni leśnej, a także rolniczej (głównie w zachodniej części gminy) zgodnie z jej walorami i cechami.

Cechą przestrzeni gminy Kuźnia Raciborska, świadcząca o ładzie przestrzennym jest ustanowiona forma ochrony prawnej dla całego obszaru gminy o wyróżniających się walorach przyrodniczo – krajobrazowych: gmina położona jest w „Obszarze chronionego krajobrazu Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

Cechą zabudowy wsi położonych we wschodniej części gminy – Rud, Jankowic, Rudy Kozielska, miasta Kuźnia Raciborska, świadcząca o ładzie przestrzennym jest ich zwartość.

W percepcji krajobrazu gminy, każda z wsi stanowi czytelną strukturę, generalnie nie ma miejsca rozpraszanie zabudowy wiejskiej wzdłuż głównych dróg.

Natomiast cechą zabudowy wsi w zachodniej części gminy – Siedlisk, Turza, Budzisk, Rudy jest ich rozproszenie, ma miejsce rozpraszanie zabudowy wiejskiej wzdłuż głównych dróg.

Ukształtowana zabudowa wsi (najstarsza) obejmuje niejednokrotnie budynki o niskim stanie technicznym, sytuowane w sposób niezgodny z obecnie obowiązującymi przepisami (w kontekście odległości od granic działek sąsiednich, odległości od zewnętrznych krawędzi jezdni dróg), co jednakże stanowi historyczny walor.

Symptomem braku ładu przestrzennego w odniesieniu do zabudowy poszczególnych wsi jest chaos w formach nowej zabudowy. Zabudowa najstarsza cechuje się jednorodnością formy i sytuowania: zasadniczą cechą układu domów było ich usytuowanie w stosunku do ulicy (szczytem lub kalenicą), budynkami charakterystycznymi są budynki mieszkalne dwukondygnacyjne, gdzie druga kondygnacja stanowi poddasze użytkowe, dachy dwuspadowe, symetryczne.

Symptomem braku ładu przestrzennego są braki w wyposażeniu wsi gminy Kuźnia Raciborska w infrastrukturę techniczną, w szczególności w zakresie:

- oczyszczania ścieków komunalnych. Poza Aglomeracją Kuźnia Raciborska znajdują się wszystkie wsie części wiejskiej gminy,
- zaopatrzenia w gaz.

Symptomem braku ładu przestrzennego są na ogół niskie parametry wewnętrznego układu dróg wsi (publicznych i wewnętrznych), w szczególności brak chodników, szerokość ulic i jezdni jest mniejsza niż wymagana przepisami prawa.

Do najważniejszych negatywnych trendów rozwoju społecznego, należą:

- starzenie się społeczeństwa,
- rosnące zapotrzebowanie na usługi pomocy społecznej,
- utrzymujący się stosunkowo wysoki poziom bezrobocia i bierności zawodowej,
- wysoki, stale utrzymujący się poziom zjawiska „odpływu” ludzi młodych, w związku z emigracją zarobkową oraz w celach edukacyjnych.

Stan wymogów ochrony ładu przestrzennego.

⁵³ Tamże str. 49.

⁵⁴ Tamże str. 59.

Ochronę ładu przestrzennego, w wielu jego aspektach zapewniają obowiązujące przepisy ustawowe, w tym w szczególności ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, ustawa Prawo ochrony środowiska.

Ochronę ładu przestrzennego osiągnąć można także poprzez ustalanie tej ochrony w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, których ustalenia są formułowane na podstawie zasad ochrony ustalonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (zgodnie z art. 15 ust. 2 w planie miejscowym określa się obowiązkowo „zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego”).

W obszarze gminy Kuźnia Raciborska obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego obejmujące około 2955,29 ha, co stanowi 23,34% powierzchni gminy Kuźnia Raciborska.

2a. Diagnoza, o której mowa w art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju, przygotowana na potrzeby strategii rozwoju gminy.

Art. 10a ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295) ma brzmienie:

Podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju, projekt polityki publicznej, projekt programu rozwoju lub projekt programu służącego realizacji umowy partnerstwa przygotowuje diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej, z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych, w tym miejskich obszarów funkcjonalnych.

Diagnoza stanu zgodnie ze słownikiem języka polskiego PWN to: „ocena stanu czegoś przedstawiona na podstawie badań i analiz”

W Strategii Rozwoju Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016-2025 – zostało dokonane rozpoznanie stanu istniejącego, w tym wypadku sytuacji społeczno – gospodarczej gminy Kuźnia Raciborska i analiza uwarunkowań tego stanu.

Analiza pozycji strategicznej oraz identyfikacja możliwych koncepcji rozwoju w oparciu o diagnozę społeczno-gospodarczą została dokonana przy pomocy **analizy SWOT**.⁵⁵

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
– Walory przyrodnicze, turystyczne i historyczne.	❖ Brak pełnej kanalizacji oraz gazociągu.
✓ Duże obszary leśne.	❖ Częściowy zły stan techniczny dróg.
✓ Bogate zasoby wód podziemnych.	❖ Wzrost natężenia ruchu samochodów.
✓ Położenie geograficzne – sąsiedztwo dużych aglomeracji.	❖ Słaba promocja potencjału turystycznego oraz gospodarczego gminy.
✓ Prężnie działająca fabryka obrabiarek „Rafamet” oraz przedsiębiorstwo „Maxpol”.	❖ Zła/niewystarczająca komunikacja pomiędzy parterami społecznymi.
✓ Mobilność zawodowa mieszkańców.	❖ Brak uzbrojenia terenów przeznaczonych pod rozwój biznesu.
✓ Duża aktywność organizacji pozarządowych.	❖ Uboga baza noclegowa.
✓ Aktywność i zaangażowanie w sprawy gminy lokalnej społeczności.	❖ Częściowy, lokalny brak zaplecza usługowo – handlowego.
✓ Silne więzi społeczne między mieszkańcami,	❖ Brak placówek/ośrodków kształcenia zawodowego dla potrzeb lokalnego rynku pracy.
✓ Placówki kulturowe w szczególności wyremontowany Dom Kultury.	❖ Niewystarczająca ilość miejsc parkingowych.
✓ Dobrze funkcjonujące Ochotnicze Straże Pożarne.	❖ Brak opieki instytucjonalnej dla dzieci do lat 3.
✓ Dobrze rozwinięta opieka zdrowotna.	❖ Niedostatek lokali komunalnych i socjalnych.
✓ Internet szerokopasmowy.	❖ Zły stan techniczny budynków socjalnych.
✓ Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców gminy.	❖ Niewystarczająca ilość ścieżek rowerowych.
✓ Bliskość linii kolejowej.	❖ Słabo rozwinięte zaplecze turystyczne, w stosunku do istniejących atrakcji/ofert spędzania wolnego czasu.
✓ Uporządkowana baza placówek oświatowych.	❖ Brak odpowiedniej bazy technicznej dla OSP, wymagający wymiany taboru samochodowy OSP oraz konieczność modernizacji budynków OSP.
✓ Strategiczna lokalizacja gminy na połączeniu projektowanej Drogi Wodnej – granica Polski – Kędzierzyn – Koźle (odcinek ODL (Odra – Dunaj –	❖ Niewykorzystanie potencjału turystycznego gminy.

⁵⁵ Strategia Rozwoju Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016 - 2025, str. 79

Łaba) o znaczeniu E30 oraz połączenia wodnego rzeki Odry i Wisły Kanałem Śląskim.	
✓ Zrównoważony rozwój gminy pod względem podziału na tereny turystyczno – rekreacyjne (część wschodnia gminy) oraz przemysłowe (tradycje od ponad 100 lat) i rolnicze (część zachodnia gminy).	❖ Lokalizacja na terenie Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” oraz wynikające z tego położenia ograniczenia środowiskowe. ❖ Niepełne objęcie terenu gminy Internetem szerokopasmowym.
Szanse	Zagrożenia
✓ Korzystne położenie geograficzne (bliskość dużych miast i autostrad).	❖ Migracja zarobkowa.
✓ Aktywna działalność Lokalnej Grupy Działania.	❖ Odptyw młodych, wykształconych ludzi.
✓ Polityka społeczna na rzecz osób wykluczonych.	❖ Niż demograficzny.
✓ Dostępność funduszy strukturalnych Unii Europejskiej umożliwiających rozwój.	❖ Rozwarstwienie poziomu zamożności społeczeństwa.
✓ Możliwość pozyskiwania funduszy na rozwój gminy przez stowarzyszenia.	❖ Postępujący proces starzenia się społeczeństwa.
✓ Wzrost kompetencji informatycznych społeczeństwa (niwelowanie zagrożenia wykluczeniem cyfrowym lokalnej społeczności).	❖ Narastające rozwarstwienie ekonomiczne mieszkańców.
✓ Wsparcie dla rozwoju gospodarczego.	❖ Zwiększająca się liczba osób korzystających z pomocy społecznej.
✓ Tworzenie inkubatorów przedsiębiorczości z sąsiednimi aglomeracjami.	❖ Rozproszenie sieci osadniczej.
✓ Współpraca przygraniczna.	❖ Brak zainteresowania potencjalnych inwestorów Ze względu na braki w infrastrukturze.
✓ Przyciąganie nowych inwestorów.	❖ Mała atrakcyjność zarobkowa oferowanych miejsc pracy.
✓ Rosnące zapotrzebowanie na usługi czasu wolnego.	❖ Wzrastające bezrobocie wśród kobiet, osób młodych oraz po 50 roku życia.
✓ Ogromny potencjał obiektów sportowych oraz placówek kulturowych.	❖ Niskie tempo rozwoju gospodarczego oraz społecznego.
✓ Walory przyrodnicze gminy umożliwiające rozwój turystyki weekendowej, edukacyjnej oraz dla osób aktywnych.	❖ Brak funduszy na rozwój działalności gminy.
	❖ Zwiększające się koszty rozwijania i utrzymania działalności gospodarczej.
	❖ Kryzys budżetów samorządowych.
	❖ Niedostateczne zabezpieczenia przed zagrożeniem powodziowym.
	❖ Brak świadomości i zachowań ekologicznych mieszkańców gminy.

3. Stan środowiska, w tym stan rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego.

1) położenie, geologia i rzeźba terenu:

Gmina Kuźnia Raciborska jest położona w zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie raciborskim. Gmina graniczy od północy z gminą Bierawa (powiat kędzierzyński – kozielski – województwo opolskie), od północnego wschodu i wschodu z gminą Sośnicowice (powiat gliwicki), od wschodu z gminą Pilchowice (powiat gliwicki), od południowego wschodu z miastem Rybnik, od południa z gminą Lyski (powiat rybnicki) i gminą Nędza (powiat raciborski), a od zachodu z gminą Rudnik (powiat raciborski) i gminą Cisek (powiat kędzierzyński-kozielski – województwo opolskie). Gmina Kuźnia Raciborska jest zatem najbardziej na północ wysuniętą gminą powiatu raciborskiego. Zachodnią granicę gminy stanowi nurt rzeki Odry.

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski niemal cała gmina położona jest na Kotliny Raciborskiej (318.59) będącej częścią Niziny Śląskiej (318.5) i podprowincji Niziny Środkowopolskiej. Jedynie skrajnie wschodni fragment gminy jest położony na Płaskowyżu Rybnickim (341.15) będącym częścią Wyżyny Śląskiej (341.1) i podprowincji Wyżyna Śląsko – Krakowska.

Południowa część obszaru gminy (w okolicach Rybnika) położona jest w strefie pionowego przemieszczenia znacznej wielkości bloków tektonicznych. Istnieje tam uskok nożycowy, który nie jest jednak klasycznym przykładem tej struktury, bowiem oba zdyslokowane skrzydła oddziela od siebie znacznej szerokości rów tektoniczny. Ponadto wszystkie części trzech sąsiadujących struktur elementarnych, tj. zrębu rydułtowskiego,

zrębu mikołowskiego oraz rowu zawady, są zaburzone podrzędnymi liniami nieciągłości. Obszar ten leży na pograniczu elewacji stanowiącej wschodnią kontynuację zrębu rydułtowskiego – fundamentu Płaskowyżu Rybnickiego i równoleżnikowego mioceńskiego rowu tektonicznego. Południową część owego rowu wykorzystwała rzeka Ruda jako założenie dla wypreparowania swojej doliny.

Bezpośrednio na karbonie zalegają osady miocenu reprezentujące sedymy płytkich zatok morskich.

Są to zwięzłe iły piaszczyste i margliste oraz iłowce z przewarstwieniami margli ilastych i wkładkami węgla brunatnych. Miejscami występuje w nich gips, anhydryt, siarka i sól kamienna. Młodsze serie mioceńskich osadów ilastych zawierają piaski z syderytami. Zalegają one płasko i niezgodnie na erozyjnej, bardzo urozmaiconej morfologicznie powierzchni skał karbonu. W wielu miejscach utwory miocenu ukazują się na powierzchni lub zalegają płytko pod osadami czwartorzędowymi. Występują one m.in. na zboczach doliny Suminy, doliny Rudy i dolin jej dopływów oraz w Czernicy.

Rzeźba podłoża podczwartorzędowego jest bardzo urozmaicona dzięki systemowi głębokich, kopalnych dolin. Najgłębsze z nich, kopalne doliny górnej Rudy i górnej Bierawki, ułożone są w osiach mioceńskich rowów tektonicznych, pogłębianych najprawdopodobniej podczas czwartorzędowych ruchów neotektonicznych.

Na utworach trzeciorzędowych zalegają osady czwartorzędowe różnej genezy – glacialne, fluwioglacjalne, fluwialne, eoliczne i organogeniczne. Miąższość osadów czwartorzędowych nie przekracza na ogół 20-30 m, większa jest tylko w strefach kopalnych dolin Rudy i Bierawki – pokrywających się z przebiegiem neogeńskich rowów tektonicznych – gdzie osiąga 80–90 m. W ich dnach zachowały się najstarsze aluwia preglacialne.

Plejstocen glacialny reprezentowany jest przez trzy poziomy gliny zwałowych, rozdzielonych w strefach dolin Rudy i Bierawki aluwiami oraz iłami i mułkami zastoiskowymi. Utwory starszych zlodowaceń – południowopolskich – zachowały się jedynie w kopalnych dolinach i są przykryte przez miąższe serie osadów młodszego zlodowacenia – odrzańskiego.

Zasadnicze zmiany w budowie geologicznej pokrywy czwartorzędowej wywarł łańdół Odry (środkowopolski – stadiał Odry), który nasunął się od strony Kotliny Raciborskiej. Wdzierając się w dolinę Rudy dotarł po okolicie Żor, północne stoki garbu mikołowskiego i zrębu rydułtowskiego. Łańdół odrzański pozostawił w części zachodniej regionu pokład piaszczystej gliny morenowej o dużej miąższości.

Na obszarze gminy występują gliny zwałowe moreny dennej, gliny moren czołowych i eluwia glin zwałowych. Często glinom towarzyszą piaski, żwiry i głązy narzutowe różnej wielkości. Eluwia glin zwałowych są lokalnie makroskopowo trudne do odróżnienia od rozmytych i redeponowanych utworów trzeciorzędowych, tym bardziej, że w wielu miejscach osady obu typów uległy przemieszananiu.

Najbardziej rozpowszechnionymi osadami budującymi obszar zlewni Rudy są osady fluwioglacjalne – głównie piaski i piaski ze żwirami oraz żwiry różnej granulacji. Niekiedy zawierają one wkładki mułków i iłów, a także głązy.

Osadami o genezie eolicznej, pochodzącymi z końca ostatniego piętra zimnego i początków holocenu, są na obszarze zlewni Rudy również piaski zdeponowane w postaci wydmy i pokryw piaszczystych na ogół małej miąższości.

Osady holocenne to głównie utwory budujące najniższe terasy rzeczne – piaski, mady, namuły organiczne i torfy. Zajmują one szczególnie duże obszary w dnach doliny Rudy i jej głównych dopływów. W górnym odcinku doliny Rudy prawie zupełnie zapełniają one nieczytelne na powierzchni terenu starorzecza. Inaczej jest poniżej zapory w Stodołach. Tam kopalne starorzecza widoczne są nie tylko w morfologii terenu, ale i w podcięciach meandrującego koryta Rudy.

2) hydrogeologia i hydrografia, w tym wielkość i jakość zasobów wodnych:

obszar gminy Kuźnia Raciborska jest położony w obrębie XIII Przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego (Kleczkowski, 1990). Jest to subregion Kędzierzyński XIII1.

W obrębie gminy Kuźnia Raciborska występują dwa piętra wodonośne: czwartorzędu i trzeciorzędu.

Piętro wodonośne czwartorzędu charakteryzuje się zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi, a w szczególności wodonośnością zależną od miąższości i wykształcenia litologicznego osadów. Wodonośność utworów czwartorzędowych związana jest z piaszczystymi osadami rzecznyymi, rzeczno-lodowcowymi oraz piaskami morenowymi. Na znacznej przestrzeni rozpatrywanego obszaru utwory czwartorzędowe tworzą główny poziom wód użytkowych. Dotyczy to zarówno obszarów współczesnych dolin Odry, Bierawki i Rudy, jak i dolin kopalnych, wypełnionych osadami neoplejstoceniowymi i plejstoceniowymi. Miąższość osadów w dolinach kopalnych jest zmienna, w granicach od kilkunastu do ponad stu metrów. Czwartorzędowe poziomy współczesnych dolin rzecznych cechuje stosunkowo niewielkie rozprzestrzenienie.

Poziom wodonośny doliny Odry stanowią piaszczysto-żwirowe aluwia holocenne oraz żwiry związane ze zlodowaczeniem bałtyckim i jest rozpoznany licznymi studniami. Poziom ten jest ciągły i w obrębie całej

doliny, przeważnie o zwierciadle swobodnym. Zwierciadło wody występuje płytko, zazwyczaj na głębokości około 2 m poniżej powierzchni terenu, przy czym jego położenie jest uzależnione od stanu wody w Odrze.

Doliny kopalne rzek są podstawowymi zbiornikami wód użytkowych. W profilu hydrogeologicznym dolin kopalnych występują zazwyczaj dwa poziomy wodonośne oddzielone od siebie glinami zwałowymi. Kopalna dolina Odry jest wypełniona piaszczysto-żwirowymi osadami neoplejstoceniowymi i plejstocenu o zmiennej miąższości, przeważnie w granicach 20-40 metrów.

Dolina kopalna Rudy jest wcięta w utwory sarmatu i częściowo badenu do głębokości 50-120 m i ma zmienną szerokość, w granicach 1-5 km. Dolina jest wypełniona plioceniowymi i plejstoceniowymi piaskami i żwirami oraz gliniastymi utworami morenowymi.

Piętro wodonośne trzeciorzędu związane jest z osadami morskimi i lądowymi miocenu, podrzędnie pliocenu. Użytkowy charakter mają wody występujące w utworach sarmatu i podrzędnie pliocenu. Wody z utworów karpatu i badenu nie mają charakteru użytkowego ze względu na podwyższoną mineralizację.

Północna i zachodnia część gminy Kuźnia Raciborska znajdują się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) – 332 Subniecka kędzierzyńsko – głubczycka. Zbiornik ten ma charakter porowy, szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą około 110 000 m³/24 h. Obszar GZWP nr 332 obejmuje strukturę hydrogeologiczną, którą tworzą wodonośne utwory czwartorzędu i neogenu. Na obrzeżach tej struktury, zwłaszcza od strony północnej, występują utwory starszego podłoża (kredy, triasu i karbonu). Przyjęcie przy wydzieleniu obszaru zbiornikowego m.in. kryterium wodoprzewodności utworów wodonośnych (240 m²/d) spowodowało znaczne zmniejszenie powierzchni zbiornika w stosunku do pierwotnego wydzielenia. Obecnie powierzchnia GZWP nr 332 wynosi 461,1 km², co stanowi ok. 34% poprzednio wydzielonego obszaru.

Zasilanie zbiornika następuje przez infiltrację opadów atmosferycznych (dotyczy to głównie poziomów czwartorzędowych, sporadycznie poziomów neogeńskich w obrębie okien hydrogeologicznych) oraz przez dopływ lateralny z poziomów neogeńskich w obrębie kopalnej rynniny czwartorzędowej, bądź też z poziomów starszych (triasowych, kredowych, karbońskich) na obrzeżach jednostki czwartorzędowo-neogeńskiej. Granice zachodnia i północna obszaru zasilania są granicami naturalnymi, pokrywającymi się z przebiegiem działów wodnych rzek będących lewobrzeżnymi dopływami Odry. Granica wschodnia i północno-wschodnia zasadniczo pokrywa się z zasięgiem występowania utworów sarmatu. Natomiast południową granicę obszaru zasilania w dolinie Odry wyznacza obszar spływu wód do zbiornika.

Jakość wód występujących na obszarze zbiornika Subniecka Kędzierzyńsko-Głubczycka to ogólnie wody klasy II i III, wody dobrej i zadowalającej jakości.

Miejscowe zasoby wód podziemnych wykorzystywane są do zaspakajania potrzeb bytowo - gospodarczych ludności gminy Kuźnia Raciborska oraz do zaspokojenia potrzeb technologicznych zakładów produkcyjnych.

Według Centralnego Banku Danych Hydrogeologicznych na terenie gminy Kuźnia Raciborska ujęcia wód podziemnych obejmują obiekty hydrologiczne – źródła, otwory eksploatacyjne, badawcze i obserwacyjne:

Nr	ID	Nazwa
1.	9400010	OSIEDLE LEŚNE
2.	9400013	WODOCIĄG LEŚNY
3	9400015	KPP KOTLARNIA
4.	9400016	ROW SOLARNIA
5.	9400017	OSIEDLE
6.	9400019	OSIEDLE
7.	9400020	BETONIARNIA
8.	9400021	FABRYKA OBRABIAREK RAFAMET
9.	9400022	WODOCIĄG WIEJSKI OSIEDLE MIESZKANIOWE
10.	9400023	WODOCIĄG WIEJSKI LAS,
11.	9400023	IG-1
12.	9400025	AGRONOMÓWKA
13.	9400027	ZAKŁ. MASARSKI S-1
14.	9400028	WODOCIĄG LOKALNY
15.	9400029	RSP
16.	9400030	TARTAK
17.	9400044	PPG PREFROW

W REJONIE Solarni w latach 1972 – 1973 oraz 1976 – 1977 (w dwóch etapach) przeprowadzono na obszarze pomiędzy Dziergowicami i Kotlewnią, a Rudą i Kolonią Renerowska, szeroki zakres badań geofizycznych, hydrogeologicznych, stratygraficznych, radiometrycznych i hydrologicznych w celu ustalenia przebiegu i rozprzestrzeniania rynn erozyjnej, stanowiącej tu zasobnik wód podziemnych. Badania te pozwoliły na rozpoznanie warunków hydrogeologicznych i udokumentowanie zasobów wód podziemnych struktury rynnowej. Oprócz szeregu otworów poszukiwawczych i pomiarowych (piezometrów), wykonano tu 8 otworów rozpoznawczo – studziennych posiadających duże wydajności (120 – 201 m³/h przy depresjach 1,3 – 4,5 m). Obecnie trzy z ośmiu istniejących otworów studziennych: Rs II/1, Rs 2, Rs 5 Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. planuje zagospodarować i wykorzystać jako źródło wody dla zaopatrzenia mieszkańców miasta i gminy.⁵⁶

Obszar objęty opracowaniem jest zlokalizowany w zasięgu jednolitych części wód podziemnych:

- nr 142 (PLGW6000142), dla której wyznaczono cele środowiskowe: utrzymanie dobrego stanu chemicznego oraz utrzymanie dobrego stanu ilościowego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona,
- nr 143 (PLGW6000143), dla której wyznaczono cele środowiskowe: utrzymanie dobrego stanu chemicznego oraz mniej rygorystyczny cel: ochrona stanu ilościowego przed dalszym pogorszeniem. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona,⁵⁷
- nr 144 (PLGW6000144), dla której wyznaczono cele środowiskowe: utrzymanie dobrego stanu chemicznego oraz utrzymanie dobrego stanu ilościowego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona.

Obszar gminy należy w całości do zlewni Odry, na której opiera się zachodnia granica gminy. Najważniejszym ciekim gminy jest rzeka Ruda, ale znaczny północny obszar gminy należy do zlewni rzeki Bierawki, chociaż ta rzeka przez teren gminy nie przepływa.

Odra ma długość 854 km i zlewnię o powierzchni 118 861 km². Największe wody rzeka prowadzi w miesiącach letnich (lipiec-sierpień), po okresach kilkudniowych opadów rozlewnych. Ta fala może powodować zagrożenie powodziowe. Wezbrania wiosenne (roztopowe) nie są groźne. Amplituda średnich stanów i przepływów wody w Odrze jest niewielka. Średnio w cyklu rocznym maksymalne przepływy w profilu Miedonia występują w okresie wiosennym (marzec – kwiecień), a maksimum letnie nie jest w przebiegu wieloletnim obserwowane. Wezbrania wiosenne mają charakter wezbrań roztopowych, a czas trwania wysokich stanów i przepływów jest w każdym roku zależny od warunków hydrometeorologicznych okresu zimowego. Spłaszczenie fali wezbrań roztopowych jest spowodowane głównie selektywnym topnieniem śniegu (wcześniej na obszarach odkrytych i niżej położonych, później w lasach i na terenach o wyższej wysokości bezwzględnej). Rzadziej występujące wezbrania letnie są spowodowane głównie deszczami rozlewnymi i cechują się krótszym od wezbrań roztopowych okresem trwania. Wezbrania te powodują, co kilka, kilkanaście lat, przepływy o charakterze powodziowym, jak powódź z czerwca 1952 roku i z lipca 1997 roku.

Maksymalny obserwowany stan Odry w profilu Racibórz Miedonia wyniósł 1 045 cm (9 lipca 1997 roku, w godzinach od 2 do 4). Do czasu powodzi z 1997 roku absolutne maksimum wynosiło 838 cm (sierpień 1985 roku). Maksymalne przepływy wystąpiły również w okresach notowania maksymalnych stanów rzeki. W lipcu 1997 roku zanotowano przepływ 3260 m³/s, a w sierpniu 1985 roku 1270 m³/s. Najniższy notowany przepływ w Miedoni wyniósł zaledwie 10,2 m³/s w lipcu 1963 roku. Z kolei 13 października 2015 roku odnotowano przepływ wynoszący 9,14 m³/s, a w całym październiku 2015 średnio 10,8 m³/s. Bardzo niskie poziomy wód Odry notowano od średniowiecza, np. w latach 1455, 1469, 1473, 1479, 1532, 1534, 1536 czy 1540.

Rzeka Odra na opisywanym odcinku charakteryzuje się śnieżno-deszczowym reżimem zasilania, kształtowanym w źródłowej części jej dorzecza, a więc na obszarze Republiki Czeskiej. Z uwagi na charakter zasilania dominują wiosenne, roztopowe wezbrania oraz pojawiające się okresowo wezbrania letnie, powodowane opadami o charakterze nawalnym lub rozlewnym. Szczególnie niebezpieczne są wezbrania z deszczów rozlewnych, które co kilkanaście lat powodują powódzie.

⁵⁶ Dokumentacja hydrogeologiczna ustalająca zasoby eksploatacyjne wód podziemnych z utworów czwartorzędowych ujęcia „Solarnia”, studnie Ss II/1, Rs2 i Rs5, w Kuźni Raciborskiej, woj. śląskie, str.7.

⁵⁷ Na podstawie Aktualizacji planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry – ocena wynika z analizy elementów mających znaczenie dla oceny stanu wód podziemnych: presje antropogeniczne – decydujący sposób użytkowania terenu i rozmieszczenie źródeł zanieczyszczeń, warunki hydrogeologiczne – naturalna odporność systemu przed zanieczyszczeniami (głębokość występowania warstw wodonośnych, stopień izolacji od powierzchni terenu), w etapie końcowym porównanie ww. elementów z wynikami monitoringu wód podziemnych w JCWPd, które stanowiły wskaźnik wpływu presji na stan wód podziemnych.

Ruda ma długość 50,6 km i powierzchnię zlewni 416,4 km². Jej zlewnia poza źródłową częścią znajduje się w całości na obszarze Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. Koryto rzeki niemal od samych źródeł jest zabudowane hydrotechnicznie. W górnym odcinku swego biegu Ruda przyjmuje cały szereg dopływów odznaczających się znaczną wodnością. Największe z nich to: Potok Woszczycki, Potok Szczekowicki, Przegędza, Potok z Kamienia, Potok Kłokociński, Potok Boguszowicki i Nacyna. Rzeka Nacyna pierwotnie uchodziła do Rudy w rybnickiej dzielnicy Kuźnia Rybnicka. W związku z budową Zbiornika Rybnickiego, w trosce o jakość jego wód, silnie zasolona Nacyna została poprowadzona rurociągiem poniżej zbiornika i obecnie uchodzi do Rudy w rybnickiej dzielnicy Stodoły, tuż przed granicą gminy Kuźnia Raciborska. Wymienione ciekę wraz z pomniejszych dopływami budują, szczególnie na obszarach leśnych, bardzo dobrze rozwiniętą sieć rzeczną i ze względu na swoje bogactwo same w sobie stanowią wartość przyrodniczą. Dużym dopływem Rudy jest Sumina. Pierwotnie uchodziła ona do Odry w miejscowości Turze. W wyniku prac hydrotechnicznych regulujących sytuację wodną w ujściu Rudy i Suminy, Rudę przekierowano w koryto Suminy, ujście Suminy przesunięto na wschód i wprowadzono ją do Rudy dawną, krótką odnogą. Wody Białego Potoku przeprowadzono syfonem pod Suminą, a dalej zamkniętym, podziemnym rurociągiem oraz otwartym kanałem o długości 1 km aż do ujścia do Odry. Rzeka Sumina, jako jedyna rzeka tej wielkości na badanym obszarze, prowadzi wody II klasy czystości i w związku z tym w jej dolinie (poza gminą Kuźnia Raciborska) zlokalizowano stawy hodowlane.

Przepływy Rudy są wyrównane. Ruda charakteryzuje się śnieżno-deszczowym reżimem zasilania, z niewielką przewagą odpływu w półroczu zimowym (około 60%). Charakter przepływów rzeki Rudy mimo lokalizacji w jej dolinie dużego zbiornika wodnego o powierzchni 555 ha i pojemności 23,5 mln m³ (Zbiornik Rybnicki) nie uległ istotnym zmianom. Decyduje o tym charakter zbiornika, którego wody wykorzystywane są do celów chłodniczych elektrowni „Rybnik”. Rezerwa powodziowa zbiornika wynosi zaledwie 1,35 mln m³ i w czasie katastrofalnych powodzi (np. takich jak w lipcu 1997 roku) nie redukuje fali wezbrania.

Charakterystyczną cechą powierzchniowej sieci hydrograficznej Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich są zbiorniki wodne. Największe zbiorniki zlokalizowane są poza terenem gminy: na południowy-wschód – Zbiornik Rybnicki; na południowy-zachód stawy w rezerwacie Łęczczok. Dominują stawy hodowlane występujące głównie w dolinie Suminy, Potoku Woszczyckiego, Potoku Bodek. Na terenie Kuźni Raciborskiej stawów o takim charakterze jest niewiele i są niewielkie, np. na Potoku Raczk. W dolinie Odry często spotykane są zbiorniki wodne w wyrobiskach po powierzchniowej eksploatacji kruszyw, osiagające kilkanaście ha powierzchni. Do nielicznych natomiast należą zbiorniki naturalne, takie jak starorzecza występujące w dolinie Rudy i Odry (najlepiej zachowane starorzecze można obserwować w północnej części doliny na jej fragmencie przebiegającym przez gminę Kuźnia Raciborska, między Rudą i Księżą Łąką (w województwie opolskim).

Z przepływającymi przez gminę wodami, zwłaszcza Odry i Rudy, wiąże się zagrożenie powodziowe. W przypadku Odry sytuacja została opanowana w wyniku budowy wałów przeciwpowodziowych, zarówno na terenie gminy Kuźnia Raciborska (wały wybudowano w 2014 roku), jak i na północ od terenu gminy w województwie opolskim, gdzie brakowało odcinka około 150 m wału (zrealizowano w 2017 roku). Wezbranie z maja 2019 r. nie zagrażało mieszkańcom Kuźni Raciborskiej.

Obszar gminy Kuźnia Raciborska jest zlokalizowany w zasięgu jednolitych części wód powierzchniowych:

- nr PLRW600019115899 (Bierawka od Knurówki do ujścia), dla której wyznaczono cele środowiskowe: osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona,
- nr PLRW6000171158922 (Dopływ z lasu), dla której wyznaczono cele środowiskowe: osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona,
- nr PLRW6000171158929 (Łęknica), dla której wyznaczono cele środowiskowe: osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona,
- nr PLRW600016115669 (Wierzbnik), dla której wyznaczono cele środowiskowe: utrzymanie bardzo dobrego stanu ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona,
- nr PLRW60001911569 (Ruda od zbiornika Rybnik do ujścia), dla której wyznaczono cele środowiskowe: osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona,

- nr PLRW600001156539 (Ruda w obrębie zbiornika Rybnik), dla której wyznaczono cele środowiskowe: osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona,
- nr PLRW600061156899 (Sumina od Dopływu w Suminie do ujścia), dla której wyznaczono cele środowiskowe: osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona,
- nr PLRW600017115529 (Czerwona Woda), dla której wyznaczono cele środowiskowe: osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona,
- nr PLRW60002311574 (Pogonica), dla której wyznaczono cele środowiskowe: osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona,
- nr PLRW60002311549 (Łęgoń), dla której wyznaczono cele środowiskowe: osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrożona,
- nr PLRW600019117159 (Odra od wypływu ze zb. Polder Buków do Kanału Gliwickiego), dla której wyznaczono cele środowiskowe: osiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego i osiągnięcie dobrego stanu chemicznego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona.

3) warunki klimatyczne:

Według klasyfikacji A. Wosia obszar gminy Kuźnia Raciborska leży w zasięgu klimatycznego Regionu Dolnośląskiego Południowego (XXV), który w porównaniu z innymi jednostkami, charakteryzuje się mniejszą liczbą dni z pogodą przymrozkową i mroźną, liczniejsze są natomiast przypadki notowania pogody bardzo ciepłej i jednocześnie pochmurnej.

Głównym czynnikiem kształtującym klimat gminy jest cyrkulacja atmosferyczna, z którą związana jest wędrowka mas powietrza o różnym pochodzeniu geograficznym, co w rezultacie powoduje dużą nieregularność stanów pogody, znaczne wahania temperatury powietrza oraz rzadkie pojawianie się długich mroźnych zim. Przez niemal 70% dni w roku pogodę kształtują masy powietrza polarno-morskiego, które powoduje w zimie ocieplenie, częste odwilże oraz zwiększone zachmurzenie i opady. W cieplejszej porze roku masa powietrza polarnomorskiego pojawia się jako chłodne powodując duże zachmurzenie z przejaśnieniami i obfite, najczęściej przelotne opady oraz burze. Stosunkowo często (około 25% dni w roku) nad terenem odnotowuje się również masy powietrza polarno-kontynentalnego, pojawiającego się w lecie jako powietrze względnie cieplejsze, z kolei zimą chłodniejsze. W związku z tym, że odznacza się ono zwykle małą wilgotnością względną powoduje dość wyraźne zmniejszenie się stopnia zachmurzenia. Tylko przez około 5% dni w roku zaznaczają się wpływy mas powietrza arktycznego, które, pomimo iż zwykle dopływa nad obszar Polski silnie już przekształcone, charakteryzowane jest jako chłodne o niskiej wilgotności, powodujące znaczny spadek temperatury powietrza i sprzyja tworzeniu się inwersji termicznych. Inwersje te są zjawiskiem niekorzystnym z punktu widzenia warunków aerosanitarnych, ponieważ przyczyniają się do koncentracji zanieczyszczeń powietrza. Najrzadziej nad rozpatrywany obszar docierają masy powietrza zwrotnikowego (około 3% dni w roku), przynoszące w lecie upały i parność, w zimie zaś odwilże i nagłe ocieplenie. Z przemieszczającymi się masami powietrza związane są systemy frontów, które pojawiają się z częstością około 30% dni w roku.

Średnie roczne usłonecznienie rzeczywiste na stacji synoptycznej w Raciborzu zwiększa się od początku lat 90. XX w., kiedy podawano wartości około 1400-1500 godzin. W kolejnych latach wartości te znacznie się zwiększyły osiągając 2000 godzin, a w 2018 roku nawet niemal 2200 godzin. Ze względu na różne długości dnia i nocy, najwięcej godzin ze słońcem przypada na miesiące letnie, zaś najmniej na miesiące zimowe.

W opracowaniach z początku XX wieku podawano, że średnia roczna temperatura powietrza na terenie gminy przekracza 8°C. Analizując średnie roczne temperatury na stacji synoptycznej w Raciborzu w latach 1966-2018 zauważyć należy fazę ochłodzenia w latach 1970-1990 oraz gwałtowny wzrost średniej temperatury (trend wyznaczony za pomocą funkcji wielomianowej 3 stopnia) z około 8,3°C w roku 1980 do 10,0°C w roku 2018. Warto zauważyć, że od około 2000 roku linia trendu obrazuje znaczny i nasilający się wzrost średniorocznej temperatury powietrza. W przebiegu rocznym najwyższe temperatury przypadają na lipiec, zaś najniższe na styczeń. Brak danych za lata wcześniejsze niż 1966 rok uniemożliwiają jednoznaczną ocenę trendu (dla stacji synoptycznej Racibórz) – czy jest to rzeczywiście gwałtowny skok średniej temperatury powietrza, czy cykliczny wzrost po wcześniejszych latach ochłodzenia. Niemniej jednak skala i natężenie tego zjawiska

pozwalają twierdzić, że zmiany zachodzą gwałtowniej niż dotychczas obserwowane zmiany średniorocznej temperatury.

Obszar gminy Kuźnia Raciborska charakteryzuje się również mniejszą liczbą dni z przymrozkiem. O większej łagodności klimatu rozpatrywanego obszaru decydują: sąsiedztwo Odry, liczne mniejsze zbiorniki wód powierzchniowych, rozległe kompleksy leśne oraz przede wszystkim bliskość Bramy Morawskiej, którą przez większą część roku napływają masy ciepłego i wilgotnego powietrza. Znaczący jest wpływ Bramy Morawskiej nie tylko na charakterystyki termiczne klimatu, ale również na warunki anemologiczne i sanitarne.

Według danych przytaczanych na początku XX wieku, średnia roczna suma opadów atmosferycznych wahała się w granicach od około 700 mm do około 800 mm. Wartości te były właściwe dla lat 60 i 70 XX wieku. W kolejnych latach obserwuje się ustabilizowanie się wartości rocznej sumy opadów na poziomie około 600 mm, przy czym zauważyć należy zwiększenie częstości występowania lat, w których suma opadów była niewielka, nieznacznie przekraczając 400 mm (lata 1983, 1989 i 1993). W latach 1994-2010 obserwowano nieznaczne zwiększenie rocznych sum opadów (minima powyżej 500 mm, maksyma do 800 mm). Natomiast po roku 2010 tylko w jednym przypadku (rok 2014) roczna suma opadów przekroczyła 600 mm. Rok 2015 był najsuchszym rokiem w historii pomiarów meteorologicznych w Raciborzu, gdyż zanotowano roczny opad na poziomie 278 mm.

W ciągu roku dominują opady w półroczu ciepłym. Przeciętnie w latach 1966-2018 na półroczu ciepłym przypadało około 65-70% opadu i proporcja ta jest w miarę stała. Jedyne wyraźne odchylenie odnotowano w 1992, kiedy to w półroczu letnim spadło około 200 mm opadu, co stanowiło jedynie około 42% opadu rocznego. Rok ten zaznaczył się w kartach historii gminy Kuźnia Raciborska przede wszystkim pożarem lasów od 26 do 30 sierpnia, który objął około 9 000 ha terenu, w tym w województwie śląskim (głównie w gminie Kuźnia Raciborska) około 6 000 ha. Panujące wysokie temperatury, południowy ciepły wiatr oraz brak opadów w okresie poprzedzającym to zdarzenie wpłynęły na taki duży zakres zniszczeń drzewostanów, który określono mianem klęski ekologicznej.

Najwyższe sumy miesięczne przypadają zwykle na lipiec, zaś najniższe na luty bądź marzec.

Pokrywa śnieżna zwykle pojawia się w ostatniej dekadzie listopada, nie jest ona stała, z kolei zanika całkowicie w drugiej połowie marca, zaś jej średnia grubość nie dochodzi do 15 cm.

4) gleby:

Gmina Kuźnia Raciborska pod względem użytkowania terenu jest gminą leśną i rolną.

Struktura użytkowania gruntów gminy Kuźnia Raciborska:

Użytkowanie	Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni [%]
Użytki rolne razem	2270	17,93
w tym:		
Grunty orne	1 234	9,75
Sady	22	0,17
Łąki	663	5,23
Pastwiska	244	1,93
Grunty rolne zabudowane	59	0,47
Grunty pod stawami	25	0,20
Grunty pod rowami	23	0,18
Lasy	9 661	76,30
Zadrzewienia	27	0,21
Wody	82	0,65
Zabudowane i zurbanizowane	526	4,15
Nie użytki i tereny różne	96	0,76
Gmina łącznie	12 662	100,00

Grunty leśne stanowią ponad 76% obszaru gminy i udział ten nieznacznie wzrasta. W obszarze gminy Kuźnia Raciborska występują lasy stanowiące własność Skarbu Państwa oraz lasy nie stanowiące własność Skarbu Państwa.

Na podstawie art. 22 ust.1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. 2015 z poz. 2100), Minister Środowiska pismem z dnia 12.04.2016 r. znak: DLP.1.611.26.2016 zatwierdził Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na lata 2016-2025 (obejmujący lasy stanowiące własność Skarbu Państwa).

Trwale zrównoważona gospodarka leśna prowadzona jest w lasach stanowiących własność Skarbu Państwa w oparciu o ww. Plan Urządzenia Lasu.

Generalnie las w granicach gminy Kuźnia Raciborska ma status lasu ochronnego (9857 ha), za wyjątkiem niewielkich obszarowo powierzchni w sołectwie Rudy i mieście Kuźnia Raciborska mających status lasu gospodarczego (ok. 8,00 ha).

Lasy Rudzkie wchodzące w obszar lasów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie odznaczają się dużymi walorami przyrodniczymi, a tym samym są ważnym ogniwem sieci turystycznej i rekreacyjnej regionu. Na terenie nadleśnictwa istnieje szereg szlaków turystycznych, ścieżek dydaktycznych i tras rowerowych oraz miejsc postoju i wypoczynku dla turystów zmotoryzowanych i rowerzystów, w szczególności w granicach gminy Kuźnia Raciborska:

- ścieżka przyrodnicza w leśnictwie Stanica – ścieżka znajduje się w przypałacowym parku Pocysterskiego Zespołu Klasztorno – Pałacowego w Rudach. Ścieżka prowadzi przez teren zabytkowego parku, w obrębie którego znajdują się cenne drzewa o rozmiarach pomnikowych, zespoły łąk i ogrody. Długość ścieżki wynosi 1,5 km. Przy ścieżce zlokalizowane są tablice dydaktyczne opisujące rodzimą faunę i florę,
- szlak rowerowy „Wolność jest w naturze” – szlak rowerowy utworzony został w 2015 roku w ramach ogólnopolskiej akcji „Wolność jest w naturze”. Szlak przebiega przez fragment kompleksu leśnego zwanego Lasami Rudzkimi. Szlak rowerowy o długości około 23 km rozpoczyna się w miejscu postoju pojazdów w Rudach Brantolce i składa się z dwóch pętli. Pierwsza pętla obejmuje trasę o długości 16 km, została ona utworzona w 2003 roku, trasę wzbogaca wiele tablic edukacyjnych. Druga pętla prowadzi do platformy widokowej oraz punktu wypoczynkowo – edukacyjnego z tablicami o tematyce związanej z ochroną przeciwpożarową (w leśnictwie Kotlarnia) oraz do kapliczki leśnej „Magdaleny”,
- miejsce postoju pojazdów w Rudach Brantolce – miejsce postoju pojazdów z infrastrukturą turystyczną wyposażone w drewnianą wiatę, ławki i stoły oraz kosze do segregacji odpadów. Miejsce postoju pojazdów stanowi punkt początkowy szlaku rowerowego „Wolność jest w naturze”.⁵⁸

Nadzór nad gospodarką leśną w lasach nie stanowiących własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta Raciborski na podstawie art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach. Lasy nie stanowiące własność Skarbu Państwa położone w gminie Kuźnia Raciborska objęte są Uproszczonym planem urządzenia lasu na okres od 01 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2025r.(według stanu na dzień 31 sierpnia 2015r.). Trwale zrównoważona gospodarka leśna prowadzona jest w lasach niestanowiących własność Skarbu Państwa w oparciu o ww. Uproszczony plan urządzenia lasu.

Ww. lasy objęte uproszczonym planem urządzenia lasu położone są w V Śląskiej Krainie Przyrodniczo – Leśnej, Mezoregionie Lasów Raciborskich. Zgodnie z ww. planem: istniejących lasów ochronnych nie zinwentaryzowano, nie wyodrębniono też stref uszkodzenia, stan sanitarny lasów jest zadawalający:

- obręb ewidencyjny Rudy – powierzchnia ogólna: 111,44 ha,
- obręb ewidencyjny Ruda Kozielska – powierzchnia ogólna: 133,74 ha,
- obręb ewidencyjny Jankowice – powierzchnia ogólna: 53,30 ha,
- obręby ewidencyjne Kuźnia Raciborska, Budziska – powierzchnia ogólna: 5,96 ha (obręb ewidencyjny Kuźnia Raciborska),
- obręby ewidencyjne Ruda, Turze – powierzchnia ogólna: 0,31 ha (obręb ewidencyjny Ruda).⁵⁹

Na terenie gminy Kuźnia Raciborska występują również gleby pochodzenia mineralnego i organicznego. Grunty orne stanowią niemal 10% jej powierzchni. Użytki wysokich klas bonitacyjnych I – III zajmują tylko mniej niż 20% gruntów ornych ogółem. Z kolei użytki zielone na gruntach klas I – III zajmują jeszcze mniejszy udział – mniej niż 10% użytków zielonych ogółem. Świadczy to o niewielkich zasobach gminy w grunty wysokich klas bonitacyjnych.

Gleby pochodzenia organicznego, mułowo-torfowe, znajdują się one pod ścisłą ochroną i nie podlegają przeznaczeniu na cele nierolnicze. Gleby murszowo-mineralne i murszowate (M) występują między Kuźnią Raciborską i Budziskami oraz na północny zachód od Budzisk. Izolowane płyty występują w trzech miejscach: na południowy wschód od zabudowań Kuźnia Raciborskiej, po zachodniej stronie zabudowań Rudy Kozielskiej oraz na północ od zabudowy Przerycia (część Rud). Gleby torfowo-mułowe oraz mułowo-torfowe występują głównie w dolinkach dopływów Rudy w okolicy Rud i Rudy Kozielskiej. Izolowane płyty występują

⁵⁸ Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2025 r. Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie (oprac. Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Brzegu, Brzeg 2015r.), str. 221 – 224.

⁵⁹ Inwentaryzacja Stanu Lasu dla Lasów Niestanowiących Własności Skarbu Państwa na okres od 01 stycznia 2016r. do 31 grudnia 2025r. (oprac.. Taxus Przedsiębiorstwo Usług Przyrodniczo – Leśnych, Poznań).

w Jankowicach, Przeryciu i w lasach w środkowej części gminy. Z kolei gleby torfowe i murszowo-torfowe występują w kilku płatach na północ i na południe od Rudy Kozielskiej, w Rudach na południe od Rud oraz w Jankowicach.

Stan pokrywy glebowej jest odzwierciedleniem charakteru czynników glebotwórczych oraz różnorodności podłoża przekształconego przez te czynniki w glebę. Pokrywa glebowa ukształtowała się w wyniku akumulacji lodowcowo-wodnej. Zróżnicowanie rzeźby i pokrycie terenu oraz warunków wilgotnościowych spowodowały, że na terenie gminy Kuźnia Raciborska występuje większość typów i podtypów gleb.

Zasięg przestrzenny i udział najważniejszych typów (i podtypów) gleb jest zróżnicowany:

- mady – stanowiące najmłodsze osady aluwialne zajmują przede wszystkim doliny rzek Odry i Rudy. Zajmują największe powierzchnie spośród wszystkich typów gleb na terenie gminy Kuźnia Raciborska. Użytkowane są głównie jako grunty orne i łąki,
- gleby hydromorficzne (glejowe, torfowo-mułowe i mułowo-torfowe, torfowe i murszowo-torfowe oraz murszowo-mineralne i murszowate) ukształtowane w warunkach trwałego lub okresowo – nadmiernego uwilgocenia występują zarówno w dolinach cieków jak i na różnej wielkości powierzchni poza tymi terenami, użytkowane są głównie jak łąki. Występują głównie na zachód od Kuźnia Raciborskiej oraz w dolinie Rudy (szczegółowo lokalizację opisano na poprzedniej stronie),
- znaczną część terenów rolnych (poza doliną Odry i Rudy) zajmują gleby brunatne kwaśne oraz bielcowe,
- udział gleb brunatnych właściwych jest bardzo mały i występują w jednym izolowanym płacie między zabudowaniami Rud i Rudy Kozielskiej;
- czarnoziemy zdegradowane i gleby szare występują w jednym izolowanym płacie w Kuźni Raciborskiej pomiędzy ośrodkiem „Wodnik” i linią kolejową Kędzierzyn-Koźle – Racibórz.

Państwowy Monitoring Gleb przeprowadzony na terenach rolnych we wszystkich gminach w obszarze Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich w latach 1992-1997, oraz dodatkowo w wybranych gminach w latach 1998-2000 wykazał, że:

- zawartość próchnicy w glebach jest stosunkowo niska i prawie na całym terenie wynosi od 0,9-3,2%, udział terenów o wyższej (4,0-7,0%) zawartości próchnicy jest nieznaczny i występuje sporadycznie w pojedynczych gminach,
- wartość wskaźnika odczynu gleb (pH) wynosi od 3,5-6,7, w tym największy jest udział gleb kwaśnych (pH 3,5 – 4,5) i lekkokwaśnych (pH 4,6 – 5,5), co oznacza duże potrzeby wapniowania gleb,
- zasobność gleb w przyswajalne składniki jest stosunkowo niska i dotyczy niedoboru: magnezu 25-58% gleb, potasu 30-80% gleb, fosforu 55-80% gleb,

Wyniki Państwowego Monitoringu Gleb w zakresie zanieczyszczeń metalami ciężkimi (Ca, Pb, Zn, Cr, Cu, Ni) wskazują, że:

- wartość dopuszczalnych stężeń ww. zanieczyszczeń zawiera się w wielkościach określonych dla gleb grupy A,
- udział powierzchni, gdzie wartość dopuszczalnych stężeń pojedynczych zanieczyszczeń odpowiada standardom określonym dla gleb grupy B jest nieznaczny.

Oznacza to, że stan czystości gleb terenu odpowiada wymogom określonym dla obszarów chronionych z mocy przepisów ustawy o ochronie przyrody.

Poprawne warunki glebowe nie oznaczają, że brak jest czynników ograniczających żyzność gleb. W przypadku gleb brunatnych mają one niski poziom próchnicy, a przez to ważne jest wapnowanie i właściwe nawożenie organiczne. W znacznej mierze obniżenie żyzności gleb spowodowane jest działalnością człowieka. Najważniejszymi czynnikami obniżającymi żyzność gleb są:

- zbyt małe nawożenie organiczne (prowadzi do utraty próchnicy);
- pogarszanie struktury gleb przez stosowanie ciężkiego sprzętu uprawowego,
- powstawanie wadliwych stosunków wodno-powietrznych i zakwaszenie gleb.

W oparciu o przeprowadzone analizy zanieczyszczenia gleb, tereny położone w gminie Kuźnia Raciborska zostały zakwalifikowane do odpowiednich klas użyteczności glebowej.

W gminie Kuźnia Raciborska zostały przeprowadzone badania fizykochemiczne gleb na zawartość metali ciężkich takich jak cynk, ołów, kadm miedź chrom i nikiel przez Ośrodek Badań i Kontroli Środowiska. Badania zostały uzupełnione o analizę agrochemiczną.

Ze względu na zanieczyszczenie gleb została wprowadzona skala zanieczyszczeń powierzchniowej warstwy gleby metalami ciężkimi Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych:

- 0 stopień zawartość naturalna metali ciężkich,
- I stopień zawartość metali ciężkich podwyższona,

- II stopień zanieczyszczenie słabe metalami ciężkimi,
- III stopień zanieczyszczenie średnie metalami ciężkimi;
- IV stopień zanieczyszczenie silne metalami ciężkimi;
- V stopień zanieczyszczenie bardzo silne metalami ciężkimi.

Instytut Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach również wyznaczył trzystopniową klasyfikację zanieczyszczenia gleb i lokalizacji produkcji. Użytki rolne zaliczane do stopnia:

- A nadają się pod wszystkie uprawy wszystkich gatunków roślin jadalnych o paszowych bez ograniczeń,
- B nadają się pod wszystkie uprawy jadalne jedynym zastrzeżeniem są uprawy dla niemowląt,
- C w skali lokalizacji produkcji nie kwalifikują się pod uprawy jadalne i powinny być przekwalifikowane.

Grunty rolne na terenie gminy Kuźnia Raciborska według klasyfikacji IUNG spełniają kryteria lokalizacji „A” dla której dopuszczalna jest uprawa wszystkich gatunków roślin jadalnych i paszowych. Natomiast według klasyfikacji IETU teren w dolinie Odry poniżej miejscowości Turze kwalifikuje się do klasy II, reszta obszaru gminy należy do klasy 0 i I.

W latach 2000-2015 Państwowy Monitoring Środowiska nie obejmował gleb położonych na terenie gminy Kuźnia Raciborska. Najbliżej zlokalizowany punkt występuje w gminie Nędza w miejscowości Szymocice.

Z tego względu nie przytoczono wyników bardziej aktualnych badań.

5) flora i fauna:

Skład gatunkowy flory odpowiada zróżnicowaniu siedlisk naturalnych, półnaturalnych i antropogenicznych występujących na obszarze gminy Kuźnia Raciborska. Widoczny jest jednak wpływ presji człowieka na aktualny stan flory.

Największy udział wykazują gatunki leśne. Wiąże się to z występowaniem na terenie gminy dużych kompleksów leśnych i zachowanych w ich wnętrzu naturalnych siedlisk, sprzyjających zachowaniu i trwaniu tych roślin.

Znaczny jest udział gatunków siedlisk nadwodnych, bagiennych, torfowiskowych i wodnych. Duża ich liczba świadczy o bogactwie siedlisk wilgotnych i ich naturalnym charakterze, pomimo dużej presji antropogenicznej. Duże znaczenie ma tu dolina Odry i jej dopływów, a także liczne stawy rybne i inne zbiorniki wodne (częściowo wysychają one ze względu na warunki meteorologiczne panujące od 2015 r.).

Dość duża grupa gatunków łąkowych i murawowych znajduje odpowiednie siedliska w terenach otwartych (rozległe doliny rzeczne, łąki, pastwiska), a także na polanach śródleśnych i brzegach lasów.

Gatunki związane z siedliskami przeobrażonymi i użytkowanymi przez człowieka stanowią dość znaczną grupę. Są to rośliny siedlisk segetalnych – związane z uprawami rolniczymi (zbożowymi i okopowymi). Stosunkowo wysoki poziom gospodarki rolnej eliminuje jednak znaczną część tradycyjnych chwastów segetalnych, spotykanych w innych rejonach Polski. Rośliny ruderalne, związane z siedliskami towarzyszącymi człowiekowi (gruzowiska, przydroża, przychacia, tereny zabudowane i przemysłowe) to prawie czwarta część składu flory aktualnej. Tak liczny udział tych gatunków świadczy o procesie przekształcania antropogenicznego siedlisk naturalnych, postępującej ich degradacji oraz nasilającym się procesom urbanizacji. W skład tutejszej flory wchodzi gatunki rzadkie, w tym chronione.

Rośliny objęte ochroną ścisłą związane są w przeważającej części z siedliskami leśno-zaroślowymi lasów liściastych (*Lilium martagon*, *Streptopus amplexifolius*). W tej grupie są także gatunki łąkowe (*Iris sibirica*, *Gladiolus imbricatus* i in.) oraz rośliny wodne (*Aldrovanda vesiculosa*, *Salvinia natans*, *Trapa natans* i in.).

Gatunki częściowo chronione, występujące liczniej od poprzednich, to rośliny leśne (*Daphne mezereum*, *Epipactis helleborine*, *Lycopodium clavatum*, *Epipactis atrorubens* i in.), łąkowe i murawowe (*Colchicum autumnale*, *Centaureum erythraea*, *Helichrysum arenarium* i in.) oraz wodne i bagienne (np. *Ledum palustre*).

Występowanie cennych elementów flory na terenie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich i gminy Kuźnia Raciborska nie jest równomierne. Przeważająca część rzadkich i zagrożonych gatunków roślin występuje w skupieniach, tworzących wyodrębniające się jednostki przyrodniczo-przestrzenne.

W ścisłych granicach gminy notowano, między innymi, rośliny podlegające częściowej ochronie (R – Park w Rudach, B – Uroczysko Buk):

- storczyk szerokolistny (*Dactylorhiza majalis*) – (R),
- śnieżyczka przebiśnieg (*Galanthus nivalis*) – (R),
- naparstnica zwyczajna (*Digitalis grandiflora*) – (R),
- pióropusznik strusi (*Matteucia struthiopteris*) – (R),
- wawrzynek wilczczyko (*Daphne mezereum*) – (R, B),
- zimowit jesienny (*Colchicum autumnale*) – (R),

– czosnek niedźwiedzi (*Alium ursinum*) – (R).
 oraz rośliny rzadkie:

- czermień błotna (*Calla palustris*) – (B),
- żywiec gruczołowaty (*Dentaria glandulosa*) – (R).

Charakterystycznymi dla gminy typami zbiorowisk roślinnych (potencjalnych) są:

- łęg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum*): Zachowane fragmenty na terenie uroczyska „Buk”,
- grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*): Zachowane fragmenty na terenie uroczyska „Buk”,
- żyzna buczyna sudecka (*Dentario enneaphyllidis-Fagetum*): Enklawy na terenie całej gminy,
- bór mieszany dębowo-sosnowy (*Quercus roboris-Pinetum*): Enklawy na terenach leśnych.

Według inwentaryzacji Lasów Państwowych (Program ochrony przyrody – opracowanie na potrzeby Planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2025 r.) na terenie gminy Kuźnia Raciborska znajdują się następujące stanowiska roślin i grzybów:

- bagno zwyczajne – na północ od Rudy Kozielskiej. Gatunek objęty ochroną częściową,
- czermień błotna – na południowy zachód od Rudy Kozielskiej. Gatunek bliski zagrożenia wg Czerwonej Księgi Roślin Naczyniowych Województwa Śląskiego,
- jarzęb szwedzki – północno-wschodnia część gminy. Gatunek objęty ochroną ścisłą,
- naparstnica zwyczajna – na północny zachód od Rudy Kozielskiej. Gatunek najmniejszej troski wg Czerwonej Księgi Roślin Naczyniowych Województwa Śląskiego,
- wawrzynek wilczełyko – pomiędzy Rudą Kozielską i Kuźnią Raciborską oraz na południe od Rud. Gatunek najmniejszej troski wg Czerwonej Księgi Roślin Naczyniowych Województwa Śląskiego,
- widłak jałowcowaty – północna część gminy. Gatunek najmniejszej troski wg Czerwonej Księgi Roślin Naczyniowych Województwa Śląskiego,
- zimowit jesienny – między Rudami i Przeryciem. Gatunek narażony wg Czerwonej Księgi Roślin Naczyniowych Województwa Śląskiego.

Ponadto, w Programie ochrony przyrody opisano, że szereg gatunków był notowany w granicach gminy Kuźnia Raciborska:

- czosnek niedźwiedzi – gatunek najmniejszej troski wg Czerwonej Księgi Roślin Naczyniowych Województwa Śląskiego oraz gatunek narażony wg Czerwonej Listy Roślin i Grzybów Polski,
- kokorycz pełna – gatunek bliski zagrożenia wg Czerwonej Księgi Roślin Naczyniowych Województwa Śląskiego,
- kukulka szerokolistna – gatunek chroniony częściowo oraz najmniejszej troski wg Czerwonej Księgi Roślin Naczyniowych Województwa Śląskiego,
- pióropusznik strusi – gatunek o danych niedostatecznych wg Czerwonej Księgi Roślin Naczyniowych Województwa Śląskiego oraz objęty ochroną częściową. Występuje na stanowisku antropogenicznym w Rudach,
- porzeczka czarna - gatunek o danych niedostatecznych wg Czerwonej Księgi Roślin Naczyniowych Województwa Śląskiego,
- śnieżyczka przebiśnieg – gatunek objęty ochroną częściową i narażony wg Czerwonej Księgi Roślin Naczyniowych Województwa Śląskiego,
- żywiec gruczołowaty – gatunek najmniejszej troski wg Czerwonej Księgi Roślin Naczyniowych Województwa Śląskiego;

Bogactwo fauny Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (CKKRW) związane jest z silnym zróżnicowaniem biotopów, które tutaj są spotykane. Większą część obszaru zajmują lasy gospodarcze porastające tereny dawnej Puszczy Śląskiej. I chociaż fizjonomię zbiorowiskom leśnym nadaje sosna, to spotkać można również inne drzewostany: *Alnetea glutinosae*, *Quercetia robori-petraeae* czy *Quercus Fagetum*. Lasy te poprzerywane są terenami użytkowanymi rolniczo oraz ciekami i zbiornikami. Wszystko to sprawia, że spotkać tutaj można rzadkie już w innych rejonach Polski gatunki roślin i zwierząt.

Najpełniej rozpoznana grupa zwierząt stanowią ptaki. Na terenie PK CKKRW występuje 251 gatunków ptaków (60% znanych z Polski), z których 153 to gatunki lęgowe (65% gatunków lęgowych w Polsce).

Wśród gatunków zasiedlających kompleksy leśne zwraca się uwagę na rzadki w Polsce gatunek – drożdżka oraz dzięcioła białogrzbiatego wpisanego do Czerwonej Księgi Zwierząt i uznawanego za gatunek narażony na wyginięcie. Wreszcie wśród najcenniejszych gatunków ptaków związanych z terenami otwartymi wymienione zostały: dudek, dzierlatka, świergotek polny, kłaskawka.

W dolinie rzeki Rudy oraz w Parku w Rudach Wielkich, na odcinku Paproć – Górna Huta stwierdzono występowanie 99 gatunków ptaków, z których 89 jest chronionych. Stwierdzono, że wśród wykazanych

gatunków znajdują się zagrożone (wykazujące spadek liczebności) na terenie Śląska. Zaliczono do nich: brodzka samotnego oraz brodzka piskliwego. Z kolei do potencjalnie zagrożonych należą: cyraneczka, trzmiełojad, siniak, turkawka, zimorodek, dzięcioł średni, świergotek łąkowy, paszkot, świerszczak, pokrzewka jarzębata, muchołówka białoszyja, krogulec, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł zielony, zniczek, czyż.

Na terenie Parku Krajobrazowego odnotowano wiele rzadkich, zagrożonych i chronionych gatunków zwierząt. Spośród kręgowców zaobserwowano występowanie: traszki grzebieniastej *Triturus cristatus*, bąka *Botaurus stellaris*, bączka *Ixobrychus minutus*, helmiatki *Netta rufina*, bielika *Haliaeetus albicilla*, zielonki *Porzana parva*, podróżniczka *Luscinia svecica* oraz przedstawiciela nietoperzy – borowiaczka *Nyctalus leisleri*.

Według inwentaryzacji Lasów Państwowych (Program ochrony przyrody – opracowanie na potrzeby Planu urzędzenia lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie na okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2025 r.) na terenie gminy Kuźnia Raciborska występują następujące gatunki: bóbr europejski, grzebiuszka ziemna, kumak górski, kumak nizinny, ropucha paskówka, traszka grzebieniasta, padalec zwyczajny, pachnica dębowa.

6) struktura przyrodnicza obszaru gminy i różnorodność biologiczna:

W zakresie przestrzennym obszar gminy Kuźnia Raciborska można podzielić pod względem przyrodniczym bardzo ogólnie na dolinę Odry i Rudy (szkielet struktury przyrodniczej gminy) oraz tereny leśne po południowej i północnej stronie doliny Rudy.

Dolina Odry posiada przebieg południkowy. Południowo część doliny w granicach gminy Kuźnia Raciborska osiąga wysokość od 174 m n.p.m. (koryto Odry) do 180 m n.p.m., a północna część od 172 m n.p.m. (koryto Odry) do 180 m n.p.m. Spadki terenu w kierunku północnym. Deniwelacje dochodzą do kilku metrów. Dno doliny jest niemal płaskie. Dolina posiada bardzo asymetryczne zbocza – zbocza zachodnie (obszar gmin Rudnik i Cisek) są strome (do około 15%), a zbocza wschodnie bardzo łagodne (maksymalnie 2%). Zachodnia część doliny posiada szerokość 600-2000 m, a wschodnia (na obszarze gminy Kuźnia Raciborska) około 3000 – 4000 m. Odra jest obwałowana w granicach gminy. Dolina ma bardzo naturalny charakter pomimo elementów hydrotechnicznych (ostrogi). Jest otwarta, trawiasta, porośnięta z rzadka pojedynczymi drzewami lub ich niewielkimi skupieniami. Poza głównym korytem widać wyższe terasy i elementy starorzecza. Z kolei dolina Rudy przebiega z południowego wschodu na północny zachód na odcinku od granicy Rybnikiem do skrajnie zachodnich zabudowań Rud i dalej ze wschodu na zachód. Dno doliny położone jest na wysokości od 206 m n.p.m. na granicy z Rybnikiem, poprzez około 200 m n.p.m. w Rudach, 195 m n.p.m. w Rudzie Kozielskiej, 182-184 m n.p.m. w Kuźni Raciborskiej po 175 m n.p.m. w miejscu ujścia do Odry. Dno doliny jest płaskie. Szerokość dna doliny jest zróżnicowana – od około 250 m w okolicach granicy z Rybnikiem, poprzez około 300-450 m w okolicy Paproci, 500-800 w okolicy Rud, 250-450 m w Rudzie Kozielskiej około 600-800 m na terenach leśnych Rudy Kozielskiej, około 900-1300 m na terenach leśnych Kuźni Raciborskiej, po około 2 km w Kuźni Raciborskiej. Dalej (Siedliska, Turze) dolina Rudy przechodzi w dolinę Odry. Ruda jest na większej części swojego górnego biegu uregulowana i zabudowana technicznie. Na odcinku pomiędzy Zalewem Rybnickim i Rudami oraz pomiędzy Rudami i Kuźnią Raciborską posiada niemal naturalne, meandrujące koryto w stosunkowo szerokiej i otwartej dolinie. W sąsiedztwie doliny Rudy, od Kuźni Raciborskiej do wschodnich granic gminy (i dalej) znajduje się potężny kompleks Lasów Rudzkich.

Obie rzeki stanowią fundamentalne ciągi ekologiczne. Odra tworzy ciąg ekologiczny o znaczeniu krajowym, Ruda ciąg o znaczeniu regionalnym. Ciąg rzek Rudy i Pszczyńki w otoczeniu Lasów Rudzkich i Lasów Pszczyńskich stanowi ponadto jeden z najważniejszych korytarzy ekologicznych łączących Wisłę i Odrę.

Doliny rzeczne stanowią szkielet ekologiczny gminy. Jednakże lokalne uwarunkowania gminy Kuźnia Raciborska powodują ograniczenie znaczenia mniejszych cieków. Po pierwsze, poza dolinami Odry i Rudy funkcjonują nieliczne ciekі posiadające jakiegokolwiek znaczenie ekologiczne: prawobrzeżne dopływy Odry Pogonica i Sumina, prawobrzeżne dopływy Rudy Wierzbnik i Rudka, lewobrzeżny dopływ Rudy Rzeczka, prawobrzeżny dopływ Suminy Biały Potok oraz lewobrzeżny dopływ Bierawki Łęknica. Po drugie, tereny zabudowane utrudniają swobodne funkcjonowanie dolin jako korytarzy ekologicznych. Dolina Rudy została zabudowana na niemal całej szerokości w okolicach Kuźni Raciborskiej i częściowo w Rudach (wschodnia część miejscowości) oraz Turzu.

Tereny po północnej stronie doliny Rudy wznoszą się w kierunku północno wschodnim. Zasadniczo nachylenia oscylują wokół 1-2%, a wysokości względne osiągają 30 m. Szczególnymi formami geomorfologicznymi tego obszaru są wydmy, które urozmaicają rzeźbę terenu i lokalnie zwiększają nachylenia terenu do 20%, a w kilku skrajnych przypadkach do 30%. Natomiast tereny po południowej stronie doliny Rudy wznoszą się w kierunku południowym, w stronę najwyższego punktu w okolicy na styku granic gmin Kuźnia Raciborska, Nędza i Lyski. Charakteryzują się one większymi deniwelacjami (do 60 m) oraz nachyleniami terenu (od 2 do 10%, fragmentarycznie do 20%).

Okolo 76% powierzchni gminy zajmują lasy. Są to lasy gospodarcze, w których składzie gatunkowym dominuje sosna. Część odnowień prowadzi się obecnie z myślą o dostosowaniu drzewostanu do siedliska. W niektórych oddziałach występują już interesujące drzewostany podobne do naturalnych i cenne drzewostany nasienne.

Różnorodność siedlisk: od wód płynących i ich dolin, zbiorniki wodne, tereny zalewowe, podmokłe i wilgotne łąki, poprzez zielone użytki rolne i grunty orne, po rozległe kompleksy leśne sprawia, że teren gminy Kuźnia Raciborska jest jednym z najbogatszych przyrodniczo obszarów w kraju. Mnogość gatunków, których najciekawszych przedstawicieli wymieniano wcześniej (Rozdział 2 str. 51), biorąc nawet pod uwagę ich nierównomierne rozmieszczenie w granicach parku krajobrazowego, świadczy o wysokiej bioróżnorodności przedmiotowego terenu.

Elementem słabiej związanym z różnorodnością biologiczną, ale stanowiącym o przyrodniczej strukturze terenu jest lodowcowe i rzeczno-lodowcowe pochodzenie współczesnej rzeźby. Pochodzenie to ujawnia się nie tylko w geologii terenu, ale widoczne jest również w jego morfologii. Na kilku powierzchniach położonych w granicach gminy zachowały się nadzwyczaj dobrze, mało trwałe i w związku z tym rzadkie, formy morfologiczne, takie jak wydmy. Elementy takie znacząco podnoszą wartość przyrodniczą i poznawczą terenu gminy.

Na fragmentach przestrzeni do niedawna wykorzystywanych gospodarczo (teren tartaku czy betoniarni) widoczna jest sukcesja roślinności. Paradoksalnie, miejsca przekształcone przez człowieka w skrajny sposób (zauważalna zmiana rzeźby, gleb, roślinności, generowanie zanieczyszczeń pyłowych) przyczyniają się do zwiększenia różnorodności biologicznej gminy Kuźnia Raciborska. Podobnie zostaną przekształcone tereny odkrywek piasku i piasku ze żwirami w zachodniej części gminy – w planach zagospodarowania przestrzennego przewidziano rekultywację w kierunku wodno-rekreacyjnym lub wodno-rolnym;

7) zasoby przyrodnicze i ich ochrona na podstawie wymogów ochrony środowiska, przyrody i ochrony krajobrazu:

elementem chroniącym prawnie walory przyrodniczo – krajobrazowe gminy Kuźnia Raciborska (na podstawie ustawy o ochronie przyrody) jest Park Krajobrazowy Cysterskie kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. (CKKRW), który został utworzony rozporządzeniem nr 181/93 Wojewody Katowickiego z dnia 23 listopada 1993r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (Dz. U. Woj. Kat. z 1993 r. Nr 15 poz. 130), które następnie zostało zmienione Rozporządzeniem Nr 37/2000 Wojewody Śląskiego z dnia 28 września 2000r. (Dz. U. Woj. Śl. z 2000 r. Nr 35 poz. 548). Obszar parku zajmuje powierzchnię 49 387,04 ha, położoną w gminach: Czerwionka-Leszczyny, Gaszowice, Jejkowice, Knurów, Kornowac, Kuźnia Raciborska, Lyski, Nędza, Orzesze, Pilchowice, Racibórz, Rybnik, Sośnicowice, Żory w województwie śląskim. Park posiada również otulinę o powierzchni 14 010 ha. Celem utworzenia Parku obejmującego tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań jest zachowanie i ochrona dóbr i walorów przyrodniczych, przyrodniczo-kulturowych, kulturowych i rekreacyjnych.

Teren parku posiada ciekawą rzeźbę, na którą składają się wysoczyzny polodowcowe, kemy i pagórki morenowe oraz doliny rzeczne z odcinkami współczesnych koryt meandrowych. Unikatowym zjawiskiem jest kilkanaście typów wydm, zawierających warstewki żwirowe, dokumentujące wiejące w przeszłości huraganowe wiatry. Rzeka Ruda, stanowiąca oś hydrograficzną parku, zaliczana jest do ciekawszych rzek meandrujących, na terenie województwa.

Teren parku charakteryzuje się dużymi wartościami kulturowymi związanymi głównie ze śladami prowadzonej tu od XIII wieku gospodarki Zakonu Cystersów. Przestrzenna struktura osadnicza zorganizowana przez cystersów przetrwała tu do dziś. Zachował się przestrzenny układ Rud Wielkich i okolicy z najcenniejszym zabytkiem: zespołem klasztorno-pałacowym i otaczającym go parkiem z bogatą kolekcją dendrologiczną.

Zasobem przyrodniczym gminy Kuźnia Raciborska są pomniki przyrody – na obszarze gminy Kuźnia Raciborska znajduje się 15 pomników przyrody.

Pomniki przyrody na terenie gminy Kuźnia Raciborska

(na podstawie rejestru form ochrony przyrody prowadzonego przez Regionalną Dyрекcję Ochrony środowiska w Katowicach z dnia 24.12.2014r.)⁶⁰

L.p.		Akt prawny	Leśnictwo wydz./gmina działka ewid.
1.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Decyzja nr 346 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 30.12.1965	Leśnictwo wydz. Bargłówka 191 o

⁶⁰ Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie Program Ochrony Przyrody str. 77

		r, Nr ROL.-X-4/29/65 Rozporządzenie nr 3/06 Wojewody Śląskiego z dnia 9 marca 2006r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 20 marca 2006r. nr 33 poz.951) nr rej. 148	(grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Rudy 191/11
2.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Decyzja nr 346 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 31.06.1965 r, Nr ROL.-X-4/37/65 Rozporządzenie nr 6/06 Wojewody Śląskiego z dnia 9 marca 2006r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 20 marca 2006r. nr 33 poz.954) nr rej. 156	Leśnictwo wydz. Rudy 191 o (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Rudy 191/11
3.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) Drzewo martwe nie zagraża bezpieczeństwu	Orzeczenie nr 230 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 30.12.1958 r, Nr L-III-3/37/58 Rozporządzenie nr 6/06 Wojewody Śląskiego z dnia 9 marca 2006r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 20 marca 2006r. nr 33 poz.954) nr rej. 156	Leśnictwo wydz. Rudy 242 g (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Rudy 242
4.	Sosna zwyczajna (Pinus silvestris)	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Katowickiego z dnia 02.01. 1996r. (Dz. Urz. z 1996r. NR 1, poz. 2). Rozporządzenie nr 14/05 Wojewody Śląskiego z dnia 7 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2059)	Leśnictwo wydz. Nędza 458 b (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 158/6
5.	Jodła pospolita Abies alba	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Katowickiego z dnia 02.01. 1996r. (Dz. Urz. z 1996r. NR 1, poz. 2). Rozporządzenie nr 13/05 Wojewody Śląskiego z dnia 7 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz. 2058)	Leśnictwo wydz. Nędza 458 b (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 158/6
6.	Sosna zwyczajna (Pinus silvestris)	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Katowickiego z dnia 02.01. 1996r. (Dz. Urz. z 1996r. nr 1, poz. 2). Rozporządzenie nr 12/05 Wojewody Śląskiego z dnia 7 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2057)	Leśnictwo wydz. Nędza 458 b (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 158/6
7.	Sosna zwyczajna (Pinus silvestris)	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Katowickiego z dnia 02.01. 1996r. (Dz. Urz. z 1996r. Nr 1, poz. 2). Rozporządzenie nr 5/05 Wojewody Śląskiego z dnia 12 maja 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27 maja 2005r. nr 67 poz.1735)	Leśnictwo wydz. Nędza 458 b (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 158/6
8.	Sosna zwyczajna (Pinus silvestris)	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Katowickiego z dnia 02.01. 1996r. (Dz. Urz. z 1996r. Nr 1, poz. 2). Rozporządzenie nr 7/05 Wojewody Śląskiego z dnia 12 maja 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27 maja 2005r. nr 67 poz.1737)	Leśnictwo wydz. Nędza 458 b (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 158/6
		Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Katowickiego z dnia 02.01. 1996r. (Dz. Urz.	Leśnictwo wydz. Nędza 458 b

9.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	z 1996r. Nr 1, poz. 2). Rozporządzenie nr 17/05 Wojewody Śląskiego z dnia 07 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2062)	(grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 158/6
10.	Sosna zwyczajna (Pinus silvestris)	Rozporządzenie nr 5/99 Wojewody Śląskiego z dnia 27.05. 1999r. (Dz. Urz. z 1999r. Nr 27, poz. 846). Rozporządzenie nr 6/05 Wojewody Śląskiego z dnia 12 maja 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27 maja 2005r. nr 67 poz.1736)	Leśnictwo wydz. Nędza 457 a (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 157/1
11.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Rozporządzenie nr 5/99 Wojewody Śląskiego z dnia 27.05. 1999r. (Dz. Urz. z 1999r. Nr 27, poz. 846). Rozporządzenie nr 17/05 Wojewody Śląskiego z dnia 07 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2062)	Leśnictwo wydz. Nędza 457 d (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 157/1
12.	Grab pospolity (Carpinus betulus)	Rozporządzenie nr 35/06 Wojewody Śląskiego z dnia 31 maja 2006r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 19 czerwca 2006r. nr 72 poz.2030)	Leśnictwo wydz. Krasiejów 231 d (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Rudy 231/1
13.	Wiąz górski (Ulmus grabla)	Decyzja nr 391 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 08.12.1970 r, Nr RL.op-004/39/70 Rozporządzenie nr 11/05 Wojewody Śląskiego z dnia 07 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2056) nr rej 143	Leśnictwo wydz. Nędza 451 yx (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 151/52
14.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Decyzja nr 391 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 08.12.1970 r, Nr RL.op-004/39/70 Rozporządzenie nr 11/05 Wojewody Śląskiego z dnia 07 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2056) nr rej 143	Leśnictwo wydz. Bargłówka 191 hx (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Rudy 191/16
15.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Decyzja nr 345 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 31.12.1965 r, Nr ROL.-X-4/28/65 Rozporządzenie nr 13/06 Wojewody Śląskiego z dnia 29 marca 2006r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2006r. nr 43 poz.1193) nr rej 149	Kuźnia Raciborska Rudy 206/23
16.	Lipa drobnolistna (Tilia mordata)	Decyzja nr 336 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 31.12.1965 r, Nr ROL.-X-4/19/65 Rozporządzenie nr 15/05 Wojewody Śląskiego z dnia 07 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2060) nr rej 152	Kuźnia Raciborska Rudy 118
17.	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	Decyzja nr 331 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 31.12.1965 r, Nr ROL.-X-4/13/65	Kuźnia Raciborska Rudy 205

		Rozporządzenie nr 05/06 Wojewody Śląskiego z dnia 09 marca 2006r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 20 marca 2006r. nr 33 poz.953) nr rej 153	
--	--	---	--

- zasobem przyrodniczym gminy Kuźnia Raciborska jest użytek ekologiczny „Starorzecze przy Klasztorze w Rudach” ustanowiony uchwałą Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr IX/91/2011 z 25 sierpnia 2011 w sprawie użytku ekologicznego (Dz. Urz. 224, poz. 3826). Obejmuje powierzchnię 2,11 ha. Szczególnym celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych ekosystemów hydrogenicznych ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin. Na obszarze użytku ekologicznego ustala się zadanie ochrony czynnej polegające na utrzymaniu urządzeń wodnych w stanie technicznym pozwalającym na utrzymanie właściwego dla zbiorowisk łągowych poziomu wód gruntowych,
- zasobem przyrodniczym gminy Kuźnia Raciborska jest szereg zidentyfikowanych rzadkich gatunków roślin i okazów flory chronionej. Opisanych w pkt 5,
- zasobem przyrodniczym chronionym prawnie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych są grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I – III oraz grunty leśne. Użytki wysokich klas bonitacyjnych I – III zajmują tylko mniej niż 20% gruntów ornych ogółem. Natomiast grunty leśne stanowią ponad 76% obszaru gminy i udział ten nieznacznie wzrasta. Przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne ww. gruntów rolnych wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, przeznaczenie gruntów leśnych stanowiących własność Skarbu Państwa wymaga uzyskania zgody Ministra Środowiska, pozostałych gruntów leśnych marszałka województwa. Ww. zgody uzyskuje się na etapie sporządzania miejscowego planu, w trybie określonym w przepisach ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- zasobem przyrodniczym gminy Kuźnia Raciborska, chronionym prawnie są użytki rolne wytworzone z gleb pochodzenia organicznego, opisane w pkt. 4,
- zasobem przyrodniczym prawnie chronionym są złoża kruszyw mineralnych – na terenie gminy Kuźnia Raciborska zarejestrowano 10 złóż surowców mineralnych:
 - złoża kruszywa naturalnego „Ruda” (KN 4436) położone między miejscowościami Budziska, Turze i Ruda. Złoże zajmuje powierzchnię 245,4 ha i dotyczy piasku oraz piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi średnio 12,7 m. Zasoby geologiczne piasku zatwierdzone decyzją/ zawiadomieniem nr EK.V.i.4-8513/4/95 wg stanu na dzień 01 stycznia 1994 r. określono na 10 846,69 tys. ton. Z kolei zasoby geologiczne piasku ze żwirem zatwierdzone decyzją/ zawiadomieniem nr EK.V.i.4-8513/4/95 wg stanu na dzień 01 stycznia 1994 r. określono na 36 165,51 tys. ton. Użytkownikiem złoża jest Mixt Sp. z o.o., Chorula ul. Cementowa 1. Marszałek Województwa Śląskiego wyznaczył dla złoża obszar górniczy „Ruda 3” decyzją nr 39/OS/2016 z terminem ważności 31 grudnia 2027 r.,
 - złoża kruszywa naturalnego „Turze” (KN 4443) położone bezpośrednio po wschodniej stronie koryta Suminy. Złoże zajmuje powierzchnię 122,18 ha i dotyczy piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 3,0 m do 14,9 m, średnio 9,74 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/ zawiadomieniem nr 1036/OS/2016 wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. określono na 24 416,88 tys. ton. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobywanie surowca,
 - złoża kruszywa naturalnego „Ruda I” (KN 6251) położone między korytem Odry i miejscowościami Turze i Ruda. Złoże zajmuje powierzchnię 123,496 ha i dotyczy piasku oraz piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 3,0 m do 15,9 m, średnio 7,27 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/zawiadomieniem nr KZK/012/F/6290/94 wg stanu na dzień 01 lipca 1993 r. określono na 18 781 tys. ton, w tym piasku na 1 237 tys. ton i piasku ze żwirem na 17 544 tys. ton. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobywanie surowca,
 - złoża kruszywa naturalnego „Turze 1” (KN 10558) położone na południe od miejscowości Siedliska (w granicach gminy Kuźnia Raciborska i gminy Nędza). Złoże zajmuje powierzchnię 81,97 ha i dotyczy piasku oraz piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 5,0 m do 13,0 m, średnio 8,4 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/ zawiadomieniem nr 2131/OS/2015; OS-RG.KW-00837/15 wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. określono na 10 103,34 tys. ton, w tym piasek 2 045,24 tys. ton i piasek ze żwirem 8 058,10 tys. ton. Użytkownikiem złoża jest Kopalnia Piasku „Kotłarnia”, Kotłarnia ul. Dębowa 3.

Marszałek Województwa Śląskiego wyznaczył dla złoża obszar górniczy „Turze 4” (powierzchnia obszaru górniczego wynosi 719 375 m²) oraz teren górniczy „Turze 4” współliniowo z granicą obszaru górniczego, zgodnie z koncesją na wydobycie kruszywa naturalnego ze złoża „Turze 1” położonego na terenie dwóch gmin Kuźnia Raciborska i Nędza, w granicach obszaru górniczego „Turze 4”, udzieloną decyzją nr 238/OS/2020 z dnia 23 stycznia 2020 r., z terminem czasu obowiązywania koncesji do 31 grudnia 2050 roku (będzie to kontynuacja prowadzonej działalności). Wielkość zasobów przemysłowych złoża kopaliny wynosi 6 955 910 ton, w tym kopaliny głównej 5 616 920 ton i kopaliny towarzyszącej 1 338 990 ton,

- złoża kruszywa naturalnego „Siedliska” (KN 12199) położone po południowej stronie sołectwa Siedliska, przy granicy z miastem Kuźnia Raciborska. Złoże zajmuje powierzchnię 17,81 ha i dotyczy piasku oraz piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 6,5 m do 10,8 m, średnio 8,78 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/ zawiadomieniem nr OS.G.ZK.7511-1/08 wg stanu na dzień 31 grudnia 2006 r. określono na 4 135,85 tys. ton, w tym piasek 1 009,57 tys. ton i piasek ze żwirem 3 126,28 tys. ton. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobycie surowca,
- złoża kruszywa naturalnego „Kuźnia Raciborska” (KN 16187) położone na wschód od zabudowań miasta Kuźnia Raciborska, na terenie dawnego składowiska odpadów. Złoże zajmuje powierzchnię 1,998 ha i dotyczy piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi średnio 11,0 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/ zawiadomieniem nr SE.V.6528.6.2012 wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. określono na 404,47 tys. ton. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobycie surowca,
- złoża piasków podsadzkowych „Kotłarnia Solarnia” (PP 574) obejmujące północną część obszaru miasta Kuźnia Raciborska oraz skrajnie północno zachodnią część (obszary leśne) sołectwa Rudy. Złoże zajmuje powierzchnię 2 314,0 ha i dotyczy piasków podsadzkowych. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 4,7 do 33,9 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/ zawiadomieniem nr DOŚ-II.7427.16.2017.JJ wg stanu na dzień 13 grudnia 2016 r. określono na 377 853,0 tys. m³. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobycie surowca,
- złoża piasków podsadzkowych i kruszyw naturalnych „Kotłarnia p. północne” (PP 576) obejmujące niewielki teren w skrajnie północno zachodniej części (obszary leśne) sołectwa Rudy. Złoże zajmuje powierzchnię 1 374,6 ha (w granicach gminy Kuźnia Raciborska jedynie około 1,7 ha) i dotyczy piasków podsadzkowych oraz piasków ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 1,2 do 29,2 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/ zawiadomieniem nr DOŚ-II.7427.19.2013.JJ wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. określono na 79 189,14 tys. m³ (piaski podsadzkowe) oraz 25 313,38 tys. ton (piaski ze żwirem) Użytkownikiem złoża jest Kopalnia Piasku „Kotłarnia”, Kotłarnia, ul. Dębowa 3. Marszałek Województwa Opolskiego wyznaczył dla złoża obszar górniczy „Kotłarnia 4” decyzją nr DOŚ-II-7422.1.3.2014.JJ z terminem ważności 31 grudnia 2050 r. Marszałek Województwa Opolskiego wydał koncesję w dniu 13 marca 2014 r.,
- złoża kruszywa naturalnego „Siedliska IV” położone na południe od miejscowości Siedliska (KN 20125). Wielkość zasobów przemysłowych złoża kopaliny ustalona według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosi 1 102,45 tys. ton. Marszałek Województwa Śląskiego wyznaczył dla złoża obszar górniczy „Siedliska” (powierzchnia obszaru górniczego wynosi 44 192 m²) oraz teren górniczy „Siedliska” współliniowo z granicą obszaru górniczego, zgodnie z koncesją na odkrywkowe wydobycie kruszywa naturalnego ze złoża „Siedliska IV” w granicach obszaru górniczego „Siedliska”, udzieloną decyzją nr 1392/OS/2021 z dnia 12 maja 2021 r. (nr sprawy: OS-RG.7422.2.2021), z terminem czasu obowiązywania koncesji do 31 grudnia 2046 roku,
- złoża węgla kamiennego „Sumina” (WK 302) położone na południe od miejscowości Rudy. Złoże zajmuje powierzchnię 4 700,0 ha i dotyczy węgla kamiennego. Grubość nadkładu wynosi od 316 m do 824 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/zawiadomieniem nr DG/kzk/EZD/6782/98/2002 wg stanu na dzień 01 stycznia 1995 r. określono na 300 000,0 tys. ton. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobycie surowca,
- złoża węgla kamiennego „Jejkowice” (WK 9525) położone na południe od miejscowości Rudy. Złoże zajmuje powierzchnię 4 593,7 ha i dotyczy węgla kamiennego. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 0,6 do 3,55 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/ zawiadomieniem nr DGK-VIII.4741.2.2017.AJ wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. określono na 166 245,0 tys. ton. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobycie surowca;

8) walory krajobrazowe gminy Kuźnia Raciborska:

szczególne walory krajobrazowe gminy Kuźnia Raciborska można wskazać w czterech obszarach: w zakresie przestrzennym obszar gminy Kuźnia Raciborska można podzielić pod względem przyrodniczym bardzo ogólnie na dolinę Odry i dolinę Rudy (szkielet struktury przyrodniczej gminy) oraz tereny leśne po południowej i północnej stronie doliny rzeki Rudy:

- dolina Odry: dolina o przebiegu południkowym. Południowa część doliny w granicach gminy Kuźnia Raciborska osiąga wysokość od 175 m n.p.m. (koryto Odry) do 180 m n.p.m., a północna część od 172 m n.p.m. (koryto Odry) do 180 m n.p.m. Spadki terenu w kierunku północnym. Deniwelacje dochodzą do kilku metrów. Dno doliny jest niemal płaskie. Dolina posiada bardzo asymetryczne zbocza – zbocza zachodnie (obszar gmin Rudnik i Cisek) są strome (do około 15%), a zbocza wschodnie bardzo łagodne (maksymalnie 2%). Zachodnia część doliny posiada szerokość 600-2000 m, a wschodnia około 3000-4000 m,
- dolina Rudy – przebiega z południowego wschodu na północny zachód na odcinku od granicy z Rybnikiem do skrajnie zachodnich zabudowań Rud i dalej ze wschodu na zachód. Dno doliny położone jest na wysokości od 206 m n.p.m. na granicy z Rybnikiem, poprzez około 200 m n.p.m. w Rudach, 195 m n.p.m. w Rudzie Kozielskiej, 182-184 m n.p.m. w Kuźni Raciborskiej po 175 m n.p.m. w miejscu ujścia do Odry. Dno doliny jest płaskie. Szerokość dna doliny jest zróżnicowana – od około 250 m w okolicach granicy z Rybnikiem, poprzez około 300-450 m w okolicy Paproci, 500-800 w okolicy Rud, 250-450 m w Rudzie Kozielskiej około 600-800 m na terenach leśnych Rudy Kozielskiej, około 900-1300 m na terenach leśnych Kuźni Raciborskiej, po około 2 km w Kuźni Raciborskiej. Dalej (Siedliska, Turze) dolina Rudy przechodzi w dolinę Odry,
- tereny po północnej stronie doliny Rudy wznoszą się w kierunku północno wschodnim. Zasadniczo nachylenia oscylują wokół 1-2%, a wysokości względne osiągają 30 m. Szczególnymi formami geomorfologicznymi tego obszaru są wydmy, które urozmaicają rzeźbę terenu i lokalnie zwiększają nachylenia terenu do 20%, a w kilku skrajnych przypadkach do 30%,
- tereny po południowej stronie doliny Rudy wznoszą się w kierunku południowym, w stronę najwyższego punktu w okolicy na styku granic gmin Kuźnia Raciborska, Nędza i Lyski. Charakteryzują się one większymi deniwelacjami (do 60 m) oraz nachyleniami terenu (od 2 do 10%, fragmentarycznie do 20%).

Obie rzeki Odra i Ruda stanowią fundamentalne ciągi ekologiczne. Odra tworzy ciąg ekologiczny o znaczeniu krajowym, Ruda ciąg o znaczeniu regionalnym. Ciąg rzek Rudy i Pszczyńki w otoczeniu Lasów Rudzkich i Lasów Pszczyńskich stanowi ponadto jeden z najważniejszych korytarzy ekologicznych łączących Wisłę i Odrę. Obie rzeki posiadają cechy krajobrazotwórcze.

Wpływ na krajobraz gminy mają także zbiorniki wodne powstałe w szczególności w wyniku eksploatacji kruszyw:

- stawy Raczok na południe od DW 425,
- stawy w sąsiedztwie Uroczyska „Buk” w Rudach,
- staw „Hubertus” na południowy zachód od Rud,
- staw przy Ochotniczej Straży Pożarnej w Budziskach,
- zbiorniki po odkrywkach w Kuźni Raciborskiej (Wodnik) i w Siedliskach (stawy przy drodze do kopalni kruszyw),
- zbiorniki retencyjne w lasach (np. przy drodze wojewódzkiej 425 na wschód od Kuźni Raciborskiej),
- zbiorniki w funkcjonujących kopalniach kruszyw (między Budziskami i Rudą oraz na południe od Siedlisk),
- zbiornik w wyrobisku na terenie dawnego tartaku w Kuźni Raciborskiej,
- zbiornik na północny zachód od zabudowań Jankowic,
- staw Księcia Pana w lasach na północ od Rudy Kozielskiej,
- staw w parku pałacowym w Rudach.

Doliny rzeczne stanowią szkielet ekologiczny gminy. Jednakże lokalne uwarunkowania gminy Kuźnia Raciborska powodują ograniczenie znaczenia mniejszych cieków. Po pierwsze, poza dolinami Odry i Rudy funkcjonują nieliczne ciekі posiadające jakiegokolwiek znaczenie ekologiczne: prawobrzeżne dopływy Odry Pogonica i Sumina, prawobrzeżne dopływy Rudy Wierzbnik i Rudka, lewobrzeżny dopływ Rudy Rzeczka, prawobrzeżny dopływ Suminy Biały Potok oraz lewobrzeżny dopływ Bierawki Łęknica. Po drugie, tereny zabudowane utrudniają swobodne funkcjonowanie dolin jako korytarzy ekologicznych. Dolina Rudy została zabudowana na niemal całej szerokości w okolicach Kuźni Raciborskiej i częściowo w Rudach (wschodnia część miejscowości) oraz Turzu.

Olbrzymi wpływ na krajobraz gminy mają również lasy. Około 76% powierzchni gminy zajmują lasy. Są to lasy gospodarcze, w których składzie gatunkowym dominuje sosna. Część odnowień prowadzi się obecnie z myślą o dostosowaniu drzewostanu do siedliska. W niektórych oddziałach występują już interesujące drzewostany podobne do naturalnych i cenne drzewostany nasienne.

Różnorodność siedlisk: od wód płynących i ich dolin, zbiorniki wodne, tereny zalewowe, podmokłe i wilgotne łąki, poprzez zielone użytki rolne i grunty orne, po rozległe kompleksy leśne sprawia, że teren gminy Kuźnia Raciborska jest jednym z najbogatszych przyrodniczo obszarów w kraju. Mnogość gatunków, których najciekawszych przedstawicieli wymieniano wcześniej biorąc nawet pod uwagę ich nierównomierne rozmieszczenie w granicach parku krajobrazowego, świadczy o wysokiej bioróżnorodności przedmiotowego terenu.

9) stan środowiska, w tym rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, jakość środowiska i jego zagrożenia:

ukszałtowanie terenu i krajobraz:

- rzeźba gminy Kuźnia Raciborska jest obecnie w fazie denudacji. Jest to proces powolny i bez istotnego znaczenia dla planowania przestrzennego,
- obecnie są prowadzone inwestycje, które mogłyby mieć znaczący wpływ na krajobraz gminy Kuźnia Raciborska. Funkcjonują dwie odkrywki pomiędzy Rudą, Turzem i Budziskami oraz na południe od Siedlisk. Wpływ tych obiektów na rzeźbę i krajobraz jest stosunkowo duży, gdyż są to obiekty o powierzchni około 20 ha w przypadku złoża „Siedliska” i około 35 ha w przypadku złoża „Ruda”.

Między Kuźnią Raciborską a Siedliskami zlokalizowany jest teren po odkrywce, w której wydobywano kruszywa, obecnie wypełniony wodą ze względu na wysoki poziom swobodnego zwierciadła wód oraz otoczony roślinnością krzewiastą i drzewami. Obszar wyrobiska został pozostawiony bez zagospodarowania i można obserwować sukcesję roślinności,

- antropogeniczne przekształcenia mogą być skutkiem inwestycji hydrotechnicznych, górniczych, drogowych czy produkcyjnych,
- z przyczyn naturalnych największy wpływ na kształtowanie krajobrazu miały w czasach historycznych (i mają nadal) rzeki Odra i Ruda. Odra charakteryzuje się dużymi zmianami przepływów osiągając w miesiącach letnich najwyższe ich wartości. Zanim Odra została obwałowana na całej długości w gminie Kuźnia Raciborska, w cyklach kilkuletnich, przybór wód miał rozmiar katastrofalny i rzeka opuszczała swoje koryto. Po powodziach rzeka nie zawsze wracała do wcześniejszego koryta. Równie dynamiczną rzeką (w granicach gminy) jest Ruda. Nurt tej rzeki ma większą swobodę, a przebieg koryta zmienia się. Rzeczne doliny zalewowe oraz meandrujące rzeki są naturalnym i relatywnie trwałym elementem środowiska. Zagrożeniem dla takich zjawisk hydrologicznych i hydrograficznych są zabiegi regulacyjne, ujarzmiające rzekę,
- z rzekami związane są również antropogeniczne, techniczne zaburzenia krajobrazu. Najważniejsze to system obwałowań koryt rzek. W przypadku Kuźni Raciborskiej uwagę zwraca fakt, że w taki sztuczny sposób wydzielono z terenów sąsiednich w szczególności dolny odcinek Rudy i Suminy oraz Odrę. Wszystkie te rzeki schowane są obecnie za ziemnymi wałami. Dla rzeki obwałowanej uregulowanej zagrożeniem są przepływy odbiegające od typowych. Zabezpieczenia projektowane na zakładane przepływy nie są skuteczne przy rzadkich, ale prawdopodobnych większych przepływach,
- rzeźba glacialna jest zachowana bardzo dobrze w międzyrzeczu Bierawki i Rudy oraz Rudy i Suminy. Jej charakterystyczne elementy są bardzo trwałe w przypadku postępowania procesów naturalnych. Istnieją jednak dwa rodzaje działalności człowieka, które stanowią dla niej zagrożenie. Faliste ukształtowanie terenu podlega i podlegać będzie nasilonej degradacji podczas prac leśnych towarzyszących wymianie drzewostanów. Wyrąb, karczowanie, orka i ponowne nasadzenia sprzyjają denudacji form terenowych. Wykształcony drzewostan zapewnia natomiast ochronę form terenu. Znacznie bardziej niebezpieczną dla środowiska geologicznego formą działalności może być eksploatacja złóż piasków i żwirów. Złoże i wydmy fluwioglacialne są tożsame, zatem eksploatacja kruszywa będzie powodować dewastację struktur geologicznych,

wody podziemne:

- gmina Kuźnia Raciborska dysponuje zasobami wód podziemnych, ujmowanymi dla celów komunalnych i technologicznych (w obrębie gminy Kuźnia Raciborska występują dwa piętra wodonośne: czwartorzędu i trzeciorzędowego),
- odmiennie do intensywności użytkowania kształtuje się zagrożenie wód podziemnych związane z obecnością i gospodarką człowieka. Wody podziemne nawet najwyższego poziomu czwartorzędowego

nie są dobrze chronione przed zanieczyszczeniami migrującymi z powierzchni. Zdolność do regeneracji wód podziemnych jest niższa niż dla wód powierzchniowych.

- ochronie wód powierzchniowych i podziemnych sprzyja leśne zagospodarowanie znacznej części gminy,
- zagospodarowanie rolnicze może być źródłem specyficznych zanieczyszczeń migrujących do wód podziemnych. Zależy to od lokalnych warunków gruntowo wodnych i poziomu kultury rolnej,

wody powierzchniowe:

- gmina Kuźnia Raciborska dysponuje zasobami wód powierzchniowych – sieć hydrograficzna gminy jest stosunkowo bogata, tworzą ją rzeki Odra i Ruda, stanowiące fundamentalne ciągi ekologiczne oraz mniejsze ciek: prawobrzeżne dopływy Odry: Pogonica i Sumina, prawobrzeżne dopływy Rudy: Wierzbnik i Rudka, lewobrzeżny dopływ Rudy Rzeczka, prawobrzeżny dopływ Suminy – Biały Potok oraz lewobrzeżny dopływ Bierawki – Łęknica. Elementem wód powierzchniowych są wody stojące: zbiorniki wodne powstałe w szczególności w wyniku eksploatacji kruszyw,
- odmiennie do intensywności użytkowania kształtuje się zagrożenie wód związane z obecnością i gospodarką człowieka. Wód powierzchniowych w praktyce się nie ujmuje, gdyż stanowią one odbiornik ścieków bytowych i wód spływających powierzchniowo z terenu gminy. Jakość wód powierzchniowych jest niska a stan instalacji kanalizacyjnych na terenie gminy niezadowalający (skanalizowano Kuźnię Raciborską i częściowo Rudy), jednakże zauważyć należy, że ścieki są odbierane od około połowy mieszkańców gminy miejsko-wiejskiej. W pozostałych miejscowościach ścieki nie zawsze są oczyszczane przed odprowadzeniem do środowiska.

Ochronie wód powierzchniowych i podziemnych sprzyja leśne zagospodarowanie znacznej części gminy. Największe znacznie ma ograniczenie retencji dolinowej. Regulacja rzeki przyspiesza odpływ, podnosi czoło fali i zwiększa jej kubaturę. Zastępnikiem technicznym retencji dolinowej są sztuczne zbiorniki retencyjne. Na terenie gminy nie funkcjonują obiekty tego typu.

W kontekście hydrologicznym należy podkreślić bardzo naturalny charakter doliny Rudy między Rudą Kozielską i Kuźnią Raciborską. Ten charakter doliny należy bezwzględnie zachować dopasowując wszystkie pozostałe sposoby zagospodarowania terenu do tej hydrograficznej funkcji przyrodniczej,

gleby:

- bonitacyjna jakość gleb jest zróżnicowana w zakresie klas I do VI – dominują jednak klasy słabsze IV do VI. Większość gleb jest wyraźnie zakwaszona, a część wykazuje niekorzystne stosunki powietrzno-wodne. Ten ostatni parametr ma znaczenie dla produkcji rolnej lub leśnej, nie stanowi jednak problemu dla naturalnych środowisk przyrodniczych. Gleby są dobrej jakości chemicznej i nie stawiają ograniczeń dla produkcji rolnej.
- największym zagrożeniem dla gleb w lokalnych warunkach jest ich przeznaczanie na cele nierolnicze, ponadto również degradacja gleb następuje w wyniku erozji wodnej (Ochrona polega głównie na właściwym dostosowaniu sposobu prowadzenia prac do warunków terenowych, znaczenie ma również struktura przestrzenna pól),
- szczególny przypadek degradacji gleb miał miejsce w 1992 roku podczas pożaru lasu w północnej części gminy. Jednym z odnotowanych jego efektów było wypalenie próchnicy i śmierć organizmów glebowych. Gleba została na znacznym obszarze wyjałowiona. Jest to przypadek znacznej degradacji gleby z przyczyn zbliżonych do naturalnych.

powietrze:

- gmina Kuźnia Raciborska nie posiada znaczących własnych źródeł zanieczyszczeń powietrza o charakterze przemysłowym. Źródło emisji – przemysł częściowo został zlikwidowany (tartak, betoniarnia), lub dokonał znaczących inwestycji w celu ograniczenia emisji,
- podstawowym źródłem zanieczyszczeń powietrza jest, na terenie gminy, emisja z energetycznego spalania paliw, głównie węgla kamiennego (w chwili obecnej na terenie gminy Kuźnia Raciborska nie eksploatuje się sieci gazowej gazu ziemnego wysokoprężnego),
- niewielkie znaczenie mają źródła komunikacyjne: większość dróg ma znaczenie lokalne. Pięć z nich ma rangę drogi wojewódzkiej, przy czym znaczenie ponadlokalne posiada wyłącznie DW 919 (Racibórz – Gliwice). Średnie dobowe natężenie ruchu w 2015 roku wyniosło 4263-5939 pojazdów na dobę poza Rudami i 7526 pojazdów na dobę w Rudach między skrzyżowaniami z DW425 i DW920 (według Generalnego Pomiaru Ruchu). Są to wartości zdecydowanie niższe od dróg posiadających charakter regionalny (np. DW935, DW925 czy częściowo DW933), charakteryzujących się natężeniem ruchu przekraczającym 10000 pojazdów na dobę (punktowo nawet powyżej 16000).

4. Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Na podstawie przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w studium uwzględnia się, w szczególności ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia, innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków, parków kulturowych.

Zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w gminnej ewidencji zabytków prowadzonej przez Burmistrza Miasta Kuźnia Raciborska, powinny być ujęte: zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków, inne zabytki nieruchome znajdujące się w wojewódzkiej ewidencji zabytków oraz inne zabytki nieruchome wyznaczone przez Burmistrza Miasta Kuźnia Raciborska w porozumieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków.

Ewidencja zabytków jest podstawą sporządzenia gminnego programu opieki nad zabytkami przez Burmistrza Miasta Kuźnia Raciborska – gmina Kuźnia Raciborska posiada Program Opieki nad zabytkami Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2019 -2022.

Formy ochrony zabytków:

Część zabytków ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Kuźnia Raciborska (załącznik nr 1 do Programu Opieki nad zabytkami Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2019 – 2022), podlega ochronie w formie wpisu do rejestru zabytków lub w formie ustaleń ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Lista Skarbów Dziedzictwa jaka ma być prowadzona w systemie teleinformatycznym udostępnionym w B.I.P. na stronie prowadzonej przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego nie została jeszcze udostępniona (sposób prowadzenia listy określa rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 28 kwietnia 2017r. w sprawie Listy Skarbów Dziedzictwa). Wpis na Listę Skarbów Dziedzictwa jest formą ochrony zabytków jaka będzie funkcjonować obok takich rozwiązań, jak np. wpis do rejestru zabytków czy uznanie za pomnik historii. Cechą szczególną Listy, poza podmiotem ją prowadzącym, będzie to, że znajdą się na niej zabytki ruchome, o szczególnej wartości dla dziedzictwa kulturowego.

W gminie Kuźnia Raciborska żaden z zabytków nieruchomych, wpisany do rejestru zabytków, nie został uznany za Pomnik Historii w drodze rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (lista Pomników Historii jest udostępniona na stronie BIP Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Kulturowego, w zakładce dziedzictwo kulturowe – ochrona dziedzictwa – Pomniki Historii).

W gminie Kuźnia Raciborska żaden z zabytków nie znalazł się na liście Światowego Dziedzictwa.

Podstawą wszelkich działań związanych ze Światowym Dziedzictwem jest Konwencja UNESCO dotycząca Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego.

Tekst Konwencji został przyjęty na 17 sesji Konferencji Generalnej UNESCO w 1972 r. w Paryżu. Po ratyfikowaniu jej przez 20 państw Konwencja weszła w życie w 1975 r., a obecnie jej sygnatariuszami jest 191 państw z całego świata. Pierwsza sesja Komitetu Światowego Dziedzictwa miała miejsce w Paryżu w 1977 r. Komitet rozpoczął wówczas tworzenie Listy Światowego Dziedzictwa.

(lista Światowego Dziedzictwa jest udostępniona na stronie BIP Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Kulturowego, w zakładce dziedzictwo kulturowe – ochrona dziedzictwa – Światowe Dziedzictwo UNESCO).

Na podstawie przepisów ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami rada miejska, po zasięgnięciu opinii wojewódzkiego konserwatora zabytków, na podstawie uchwały, może utworzyć park kulturowy w celu ochrony krajobrazu kulturowego oraz zachowania wyróżniających się krajobrazowo terenów z zabytkami nieruchomymi charakterystycznymi dla miejscowej tradycji budowlanej i osadniczej – w gminie Kuźnia Raciborska nie utworzono parku kulturowego.

Zabytki wpisane do rejestru zabytków w gminie Kuźnia Raciborska:

L.p.	Miejscowość	Zabytek	Data powstania	Nr decyzji o wpisie do rejestru
1.	Turze, Raciborska 56	Młyn wodny z drewniany	XVII w.	A/160/49 22. III. 1949 r. Województwo śląsko – dąbrowskie A/1738/98 województwo katowickie
2.	Rudy	szpital Sióstr Św. Franciszka w stylu historyzmu z elementami neogotyku	1858r.	A/1425/91 z 31.V.1991 r.

		angielskiego „szpitalik Rogera”		
3.	Rudy	zespół pałacowo – klasztorny wraz z parkiem	3 ćw. XIII, 2 poł. XVII, 1 ćw. XVIII, 1849-52, XX – park, poł. XVII, XIX w.	A/1643/97 z 15.XII.1997 r.
4.	Rudy	kościół, ob. Parafialny p.w. Wniebowzięcia N.M.P. murowany z wieżą	3 ćw. XIII, 1671-85, przebud. XVIII,	A/1644/97 z 15.XII.1997 r.
5.	Rudy	Budynek kościoła cmentarnego p.w. św. Marii Magdaleny, styl neogotycki z elementami neoromańskimi Wpis do rejestru zabytków obejmuje budynek kościoła w obrysie murów zewnętrznych	1880-84	A/341/11 z 27.V.2011 r.
6.	Rudy – Markowice	linia kolejki wąskotorowej Gliwice – Racibórz, na odcinku Rudy – Racibórz	XIX/XX	A/1476/92 z 1.III.1993 r.
7.	Rudy	Zespół stacyjny kolejki wąskotorowej – dawny dworzec, budynek lokomotywowni, kuźni, warsztatów, wagonowni (pozostające w zwartej zabudowie) budynek dyspozytorski, budynek warsztatów		A/1476/93 z 1. III.1993 r.
8.	Kuźnia Raciborska ul. Kozielska 4 (wpisany jako nr 1)	dom murowany	1 poł. XIX w.	A/2000/73 z 23.II.1973 r. województwo opolskie A1737/98 województwo katowickie
9.	Kuźnia Raciborska ul. Kościelna	Kapliczka pod wezwaniem świętego Jana Nepomucena	1 poł. XIX w.	A/1656 z 24.XII.1997 r.

Zabytki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków (na podstawie Programu Opieki nad zabytkami Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2019 -2022).

L.p.	Miejscowość	Adres	Rodzaj	Uwagi
1.	Budziska	ul. Wolności/ul. Szkolna	kaplica św. Jana Nepomucena	
2.	Budziska	ul. Frosowa 1	budynek mieszkalny	
3.	Jankowice	ul. Leśna 27	leśniczówka z zab. gospodarczymi	
4.	Jankowice	ul. Wiejska/ul. Raciborska	kaplica św. Izydora Oracza	
5.	Kuźnia	ul. Kościelna	kapliczka św. Jana Nepomucena	nr rej. zab.
6.	Kuźnia Raciborska	ul. Kościelna	kościół par. pw. św. Marii Magdaleny	
7.	Kuźnia Raciborska	ul. Kościelna	cmentarz przy kościele par.	
8.	Kuźnia Raciborska	ul. Kościelna	obelisk – pomnik mieszkańców Kuźni Raciborskiej poległych w I wojnie światowej	
9.	Kuźnia Raciborska	ul. Kościelna/ul. Strażacka	krzyż	
10.	Kuźnia	ul. Kościelna 14	plebania	
11.	Kuźnia	ul. Kozielska 1	dom – nie istnieje	nr rej. zab.
12.	Kuźnia	ul. Kozielska 4	dom, d. budynek nadleśnictwa	
13.	Kuźnia	ul. Powstańców 5	willa	
14.	Kuźnia	ul. Powstańców 9	willa, budynek poczty	
15.	Kuźnia Raciborska	Plac Mickiewicza, przy nr 7	figura św. Jana Nepomucena	
16.	Kuźnia	Plac Mickiewicza 12	kamienica	
17.	Kuźnia	Plac Mickiewicza 14	kamienica	
18.	Kuźnia	ul. Słowackiego 17	krzyż z lastriko	
19.	Kuźnia	ul. Słowackiego 35	krzyż kamienny	
20.	Kuźnia	ul. Topolowa	cmentarz parafialny z nagrobkami	

21.	Kuźnia Raciborska	ul. Topolowa	krzyż kamienny, na cmentarzu parafialnym	
22.	Kuźnia Raciborska	ul. Topolowa	kaplica cmentarna na cmentarzu parafialnym	
23.	Ruda	ul. Raciborska, obok	kaplica św. Urbana	
24.	Ruda	ul. Wiejska 62	leśniczówka „Krasiejów”	Jankowice
25.	Ruda	ul. Wildek 54	leśniczówka „Wildek”	
26.	Rudy	ul. Cegielska/ul. Brzozowa	kapliczka kubaturowa	
27.	Rudy	ul. Cegielska/ul. Rybnicka	krzyż kamienny	
28.	Rudy	ul. Cysterska	figura św. Jana Nepomucena	
29.	Rudy	ul. Cysterska	park krajobrazowy w zespole pałacowo – klasztornym	nr rej. zab. A.1425/91
30.	Rudy	w zespole parkowym	kapliczka kubaturowa NMP	
31.	Rudy	ul. Cysterska 1	bazylika pw. Wniebowzięcia NMP	
32.	Rudy ul.	ul. Cysterska 1	plebania	
33.	Rudy	ul. Cysterska 4	zespół pałacowo – klasztorny	
34.	Rudy	ul. Gliwicka/ul.	kościół cmentarny pw. św. Marii	nr rej. zab.
35.	Rudy	ul. Gliwicka/ul.	cmentarz parafialny	
36.	Rudy	ul. Kolonia	krzyż kamienny	
37.	Rudy	ul. Kozielska 2	budynek mieszkalny	
38.	Rudy	ul. Kozielska, przy nr 13	krzyż kamienny	
39.	Rudy	ul. Kozielska 18a - 18d	czworak, d. Privatschule	
40.	Rudy	ul. Paproć 3	budynek dworca	
41.	Rudy	ul. Paproć 3	budynek gospodarczy przy dworcu	
42.	Rudy	ul. Polna/ul.	figura św. Jana Nepomucena	
43.	Rudy	ul. Raciborska 10	szpital sióstr św. Franciszka, tzw. Szpital Rogera	nr rej. zab. A/1425/91
44.	Rudy	ul. Raciborska 19	budynek dawnej poczty cesarskiej	
45.	Rudy	ul. Raciborska 27	budynek mieszkalny	
46.	Rudy	ul. Raciborska 29	leśniczówka	
47.	Rudy	ul. Rogera/ul. Kozielska/ ul. Raciborska	kolumna z figurą NMP i misą fontanny	nr rej. zab. B/178/10
48.	Rudy	ul. Rogera	Domek Ogrodnika	
49.	Rudy	ul. Rogera 1b	dom	
50.	Rudy	ul. Rogera 1e	Dom Odźwiernego – stróżówka	
51.	Rudy	ul. Rogera 6	budynek mieszkalny	
52.	Rudy	ul. Rogera 9	budynek mieszkalny	
53.	Rudy	ul. Rogera 11	budynek mieszkalny	
54.	Rudy	ul. Rogera 14	budynek mieszkalny	
55.	Rudy	ul. Rogera 17	krzyż kamienny	
56.	Rudy	ul. Rybnicka	krzyż kamienny	
57.	Rudy	ul. Sobieskiego 5	leśniczówka	
58.	Rudy	ul. Sobieskiego 32	budynek mieszkalny	
59.	Rudy	ul. Szkolna 1	budynek dworca w zespole stacyjnym kolejki wąskotorowej	nr rej. zab. A/1476/92
60.	Rudy	ul. Szkolna	budynek lokomotywowni, kuźni, warsztatów i wagonowni	nr rej. zab. A/1476/92
61.	Rudy	ul. Szkolna	budynek warsztatów w zespole stacyjnym kolejki wąskotorowej	nr rej. zab. A/1476/92
62.	Rudy	ul. Szkolna	budynek szatni i dyspozytorni w zespole stacyjnym kolejki	nr rej. zab. A/1476/92
63.	Rudy		torowisko w zespole linii kolejki wąskotorowej	nr rej. zab. A/1476/92
64.	Rudy	42,354,20 km	most stalowy na rzece Ruda w zespole linii kolejki wąskotorowej	nr rej. zab. A/1476/92
65.	Rudy	43,377,90 km	przepust w zespole linii kolejki wąskotorowej	nr rej. zab. A/1476/92
66.	Rudy	40,4695,70 km	przepust w zespole linii kolejki wąskotorowej	nr rej. zab. A/1476/92

67.	Siedliska	ul. Arki Bożka 12	budynek mieszkalno – gospodarczy	
68.	Turze	ul. Raciborska 56	drewniany młyn wodny z XVII w.	nr rej. zab.
69.	Turze	ul. Raciborska 56	budynek mieszkalny w zespole młyna	
70.	Turze	ul. Kościelna	kościół parafialny pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa	
71.	Turze	ul. Kościelna/ul.	kaplica kubaturowa	
72.	Turze	ul. Kościelna	cmentarz parafialny.	

Gminna Ewidencja Zabytków Gminy Kuźnia Raciborska - stanowiska archeologiczne (na podstawie Programu Opieki nad zabytkami Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2019 - 2022):

- zabytki (stanowiska) archeologiczne o ustalonej lokalizacji,
- zabytki (stanowiska) archeologiczne o nieustalonej lokalizacji.

Nr	Miejscowość (sołectwo)	Nr stanowiska w miejscowości	Nr stanowiska na obszarze	Rodzaj stanowiska	Chronologia/Kultura
Obszar na AZP: 99 – 40					
1.	Ruda	1	127	śląd osadnictwa (siekierka kamienna)	neolit
2.	Ruda	2	128	punkt osadniczy	neolit lub mezolit
3.	Ruda	3	129	punkt osadniczy	neolit lub mezolit
4.	Ruda	4	130	śląd osadnictwa	neolit
5.	Ruda	5	131	śląd osadnictwa	XIII w.
6.	Ruda	6	132	osada?	neolit
7.	Ruda	7	133	śląd osadnictwa	neolit
8.	Ruda	8	134	osada?	XIV – XV w.
9.	Ruda	9	135	śląd osadnictwa	epoka kamienia
10.	Ruda	10	136	punkt osadniczy	mezolit, neolit
11.	Ruda	11	137	śląd osadnictwa	neolit
12.	Budziska	1	138	śląd osadnictwa	mezolit/k. tardenuaska
				cmentarzysko	1000 - 800 r. p.n.e./ k. łużycka
				śląd osadnictwa	neolit/ k. ceramiki sznurowej
				osada?	neolit
				osada	średniowiecze
13.	Budziska	2	139	śląd osadnictwa	mezolit?
				osada	neolit
				punkt osadniczy	okres lateński
				punkt osadniczy	OWR/ k. przeworska
				punkt osadniczy	XI w.
14.	Budziska	3	140	śląd osadnictwa	neolit
15.	Budziska	4	141	śląd osadnictwa	neolit
16.	Budziska	5	142	osada	późny OWR/ k. przeworska
17.	Budziska	6	143	śląd osadnictwa	mezolit
				osada	neolit/ k. pucharów lejkowatych
				śląd osadnictwa	średniowiecze
18.	Budziska	7	144	punkt osadniczy	neolit
19.	Budziska	8	145	śląd osadnictwa	epoka kamienia
				śląd osadnictwa	neolit/ k. ceramiki sznurowej
				osada	średniowiecze
				śląd osadnictwa	nowożytność
20.	Budziska	9	146	śląd osadnictwa	paleolit/ k. solutrejska
21.	Budziska	10	147	śląd osadnictwa	mezolit/ k. tardenauska
				punkt osadniczy	neolit
				osada	średniowiecze
22.	Budziska	11	148	osada	neolit
23.	Budziska	12	149	punkt osadniczy	neolit/ k. pucharów lejkowatych
				śląd osadnictwa	pradzieje
				punkt osadniczy	nowożytność

24.	Kuźnia Raciborska	1	150	punkt osadniczy	neolit
25.	Siedliska	1	151	śląd osadnictwa	VI (?) – VIII w.
				punkt osadniczy	X – XII (?) w.
26.	Siedliska	2	152	osada	faza C1 – C2/ k. przeworska
				punkt osadniczy	XIV – XV w.
27.	Siedliska	3	153	śląd osadnictwa	neolit
				osada	faza C1 – C2/ k. przeworska
28.	Turze	1	154	śląd osadnictwa	schyłkowy paleolit/ k. magdaleńska
				punkt osadniczy	mezolit
				punkt osadniczy	neolit
29.	Turze	2	155	śląd osadnictwa	neolit
30.	Turze	3	156	punkt osadniczy	neolit
				śląd osadnictwa	III w./ k. przeworska
				osada	XI w.
31.	Turze	4	157	śląd osadnictwa	neolit
32.	Turze	5	158	punkt osadniczy	epoka brązu/ k. łużycka
33.	Turze	6	159	osada (?)	neolit/ k. pucharów lejkowatych
34.	Turze	7	160	śląd osadnictwa	neolit
Obszar nr AZP: 99 – 41					
35.	Kuźnia Raciborska	2	1	nieokreślony	okres wpływów rzymskich/ k. przeworska
36.	Kuźnia Raciborska	3	2	nieokreślony	pradzieje, epoka kamienia
37.	Kuźnia Raciborska	4	3	śląd osadniczy	okres wpływów rzymskich/ k. przeworska
38.	Kuźnia Raciborska	1	4	nieokreślony	neolit
39.	Kuźnia Raciborska	5	5	nieokreślony	późny okres lateński
40.	Kuźnia Raciborska	6	6	cmentarzysko ciałopalne	?
41.	Kuźnia Raciborska	7	7	nieokreślony	wczesne średniowiecze do czasów nowożytnych
42.	Kuźnia Raciborska	8	8	nieokreślony	młodszy brąz/ k. łużycka
43.	Ruda Kozielska	1	9	nieokreślony	okres wpływów rzymskich
Obszar nr AZP: 99 – 42					
44.	Rudy	1	1	osada	wczesne średniowiecze XII/XIII w.
45.	Rudy	2	2	osada	neolit/ k. ceramiki sznurowej
46.	Rudy	3	3	obozowisko	mezolit/ k. tardenuaska
47.	Rudy	4	4	śląd osadnictwa	neolit
48.	Rudy	5	5	śląd osadnictwa	neolit
49.	Rudy	6	6	śląd osadnictwa	neolit/ k. pucharów lejkowatych
50.	Rudy	7	7	śląd osadnictwa	mezolit
51.	Rudy	8	8	śląd osadnictwa	paleolit
52.	Rudy	9	9	śląd osadnictwa	neolit
53.	Rudy	10	10	śląd osadnictwa	neolit
54.	Rudy	11	11	śląd osadnictwa	neolit
55.	Rudy	12	12	śląd osadnictwa	IV – V okres epoki brązu/ k. łużycka
56.	Rudy	13	17	śląd osadnictwa	późne średniowiecze, XIV w.
57.	Rudy	14	18	śląd osadnictwa	późne średniowiecze, XIV w.
				osada	okres nowożytny
58.	Rudy	15	19	śląd osadnictwa	młodszy okres rzymski/ k. przeworska
				osada	późne średniowiecze i

					nowożytność – XV/XVI w.
59.	Ruda Kozielska	1	13	śląd osadnictwa	neolit/ k. pucharów lejkowatych
60.	Ruda Kozielska	2	14	śląd osadnictwa	górný paleolit (?)
				śląd osadnictwa	pradzieje (?)
61.	Ruda Kozielska	3	15	śląd osadnictwa	pradzieje
				śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze XII/XIII w.
				śląd osadnictwa	późne średniowiecze XIV/XV w.
62.	Ruda Kozielska	4	16	śląd osadnictwa	średniowiecze, XIII w.
Obszar nr AZP: 100 – 41					
63.	Jankowice	3	1	śląd osadniczy	faza C/ k. przeworska
64.	Jankowice	2	3	nieokreślone	neolit
65.	Jankowice	1	2	nieokreślone	mezolit
66.	Jankowice	4	4	nieokreślone	mezolit
67.	Jankowice	5	5	nieokreślone	mezolit
68.	Jankowice	6	6	nieokreślone	?
69.	Jankowice	7	7	nieokreślone	pradzieje
70.	Jankowice	8	8	nieokreślone	wczesne średniowiecze
				skarb	XIV – XV w.
Obszar nr AZP: 100 – 42					
71.	Kolonia Renerowska	1	1	skarb (255 monet)	XIII – XIV w.
72.	Rudy	16	7	śląd osadnictwa	okres rzymski/ k. przeworska
				śląd osadnictwa	późne średniowiecze, XIX/XV w.
73.	Rudy	17	8	osada	okres rzymski/ k. przeworska

Miejsca Pamięci.

Na terenie gminy Kuźnia Raciborska znajdują się Miejsca Pamięci, zgodnie z Ewidencją Miejsc Pamięci Województwa Śląskiego (Ewidencja Miejsc Pamięci Województwa Śląskiego jest udostępniona na stronie BIP Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego).

Wśród upamiętnień ww. bazy znajdują się obiekty związane m.in. z męczeństwem Narodu Polskiego, jak i te, które są znakiem rozpoznawczym historii regionu:

L.P.	Numer ewidencji ⁶¹	Miejscowość	Opis obiektu	Położenie
1	17/01	Gmina Kuźnia Raciborska Turze	Grób zbiorowy wojenny trzech uczestników III Powstania Śląskiego: Fryderyka Sluga, Wilhelma Sluga i Józefa Leszczyńskiego poległych w walkach nad Odrą w 1921 roku – pomnik nagr.	Cmentarz parafialny
2	17/03	Gmina Kuźnia Raciborska Rudy	Mogiła zbiorowa wojenna osób cywilnych i żołnierzy niemieckich (201 ofiar) z okresu II wojny światowej	Cmentarz parafialny, róg ul. Dworcowej i Rogera
3	17/04	Gmina Kuźnia Raciborska Rudy	Mogiła dr Juliusza Rogera - lekarza, przyrodnika i etnografa	Cmentarz parafialny, róg ul. Dworcowej i Rogera
4	17/05	Gmina Kuźnia Raciborska Rudy	Tablica upamiętniająca utworzenie Szkoły Gminnej w Rudach i nadanie jej imienia Jana III Sobieskiego	ul. Rogera 2, Szkoła Podstawowa im. Jana III Sobieskiego
5	17/06	Gmina Kuźnia Raciborska Rudy	Głaz z tablicą upamiętniający dr Juliusza Rogera, lekarza, przyrodnika i działacza	przed szpitalikiem Rogera, po prawej stronie ulicy

⁶¹ Poz. 17/2 usunięta ze względu na brak danych, poz. 17/9, 17/15, 17/17 obiekt nie jest miejscem pamięci, 17/31 – obiekt nie jest miejscem pamięci – obiekt sakralny (zgodnie z publikacją na stronie Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego)

6	17/07	Gmina Kuźnia Raciborska Jankowice	Mogiła wojenna nieznanego żołnierza niemieckiego poległego w styczniu 1945 roku	przy torach wąskotorówki, po lewej stronie Drogi Góreckiej, las
7	17/08	Gmina Kuźnia Raciborska Jankowice	Mogiła wojenna nieznanego żołnierza niemieckiego poległego w styczniu 1945 roku	przy torach wąskotorówki, po lewej stronie Drogi Góreckiej, las
8	17/10	Gmina Kuźnia Raciborska	Symboliczna mogiła strażaka Andrzeja Kaczyny. Zginął śmiercią tragiczną podczas akcji gaśniczej nadleśnictwa Rudy	jadąc od Kuźni Raciborskiej po lewej stronie przed wieżą
9	17/11	Gmina Kuźnia Raciborska	Krzyż brzozy w miejscu śmierci strażaka Andrzeja Kaczyny wraz ze spalonymi szczątkami wozu bojowego strażackiego i resztkami sprzętu gaśniczego	jadąc od Kuźni Raciborskiej po lewej stronie przed wieżą
10	17/12	Gmina Kuźnia Raciborska	Symboliczna mogiła strażaka Andrzeja Malinowskiego. Zginął śmiercią tragiczną podczas akcji gaśniczej nadleśnictwa Rudy Kuźnia Raciborska	jadąc od Kuźni Raciborskiej po lewej stronie przed wieżą
11	17/13	Gmina Kuźnia Raciborska	Krzyż drewniany z tabliczkami upamiętniający strażaków Andrzeja Malinowskiego i Andrzeja Kaczynę, którzy zginęli śmiercią tragiczną przy gaszeniu pożaru 26 sierpnia 1992 roku Kuźnia Raciborska,	jadąc od Kuźni Raciborskiej w kierunku Solarni
12	17/14	Gmina Kuźnia Raciborska Miasto Kuźnia Raciborska	Pomnik Zwycięstwa	Plac Zwycięstwa
13	17/16	Gmina Kuźnia Raciborska Rudy - Brantółka	Krzyż upamiętniający Emanuela Hytrka	ul. Sobieskiego 18
14	17/18	Gmina Kuźnia Raciborska Rudy	Krzyż upamiętniający miejsce dawnego cmentarza	ul. Kozielska przed drogą do tzw. "Priwat-Schuli"
15	17/19	Gmina Kuźnia Raciborska Rudy	Krzyż upamiętniający miejsce dawnego cmentarza	ul. Rogera, naprzeciw remizy OSP
16	17/20	Gmina Kuźnia Raciborska Rudy	Tablica upamiętniająca 100-lecie Ochotniczej Straży Pożarnej w Rudach	ul. Rogera, remiza OSP
17	17/21	Gmina Kuźnia Raciborska Rudy	Grób wojenny Franz Sobla, Głównego Sekretarza Intendentury Wojskowej, poległego w czasie I wojny światowej – pomnik nagr.	róg ul. Dworcowej i Rogera, cmentarz parafialny
18	17/22	Gmina Kuźnia Raciborska Rudy	Pomnik mieszkańców Rud, Jankowic, Kolonii Renerowskiej i Stodół poległych w I i II wojnie światowej - nazwiska: 1.2.3	ul. Raciborska, obok szpitalika Rogera
19	17/23	Gmina Kuźnia Raciborska	Mogiła wojenna Augustyna Eisinga, żołnierza niemieckiego poległego w II wojnie światowej	las na drodze Barachowskiej
20	17/24	Gmina Kuźnia Raciborska Budziska	Tablica na budynku, w którym w latach niewoli 1923-33 mieściła się szkoła polska	ul. Szkolna, Szkoła Podstawowa

21	17/25	Gmina Kuźnia Raciborska Turze	Tablica na budynku, w którym w latach niewoli 1923-26 mieściła się szkoła polska	Szkoła Podstawowa
22	17/26	Gmina Kuźnia Raciborska Budziska	Tablica na budynku, w którym w latach 1919-30 mieściła się świetlica polska oraz biblioteka i przedszkole	ul. Wolności 17/7
23	17/27	Gmina Kuźnia Raciborska Siedliska	Tablica na budynku, w którym w latach niewoli 1924-32 mieściła się szkoła polska	ul. Gliwicka, stara szkoła
24	17/28	Gmina Kuźnia Raciborska Miasto Kuźnia Raciborska	Pomnik ku czci mieszkańców Kuźni poległych w czasie I wojny światowej – nazwiska	ul. Kościelna, cmentarz przy kościele
25	17/29	Gmina Kuźnia Raciborska Turze	Tablica upamiętniająca utonięcie w Odrze 15 maja 1890 roku dzieci pierwszokomunijnych wraz z rodzicami (43 osoby), które to wracały z nabożeństwa w kościele w Sławikowie - nazwiska	Kościół pw Najświętszego Serca Pana Jezusa
26	17/30	Gmina Kuźnia Raciborska Miasto Kuźnia Raciborska	Tablica upamiętniająca nadanie szkole im. Jana Wawrzynka	ul. Arki Bożka, Szkoła Podstawowa Nr 1
27	17/32	Gmina Kuźnia Raciborska Rudy	Miejsce na cmentarzu z okresu wojen napoleońskich	cmentarz
28	17/33	Gmina Kuźnia Raciborska Rudy	Popiersie Josepha von Eichendorffa	Rudy

Inne upamiętnienia

L.p.	Miejscowość	Opis obiektu	Położenie
1	sołectwo Rudy	Józef Foitzik – grób z I wojny światowej	Rudy cmentarza
2	sołectwo Rudy (usunięta poz. 17/9 z wykazu upamiętnień)	Krzyż w miejscu śmierci furmana ksiązęcego Hytreka (u podstawy data 5.II.1927 r.)	Krzyż w miejscu śmierci furmana Księcia Raciborskiego (Wiktora Amadeusa Herzog Górna Hala 1180/8 ~18A (Nadleśnictwo)
3	sołectwo Rudy (usunięta poz. 17/15 z wykazu upamiętnień)	Góra Victorii (sztucznie obłożone kamieniami polnymi wzgórze), z tablicą z ciosanego piaskowca (1866 r.), upamiętniające wizytę w Rudach Victorii Księżnej Pruskiej – wcześniej wzgórze nazywano Galgenberg	dojazd ul. Brzozową, za drugą bramką dawnego ośrodka Buk.
4	sołectwo Rudy (usunięta poz. 17/17 z wykazu upamiętnień)	Krzyż drewniany w parku upamiętniający śmierć syna księcia raciborskiego	ul. Kozielska, przed drogą do tzw „Priwat – Schuli”

Obiekty historyczne i kulturowe zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie w gminie Kuźnia Raciborska.⁶² (z wyłączeniem wpisanych do rejestru zabytków i do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz wykazanego w ramach Miejsce pamięci):

L.p.	Leśnictwo wydzielenie	Obr. ewid.	Opis obiektu	Data powst. obiektu
------	-----------------------	------------	--------------	---------------------

⁶² Plan Urządzenia Lau dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie Program Ochrony Przyrody str. 176

1.	Bargłówka 86	Rudy	Uroczysko „Orły” – miejsce biwakowania zgrupowania powstańców śląskich podczas III Powstania Śląskiego w maju 1921 r.	XIX wiek
2.	Bargłówka 106	Rudy	Uroczysko „Dziewicze Groby” – w roku 1920 w niewyjaśnionych do dzisiaj okolicznościach zginęły dwie dziewczyny	1920 r.
3.	Borowiec 116a	Rudy	W dniu 01.12.1771 r. został odstrzelony ostatni niedźwiedź tych lasów o wadze 4 ½ cetnara przez ówczesnego nadleśniczego Hansa Karla	XVIII wiek
4.	Kotlarnia 45	Rudy	„Ławka zakochanych”	XIX wiek
5.	Solarnia 384 c	Kuźnia	Kamień upamiętniający miejsce, gdzie Książę Raciborski Wiktor strzelił rekordowego jelenia	XIX wiek
6.	Rudy 244	Rudy	W dniu 15.09.1958 roku leśniczy Ryszard Haider upolował obustronnie koronnego dziesiątaka	1958 rok

5. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym lub określenie przez audyt krajobrazowy granic krajobrazów priorytetowych.

Ustawa o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu weszła w życie we wrześniu 2015 roku, a najważniejszym zadaniem dla samorządów województw, jakie z niej wynika, jest opracowanie audytów krajobrazowych. Pierwsze audyty należy wykonać w ciągu trzech lat od wejścia w życie ustawy, a więc do września 2018 roku.

Audyty powinny zawierać część ekspercką i formalno-prawną i mają być przyjęte uchwałami sejmików. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych zostało opublikowane w Dz.U. z 2019 r. poz. 394, w związku z powyższym ww. termin ustawowy sporządzenia audytu krajobrazowego nie był do przyjęcia przez samorzady województw (ze względu na wymagany zakres merytoryczny i formalny jaki reguluje ww. rozporządzenie).

Województwo Śląskie ogłosiło, w grudniu 2020, roku przetarg na sporządzenie audytu krajobrazowego województwa śląskiego.

6. Warunki i jakość życia mieszkańców, w tym ochrona ich zdrowia.

Prognoza demograficzna.

Gospodarka i rynek pracy.

Ilość podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON na terenie gminy Kuźnia Raciborska systematycznie rośnie, biorąc pod uwagę lata 2012 do 2017 (2013 r. – przyrost podmiotów gospodarki narodowej – 17, 2014 r. – przyrost podmiotów gospodarki narodowej 4, 2015 r. utrzymanie ilości podmiotów gospodarki narodowej (...), 2017r. – przyrost podmiotów gospodarki narodowej w stosunku do 2015 r. – 6),

Według danych GUS⁶³ na koniec 2017 roku na terenie gminy Kuźnia Raciborska funkcjonowało 743 gospodarki narodowej w rejestrze REGON (w 2013 r. – 733, w 2014 r – 737, w 2015 r. – 737, w 2015 r. – 737).

Do największych przedsiębiorstw w szczególności przemysłowych funkcjonujących na terenie gminy Kuźnia Raciborska należą:

- Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A.,
- Zespół Odlewni RAFAMET sp. z o. o.,
- Zakład Przetwórstwa Mięsnego MAXPOL sp. z o. o.,
- Przedsiębiorstwo Prefabrykacji Górniczej „PREFROW” Sp. z o. o. – Zakład Produkcyjny Rudy,
- Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rudy Raciborskie,
- Kopalnia Piasku „KOTLARNIA” S.A. – punkt sprzedaży Siedliska,
- Górażdże Kruszywa Sp. z o. o. – Kopalnia Surowców Mineralnych Ruda,
- DREW-POL Sp. z o. o.,
- Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Kuźni Raciborskiej,
- Firma Remontowo – Budowlana Jerzy Bandurski, Kuźnia Raciborska,
- Firma Remontowo – Budowlana Andrzej Ćwik Turze

Dzisiaj Fabryka Obrabiarek „RAFAMET” S.A., razem z Zespołem Odlewni RAFAMET Sp. z o. o., nadal pozostaje znakiem rozpoznawczym Kuźni Raciborskiej. To znany na światowych rynkach producent

⁶³ Statystyczne Vademecum Samorządowca 2018

specjalistycznych urządzeń głównie dla przemysłu kolejowego, ale także lotniczego, energetycznego i zbrojeniowego.

Na przestrzeni analizowanego okresu zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych w gminie Kuźnia Raciborska stanowiły podmioty sektora prywatnego. Ich liczba w latach 2010-2017 wzrosła z 630 do 687 (tj. o 57). Największe zmiany zaszły w kategorii „pozostała działalność”- liczba przedsiębiorstw z tej grupy wzrosła z 490 w 2010 roku do 520 w 2015 roku (o 30) i do 525 w 2017 roku (o 35). Liczba podmiotów gospodarki narodowej działających w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie utrzymywała się na tym samym poziomie (2012 r – 49, 2013 r. – 48, 2014 r. – 50, 2015 r. - 49), a następnie nieznacznie zmalała (2017 r. – 45), ilość firm z sektora przemysłowego i budowlanego minimalnie rosła (2012r. – 161, 2013 r – 160, 2014 r – 161 2015r. – 168, 2017 r. – 173). Przedsiębiorstwa z terenu Kuźni Raciborskiej najczęściej zajmowały się handlem hurtowym i detalicznym; naprawą pojazdów samochodowych (sekcja G).

Do licznie reprezentowanych sekcji PKD należały także: budownictwo (sekcja F), przetwórstwo przemysłowe (sekcja C), pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby oraz transport i gospodarka magazynowa. Porównując dane dotyczące liczby podmiotów gospodarczych w 2010 i 2017 roku za sekcje rozwojowe w Kuźni Raciborskiej można uznać następujące: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (sekcja A), przetwórstwo przemysłowe (sekcja C), handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (sekcja G), informacja i komunikacja (sekcja J), działalność związana z obsługą rynku nieruchomości (sekcja L), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (sekcja M), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (sekcja Q) oraz pozostała działalność usługowa; gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby (sekcja S i T).

Zasoby i warunki mieszkaniowe.

Według danych statystycznych GUS (Statystyczne Vademecum Samorządowca) zasoby mieszkaniowe w gminie Kuźnia Raciborska kształtują się następująco:

		2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
1	budynki mieszkalne ogółem	2317	2319	2318	2334
3	Ogółem mieszkania	3633	3647	3656	dana jeszcze niedostępna I kw. 2019r.
2	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania	90,4 m ²	90,7 m ²	91,0 m ²	dana jeszcze niedostępna I kw. 2019r.
3	przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na jedną osobę	27,6 m ²	27,8 m ²	28,0 m ²	dana jeszcze niedostępna I kw. 2019r.
4	przeciętna liczba izb w jednym mieszkaniu	4,69	4,69	4,69	dana jeszcze niedostępna I kw. 2019r.
5	przeciętna liczba osób na jedno mieszkanie	3,38	3,36	3,25	dana jeszcze niedostępna I kw. 2019r.

Według danych statystycznych GUS (Statystyczne Vademecum Samorządowca) warunki mieszkaniowe w gminie Kuźnia Raciborska przedstawiają się następująco:

	Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno - sanitarne	2015	2016	2017	2018
1	ogółem wodociąg (w mieście Kuźnia Raciborska)	3549 (1743)	3563 (1746)	3572 (1748)	dana jeszcze niedostępna I kw. 2019r.
2	ogółem ustęp splukiwany (w mieście Kuźnia Raciborska)	3476 (1715)	3490 (1718)	3499(1720)	dana jeszcze niedostępna I kw. 2019r.
3	ogółem łazienka (w mieście Kuźnia Raciborska)	3418 (1705)	3432 (1708)	3442 (1710)	dana jeszcze niedostępna I kw. 2019r.
4	ogółem centralne ogrzewanie (w mieście Kuźnia Raciborska)	2921 (1382)	2935 (1385)	2946 (1387)	dana jeszcze niedostępna I kw. 2019r.
5	ogółem gaz sieciowy (w mieście Kuźnia Raciborska)	14 (2)	14(2)	14(2)	dana jeszcze niedostępna I kw. 2019r.
	Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno – sanitarne, w % ogółu mieszkań				

1	wodociąg miasto Kuźnia Raciborska (część wiejska gminy)	99% (96,5%)	99% (96,5%)	99% (96,5%)	dana jeszcze niedostępna I kw. 2019r.
2	łazienka Kuźnia Raciborska (część wiejska gminy)	96,8% (91.5%)	96,8% (91.6%)	96,8% 91,6%	dana jeszcze niedostępna I kw. 2019r.
3	centralne ogrzewanie miasto Kuźnia Raciborska (część wiejska gminy)	78,5% (82.2%)	78,5% (82.3%)	78,5% (82.5%)	dana jeszcze niedostępna I kw. 2019r.

Pod względem własnościowym przeważają mieszkania w zasobie osób fizycznych, poza wspólnotami mieszkaniowymi – w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej bądź mieszkaniowej w ramach zabudowy zagrodowej.

Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Kuźni Raciborskiej administruje 62 budynkami (25 budynków komunalnych, 37 wspólnot mieszkaniowych), w których zlokalizowanych jest 1081 mieszkań o średniej powierzchni użytkowej wynoszącej około 45 m². Zaledwie 20% budynków podłączonych jest do systemu ciepłowniczego, pozostała część ogrzewana jest za pomocą pieców węglowych.

SM „Nowoczesna” na terenie miasta Kuźnia Raciborska zarządza 4 budynkami mieszkalnymi wielorodzinnymi, w których zlokalizowanych jest 180 mieszkań o średniej powierzchni użytkowej wynoszącej około 60 m². Budynki podłączone są do systemu ciepłowniczego.⁶⁴

W latach 2016 – 2018) w gminie Kuźnia Raciborska, według danych statystycznych GUS (Statystyczne Vademecum Samorządowca) oddano do użytkowania 48 mieszkań (w 2016r. – 15, w 2017r. – 13, w 2018r. – 20), o średniej powierzchni użytkowej wynoszącej około 168 m².

W ww. latach nie powstały mieszkania w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej.

Stan i dostępność usług publicznych.

Rolę głównego ośrodka usługowego pełni miasto Kuźnia Raciborska. W Kuźni Raciborskiej swoją siedzibę ma Urząd Miejski, usytuowane są w szczególności: Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, stadion, Ośrodek Wodno – Rekreacyjny „Wodnik”, hala widowiskowo – sportowa, Gminny Dom Kultury, publiczne przedszkola, publiczne szkoły poziomu podstawowego i ponadpodstawowego, miejska biblioteka publiczna, świadczone są usługi z zakresu zdrowia i opieki społecznej w ramach świadczeń POZ. Rolę wspomagającego ośrodka usługowego pełni miejscowość Rudy. W Rudach usytuowane są w szczególności: publiczne szkoły poziomu podstawowego i ponadpodstawowego, specjalistyczny ośrodek wychowawczy, publiczne przedszkole, publiczne szkoły poziomu podstawowego i ponadpodstawowego filia biblioteki publicznej, boisko sportowe, świadczone są usługi z zakresu zdrowia i opieki społecznej w ramach świadczeń POZ.

Usługi publiczne szczebla powiatowego, z których korzystają mieszkańcy gminy Kuźnia Raciborska, usytuowane są w Raciborzu.

Usługi oświaty.

Przedszkola.

Plan sieci publicznych przedszkoli obejmuje:

- Przedszkole nr 1 w Kuźni Raciborskiej (ul. Słowackiego 18) z Oddziałem zamiejscowym w Turzu,
- Przedszkole nr 2 w Kuźni Raciborskiej, ul. Westerplatte 1,
- Przedszkole w Rudach, ul. Raciborska 17.

Ponadto w Budziskach funkcjonuje Społeczne Przedszkole (ul. Szkolna 14).

Szkoły podstawowe.

Plan sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych, przez gminę Kuźnia Raciborska, a także granice obwodów publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez gminę Kuźnia Raciborska na okres od 1 września 2019 r. (zgodnie z uchwałą Nr IX/92/2019 Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej z dnia 27 czerwca 2019 r. opublikowaną w Dz. U. Woj. Śląskiego z dnia 8 lipca 2019 r., poz. 5074), obejmuje:

L.p.	Nazwa szkoły	Adres siedziby szkoły	Granice obwodu szkoły od 01.09.2019r.
1	Szkoła Podstawowa im. Jana Wawrzynka	ul. Piaskowa 28 47-420 Kuźnia Raciborska	Miasto Kuźnia Raciborska oraz miejscowości:, Turze, Siedliska, Budziska, Ruda

⁶⁴ Aktualizacja założeń zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze gminy Kuźnia Raciborska EE energoekspert sp. z o.o. lipiec 2019 str. 29

2	Szkoła Podstawowa im. Jana III Sobieskiego	ul. Rogera 2 47 – 430 Rudy	Miejscowości: Rudy, Ruda Kozielska, Jankowice
---	--	----------------------------	---

Szkoła zawodowa.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna w Rudach, ul. Szkolna 2.

W Rudach działa Ośrodek Edukacyjny Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego im. Juliusza Rogera zlokalizowany na terenie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. Ośrodek prowadzi działalność naukowo – dydaktyczną, a jego oferta jest skierowana jest do szerokiej grupy odbiorców. Tematyka zajęć obejmuje informacje z zakresu wdrażania zasad ekorozwoju, czynnych metod ochrony przyrody, a także zasad uprawiania turystyki bez szkody dla środowiska.

W Kuźni Raciborskiej działa zagroda „Kuźnia u Kowola” gdzie prowadzone są zajęcia z dziedziny ekologii, zdrowego trybu życia, teatru, historii i survivalu. Placówka oferuje także siedem tematów ścieżek edukacyjnych, w tym ekologia w domu i zagrodzie – szkoła młodego ekologa, dzień z komandosem i warsztaty teatralne.⁶⁵

Ponadto w Pocysterskim Zespole Klasztoro – Pałacowym w Rudach znajduje się Diecezjalny Ośrodek Formacyjny – Edukacyjny Diecezji Gliwickiej

Ponadto w gminie Kuźnia Raciborska działają:

- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, ul. Klasztorna 1, Kuźnia Raciborska,
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza, ul. Mickiewicza 7, Kuźnia Raciborska,
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy, ul. Szkolna 2, Rudy,

Ochrona zdrowia i opieka społeczna.

W gminie Kuźnia Raciborska z zakresu ochrony zdrowia i opieki społecznej usytuowane są usługi o roli lokalnej, w tym specjalistyczne:

- Ośrodek Zdrowia NZOZ „Amicus-Med” ul. Klasztorna 9b, Kuźnia Raciborska,
- Ośrodek Zdrowia NZOZ „Amicus-Med” ul. Raciborska 8, Rudy,
- Ośrodek Zdrowia NZOZ „Amicus-Med” ul. Raciborska 68 Turze,

Leczenie stomatologiczne dla mieszkańców gminy zapewnia:

- „Amicus-Med” Sp. z o.o. Poradnia Stomatologiczna, ul. Klasztorna 9b, Kuźnia Raciborska,
- Praktyka Dentystyczna Poradnia Stomatologiczna, ul. Klasztorna Kuźnia Raciborska,

Opiekę specjalistyczną dla mieszkańców gminy Kuźnia Raciborska świadczą następujące placówki medyczne:

- Amicus-Med” Sp. z o.o. Poradnia Okulistyczna, ul. Klasztorna 9b, Kuźnia Raciborska,
- Amicus-Med” Sp. z o.o. Poradnia Ginekologiczno - położnicza, ul. Klasztorna 9b, Kuźnia Raciborska,
- Amicus-Med” Sp. z o.o. Poradnia Dermatologiczna, ul. Klasztorna 9b, Kuźnia Raciborska,
- Amicus-Med” Sp. z o.o. Poradnia Oto laryngologiczna, ul. Klasztorna 9b, Kuźnia Raciborska,
- Caritas Diecezji Gliwickiej Pracownia Fizjoterapii, ul. Jagodowa 15, Kuźnia Raciborska.

Usługi z zakresu ochrony zdrowia i opieki społecznej realizowane przez apteki:

- Apteka „Centrum” Kościelna. ul. Kościelna 1, Kuźnia Raciborska,
- Apteka na Osiedlu, ul. Moniuszki 3, Kuźnia Raciborska,
- Apteka ESCULAP Rudy, ul. Rogera 3.

Pomoc społeczna.

Pomoc społeczną zapewnia Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Powstańców 7 Kuźnia Raciborska.

Bezpieczeństwo publiczne.

W zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego, gminę Kuźnia Raciborska obsługuje Komenda Powiatowa Policji z siedzibą w Raciborzu. W miejscowości Kuźnia Raciborska usytuowany jest Komisariat Policji w Kuźni Raciborskiej ul. Powstańców.

Gmina Kuźnia Raciborska położona jest w obszarze działania KP PSP w Raciborzu (Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Raciborzu).

Na terenie gminy Kuźnia Raciborska ochronę przeciwpożarową sprawują jednostki OSP:

- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Wildek 2, Ruda Kozielska,
- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Raciborska 40, Jankowice,
- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Leśna 1, Siedliska,
- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Raciborska 68, Turze,

⁶⁵ Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017 – 2023, załącznik do uchwały Nr XLI/359/2018 Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej z dnia 19 marca 2018r.

- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Fabryczna 2, Budziska,
- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Młyńska, Ruda,
- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Strażacka 4, Kuźnia Raciborska,
- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Rogera 22, Rudy.

OSP w Kuźni Raciborskiej, OSP w Siedliskach, OSP w Rudzie Kozielskiej, OSP w Rudach, OSP w Jankowicach są włączone do KSRG (Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego)⁶⁶

Usługi kultury.

W gminie Kuźnia Raciborska działają samorządowe instytucje kultury:

- Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji, ul. Klasztorna 9 Kuźnia Raciborska,
- Miejska Biblioteka Publiczna, ul. Klasztorna 9 Kuźnia Raciborska, która dołączyła do bibliotek oferujących czytelnikom dostęp do darmowych e-booków i audiobooków. Jest to możliwe dzięki internetowej bibliotece o nazwie „Wolne Lektury”, prowadzonej przez fundację Nowoczesna Polska,
- Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 1, ul. Rogera 11, Rudy,
- Miejska Biblioteka Publiczna Filia nr 2, ul. Raciborska 42, Turze.
- świetlice wiejskie w Rudzie Kozielskiej, Rudach, Jankowicach, Siedliskach, Rudzie, Budziskach, Turzy podlegające Miejskiemu Ośrodkowi Kultury, Sportu i Rekreacji.

Ponadto w Pocysterskim Zespole Klasztorno – Pałacowym w Rudach Diecezji Gliwickiej ma miejsce szereg wydarzeń kulturalnych, religijnych (stałych i okresowych), w szczególności:

- festiwal „Muzyka w Starym Opactwie” - festiwal muzyki organowej w Bazylice NMP (zyskał rangę jednego z najważniejszych wydarzeń kulturalnych regionu),
- Galeria sztuki w Starym Opactwie oferuje ekspozycje stałe i okresowe,
- odbywają się konkursy wiedzy biblijnej.
- jarmarki wielkanocne, adwentowe,
- w parku przy Pocysterskim Zespole Klasztorno – Pałacowym odbywa się festiwal „Śląskie smaki” (w 2019 r. – XIV).

Zieleń wiejska, obiekty i tereny sportu i rekreacji.

Obiekty i tereny sportu i rekreacji na terenie gminy Kuźnia Raciborska:

- stadion miejscowej drużyny piłkarskiej KS „Stal”, ul. Kozielska, Kuźnia Raciborska,
 - Ośrodek Wodno – Rekreacyjny „Wodnik” w Kuźni Raciborskiej, przy ul. Brzozowej (uchwała Nr VII/73/2019 Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie określenia wykazu kąpielisk na terenie gminy Kuźnia Raciborska, opublikowana w Dz.U. Woj. Śl. z dnia 9 maja 2019 r. poz. 3624)
 - hala widowiskowo – sportowa wraz z widownią przy Szkole Podstawowej im. Jana Wawrzynka w Kuźni Raciborskiej,
 - hala sportowa przy Szkole Podstawowej im. Jana III Sobieskiego, Rudy,
 - Siłownia na wolnym powietrzu przy Szkole Podstawowej im. Jana Wawrzynka w Kuźni Raciborskiej,
 - trawiaste boiska do gry w piłkę nożną zlokalizowane przy szkołach,
 - plac zabaw dla dzieci, boiska do piłki nożnej i plażowej przy świetlicy wiejskiej w Siedliskach,
 - boisko do piłki plażowej i korty tenisowe przy świetlicy wiejskiej w Rudach,
 - plac zabaw, boiska do siatkówki i piłki nożnej, stół pingpongowy na wolnym powietrzu oraz siłownia przy świetlicy wiejskiej w Rudzie kozielskiej,
 - boisko do piłki siatkowej przy świetlicy wiejskiej w Jankowicach,
 - Dziecięcy Park Linowy na terenie stacji kolei wąskotorowej w Rudach.
 - Rodzinne Ogrody Działkowe „Krokus”, Rodzinny Ogród Działkowy „Rafamet” w Kuźni Raciborskiej.
- Gmina Kuźnia Raciborska z racji położenia w Parku Krajobrazowym Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich posiada duży potencjał do rozwoju różnych form turystyki: rekreacyjnej, weekendowej, edukacji ekologicznej, religijnej, kulturalnej czy sportowej.
- trasy rowerowe:
 - trasa rowerowa nr 6 – od Raciborza w kierunku Łęgu, Zawady Książęcej, Ciechowic, Nędzy – dalej lasem do leśniczówki Wildek, dalej kierunku Rud,
 - trasa rowerowa 30-S: Stodoły – Rudy – Brantółka – Goszyce,
 - trasa rowerowa 202 – 5: Kuźnia Raciborska – Siedliska – Rudy – Dziergowice,

⁶⁶ Jednostki SP włączone do KSRG, stan na 31.12.2018r. Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej.

- trasa rowerowa 314 – N: Rudy – Jankowice – Górki Śląskie – Lyski – Łuków - Czernica
- trasa rowerowa 342 – S: Kuźnia Raciborska – Rogal – Nędza kąpielisko Szymocice – Bogunice – Lyski.
- trasa rowerowa 343 – Z: Rudy – Kuźnia Raciborska,
- trasa rowerowa 345 – Z: Dziergowice – Solarnia – Kuźnia Raciborska – Rudy,
- trasa rowerowa D – R: Ciechowice – Turze – Ruda – Dziergowice,
- trasa rowerowa R – S: Rudy – Stodoły.

7. Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Zagrożenia powodziowe.

W dniu 15 kwietnia 2015 roku na Hydroportalu KZGW zostały opublikowane mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego (po sprawdzeniu i weryfikacji kompletności), sporządzone na podstawie ustawy Prawo wodne oraz na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska, Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej, Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie map zagrożenia powodziowego oraz map ryzyka powodziowego (Dz. U. z 2013 r., poz.104). Zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne, mapy w formie cyfrowej zostały przekazane Burmistrzowi Kuźni Raciborskiej pismem Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Gliwicach.

Minister Klimatu i Środowiska pismem z dnia 22.10.2020 r. zgodnie z art. 171 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz.U. z 2020 r. poz. 310, ze zm.) przekazał Burmistrzowi Kuźni Raciborskiej, zgodnie z art. 171 ust. 4 ww. ustawy, mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) w postaci bazy danych przestrzennych oraz wersji kartograficznych. Przegląd i aktualizacja MZP i MRP dokonana została na podstawie art. 171 ust 8 ustawy Prawo wodne, który stanowi, że MZP i MRP podlegają przeglądowi co 6 lat oraz w razie potrzeby aktualizacji.

Na mapach zagrożenia powodziowego zostały uwzględnione obszary szczególnego zagrożenia powodzią (do których zalicza się, zgodnie z przepisami ustawy Prawo wodne: obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%, obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%, obszary, pomiędzy linią brzegu, a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne).

W niniejszym studium, zgodnie z materiałami przekazanym przez Ministra Klimatu i Środowiska Zostały uwzględnione, dla rzeki Odry oraz rzeki Ruda obszary szczególnego zagrożenia powodzią, obejmujące obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (1%) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (10%). Ponadto zostały uwzględnione obszary na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi raz na 500 lat.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy wynikające z ustawy Prawo wodne:

- art. 77 ust. 1 pkt 3 ustawy tj. gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w szczególności ich składowania, lokalizowania nowych cmentarzy,
- art. 84 ust. 4 pkt 5 tj. rolniczego wykorzystania ścieków w okresie prognozowanego wezbrania wód.

Zakazy, o których mowa w ww. tiret pierwsze nie obejmują: wykorzystania gruzu, mas ziemnych oraz skalnych przy wykonywaniu robót związanych z utrzymaniem lub regulacją wód, zgodnie z art. 77 ust. 2 ww. ustawy.

Zgodnie z art. 77 ust 3 ww. ustawy: jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, właściwy organ Wód Polskich może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu o którym mowa w ww. tiret pierwsze, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód.

Zasadniczą przyczyną i celem aktualizacji MZP i MRP wyznaczonych w pierwszym cyklu planistycznym dla rzeki Odry było uwzględnienie modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego oraz budowy suchego zbiornika Racibórz. Od pierwszego cyklu wzdłuż Odry wykonano także szereg innych istotnych inwestycji (...) wymagających aktualizacji modeli hydrodynamicznych i MZP i MRP, np. budowa i modernizacja wałów pomiędzy Raciborzem i Kędzierzynom-Koźle, w okolicy ujścia Małej Panwi i m. Dobrzeń, oddanie do użytku polderu Domaszków – Tarchalice i stopnia wodnego Malczyce.⁶⁷

⁶⁷ Umowa nr KZGW/DPiZW – opis/7/2017 Wykonawca zadania: Lider Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Państwowy Instytut Badawczy, Partner: ARCADIS so. Z o.o. w Warszawie, str. 5.

Zlewnia Odry jest zlewnią kontrolowaną.

Dla Odry mapy zagrożenia powodziowego zostały sporządzone dla następujących scenariuszy powodziowych:

1. Scenariusz I – obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat);
2. Scenariusz II – obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat);
3. Scenariusz III – obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat);
4. Scenariusz IV – obszary narażone na zalanie w przypadku zniszczenia lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego (wyznaczone dla przepływu o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%) – scenariusz całkowitego zniszczenia [lub uszkodzenia wału przeciwpowodziowego]. Scenariusz IV został wykonany metodą I polegającą na przeniesieniu rzędnych zwierciadła wody z scenariusza II na równoległy obszar zawala.⁶⁸

Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego dla rzeki Ruda zostały zaktualizowane dla odcinka od 0 do 4.3 km, w obrębie gminy Kuźnia Raciborska. Zlewnia rzeki Rudej jest zlewnią kontrolowaną.

Na rzece Rudej, najbliższej ujścia, zlokalizowany jest wodowskaz: Kuźnia Raciborska (km 13+8)⁶⁹

Celem modelowania dopływów Odry było uwzględnienie wpływu, w szczególności, obniżenia stanów w Odrze wskutek redukcji przepływów przez zbiornik Racibórz.⁷⁰

Osuwiska.

Zostały uwzględnione w obszarze gminy Kuźnia Raciborska występujące osuwiska (zgodnie z Rejestrem Osuwisk Powiatu Raciborskiego – mapą osuwisk Państwowego Instytutu Geologicznego, Państwowego Instytutu Badawczego Oddział Górnośląski im. St. Doktorowicza – Hrebnickiego 2011 r.):

Nr ewid. osuwiska	Lokalizacja osuwiska	Jednostka tektoniczna	Charakterystyka osuwiska	Przyczyny ruchu osuwiskowego	Użytkowanie terenu w obrębie osuwiska
1/Ku	Rudy Przerzycie zlewnia Wierzbnika (położone na lewym brzegu Wierzbnika)	Zapadlisko śląsko - krakowskie	Osuwisko gruntowe (ziemne), Rodzaj ruchu – zsuw, Stopień aktywności: osuwisko aktywne okresowo - O	naturalna: podcięcie erozyjne – infiltracja wód opadowych – infiltracja wód roztopowych	Lasy, zarośla krzewiaste, nieużytki
2/Ku	Rudy Położone nad lewym dopływem rzeki Rudy)	Zapadlisko śląsko - krakowskie	Osuwisko gruntowe (ziemne), Rodzaj ruchu – zsuw, Stopień aktywności: osuwisko aktywne okresowo - O	naturalna: podcięcie erozyjne – infiltracja wód opadowych – infiltracja wód roztopowych	Lasy, zarośla krzewiaste, nieużytki
3/Ku	Rudy (położone nad lewym dopływem rzeki Rudy, w pobliżu drogi Nr 425	Zapadlisko śląsko - krakowskie	Osuwisko gruntowe (ziemne), Rodzaj ruchu – zsuw, Stopień aktywności: osuwisko aktywne okresowo - O	naturalna: podcięcie erozyjne – infiltracja wód opadowych – infiltracja wód roztopowych	Lasy, zarośla krzewiaste,
4/Ku	Rudy (położone w rejonie drogi Nr 425 i ul. Kozielskiej	Zapadlisko śląsko - krakowskie	Osuwisko gruntowe (ziemne), Rodzaj ruchu – zsuw, Stopień aktywności: osuwisko aktywne okresowo - O	naturalna: podcięcie erozyjne – infiltracja wód opadowych – infiltracja wód roztopowych – wypływy wód na zboczu	Lasy, zarośla krzewiaste, nieużytki

Zgodnie z ww. Rejestrem Osuwisk Powiatu Raciborskiego w ramach oceny wystąpienia dalszych ruchów wskazano – możliwe po intensywnych opadach i roztopach.

Procesowi osuwania się mas ziemnych (w ramach ww. osuwisk) sprzyjają zatem, w szczególności warunki klimatyczne (opady, roztopy). Powodem uaktywnienia się osuwiska mogą być również różnego rodzaju prace

⁶⁸ Tamże str. 21

⁶⁹ Tamże str. 13.

⁷⁰ Tamże str. 54.

budowlane naruszające równowagę stoku. Zatem rejon występowania ww. osuwisk winny nie być wskazywane pod zabudowę.

Zagrożenie hałasem.

Środowisko akustyczne na terenie gminy Kuźnia Raciborska kształtowane jest głównie przez hałas generowany przez ruch samochodów w komunikacji drogowej i przede wszystkim może dotyczyć terenów przylegających do dróg wojewódzkich, w mniejszym stopniu do dróg powiatowych.

Ponadto środowisko akustyczne jest również kształtowane przez przedsiębiorstwa usytuowane w szczególności w mieście Kuźnia Raciborska

Zagrożenie promieniowaniem elektroenergetycznym.

Źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego są, w szczególności sieci:

- podsystem przesyłu energii elektrycznej – przez północno – wschodni obszar gminy przebiega dwutorowa linia 220 kV Wielopole – Blachownia, Wielopole – Kędzierzyn (własność PSE S.A.),
- podsystem dystrybucji energii elektrycznej – system WN 110 Kv, SN i Nn, własność TAURON Dystrybucja S.A. i PKP Energetyka S.A.⁷¹

Przez teren gminy Kuźnia Raciborska nie przebiegają urządzenia elektroenergetyczne – linie wysokiego napięcia 400 kV oraz nie są zlokalizowane rozdzielnie i stacje elektroenergetyczne będące własnością PSE S.A. W uzgodnionym z Prezesem URE w Planie rozwoju PSE S.A. w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną na lata 2018 – 2027 nie przewidziano na obszarze gminy Kuźnia Raciborska prac inwestycyjnych związanych z budową obiektów elektroenergetycznych najwyższych napięć, Źródłem promieniowania elektromagnetycznego niejonizującego są także stacje bazowe telefonii komórkowej (sytuowane na masztach, w miejscach niedostępnych dla ludzi):

- w Kuźni Raciborskiej lokalizacja: ul. Staszica 1 (T-Mobile POLSKA S.A.GSM 900, POLKOMTEL SP Z O.O. GSM 900),
- w Rudach dz. nr 1001/3 ((T-Mobile POLSKA S.A.GSM 900), działka nr 1001/35 (T-Mobile POLSKA S.A.GSM 900).
- w Rudach ul. Cegielska P4 SP. Z O.O. GSM 900⁷²,
- w Jankowicach rejon drogi wojewódzkiej Nr 919 (nie wykazana w na MAPIE BTS w wykazie stacji bazowych w Polsce).

Zasięg ponadnormatywnego oddziaływania stacji bazowych telefonii komórkowej jest określany w raportach oddziaływania na środowisko. W przypadku konfliktów pomiędzy zabudową a zasięgiem oddziaływania stacji konieczne będzie dostosowanie parametrów eksploatacyjnych urządzeń do stanu, gdzie nie będą źródłem ponadnormatywnego oddziaływania lub zmiana usytuowania urządzeń.

Do oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku zobowiązany jest Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Katowicach, który prowadzi badania w ramach państwowego monitoringu środowiska.

Zagrożenie pożarem.

Jednostki organizacyjne Lasów Państwowych codziennie określają stopnie zagrożenia pożarowego dla 60 stref prognostycznych nie obejmujących obszarów górskich. Na stronie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie w zakładce „Informacje” – Zagrożenia pożarowe jest publikowana Mapa zagrożenia pożarowego lasu ustalana zgodnie z metoda IBL przez jednostki organizacyjne Lasów Państwowych w 60 strefach prognostycznych, opracowywana codziennie.

Zagrożenie wystąpienia poważnych awarii.

Poważne awarie są związane z możliwością wystąpienia awarii lub wypadków komunikacyjnych z udziałem pojazdów transportujących towary niebezpieczne. Towarem niebezpiecznym zwykle nazywa się, substancje i produkty, które mogą być szkodliwe dla ludzi ze względu na niebezpieczne właściwości.

W styczniu 2012 r. ustawa o przewozie towarów niebezpiecznych przeniosła nadzór nad tym przewozem z wojewodów na ministra właściwego ds. transportu.

Jak zaznacza NIK, w Polsce nie funkcjonują regulacje prawne czy zalecenia dotyczące zasad i kryteriów wyboru bezpiecznych tras przewozu towarów niebezpiecznych.⁷³

⁷¹ Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Gminy Kuźnia Raciborska aut. EE energoekspert sp. z o.o. energia i ekologia, lipiec 2019 str. 47.

⁷² MAPA BTS – wykaz stacji bazowych w Polsce (mapabts.pl).

⁷³ Prawo.pl Samorząd i administracja wrzesień 2018 r.

Pojazdy transportujące towary niebezpieczne w transporcie drogowym posiadają specjalne oznakowanie. W gminie Kuźnia Raciborska nie występują parkingi wyznaczone dla transportu drogowego materiałów niebezpiecznych.

8. Potrzeby i możliwości rozwoju gminy, uwzględniające w szczególności:

- **analizy ekonomiczne, środowiskowe i społeczne,**
- **prognozę demograficzną,**
- **możliwości finansowania przez gminę wykonania sieci komunikacyjnych i infrastruktury technicznej a także infrastruktury społecznej, służących realizacji zadań własnych gminy,**
- **bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę.**

(art.10 ust.1 pkt 7 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1945, ze zm.):

- podstawą formalno – prawną sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska jest uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XLIII/369/ 2018 w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska, zwanego w ramach niniejszego dokumentu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska lub Studium,
- bilansem terenów przeznaczonych pod zabudowę objęto sołectwa: Ruda, Budziska, Turze, Siedliska, Kuźnia Raciborska, Ruda Kozielska, Rudy wraz z przysiółkami Biały Dwór, Brantółka, Kolonia Renerowska, Paproć, Podbiała, Przerycie, Szybki oraz sołectwo Jankowice.

Analiza przestrzenna.

Gmina Kuźnia Raciborska położona jest w zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie raciborskim. Gmina graniczy od północy z gminą Bierawa (powiat kędzierzyńsko-kozielski - województwo opolskie), od północnego wschodu i wschodu z gminą Sośnicowice (powiat gliwicki), od wschodu z gminą Pilchowice (powiat gliwicki), od południowego wschodu z miastem Rybnik, od południa z gminą Lyski (powiat rybnicki) i gminą Nędza (powiat raciborski), a od zachodu z gminą Rudnik (powiat raciborski) i gminą Cisek (powiat kędzierzyńsko – kozielski – województwo opolskie). Gmina Kuźnia Raciborska jest zatem najbardziej na północ wysuniętą Gminą powiatu raciborskiego. Zachodnią granicę gminy stanowi nurt rzeki Odr.

Analiza społeczna.

Prognoza demograficzna dla gminy Kuźnia Raciborska do roku 2035⁷⁴ przewiduje, że w najbliższych latach liczba ludności w gminie Kuźnia Raciborska będzie malała - z 11 909 w 2015 r. do 11 634 w 2020 r. (2,3%), do 11 251 w 2025 r. (5,6%), do 10 790 w 2030 r. (9,4%), do 10 308 w 2035 r. (13%). Malejąca liczba ludności w tym okresie będzie efektem zarówno utrzymującego się minusowego salda migracji oraz minusowego przyrostu naturalnego. Efektem przemian w zakresie ruchu naturalnego będą niekorzystne zmiany w strukturze ludności według wieku. Występował będzie stały ubytek udziału ludności w wieku poprodukcyjnym – z 11909 w 2015 r. do 10308 w 2035 r., który następował będzie głównie kosztem spadku udziału ludności w wieku produkcyjnym (z 7779 w 2015 r. do 5748 w 2035 r.), a także kosztem znacznego spadku udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym (z 1911 w 2015 r. do 1308 w 2035 r.).

Prognoza demograficzna dla gminy Kuźnia Raciborska do roku 2040⁷⁵ przewiduje, że w najbliższych latach liczba ludności w gminie Kuźnia Raciborska będzie malała - z 11 894 w 2017 r. do 11 822 w 2020 r. (0,6%), do 11 575 w 2025 r. (2,7%), do 11 218 w 2030 r. (5,7%), do 10 820 w 2035 r. (9%) i 10 374 w 2040r. (12,8%). Malejąca liczba ludności w tym okresie będzie efektem zarówno utrzymującego się minusowego salda migracji oraz minusowego przyrostu naturalnego. Efektem przemian w zakresie ruchu naturalnego będą niekorzystne zmiany w strukturze ludności według wieku. Występował będzie stały ubytek udziału ludności w wieku poprodukcyjnym - z 2350 w 2017 r. do 3284 w 2035 r., i 3324 w 2040 r. który następował będzie głównie kosztem spadku udziału ludności w wieku produkcyjnym (z 7663 w 2017 r. do 5992 w 2035 r., oraz 5631 w 2040 r), a także kosztem znacznego spadku udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym (z 1881 w 2017 r. do 1544 w 2035 r. oraz 1419 w 2040 r.)

Wyrazem niekorzystnych tendencji zmian demograficznych będzie ponadto stałe zmniejszanie się liczebności ludności we wszystkich grupach edukacyjnych.

⁷⁴ Prognoza demograficzna dla gminy Kuźnia Raciborska do 2035r. dr Stanisława Górecka, dr hab. Robert Szmytkie 2016r.

⁷⁵ Prognoza demograficzna dla gminy Kuźnia Raciborska do 2035r. dr Stanisława Górecka, dr hab. Robert Szmytkie 2018r.

Porównując powyższe prognozy demograficzne (2016 r. i 2018 r.) można zauważyć iż ww. procesy prognozowane w 2018 r. ulegają nieznacznemu spowolnieniu w stosunku do prognozowanych w roku 2016.

Analiza ekonomiczna (gospodarcza).

Zgodnie ze Statystycznym Vademecum Samorządowca (2018) liczba bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Kuźnia Raciborska w 2017r. wyniosła 252 osoby, natomiast liczba pracujących (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie – 1695 osób.

Największym pracodawcą na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat jest w gminie Kuźnia Raciborska Fabryka Obrabiarek RAFAMET. S.A. (w 2017r. liczba pracowników zatrudnionych wyniosła 557).⁷⁶

Analiza CEIDG (przeгляд marzec 2019r.) w kontekście:

- Raportu gminnego w zakresie liczby zarejestrowanych działalności po przeważającym kodzie PKD wg rodzaju oraz sekcji PKD wykazała:
 - dominuje handel hurtowy i detaliczny oraz naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle (90 wpisów wg sekcji działalności gospodarczej),
 - kolejno budownictwo (62 wpisy według sekcji działalności gospodarczej),
 - kolejno przetwórstwo przemysłowe (52 wpisy według sekcji działalności gospodarczej),
 - kolejno działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (40 wpisy według sekcji działalności gospodarczej),
 - kolejno administracja publiczna i obrona narodowa (27 wpisy według sekcji działalności gospodarczej),
 - kolejno pozostała działalność usługowa (25 wpisy według sekcji działalności gospodarczej),
 - kolejno transport i gospodarka magazynowa oraz działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (po 19 wpisów według sekcji działalności gospodarczej),
 - kolejno rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo oraz informacja i komunikacja (po 14 wpisów według sekcji działalności gospodarczej),
 - kolejno działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca oraz edukacja (odpowiednio 10 i 9 wpisów według sekcji działalności gospodarczej),
 - kolejno działalność finansowa i ubezpieczeniowa (7 wpisów według sekcji działalności gospodarczej),
 - kolejno działalność związana z kulturą, rozrywką i edukacją (4 wpisy według sekcji działalności gospodarczej),
 - kolejno dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją (1 wpis według sekcji działalności gospodarczej),
- Raportu gminnego prezentującego dane adresowe przedsiębiorców według głównego miejsca wykonywania działalności gospodarczej wykazała: dominuje jako miejsce wykonywania działalności Kuźnia Raciborska i Rudy, w następnej kolejności miejscem wykonywania działalności jest Turze, kolejno Budziska i Ruda Kozielska, kolejno Siedliska, Jankowice i na końcu Ruda.

Analiza KRS (przeгляд marzec 2019r.) wykazała w gminie Kuźnia Raciborska 63 podmioty, z czego 12 w likwidacji.

Analiza środowiskowa.

O gminie Kuźnia Raciborska można powiedzieć, że jest zieloną oazą nie tylko powiatu raciborskiego, ale i województwa śląskiego. Położona w środku kompleksu leśnego w górnym biegu Odry i dolnym Rudy, świetnie wykorzystuje swoje atuty turystyczno-rekreacyjne.

Blisko stąd do Raciborza, Rybnika i Kędzierzyna, a jednocześnie daleko od zgiełku dużych miast. Wybudowanie autostrady A-4, i łatwy dojazd do niej, zdecydowanie poprawiło komunikację gminy ze stolicą województwa – Katowicami. Gmina, z centralnie położonym miastem Kuźnia Raciborska i sołectwami: Rudami, Rudą Kozielską, Jankowicami, Siedliskami, Budziskami, Turzem i Rudą, zajmuje powierzchnię 127 km kw., liczy około 12 tys. mieszkańców.

Ze względu na duży rozwój i postęp gospodarczy 1 stycznia 1967 roku osada przemysłowa Kuźnia Raciborska, licząca 4568 mieszkańców, otrzymała prawa miejskie.

W zagospodarowaniu gminy Kuźnia Raciborska dominują lasy, stanowiące około 74% jej powierzchni. Przez teren gminy przebiegają również drogi wojewódzkie DW 919, DW 920, DW 921, DW 922, DW 425.

⁷⁶ www. MONEY.pl Giełda, Spółki GPW

Gmina Kuźnia Raciborska znajduje się w całości w granicach Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

Pod względem typologii krajobrazu w granicach gminy Kuźnia Raciborska dominują dwa typy krajobrazu: dolina Odry i Rudy charakteryzuje się występowaniem krajobrazu dolin i obniżen z rodzaju krajobrazu równin zalewowych den dolin – akumulacyjne, z gatunku równiny zalewowe w terenach nizinnych i wyżynnych.

W pozostałej części występują krajobrazy nizin, z rodzaju krajobrazy peryglacyjne, z gatunku krajobrazy równinne i faliste⁷⁷.

Gmina Kuźnia Raciborska położona jest w zachodniej części województwa śląskiego, w Kotlinie Raciborskiej i w północno-zachodniej części, należącego do Wyżyny Śląskiej, Płaskowyżu Rybnickiego. Najwyraźniejszą granicą gminy, stanowiącą jej naturalną, zachodnią granicę, jest płynąca z południa na północ rzeka Odra.

Tereny gminy rozciągają się na wschód od niej. Przyrodniczą osią gminy jest prawobrzeżny dopływ Odry, rzeka Ruda. Granice inne niż odrzańska nie mają wyraźnego oparcia w strukturach przyrodniczych, geograficznych, a nawet technicznych. Pewnym przybliżeniem odcinka granicy wschodniej jest granica jednostek geograficznych Kotliny Raciborskiej i Płaskowyżu Rybnickiego.

Większość pozostałych granic wyznaczają tylko dukty w jednorodnych kompleksach leśnych.

Obszar gminy został ukształtowany podczas drugiego zlodowacenia i pokryty jest piaskami moreny dennej. Zgodnie z trójstopniową skalą lokalizacji użytków rolnych pod kątem ich przydatności do produkcji żywności, gleby w całej gminie zakwalifikowano jako typ lokalizacji gruntów A, co oznacza, że jest to lokalizacja korzystna, gdzie dopuszczona jest uprawa wszystkich gatunków roślin jadalnych i paszowych.

Gleby w gminie są ubogie, jedynie w zachodniej części, nad Odrą, można spotkać mady rzeczne. Piaszczyste tereny pozostałej części gminy porasta las, w tym głównie iglasty;

Bilans terenów.

Przeanalizowano na potrzeby niniejszej analizy obszar gminy Kuźnia Raciborska w podziale na jednostek osadnicze w tym uwzględniono przysiółki:

- Ruda,
- Budziska,
- Turze,
- Siedliska,
- Kuźnia Raciborska,
- Ruda Kozielska,
- Rudy z przysiółkami Biały Dwór, Brantółka, Kolonia Renerowska, Paproć, Podbiała, Przerycie, Szybki, tym wyodrębniono przysiółek Biały Dwór,
- Jankowice.

⁷⁷ Prognoza oddziaływania na środowisko zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Kuźnia Raciborska lipiec 2012 Weronia Sp. z o.o.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KUŹNIA RACIBORSKA
CZĘŚĆ „A” UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Zestawienie powierzchni „terenów zabudowy”, w ramach niżej wymienionych jednostek osadniczych, położonych w ramach obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej oraz przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej:

Poz.	Jednostka urbanistyczna		Powierzchnia terenów [ha]					Suma:
			Na obszarach o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej:		przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę o analogicznej funkcji, poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej:		poza obszarami o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno - przestrzennej, przeznaczonych w miejscowym planie ogólnym zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Kuźnia Raciborska, który utracił moc na podstawie art. 67 ustawy, o której mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.	
			Zagospodarowanych ¹⁾	Niezagospodarowanych ²⁾	Zagospodarowanych ¹⁾	Niezagospodarowanych ²⁾		
(ZZ)	(ZN)	(PZ)	(PN)	(ON)				
I. Ruda								
1.	MW	tereny zabudowy wielorodzinnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
2.	MNU	tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
3.	MN	tereny zabudowy jednorodzinnej	1,8185	0,5344	0,0000	0,0000	0,0000	2,3529
4.	RM	tereny zabudowy zagrodowej	6,1798	2,1702	0,0000	0,0000	2,9324	11,2824
5.	U	tereny zabudowy usługowej	0,0959	0,0000	0,0000	0,0000	0,4044	0,5003
6.	US	tereny zabudowy usług sportu i rekreacji	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
7.	PU	tereny zabudowy produkcyjno usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
8.	P	tereny zabudowy produkcyjnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Suma:			8,0942	2,7046	0,0000	0,0000	3,3368	14,1356

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KUŹNIA RACIBORSKA
 CZĘŚĆ „A” UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

II. Budziska								
1.	MW	tereny zabudowy wielorodzinnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
2.	MNU	tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
3.	MN	tereny zabudowy jednorodzinnej	12,4192	7,6985	0,0000	0,0000	13,9986	34,1163
4.	RM	tereny zabudowy zagrodowej	5,6007	1,2417	0,0000	0,0000	0,0000	6,8424
5.	U	tereny zabudowy usługowej	0,3830	0,0000	0,0000	0,0000	1,5775	1,9605
6.	US	tereny zabudowy usług sportu i rekreacji	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
7.	PU	tereny zabudowy produkcyjno usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
8.	P	tereny zabudowy produkcyjnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Suma:			18,4029	8,9402	0,0000	0,0000	15,5761	42,9192

III. Turze								
1.	MW	tereny zabudowy wielorodzinnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
2.	MNU	tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
3.	MN	tereny zabudowy jednorodzinnej	14,2978	10,0526	0,0000	0,0000	3,6575	28,0079
4.	RM	tereny zabudowy zagrodowej	13,4944	5,7013	0,0000	0,0000	0,0000	19,1957
5.	U	tereny zabudowy usługowej	0,7466	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,7466
6.	US	tereny zabudowy usług sportu i rekreacji	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,7179	0,7179
7.	PU	tereny zabudowy produkcyjno usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
8.	P	tereny zabudowy produkcyjnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Suma:			28,5388	15,7539	0,0000	0,0000	4,3754	48,6681

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KUŹNIA RACIBORSKA
CZĘŚĆ „A” UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

IV. Siedliska								
1.	MW	tereny zabudowy wielorodzinnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
2.	MNU	tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
3.	MN	tereny zabudowy jednorodzinnej	10,3048	1,2937	0,0000	0,0000	5,8438	17,4423
4.	RM	tereny zabudowy zagrodowej	3,2723	0,1309	0,0000	0,0000	0,0000	3,4032
5.	U	tereny zabudowy usługowej	0,7354	0,0000	0,0000	0,0000	2,5837	3,3191
6.	US	tereny zabudowy usług sportu i rekreacji	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
7.	PU	tereny zabudowy produkcyjno usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
8.	P	tereny zabudowy produkcyjnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Suma:			14,3125	1,4246	0,0000	0,0000	8,4275	24,1646

V. Kuźnia Raciborska								
1.	MW	tereny zabudowy wielorodzinnej	7,4169	1,8698	0,0000	0,1763	0,1704	9,6334
2.	MU	tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	0,5634	3,2088	0,0000	0,8421	0,0000	4,6143
3.	MN	tereny zabudowy jednorodzinnej	45,3054	10,0786	0,6367	11,6560	1,2432	68,9199
4.	RM	tereny zabudowy zagrodowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
5.	U	tereny zabudowy usługowej	9,3820	1,0057	0,0000	1,8244	0,8802	13,0923
6.	US	tereny zabudowy usług sportu i rekreacji	0,0000	0,0000	2,6342	11,5707	0,0000	14,2049
7.	PU	tereny zabudowy produkcyjno usługowej	5,9883	1,3223	0,0000	0,0000	0,0000	7,3106
8.	P	tereny zabudowy produkcyjnej	0,3362	0,0000	29,6010	39,7440	0,7790	70,4602
Suma:			68,9922	17,4852	32,8719	65,8135	3,0728	188,2356

STUDIUM UWARUNKWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KUŹNIA RACIBORSKA
CZĘŚĆ „A” UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

VI. Ruda Kozielska								
1.	MW	tereny zabudowy wielorodzinnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
2.	MU	tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	0,3032	0,0000	0,0000	0,1445	0,0000	0,4477
3.	MN	tereny zabudowy jednorodzinnej	18,1709	1,4212	2,7006	12,7735	0,0000	35,0662
4.	RM	tereny zabudowy zagrodowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,3733	0,0000	0,3733
5.	U	tereny zabudowy usługowej	0,2625	0,0000	0,0000	0,0000	0,1369	0,3994
6.	US	tereny zabudowy usług sportu i rekreacji	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
7.	PU	tereny zabudowy produkcyjno usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
8.	P	tereny zabudowy produkcyjnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Suma:			18,7366	1,4212	2,7006	13,2913	0,1369	36,2866

VII. Rudy								
1.	MW	tereny zabudowy wielorodzinnej	1,3097	0,0000	0,0000	0,0302	0,0000	1,3399
2.	MU	tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	2,5024	1,0211	0,0000	1,5412	0,0000	5,0647
3.	MN	tereny zabudowy jednorodzinnej	91,4874	29,1038	3,4452	42,5946	0,1369	166,7679
4.	RM	tereny zabudowy zagrodowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
5.	U	tereny zabudowy usługowej	16,0026	2,7457	4,5646	6,3087	3,4713	33,0929
6.	US	tereny zabudowy usług sportu i rekreacji	0,0000	3,3248	0,0000	0,4330	0,0000	3,7578
7.	PU	tereny zabudowy produkcyjno usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
8.	P	tereny zabudowy produkcyjnej	0,0000	0,0000	1,2867	0,0000	0,0000	1,2867
Suma:			111,3021	36,1954	9,2965	50,9077	3,6082	211,3099

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KUŹNIA RACIBORSKA
CZĘŚĆ „A” UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

VIII. Biały Dwór								
1.	MW	tereny zabudowy wielorodzinnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
2.	MNU	tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
3.	MN	tereny zabudowy jednorodzinnej	3,3891	1,6999	0,0000	1,1583	0,0000	6,2473
4.	RM	tereny zabudowy zagrodowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
5.	U	tereny zabudowy usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
6.	US	tereny zabudowy usług sportu i rekreacji	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
7.	PU	tereny zabudowy produkcyjno usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
8.	P	tereny zabudowy produkcyjnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Suma:			3,3891	1,6999	0,0000	1,1583	0,0000	6,2473

IX. Jankowice								
1.	MW	tereny zabudowy wielorodzinnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
2.	MNU	tereny zabudowy mieszkaniowo - usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
3.	MN	tereny zabudowy jednorodzinnej	8,9035	3,6138	0,6677	18,9917	4,9930	37,1697
4.	RM	tereny zabudowy zagrodowej	5,3676	0,0000	0,6172	2,1350	0,0000	8,1198
5.	U	tereny zabudowy usługowej	0,3171	0,0000	0,8929	0,0000	4,7374	5,9474
6.	US	tereny zabudowy usług sportu i rekreacji	1,2565	0,0000	0,0000	0,1625	0,0000	1,4190
7.	PU	tereny zabudowy produkcyjno usługowej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
8.	P	tereny zabudowy produkcyjnej	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000	0,0000
Suma:			15,8447	3,6138	2,1778	21,2892	9,7304	52,6559

- 1) Zagospodarowanych - należy przez to rozumieć tereny, na których zlokalizowana jest zabudowa.
2) Niezagospodarowanych - należy przez to rozumieć tereny, na których możliwa jest lokalizacja nowej zabudowy.

Maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową „zabudowę”, wyrażone w ilości powierzchni użytkowej „zabudowy”, w podziale na funkcje zabudowy:

Określenie, w perspektywie do 2030 r., zapotrzebowania na nową „zabudowę”: o niskiej intensywności (jednorodzinnej), – wyliczenie:

Założenia:

- 1) przyjęto dla potrzeb bilansu terenów:
 - na podstawie Statystycznego Vademecum Samorządowca 2018:
 - liczba mieszkańców (2017 r.) – **11 894**,
 - liczba mieszkań (2017) – **3656**,
 - przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m² (2017r.) – 91,0,
 - na podstawie „Prognozy gospodarstw domowych na lata 2016-2050” G.U.S: średnią liczbę osób na jedno mieszkanie – 2,4,
 - prognozowana liczba mieszkańców (2030 rok) – **11 218** (do obliczeń zapotrzebowania na nową zabudowę przyjęto liczbę mieszkańców prognozowaną na 2030 rok – perspektywę nie dłuższą niż 30 lat),
 - liczba mieszkań w zabudowie jednorodzinnej – 6/1ha (brutto),
 - liczba mieszkań w zabudowie wielorodzinnej (o średniej intensywności) – 90/ha,
 - minimalny wskaźnik terenów zielonych (zieleni urządzonej, izolacyjnej) w ramach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej – 8m²/mieszkańca,
 - prognozowana powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m² (2030r.) – 94,3 m² (przyjęto przyrost powierzchni użytkowej mieszkania na poziomie 0,3m² w skali roku, taki przyrost kształtował się w roku 2017 – 91,0 m² w stosunku do 2016r. – 90,7 m²);
- 2) bazując na danych GUS – średnio 2,4 osoby/mieszkanie, przyjęto:
 - potrzeby mieszkaniowe w perspektywie do roku 2030: 11218osób: 2,4 os./mieszk.= 4674 mieszkań, zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową: **4674** (prognozowany stan na 2030r.) – **3684** (stan mieszkań na 2017r. – 3656 zwiększono o średni przyrost mieszkań oddanych do użytkowania w 2018 – 14 mieszkań i w 2019 – 14 mieszkań, bazując na przyroście mieszkań oddanych do użytkowania latach 2016 i 2017) = **990 mieszkań**,
 - potrzeby mieszkaniowe wyrażone w powierzchni użytkowej: 990x94,3m²/mieszk.x1,3= 121364,10 m² (zwiększenie potrzeb o nie więcej niż 30% w aspekcie niepewności procesów rozwojowych) **co daje wartość 1287 mieszkań**
- 3) przyjęto, iż 3% mieszkań istniejących, w perspektywie do 2030r., ulegnie dekapitalizacji, z tego około 2% substancji zdekapitalizowanej zostanie odtworzona na nowych terenach (założono rozgęszczenie zabudowy): 3656 x2% = ~72x94,3m²/mieszk. x 1,3 = 8826,48 m² (powierzchni użytkowej zabudowy);
- 4) potrzeby mieszkaniowe sumaryczne (wyliczone w pkt 2 i pkt 3): 130190,58 m² (powierzchni użytkowej zabudowy) – (1287+72) ~1359 mieszkań;
- 5) szacunkowa chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej „zabudowy”, wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy:
 - w granicach jednostek osadniczych o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej wyznaczono obszary o szacunkowej sumarycznej powierzchni 65,50 ha, w ramach których możliwa jest realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 3,2 ha w ramach których możliwa jest realizacja zabudowy mieszkaniowo - usługowej, 1,87ha w ramach których możliwa jest realizacja zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej.
 - założono, wykorzystanie ok. 50% terenów dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, ok. 50% terenów dla zabudowy mieszkaniowo – usługowej, 40% dla zabudowy wielorodzinnej:
 - ~65,50 ha x 50% = 32,70 ha x 6 = **~196** mieszkania (w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej) x 94,3 m² = 15 465,2 m² (powierzchni użytkowej zabudowy),
 - ~3,20 ha x 50% = 1,60 ha x 6= **~10** mieszkań x 94,3 m²= 754,40 m² (powierzchni użytkowej zabudowy),

- $\sim 1,87 \text{ ha} \times 40\% = 0,75 \text{ ha} \times 90 = \sim 68$ mieszkań (w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej) $\times 94,3 \text{ m}^2 = 6412,4 \text{ m}^2$ (powierzchni użytkowej zabudowy),
- 6) szacunkowa chłonność położonych na terenie gminy, obszarów, przeznaczonych w planach miejscowych pod „zabudowę mieszkaniową jednorodzinną” rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy:
 $\sim 87,00 \text{ ha} \times 6 = 522$ mieszkań w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej $\times 94,3 \text{ m}^2 = 41020,5 \text{ m}^2$ powierzchni użytkowej zabudowy;
- 7) szacunkowa chłonność położonych na terenie gminy, obszarów, przeznaczonych w planach miejscowych pod „zabudowę mieszkaniowo – usługową” rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy (do wyliczeń przyjęto tereny ustalone w Kuźni Raciborskiej i Rudach, pominięto niewielki teren w Rudzie Kozielskiej, przyjęto wykorzystanie w 50% dla zabudowy mieszkaniowej):
 $\sim 2,40 \text{ ha} \times 50\% \times 6 = \sim 7$ mieszkań w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej $\times 94,3 \text{ m}^2 = 565,8 \text{ m}^2$ powierzchni użytkowej zabudowy;
- 8) szacunkowa chłonność położonych na terenie gminy, obszarów, przeznaczonych w planach miejscowych, które utraciły moc na podstawie art. 67 ustawy, o której mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod „zabudowę mieszkaniową jednorodzinną” rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy (do wyliczeń przyjęto tereny ustalone w wsiach położonych w zachodniej części gminy Budziska, Turze, Siedliska), pominięto tereny w Kuźni Raciborskiej i Jankowicach, przyjęto wykorzystanie w 50% dla zabudowy mieszkaniowej):
 $\sim 23,500 \text{ ha} \times 6 = \sim 141$ mieszkań w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej $\times 94,3 \text{ m}^2 = 565,8 \text{ m}^2$ powierzchni użytkowej zabudowy;
- 9) **sumaryczna chłonność terenów, o których mowa w pkt 5, 6, 7 i 8 = 89 019,2 m² (944 mieszkań w ramach zabudowy mieszkaniowej):**
maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową przekracza sumę powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy, wyliczonej, w ramach obszarów, o których mowa w pkt 5, 6, 7 i 8 – bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną uzupełnia się o różnicę tych wielkości, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy: (**39 134,50 m²**) i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 5, 6, 7 i 8 (1062m-944m = 415 mieszkań):
- w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej około 180 mieszkań, przy wykorzystaniu około 2 ha, generalnie w mieście Kuźnia Raciborska,
 - w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej około 235 mieszkań, przy wykorzystaniu około 39 ha.

Określenie, w perspektywie do 2030 r. zapotrzebowania na nową „zabudowę” produkcyjną, handlową – wyliczenie:

- 1) według Statystycznego Vademecum Samorządowca (rynek pracy 2018r.):
 - pracujący w gminie Kuźnia Raciborska (stan na 31.XII.2017r., bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) – 1695 osób,
 - bezrobotni zarejestrowani – 252 osoby, w tym kobiety 162 osób;
- 2) **Założenia:**
 - a) realizacja średnio dwóch obiektów usługowych lub produkcyjnych /ha,
 - b) średnia powierzchnia użytkowa obiektu usługowego lub produkcyjnego – 750 m²,
 - c) zatrudnienie średnio 15 pracowników w obiekcie produkcyjnym,
 - d) zatrudnienie średnio 5 pracowników w obiekcie usługowym,
 - e) zatrudnienie około 3 pracowników w przetwórstwie rolno – spożywczym,
 - f) liczba osób w wieku produkcyjnym w 2017 – 7663⁷⁸,
 - g) liczba osób w wieku produkcyjnym w 2030 – 6427 osób, do dalszych wyliczeń przyjęto średnią liczbę osób w wieku produkcyjnym, biorąc pod uwagę rok 2017 i 2030: **~ 7045 osób**,

⁷⁸ Prognoza demograficzna dla Gminy Kuźnia Raciborska do 2040 roku dr Stanisława Górecka, dr hab. Robert Szmytkie.

- h) przyjęto udział bezrobotnych zarejestrowanych na poziomie około 3% średniej liczby osób w wieku produkcyjnym (około **211 osób**), nie szukających pracy (w 2017 liczba bezrobotnych zarejestrowanych kształtowała się na poziomie 252 osób, założono sukcesywną poprawę sytuacji w tym zakresie),
- i) przyjęto utrzymanie się poziomu pracujących w gminie Kuźnia Raciborska (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) – **7045 osób**, w latach objętych prognozą demograficzną (2017 – 2030),
- j) założono pracujących w ramach gospodarstw indywidualnych w rolnictwie w gminie Kuźnia Raciborska:
- „liczba osób – mieszkańców gminy, posiadających gospodarstwa wg powierzchni powyżej 1ha, dla pow. fizycznych” stan na III kwartał 2019r. (dane gminy) kształtuje się następująco: Budziska – 44, Janowice – 44, Kuźnia Raciborska 55, Ruda – 41, Ruda Kozielska – 59, Rudy – 100, Siedliska – 31, Turze - 102: suma – 476,
 - przyjęto średnie zatrudnienie 3 osoby na indywidualne gospodarstwo rolne,
 - nie uwzględnia się sezonowych pracowników, część z nich mogą stanowić osoby bezrobotne zarejestrowane – średnia liczba pracujących w ramach indywidualnych gospodarstw w latach objętych prognozą demograficzną (2017 – 2030) – **1428osób**,
- k) przyjęto liczbę pracujących w ramach podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób: 395 (według CEIDG liczba wpisów według rodzajów działalności gospodarczej, przegląd i kwartał 2019r.) x 4 osoby (średnie zatrudnienie 3 osoby/działalność+ przedsiębiorca) = **1580 osób**,
- l) założono iż liczba mieszkańców wyjeżdżających do pracy poza gminę Kuźnia Raciborska jest równa liczbie osób przyjeżdżających do pracy do gminy Kuźnia Raciborska (obecnie saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy jest ujemne),
- m) założone wskaźniki utrzymają się w latach objętych prognozą demograficzną (2016 – 2030);
- 3) od średniej liczby osób w wieku produkcyjnym odjęto sumę osób: pracujących w gminie Kuźnia Raciborska (bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych w rolnictwie), przyjętych pracujących w ramach podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, przyjętych pracujących w ramach gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, przyjętych bezrobotnych zarejestrowanych – uzyskując szacunkową dostępną liczbę osób w wieku produkcyjnym:
 $7045 - (1695 + 1580 + 1428 + 211) = \mathbf{2131 \text{ osób}}$ – szacunkowa dostępna liczba osób w wieku produkcyjnym;
- 4) szacunkowa chłonność, położonych na terenie gminy, obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w granicach jednostek osadniczych w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 2003r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej „zabudowy”, wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcję zabudowy:
- w granicach jednostek osadniczych o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w ramach których możliwa jest realizacja nowej zabudowy produkcyjnej bądź usługowej – około 5,00 ha (zabudowa produkcyjno – usługowa, usługowa) – szacunkowa ich chłonność $5 \text{ ha} \times 2 \text{ obiekty/ha} \times 750\text{m}^2/\text{obiektu} = \mathbf{7500 \text{ m}^2}$;
 - w granicach jednostek osadniczych o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej w ramach których możliwa jest realizacja nowej zabudowy przetwórstwa rolno – spożywczego (w ramach terenów przeznaczonych pod zabudowę zagrodową) – około 9,24 ha – szacunkowa ich chłonność $9,24 \text{ ha} \times 2 \text{ obiekty/ha} \times 750\text{m}^2/\text{obiektu} = \mathbf{13860,00 \text{ m}^2}$;
- 5) szacunkowa chłonność położonych na terenie gminy, obszarów, przeznaczonych w planach miejscowych pod „zabudowę produkcyjno – usługową, usługową rozumianą jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcję zabudowy:
około 20 ha – szacunkowa ich chłonność $20 \text{ ha} \times 2 \text{ obiekty/ha} \times 750\text{m}^2/\text{obiektu} = \mathbf{30 \text{ 000 m}^2}$;
- 6) szacunkowa chłonność położonych na terenie gminy, obszarów, przeznaczonych w planach miejscowych, które utraciły moc na podstawie art. 67 ustawy, o której mowa w art. 88 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod „zabudowę usługową” rozumianą jako możliwość lokalizowania

na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażona w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy:

około 4,35 ha – szacunkowa ich chłonność: $4,35 \text{ ha} \times 2 \text{ obiekty/ha} \times 750 \text{ m}^2/\text{obiekt} = 6 \text{ 325,00 m}^2$;

- 7) bilans chłonności terenów, o których mowa w pkt 4 i pkt 5 i pkt 6 = **57 685 m²** ;
- 8) bilans maksymalnego w skali gminy Kuźnia Raciborska zapotrzebowania na zabudowę usługową lub produkcyjną oraz maksymalnej chłonności terenów, przy założeniu średniego zatrudnienia 15 osób na obiekt produkcyjny, 6 na przetwórstwo rolno spożywcze 6 osób na usługę (lit. i):
 $631 \text{ osób} : 6 \text{ osób/obiekt (przetwórstwo rolno spożywcze, usługi)} \times 750 \text{ m}^2/\text{obiekt} \approx 78 \text{ 875,00}$,
 $1500 \text{ osób} : 15 \text{ osób/obiekt (produkcja)} \times 750 \text{ m}^2/\text{obiekt} \approx 75 \text{ 000,00 m}^2$
 (z możliwością zwiększenia potrzeb o nie więcej niż 30% w aspekcie niepewności procesów rozwojowych);
- 9) maksymalne w skali gminy zapotrzebowanie na nową zabudowę produkcyjną, handlową przekracza sumę powierzchni użytkowej, w podziale na funkcje zabudowy, wyliczonej, w ramach obszarów, o których mowa w pkt 5 i 6 oraz 7 – bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę produkcyjno - usługową, usługową uzupełnia się o różnicę tych wielkości, wyrażoną w powierzchni użytkowej zabudowy ($153 \text{ 875 m}^2 - 57 \text{ 685 m}^2 \approx 96 \text{ 190 m}^2$) i przewiduje się lokalizację nowej zabudowy poza obszarami, o których mowa w pkt 5 i 6 oraz 7 ($96 \text{ 190 m}^2 : (2 \times 750 \text{ m}^2) = \sim 64 \text{ ha}$).
 (z możliwością zwiększenia potrzeb o nie więcej niż 30% w aspekcie niepewności procesów rozwojowych).

9. Struktura własności gruntów w gminie Kuźnia Raciborska.

W gminie Kuźnia Raciborska dominują grunty stanowiące własność Skarbu Państwa - 77% powierzchni gminy, stanowiące w większości grunty leśne należące do Państwowego Gospodarstwa Leśnego „Lasy Państwowe”. Drugą, co do wielkości, grupę gruntów, stanowią grunty osób fizycznych, w większości w użytkowaniu rolniczym, obejmujące ponad 18% powierzchni gminy.

Szczegółowe powierzchniowe i procentowe zestawienie gruntów w gminie Kuźnia Raciborska, z podziałem na rodzaj władania przedstawia poniższa tabela:

Numer i opis grupy rejestrowej właścicieli nieruchomości i władających		Powierzchnia [ha]	Udział [%]
1	Skarb Państwa, jeżeli nie występuje w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	9781,53	77,25
2	Skarb Państwa, jeżeli występuje w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	5,24	0,04
4	gminy i związki międzygminne, jeżeli nie występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	268,47	2,12
5	gminy i związki międzygminne, jeżeli występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	2,11	0,02
6	jednoosobowe spółki jednostek samorządu terytorialnego i inne osoby prawne, których organami założycielskimi są organy samorządu terytorialnego	3,99	0,03
7	osoby fizyczne	2357,28	18,62
8	spółdzielnie	2,45	0,02
9	kościóły i związki wyznaniowe	17,05	0,13
11	powiaty i związki powiatów, jeżeli nie występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	4,67	0,04
13	województwa, jeżeli nie występują w zbiegu z użytkownikami wieczystymi	7,99	0,06

15	spółki prawa handlowego i inne podmioty ewidencyjne niewymienione w poz. 1-14	211,34	1,67
RAZEM:		12 662,12	100,00

Struktura władania gruntami w podziale na poszczególne jednostki strukturalne (sołectwa):

Nr grupy rejestrowej	Sołectwo								Razem
	Ruda	Budziska	Siedliska	Turze	Kuźnia Raciborska	Ruda Kozielska	Jankowice	Rudy	
Powierzchnia gruntów [ha]									
1	266,92	9,49	14,90	80,38	2823,47	1332,53	184,03	5069,81	9781,53
2					5,24				5,24
4	9,30	9,43	13,25	20,71	105,82	15,10	9,90	84,96	268,47
5					2,11				2,11
6					3,15	0,35		0,49	3,99
7	264,41	156,58	128,85	502,41	188,56	356,62	214,04	545,81	2357,28
8		0,08		1,29	0,57			0,51	2,45
9				1,43	2,52			13,10	17,04
11	0,18	0,50	0,22	1,79	0,79			1,19	4,67
13					0,68	3,81		3,50	7,99
15	36,15	18,12	48,01	74,07	20,60	1,29	0,07	13,03	211,34
OGÓLEM:									12662,12

10. Obiekty i tereny chronione na podstawie przepisów odrębnych.

Elementem chroniącym prawnie walory przyrodniczo – krajobrazowe gminy Kuźnia Raciborska (na podstawie ustawy o ochronie przyrody) jest Park Krajobrazowy „Cysterskie kompozycje Krajobrazowe Ru Wielkich”. (CKKRW), który został utworzony rozporządzeniem nr 181/93 Wojewody Katowickiego z dnia 23 listopada 1993 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (Dz.U. Woj. Kat. z 1993 r. Nr 15 poz. 130), które następnie zostało zmienione Rozporządzeniem Nr 37/2000 Wojewody Śląskiego z dnia 28 września 2000 r. (Dz.U. Woj. Śl. z 2000 r. Nr 35 poz. 548). Obszar parku zajmuje powierzchnię 49 387,04 ha, położoną w gminach: Czerwionka-Leszczyny, Gaszowice, Jejkowice, Knurów, Kornowac, Kuźnia Raciborska, Lyski, Nędza, Orzesze, Pilchowice, Racibórz, Rybnik, Sośnicowice, Żory w województwie śląskim. Park posiada również otulinę o powierzchni 14 010 ha. Celem utworzenia Parku obejmującego tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań jest zachowanie i ochrona dóbr i walorów przyrodniczych, przyrodniczo-kulturowych, kulturowych i rekreacyjnych.

Zasobem przyrodniczym prawnie chronionym jest użytek ekologiczny „Starorzecze przy Klasztorze w Rudach” ustanowiony w myśl art. 44 ustawy o ochronie przyrody – uchwałą Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr IX/91/2011 z 25 sierpnia 2011 w sprawie użytku ekologicznego (Dz. Urz. 224, poz. 3826).

Zasobem przyrodniczym prawnie chronionym są pomniki przyrody (w myśl art. 44 ustawy o ochronie przyrody ustanowienie pomników przyrody nastąpiło w drodze uchwał Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej).

Obiektami chronionymi prawnie stanowiącymi zasób dziedzictwa kulturowego i zabytków (na podstawie ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami) są zabytki wpisane do rejestru zabytków oraz stanowiska archeologiczne wpisane do rejestru zabytków (stan ww. obiektów został zawarty ust. 4).

Obiektami chronionymi prawnie są ujęcia wód podziemnych. Są one o tyle istotne, że wszystkie wodociągi na obszarze gminy zaopatrywane są w wodę z 5 podziemnych ujęć lokalnych. Ujęcia wody mają wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej.

Terenami chronionymi prawnie (na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych) są grunty bonitacyjnie w klasach I – III oraz lasy, a także grunty pochodzenia organicznego.

Ponadto wskazano w studium wokół istniejących cmentarzy pasy izolujące tereny cmentarzy od innych terenów, a szczególności terenów mieszkaniowych, o szerokości odpowiednio 50,00 m i 150,00 m. Odległość pasa izolującego, zgodnie z przepisami odrębnymi, może być zmniejszona do 50,00 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50,00 m do 150,00 m posiada sieć wodociagową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone.

Na terenie gminy Kuźnia Raciborska nie występują ujęcia wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych.

11. Obszary naturalnych zagrożeń geologicznych.

Zagrożenia geologiczne stanowią poważny problem w wielu dziedzinach działalności i życia człowieka. Należy tu wymienić:⁷⁹ osuwiska, obniżenie i podnoszenie powierzchni terenu wywołane czynnikami naturalnymi oraz antropogenicznymi, erozję, zjawiska krasowe (proces rozpuszczania skał przez wody powierzchniowe i podziemne), sufozję (mechaniczne wypłukiwanie cząstek minerałów z osadu przez wody podziemne wsiąkające w glebę bądź skałę), neotektonikę (zjawiska zachodzące pod koniec trzeciorzędu i w czwartorzędzie), wstrząsy sejsmiczne różnej genezy, abrazję brzegów morskich, podtopienia.

Naturalnym zagrożeniem geologicznym występującym na terenie gminy Kuźnia Raciborska są zidentyfikowane osuwiska. W gminie Kuźnia Raciborska zgodnie z Rejestrem Osuwisk Powiatu Raciborskiego – mapą osuwisk Państwowego Instytutu Geologicznego, Państwowego Instytutu Badawczego Oddział Górnośląski im. St. Doktorowicza – Hrebnickiego 2011 r.) zostały zidentyfikowane 4 osuwiska gruntowe (ziemne).

Osuwiska powodują degradację objętych nimi terenów. Zgodnie z ww. Rejestrem Osuwisk Powiatu Raciborskiego, w ramach oceny wystąpienia dalszych ruchów wskazano – możliwe po intensywnych opadach i roztopach. Szczegółowy opis ww. osuwisk zawiera ust. 7 Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Naturalnym zagrożeniem geologicznym jest również występująca erozja wodna. Ochrona gleb polega głównie na właściwym dostosowaniu sposobu prowadzenia prac do warunków terenowych, znaczenie ma również struktura przestrzenna pól. Nie są to działania wymagające szczególnych nakładów inwestycyjnych lub finansowych, dlatego warto ich przestrzegać.

12. Udokumentowane złoża kopalin, zasobów wód podziemnych oraz udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla, tereny górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.

Udokumentowane złoża kopalin.

Na terenie gminy Kuźnia Raciborska zarejestrowano 10 złóż surowców mineralnych:

- złoża kruszywa naturalnego „Ruda” (KN 4436) położone między miejscowościami Budziska, Turze i Ruda. Złoże zajmuje powierzchnię 245,4 ha i dotyczy piasku oraz piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi średnio 12,7 m. Zasoby geologiczne piasku zatwierdzone decyzją/zawiadomieniem nr EK.V.i.4-8513/4/95 wg stanu na dzień 01 stycznia 1994 r. określono na 10 846,69 tys. ton. Z kolei zasoby geologiczne piasku ze żwirem zatwierdzone decyzją/zawiadomieniem nr EK.V.i.4-8513/4/95 wg stanu na dzień 01 stycznia 1994 r. określono na 36 165,51 tys. ton. Użytkownikiem złoża jest Mixt Sp. z o.o., Chorula ul. Cementowa 1. Marszałek Województwa Śląskiego wyznaczył dla złoża obszar górniczy „Ruda 3” decyzją nr 39/OS/2016 z terminem ważności 31 grudnia 2027 r.,
- złoża kruszywa naturalnego „Turze” (KN 4443) położone bezpośrednio po wschodniej stronie koryta Suminy. Złoże zajmuje powierzchnię 122,18 ha i dotyczy piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 3,0 m do 14,9 m, średnio 9,74 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/zawiadomieniem nr 1036/OS/2016 wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. określono na 24 416,88 tys. ton. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobywanie surowca,
- złoża kruszywa naturalnego „Ruda I” (KN 6251) położone między korytem Odry i miejscowościami Turze i Ruda. Złoże zajmuje powierzchnię 123,496 ha i dotyczy piasku oraz piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 3,0 m do 15,9 m, średnio 7,27 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/zawiadomieniem nr KZK/012/F/6290/94 wg stanu na dzień 01 lipca 1993 r. określono na 18 781 tys. ton, w tym piasku na 1 237 tys. ton i piasku ze żwirem na 17 544 tys. ton. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobywanie surowca,
- złoża kruszywa naturalnego „Turze 1” (KN 10558) położone na południe od miejscowości Siedliska. Złoże zajmuje powierzchnię 81,97 ha i dotyczy piasku oraz piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 5,0 m do 13,0 m, średnio 8,4 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/zawiadomieniem nr 2131/OS/2015; OS-RG.KW-00837/15 wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r.

⁷⁹ PSG Państwowa Służba Geologiczna. Zagrożenia geologiczne www.pgi.gov.pl

określono na 10 103,34 tys. ton, w tym piasek 2 045,24 tys. ton i piasek ze żwirem 8 058,10 tys. ton. Użytkownikiem złoża jest Kopalnia Piasku „Kotłarnia”, Kotłarnia ul. Dębowa 3. Marszałek Województwa Śląskiego wyznaczył, dla złoża, obszar górniczy „Turze 4” decyzją nr 238/OS/2020 z terminem ważności 31 grudnia 2050 r. Ww. decyzja stanowi kolejną zmianę decyzji Marszałka Województwa Śląskiego nr 247/OS/2006.

- złoża kruszywa naturalnego „Siedliska” (KN 12199) położone po południowej stronie sołectwa Siedliska, przy granicy z miastem Kuźnia Raciborska. Złoże zajmuje powierzchnię 17,81 ha i dotyczy piasku oraz piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 6,5 m do 10,8 m, średnio 8,78 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/ zawiadomieniem nr OS.G.ZK.7511-1/08 wg stanu na dzień 31 grudnia 2006 r. określono na 4 135,85 tys. ton, w tym piasek 1 009,57 tys. ton i piasek ze żwirem 3 126,28 tys. ton. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobywanie surowca,
- złoża kruszywa naturalnego „Kuźnia Raciborska” (KN 16187) położone na wschód od zabudowań miasta Kuźnia Raciborska, na terenie dawnego składowiska odpadów. Złoże zajmuje powierzchnię 1,998 ha i dotyczy piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi średnio 11,0 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/ zawiadomieniem nr SE.V.6528.6.2012 wg stanu na dzień 31 grudnia 2011 r. określono na 404,47 tys. ton. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobywanie surowca,
- złoża piasków podsadzkowych „Kotłarnia Solarnia” (PP 574) obejmujące północną część obszaru miasta Kuźnia Raciborska oraz skrajnie północno zachodnią część (obszary leśne) sołectwa Rudy. Złoże zajmuje powierzchnię 2 314,0 ha i dotyczy piasków podsadzkowych. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 4,7 do 33,9 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/ zawiadomieniem nr DOŚ-II.7427.16.2017.JJ wg stanu na dzień 13 grudnia 2016 r. określono na 377 853,0 tys. m³. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobywanie surowca,
- złoża piasków podsadzkowych i kruszyw naturalnych „Kotłarnia pole północne” (PP 576) obejmujące niewielki teren w skrajnie północno zachodniej części (obszary leśne) sołectwa Rudy. Złoże zajmuje powierzchnię 1 374,6 ha (w granicach gminy Kuźnia Raciborska jedynie około 1,7 ha) i dotyczy piasków podsadzkowych oraz piasków ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 1,2 do 29,2 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/zawiadomieniem nr DOŚ-II.7427.19.2013.JJ wg stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. określono na 79 189,14 tys. m³ (piaski podsadzkowe) oraz 25 313,38 tys. ton (piaski ze żwirem) Użytkownikiem złoża jest Kopalnia Piasku „Kotłarnia”, Kotłarnia, ul. Dębowa 3. Marszałek Województwa Opolskiego wyznaczył, dla złoża, obszar górniczy „Kotłarnia 4” decyzją nr DOŚ-II-7422.1.3.2014.JJ z terminem ważności 31 grudnia 2050 r. Marszałek Województwa Opolskiego wydał koncesję w dniu 13 marca 2014 r.,
- złoża węgla kamiennego „Sumina” (WK 302) położone na południe od miejscowości Rudy. Złoże zajmuje powierzchnię 4 700,0 ha i dotyczy węgla kamiennego. Grubość nadkładu wynosi od 316 m do 824 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/zawiadomieniem nr DG/kzk/EZD/6782/98/2002 wg stanu na dzień 01 stycznia 1995 r. określono na 300 000,0 tys. ton. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobywanie surowca,
- złoża węgla kamiennego „Jejkowice” (WK 9525) położone na południe od miejscowości Rudy. Złoże zajmuje powierzchnię 4 593,7 ha i dotyczy węgla kamiennego. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 0,6 do 3,55 m. Zasoby geologiczne złoża zatwierdzone decyzją/zawiadomieniem nr DGK-VIII.4741.2.2017.AJ wg stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. określono na 166 245,0 tys. ton. Brak aktualnego obszaru górniczego i terenu górniczego. Nie wydano koncesji na wydobywanie surowca.

Udokumentowane zasoby wód podziemnych.

Północna i zachodnia część gminy Kuźnia Raciborska znajdują się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) – 332 Subniecka kędzierzyńsko – głubczycka. Zbiornik ten ma charakter porowy, szacunkowe zasoby dyspozycyjne wynoszą około 110 000 m³/24 h. Obszar GZWP nr 332 obejmuje strukturę hydrogeologiczną, którą tworzą wodonośne utwory czwartorzędu i neogenu. Na obrzeżach tej struktury, zwłaszcza od strony północnej, występują utwory starszego podłoża (kredy, triasu i karbonu). Przyjęcie przy wydzieleniu obszaru zbiornikowego m.in. kryterium wodoprzewodności utworów wodonośnych (240 m²/d)

spowodowało znaczne zmniejszenie powierzchni zbiornika w stosunku do pierwotnego wydzielenia. Obecnie powierzchnia GZWP nr 332 wynosi 461,1 km², co stanowi ok. 34% poprzednio wydzielonego obszaru.

Zasilanie zbiornika następuje przez infiltrację opadów atmosferycznych (dotyczy to głównie poziomów czwartorzędowych, sporadycznie poziomów neogeńskich w obrębie okien hydrogeologicznych) oraz przez dopływ lateralny z poziomów neogeńskich w obrębie kopalnej rynnny czwartorzędowej, bądź też z poziomów starszych (triasowych, kredowych, karbońskich) na obrzeżach jednostki czwartorzędowo – neogeńskiej. Granice zachodnia i północna obszaru zasilania są granicami naturalnymi, pokrywającymi się z przebiegiem działów wodnych rzek będących lewobrzeżnymi dopływami Odry. Granica wschodnia i północno-wschodnia zasadniczo pokrywa się z zasięgiem występowania utworów sarmatu. Natomiast południową granicę obszaru zasilania w dolinie Odry wyznacza obszar spływu wód do zbiornika.

Jakość wód występujących na obszarze zbiornika Subniecka Kędzierzyńsko-Głubczycka to ogólnie wody klasy II i III, wody dobrej i zadowalającej jakości.

Informator PSH Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce KZGW (Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badaczy Warszawa 2017) zawiera informacje na temat zwaloryzowanych głównych zbiorników wód podziemnych oraz charakterystykę głównych i lokalnych zbiorników wód podziemnych. Dla nazwy zbiornika wg Kleczkowskiego (1990a GZWP nr 332 Subniecka (Tr) Kędzierzyńsko – Głubczycka obowiązuje nazwa zbiornika wg rozporządzenia RM z 27 czerwca 2006r. GZWP nr 332 Subniecka kędzierzyńsko – głubczycka. Proponowany obszar ochronny 276,63km (dokumentacja hydrogeologiczna GZWP nr 332 2013). GZWP nr 332 Subniecka kędzierzyńsko – głubczycka ma podstawowe znaczenie w zaopatrzeniu w wodę, zarówno aglomeracji miejskich, jak i dużych zakładów przemysłowych zlokalizowanych w dolinie Odry od Raciborza na południu, po Krapkowice na północy. Dominującym typem zagospodarowania terenu na obszarze zbiornika są tereny rolne stanowiące 59% jego powierzchni. Lasy i ekosystemy seminarny rozumiane jako zwarte kompleksy leśne, zespoły roślinności drzewiastej i krzewiastej oraz tereny otwarte, pozbawione roślinności lub z rzadkim pokryciem roślinnym stanowią 22% całkowitej powierzchni obszaru zbiornika. W większości są objęte ochroną w ramach Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” oraz obszaru NATURA 2000 PLH160011 „Łęg Zdieszowicki”. (...) Projektowany obszar ochronny zbiornika, mający na celu utrzymanie dobrego stanu wód podziemnych GZWP nr 332 obejmuje powierzchnię 276,63 km² i składa się z sześciu odrębnych części. Pozostałej powierzchni zbiornika nie objęto rygorami obowiązującymi na obszarach ochronnych, gdyż jest wystarczająco chroniona przed migracją zanieczyszczeń z powierzchni terenu.⁸⁰

Udokumentowanie i ustanowienie obszarów ochronnych GZWP jest również jednym ze sposobów realizacji ustaleń Prawa wodnego i spełnieniem wymogów określonych w Ramowej Dyrektywie Wodnej, w których nakłada się na państwa członkowskie Unii Europejskiej, w tym na instytucje odpowiedzialne za gospodarowanie wodami, obowiązek opracowania i wdrożenia programów ochrony wód podziemnych dla osiągnięcia ich dobrego stanu.

Udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Na terenie gminy Kuźnia Raciborska nie występują udokumentowane kompleksy podziemnego składowania dwutlenku węgla.

Tereny i obszary górnicze wyznaczone na podstawie przepisów odrębnych.

- obszar górniczy Ruda 3 (nr w rejestrze 10-12/1/57b), położenie Ruda, Budziska, Turze (złoże Ruda),
- obszar górniczy Turze 3 (nr w rejestrze 10-12/1/54b, położenie Budziska, Turze (złoże Turze1).

Tereny górnicze są tożsame z ww. obszarami górniczymi.

13. Systemy komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.

Układ komunikacyjny drogowy.

Podstawowy układ komunikacyjny w gminie Kuźnia Raciborska tworzy sieć dróg publicznych wojewódzkich i powiatowych.

Przez gminę Kuźnia Raciborska przebiegają drogi wojewódzkie:

⁸⁰ Informator PSH Główne zbiorniki wód podziemnych w Polsce KZGW (Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badaczy Warszawa 2017), str. 241,242

- Nr 425 relacji Rudy – Bierawa o długości 13,70 km,
- Nr 919 relacji Racibórz – Sośnicowice, na odcinku długości 9,4 km,
- Nr 920 relacji Rudy – Rybnik, na odcinku o długości 2,7km,
- Nr 921 relacji Rudy – Zabrze, na odcinku o długości 1,1km,
- Nr 922 relacji Nędza – Kuźnia Raciborska, na odcinku o długości 1,1 km.

Przez gminę Kuźnia Raciborska przebiegają drogi powiatowe:

- Nr 3509 S relacji Kuźnia Raciborska – Ciechowice,
- Nr 3533 S relacji Turze – Budziska,
- Nr 3534 S relacji Turze – Kuźnia Raciborska,

Drogi gminne publiczne stanowią uzupełnienie układu podstawowego sieci dróg gminy:

- Nr 603 001 S Jankowice,
- Nr 603 101 S Rudy,
- Nr 603 102 S Rudy,
- Nr 603 103 S Rudy,
- Nr 603 104 S Rudy,
- Nr 603 105 S Rudy,
- Nr 603 201 S Ruda Kozielska,
- Nr 603 301 S Kuźnia Raciborska,
- Nr 603 302 S Kuźnia Raciborska,
- Nr 603 303 S Kuźnia Raciborska,
- Nr 603 304 S Kuźnia Raciborska,
- Nr 603 305 S Kuźnia Raciborska,
- Nr 603 306 S Kuźnia Raciborska,
- Nr 603 307 S Kuźnia Raciborska,
- Nr 603 308 S Kuźnia Raciborska,
- Nr 603 309 S Kuźnia Raciborska,
- Nr 603 310 S Kuźnia Raciborska,
- Nr 603 311 S Kuźnia Raciborska,
- Nr 603 401 S Budziska,
- Nr 603 402 S Budziska,
- Nr 603 403 S Budziska,
- Nr 603 404 S Budziska,
- Nr 603 405 S Budziska,
- Nr 603 406 S Budziska.

Ww. drogi publiczne uzupełniają drogi wewnętrzne gminne, w tym dojazdowe do gruntów rolnych.

Drogi gminne zarówno publiczne jak i niepubliczne będąc uzupełnieniem układu podstawowego sieci dróg gminy, stanowią jednocześnie ważny element w kołowej komunikacji wewnętrznej. Umożliwiają połączenie pomiędzy wsiami oraz osiedlami, ponadto pełniąc rolę dróg dojazdowych do gruntów rolnych.

Przez gminę Kuźnia Raciborska przebiegają linie komunikacyjne PKS łączące gminę z miastami powiatowymi: Racibórz, Gliwice, Rybnik.

Komunikacja kolejowa.

Przez gminę Kuźnia Raciborska przebiega:

- linia kolejowa o znaczeniu państwowym nr 151 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki (granica państwa).

W ramach projektu pn.: „Prace na linii kolejowej E-59 na odcinku Kędzierzyn Koźle - Chałupki (granica Państwa)", wartego ponad 296 mln zł, finansowanego z budżetu państwa, PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. w grudniu 2018 r. zakończyły rewitalizację linii Kędzierzyn Koźle - Chałupki na odcinkach Bierawa – Nędza i Racibórz – Krzyżanowice.

PLK przebudowały 3 stacje: Nędza, Kuźnia Raciborska i Dziergowice oraz przystanek osobowy Tworków.

Na stacji Kuźnia Raciborska została wyremontowana kładka dla pieszych, łącząca perony z budynkiem dworca.

Linia od Kędzierzyna Koźła do Chałupek, która po inwestycji zwiększyła swoje możliwości, stanowi ważne połączenie w ciągu komunikacyjnym E 59, łączącym porty w Szczecinie i Świnoujściu ze Śląskiem i przejściem granicznym w Chałupkach. Poprawa połączeń między województwami oraz wzmacnianie roli transportu kolejowego jest ważne dla polepszenia warunków życia mieszkańców oraz gospodarki.

Dzięki rewitalizacji linii (nr 151) na odcinkach Bierawa – Nędza i Racibórz – Krzyżanowice zwiększono prędkość do 120 km/h dla pociągów pasażerskich i do 100 km/h dla pociągów towarowych (dotychczas 50/60 km/h), co wpłynie na lepszą przepustowość linii i sprawniejszy ruch pasażerski i towarowy⁸¹,

- linia kolejowa nr 302 (KPK-LK)/221 (Infra Silesia) relacji stacja Kotlarnia – stacja kolei piaskowej KWK Makoszowy (element sieci linii kolejowych łączących stację kolei piaskowej KWK Makoszowy oraz Pawłowice Górnicza ze stacją Kotlarnia), zwanej zwyczajowo Zachodnią Magistralą Piaskową.
- linia kolejki wąskotorowej Bytom Karb – Racibórz Markowice Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, wpisana do rejestru zabytków na odcinku Rudy – Racibórz wraz z zespołem stacyjnym kolejki wąskotorowej w Rudach (zlokalizowanym w kilometrze 41,1). W latach 1899-1945 odcinek, na którym znajduje się stacja, był częścią kolei Gliwice – Trynek – Racibórz. Od 19 października 2006 roku znajduje się na trasie Szlaków Zabytków Techniki Województwa Śląskiego. Obecnie oferowane są trasy turystyczne przejazdu kolejką wąskotorową na odcinkach Rudy – Stodoły (miasto Rybnik) i Rudy – Stanica (gmina Pilchovice).

Trasy rowerowe.

Przez teren gminy Kuźnia Raciborska bieżą trasy rowerowe, są to:

- trasa rowerowa nr 6 – od Raciborza w kierunku Łęgu, Zawady Książęcej, Ciechowic, Nędzy – dalej lasem do leśniczówki Wildek, dalej kierunku Rud,
- trasa rowerowa 202 – 5: Kuźnia Raciborska – Siedliska – Rudy – Dziergowice,
- trasa rowerowa 30-S: Stodoły – Rudy – Brantolka – Goszyce,
- trasa rowerowa 345 – Z: Dziergowice – Solarnia – Kuźnia Raciborska – Rudy,
- trasa rowerowa 314 – N: Rudy – Jankowice – Górki Śląskie – Lyski – Łuków - Czernica
- trasa rowerowa 342 – S: Kuźnia Raciborska – Rogal – Nędza kąpielisko Szymocice – Bogunice – Lyski.

Systemy infrastruktury technicznej, w tym stopień uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami.

Gospodarka wodno – ściekowa.

System zaopatrzenia w wodę gminy Kuźnia Raciborska.

Gmina Kuźnia Raciborska jest wyposażona w sieć wodociągową. Odsetek ludności korzystającej odpowiedniej jakości wody na koniec 2018 roku wynosił w gminie Kuźnia Raciborska 100%.

Na terenie gminy Kuźnia Raciborska funkcjonują dwa wodociągi zaopatrujące mieszkańców gminy w wodę do spożycia. Jest to wodociąg Kuźnia Raciborska SUW ul. Kościuszki oraz wodociąg Ruda Kozielska SUW ul. Raciborska.

Woda na potrzeby komunalne gminy Kuźnia Raciborska dostarczana jest z pięciu ujęć podziemnych, położonych w lasach:

- wodociąg Kuźnia Raciborska zaopatruje miejscowości: Kuźnia Raciborska, Siedliska, Turze, Ruda i Budziska i czerpie wodę z ujęć podziemnych „Las 1” i „Las 3” oraz „Osiedle” w Kuźni Raciborskiej, Woda z ujęć poddawana jest procesom uzdatniania na Stacji Uzdatniania Wody w Kuźni Raciborskiej przy ul. Kościuszki,⁸²
- wodociąg Ruda Kozielska zaopatruje w wodę miejscowości Ruda Kozielska, Jankowice i Rudy. Woda na potrzeby wodociągu pozyskiwana jest z ujęć podziemnych „Studnia nr 1” i „Studnia nr 2”, zlokalizowanych w lesie pomiędzy Rudą Kozielską, a Kuźnią Raciborską. Woda ta nie jest poddawana procesom uzdatniania. Stacja Uzdatniania Wody wyposażona jest jedynie w urządzenie umożliwiające dozowanie do wody środka dezynfekcyjnego, gdyby zaistniała taka konieczność.⁸³

⁸¹ NASZE MIASTO Inwestycje Racibórz grudzień 2018

⁸² Ocena obszarowa jakości wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny 08.02.2019r.

⁸³ Ocena obszarowa jakości wody Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny 08.02.2019 r.

Zapotrzebowanie na wodę do celów pożarowych wynosi 248 m³/rok, co daje zapotrzebowanie dobowe 0,7 m³. Zakłady Fabryka Obrabiarek „FAFAMET” S.A., Zakład Przetwórstwa Mięsnego „Maxpol” posiadają własne ujęcia wody i nie korzystają z wodociągu gminnego.

Na terenie gminy Kuźnia Raciborska było w 2015r. – 2639 przyłączy wody. Długość sieci wodociągowej na obszarze miejskim (Kuźnia Raciborska) – magistrali przesyłowej wynosi 1 km, rozdzielczej – 30,4 km, natomiast na obszarze wiejskim (pozostałe sołectwa) – magistrali przesyłowej – 1,6km, rozdzielczej – 91,4 km.⁸⁴

Jedynym producentem wody dla mieszkańców na terenie gminy Kuźnia Raciborska jest Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o., Kuźnia Raciborska, które w roku 2018 produkowało około 945 m³ wody na dobę (w Kuźni Raciborskiej 625 m³ wody na dobę, w Rudzie Kozielskiej 320 m³ wody na dobę).

System oczyszczania ścieków komunalnych w gminie Kuźnia Raciborska.

W gminie Kuźnia Raciborska funkcjonują oczyszczalnie ścieków komunalnych:

- oczyszczalnia ścieków mechaniczno – biologiczna o maksymalnej przepustowości 850m³/dobę. w mieście Kuźnia Raciborska przy ul. Klasztornej 45. Pracuje w technologii oczyszczania ścieków metodą osadu czynnego,
- oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna o maksymalnej przepustowości 30 m³/dobę, w miejscowości Rudy przy ul Szkolnej,
- oczyszczalnia mechaniczno – biologiczna o maksymalnej przepustowości 140 m³/dobę, w miejscowości Rudy, przy ul. Zielonej,.

W 2017 roku gmina Kuźnia Raciborska podpisała umowę z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach na realizację zadania „Budowa oczyszczalni ścieków na terenie przedszkola przy ul. Raciborskiej 17 w miejscowości Rudy. Wysokość dotacji, jaką otrzymała gmina na ten cel to kwota 99837 zł.⁸⁵

Ścieki w gospodarstwach domowych, poza Kuźnią Raciborską i Rudami oczyszczane są w przydomowych oczyszczalniach ścieków (80 w 2017r.⁸⁶), lub odprowadzane do szczelnych przydomowych zbiorników bezodpływowych (1455 w 2017r.⁸⁷), odbiór i oczyszczanie nieczystości z przydomowych zbiorników bezodpływowych następuje na podstawie usługi świadczonej przez Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. oraz przez innych przewoźników.

Według danych przekazanych przez Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o., długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie gminy wynosiła 12,24 km.⁸⁸

Wykonanie sieci dla 99 % miasta Kuźnia Raciborska jest zakontraktowane i w trakcie realizacji. Koniec tego zadania to połowa roku 2019. Równoległe do tego zadania postępuje kanalizacja Rud, co pozwoli uruchomić odbiór ścieków z położonej na północ od rzeki Rudy części tej miejscowości. Gmina posiada koncepcję (projekt) wyposażenia w sieć kanalizacyjną dla całych Rud, a projekt zostanie zlecony 2019r. W trakcie prac projektowych jest również kanalizacja dla Turza i Budzisk oraz Jankowic.

Przewidziane do realizacji zadania inwestycyjne:

obok remontów istniejących sieci kanalizacji, budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kuźnia Raciborska część południowo-zachodnia, budowa sieci kanalizacji sanitarnej dla pozostałej części miejscowości Kuźnia Raciborska oraz sołectw⁸⁹

Sejmik Województwa Śląskiego podjął uchwałę Nr V/26/12/2016 z dnia 29 sierpnia 2016r. w sprawie wyznaczenia Aglomeracji Kuźnia Raciborska (opublikowana w Dz.U. Woj. Śl. z 2016r. poz. 4575). Została wyznaczona Aglomeracja Kuźnia Raciborska o równoważnej liczbie mieszkańców 6026 RLM. z oczyszczalnią ścieków komunalnych zlokalizowaną w miejscowości Kuźnia Raciborska, przy ul. Klasztornej 45.

⁸⁴ Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017 – 2023, str. 28.

⁸⁵ Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki wodnej w Katowicach umowy zawarte w 2017 roku spis alfabetyczny gmin na terenie których realizowany jest projekt lub projekty wojewódzkie, poz.456

⁸⁶ Statystyczne Vademecum Samorządowca 2017 r.

⁸⁷ Statystyczne Vademecum Samorządowca 2017 r.

⁸⁸ Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017 – 2023, str. 29.

⁸⁹ Tamże.

Gospodarka w zakresie zasilania w energię elektryczną:

system zasilania w energię elektryczną w gminie Kuźnia Raciborska:

- na terenie gminy Kuźnia Raciborska zlokalizowane są, będące własnością i w eksploatacji TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach:
 - linie napowietrzne i kablowe średniego napięcia (SN) 15 kV,
 - linie napowietrzne i kablowe niskiego napięcia (nN),
 - linie napowietrzne i kablowe oświetlenia ulicznego niskiego napięcia (nN),
 - stacje transformatorowe SN/nN (słupowe, wolnostojące, kontenerowe, inne),
- w układzie normalnym zasilanie odbiorców zlokalizowanych na terenie gminy Kuźnia Raciborska odbywa się na średnim napięciu 15 kV liniami napowietrznymi i kablowymi oraz sieciami niskiego napięcia, zasilanymi ze stacji elektroenergetycznej WN/SN 110/15 kV Kuźnia Raciborska (KUR) zlokalizowanej na terenie gminy Kuźnia Raciborska, która stanowi własność TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach,
- sieć elektroenergetyczna 110 kV (napowietrzna) łącząca stacje WN/SN obsługiwana jest przez TAURON Dystrybucja S.A. Oddział w Gliwicach i pracuje w układzie zamkniętym. W związku z czym w przypadkach awaryjnych istnieje możliwość wzajemnego połączenia stacji WN/SN. Ponadto istnieją również powiązania sieci na średnim napięciu między stacjami transformatorowymi, które mogą być odpowiednio skonfigurowane w zależności od układu awaryjnego sieci.⁹⁰

Odsetek ludności zaopatrywanych w energię elektryczną na koniec 2018 r. wynosił 100%.

Gospodarka w zakresie zaopatrzenia w gaz.

W chwili obecnej na terenie gminy Kuźnia Raciborska nie eksploatuje się sieci gazowej gazu ziemnego wysokopięzkiego,

Gospodarka energetyczna.

W Rocznej ocenie jakości powietrza w województwie śląskim (Raport wojewódzki za rok 2018)⁹¹ gmina Kuźnia Raciborska została zaliczona do strefy śląskiej (kod strefy PL2405), stanowiącej pozostały obszar województwa śląskiego, nie wchodzący w skład aglomeracji i miast powyżej 100 tys. mieszkańców. Strefa śląska ze względu na ochronę zdrowia ludzi została zakwalifikowana:

- do klasy A (poziom stężenie zanieczyszczenia nie przekraczający poziomu dopuszczalnego dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny) – dotyczy zanieczyszczeń: dwutlenku siarki SO₂, dwutlenku azotu NO₂, tlenku węgla CO, benzenu C₆H₆, zawartości ołowiu w pyłe PM₁₀,
- do klasy A (poziom stężenie zanieczyszczenia nie przekraczający poziomu docelowego dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy) – dotyczy arsenu As, kadmu Cd, niklu Ni w pyłe PM₁₀,
- do klasy C (poziom stężenie zanieczyszczenia powyżej poziomu dopuszczalnego dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom dopuszczalny) – dotyczy pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5},
- do klasy C (poziom stężenie zanieczyszczenia powyżej poziomu docelowego dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy) – dotyczy benzo (a) piranu B(a)P w pyłe PM₁₀,
- do klasy C (poziom stężenie zanieczyszczenia powyżej poziomu docelowego dla przypadków gdy dla zanieczyszczenia jest określony poziom docelowy), klasy D2 (poziom stężenie ozonu powyżej poziomu celu długoterminowego) – dotyczy ozonu O₃ (również ze względu na ochronę roślin).

Zgodnie z Roczna oceną jakości powietrza w województwie śląskim. Raportem wojewódzkim za rok 2018:

(zgodnie z definicjami zawartymi w dyrektywie 2008/50/WE):

- *poziom dopuszczalny oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczenia szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany,*

⁹⁰ Aktualizacja założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Gminy Kuźnia Raciborska aut. EE energoexpert sp. z o.o. energia i ekologia, lipiec 2019 str. 38.

⁹¹ Roczna ocena jakości środowiska w województwie śląskim Raport wojewódzki za rok 2018 Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Katowicach Departament Monitoringu Środowiska Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, str. 16, 118.

- *poziom docelowy oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczenia szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam gdzie to możliwe w określonym czasie,*
- *poziom celu długoterminowego oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.*

Podsumowanie ww. Raportu wskazuje iż:

- roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2018rok nie wykazała znaczącej poprawy. Główną przyczyną złej jakości powietrza w województwie śląskim jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków mieszkalnych (bytowo- komunalna). Znacznie mniejszy wpływ ma emisja przemysłowa i liniowa, działania w ramach Programu Ochrony Powietrza (POP) w ciągu 7 lat nie przyniosły zasadniczej poprawy jakości powietrza,
- do poprawy jakości powietrza w kolejnych latach powinna przyczynić się realizacja działań określonych w POP polegająca, między innymi, na wyeliminowaniu spalania paliw złej jakości i odpadów w indywidualnych paleniskach domowych, rozbudowa i integracja sieci ciepłowniczej, działaniach w zakresie pozyskiwania energii ze źródeł odnawialnych, ograniczenie emisji ze źródeł przemysłowych i komunikacyjnych.

Rada Miejska w Kuźni Raciborskiej uchwałą Nr XXVIII/269/2017 z dnia 23 marca 2017 r. przyjęła aktualizację „Planu gospodarki niskoemisyjnej gminy Kuźnia Raciborska” – dokument strategiczny dla gminy, w ramach którego przyjęta wizja i cele strategiczne mają przyczynić się do osiągnięcia celów określonych w pakiecie klimatyczno – energetycznym do 2020r. – redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenia udziału energii odnawialnej ze źródeł odnawialnych, redukcji zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

Sukcesywne działania prowadzące w ramach Planu Gospodarki Niskoemisyjnej gminy Kuźnia Raciborska⁹² będą prowadziły do zwiększenia udziału odnawialnych źródeł energii w produkcji energii na terenie gminy, zmniejszenia zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz lepszego wykorzystania działań proenergetycznych w gospodarstwach domowych (działania będą przede wszystkim obejmować wymianę oświetlenia ulicznego na energooszczędne LED, redukcję mocy oświetlenia ulicznego, zastosowanie inteligentnego systemu sterowania oświetleniem ulicznym, termomodernizację budynków mieszkalnych, poprawę efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej, wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii – montaż kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych, zastosowanie pomp ciepła na potrzeby ogrzewania budynków, wymianę kotłowni lub palenisk węglowych na źródła o wyższej niż dotychczas sprawności wytwarzania ciepła, montaż kotłów opalanych gazem, olejem, inwestycje mikrobiogazowni rolniczych o mocy 4kW, wybór przewoźnika dla transportu, którego tabor wyposażony jest w ekologiczne jednostki napędowe).

W działania są uzależnione od wielu zewnętrznych czynników, w szczególności od atrakcyjności ekonomicznej związanej z realizacją dla poszczególnych użytkowników energii.

Podmiotem działającym na terenie gminy Kuźnia Raciborska jest Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. Jastrzębie Zdrój, które prowadzi działalność gospodarczą związaną z zaopatrzeniem w ciepło. Lokalny system ciepłowniczy zasilany z kotłowni osiedlowej, wykorzystuje jako paliwo węgiel kamienny.

Na terenie gminy Kuźnia Raciborska, PEC. S.A. Jastrzębie Zdrój dostarcza ciepło do 20 budynków (1 szkoła, 1 pawilon handlowy i 18 budynków mieszkalnych).

Zaopatrzenie odbiorców w ciepło realizowane jest również przy wykorzystaniu energii elektrycznej, węgla kamiennego spalanego w kotłowniach obsługujących pojedyncze obiekty, węgla spalanego w piecach i kotłowniach indywidualnych, oraz źródeł energii odnawialnej.⁹³

⁹² Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Kuźnia Raciborska. Aktualizacja. Autor Sylwia Brzezicka – Tesarczyk. Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, str. 123.

⁹³ Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Kuźnia Raciborska. Aktualizacja. Autor Sylwia Brzezicka – Tesarczyk. Dofinansowano ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, str. 31.

Do źródeł niskiej emisji na terenie Gminy Kuźnia Raciborska należy zaliczyć głównie indywidualne gospodarstwa, w których występuje opalanie węglowe.

Gospodarka odpadami.

Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona jest w RGOK (regionach gospodarki odpadami komunalnymi) obsługiwanych przez RIPOK (regionalne instalacje do przetwarzania odpadów komunalnych). Przyjmując „Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022”, Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą w sprawie jego wykonania określił regiony gospodarki odpadami komunalnymi wraz z regionalnymi instalacjami oraz instalacjami przewidzianymi do zastępczej obsługi tych regionów.

Gmina Kuźnia Raciborska, zgodnie z załącznikiem Nr 1 do Uchwały Nr V/37/8/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022, wchodzi w skład **III Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK)** w województwie śląskim.

Gmina Kuźnia Raciborska korzysta z ujętych w wykazie dla Regionu III zgodnie z załącznikiem Nr 2 do Uchwały Nr V/37/8/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016–2022:

- regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów w Regionie III (RIPOK-OZiB) – Zakładu Zagospodarowania Odpadów Sp. z o.o., ul. Rybnicka 125, 47-400 Racibórz,
- zastępczej instalacji do przetwarzania odpadów zielonych i innych bioodpadów w Regionie III (OZiB) – Zakładu Usług Komunalnych, ul. Kolejowa 2, 43-190 Mikołów,
- regionalnej instalacji do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w Regionie III (RIPOK-MBP) – PPHU "KOMART" Sp. z o.o., ul. Szpitalna 7, 44-194 Knurów.

Zgodnie z Analizą stanu gospodarki komunalnymi na terenie gminy Kuźnia Raciborska za 2018 r.:

- odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych powstających na terenie nieruchomości zamieszkałych na obszarze gminy Kuźnia Raciborska realizowane było przez Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. z siedzibą w 47-420 Kuźnia Raciborska,
- na terenie gminy Kuźnia Raciborska działa Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), obsługujący mieszkańców całej gminy Kuźnia Raciborska, zlokalizowany w Kuźni Raciborskiej, przy ul. Klasztornej 4,
- ilość zmieszanych odpadów komunalnych zebranych z nieruchomości zamieszkałych i z PSZOK z terenu gminy Kuźnia Raciborska za rok 2018 w porównaniu do roku 2017 zmalała z 2520,46 Mg za 2017 rok do 2089,32 Mg za 2018 rok,
- ilość odpadów segregowanych zebranych z nieruchomości zamieszkałych i z PSZOK z terenu gminy Kuźnia Raciborska za rok 2018 w porównaniu do roku 2017 wzrosła z 340,16 Mg za 2017 rok do 704,40 Mg za 2018 rok,
- ilość odpadów wielkogabarytowych zebranych z nieruchomości zamieszkałych i z PSZOK z terenu gminy Kuźnia Raciborska za rok 2018 w porównaniu do roku 2017 wzrosła z 186,58 Mg za 2017 rok do 361,02 Mg za 2018 rok,
- ilość odpadów betonu oraz gruzu betonowego z rozbiórek i remontów zebranych z nieruchomości zamieszkałych i z PSZOK z terenu gminy Kuźnia Raciborska za rok 2018 w porównaniu do roku 2017 minimalnie wzrosła z 207,46 Mg za 2017 rok do 208,63 Mg za 2018 rok,
- ilość zużytego sprzętu elektrycznego zebranego z nieruchomości zamieszkałych i z PSZOK z terenu gminy Kuźnia Raciborska za rok 2018 w porównaniu do roku 2017 minimalnie zmalała z 13,12 Mg za 2017 rok do 12,61 Mg za 2018 rok,
- ilość odpadów zmieszanych poddanych procesowi składowania jak również ilość odpadów biodegradowalnych poddanych procesowi składowania w latach 2017 i 2018 kształtował się na poziomie 0,00,
- zmalała ilość odpadów zmieszanych poddawanych innym procesom niż składowanie za rok 2018 w porównaniu do roku 2017,
- zmalała ilość odpadów biodegradowalnych poddawanych innym procesom niż składowanie za rok 2018 w porównaniu do roku 2017.

Gospodarka odpadami komunalnymi na terenie gminy Kuźnia Raciborska jest prowadzona prawidłowo – są osiągnięte właściwe poziomy odzysku i recyklingu, wszystkie odpady zmieszane i odpady biodegradowalne (zielone) są podawane innym niż składowanie procesom przetwarzania:

- w roku 2018, w gminie Kuźnia Raciborska poziom masy zeskładowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wynosił 0%, gdy tymczasem dopuszczalny poziom w 2018r. wynosił 40% (zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 2017r. w sprawie poziomu ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania oraz sposobu obliczania poziomu ograniczenia masy tych odpadów (Dz.U. z 2017 r. poz. 2412),
- w roku 2018 gmina Kuźnia Raciborska osiągnęła 31,57% poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła, liczony dla wszystkich frakcji odpadów komunalnych, gdy tymczasem wymagany poziom recyklingu zgodnie z obowiązującymi przepisami wynosił za 2018 r. – 30%,
- w roku 2018 gmina Kuźnia Raciborska osiągnęła 100% poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami odpadów budowlanych i rozbiórkowych (remontowo – budowlanych), gdy tymczasem wymagany poziom, zgodnie z obowiązującymi przepisami wynosił 50%.

Osiągnięte przez gminę Kuźnia Raciborska parametry recyklingu oraz poziom recyklingu masy odpadów ulegających biodegradacji trafiających na składowisko wskazuje iż system gospodarki odpadami komunalnymi działa prawidłowo.

Od dnia 01.12.2018 gmina Kuźnia Raciborska uruchomiła bezpłatną aplikację mobilną **EcoHarmonogram** służącą między innymi do powiadamiania o zbliżających się terminach wywozu odpadów komunalnych oraz o istotnych zmianach związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

Przyjęty uchwałą Nr V/37/7/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. „Plan gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016 – 2022” zawiera rozmieszczenie planowanych do budowy/rozbudowy/modernizacji instalacji w zakresie gospodarki odpadami sektora gospodarczego na terenie województwa śląskiego.

Odnawialne źródła energii.

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie z dnia 20 lutego 2015r. o odnawialnych źródłach energii – odnawialne źródło energii to odnawialne niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerothermalną, energię geothermalną, energię hydrothermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energie otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz biopłynów.

W 2016 roku weszła w życie ustawa o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych, zgodnie z którą (art. 4 ustawy) minimalna odległość elektrowni wiatrowych od budynku mieszkalnego winna być równa lub większa od dziesięciokrotnej wysokości elektrowni wiatrowej mierzonej od poziomu terenu do najwyższego punktu budowli, wliczając elementy techniczne, w szczególności wirnik wraz z łopatom (całkowitej wysokości elektrowni wiatrowej).

Odległość, o której mowa powyżej wymagana jest również przy lokalizacji i budowie elektrowni wiatrowych od form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-3 i 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (...), gdzie pkt 3 odnosi się do parków krajobrazowych.

Gmina Kuźnia Raciborska położona jest w całości w granicach Parku krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

Biorąc pod uwagę te uwarunkowania prawne, na terenie gminy Kuźnia Raciborska niemożliwe jest posadowienie elektrowni wiatrowej.

Na terenie gminy Kuźnia Raciborska funkcjonuje jedna mała elektrownia wodna (MEW) w Rudach na rzece Rudce o mocy nie przekraczającej 100 kW (do 70 kW) (wykorzystujące energię wody).

W ramach pozyskiwanych środków z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Katowicach, w gminie Kuźnia Raciborska są uruchamiane, w ostatnich latach, programy obejmujące dofinansowanie zakupu i montażu instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii (w szczególności dotyczących ekologicznych systemów ogrzewania), skierowane przede wszystkim, do osób fizycznych i wspólnot mieszkaniowych.

W gminie Kuźnia Raciborska potencjalnie możliwe jest pozyskiwanie biomasy do biogazowi rolniczych oraz biogazu (z osadów ściekowych) z oczyszczalni ścieków w Kuźni Raciborskiej (biogaz to stabilne i przewidywalne OZE). Możliwe do wykorzystania są zasoby energii wód płynących (rzeki Odry, rzeki Rudy).

Również w gminie Kuźnia Raciborska potencjalnie możliwe do wykorzystania są dostępne zasoby energii słonecznej.

W Polsce roczna suma nasłonecznienia wynosi średnio 990 kWh/m² (suma natężenia promieniowania słonecznego na jednostkę powierzchni w przedziale czasu). W półroczu letnim uzyskiwane jest około 77% rocznej energii promieniowania, natomiast w półroczu zimowym tylko 23%. W Polsce roczna suma godzin słonecznych jest zawarta w granicach od 1300 do 1900 godzin, Średnie roczne usłonecznienie wynosi 1600 godzin, co stanowi około 18,2% okresu całego roku kiedy możliwe jest wykorzystanie promieniowania słonecznego do celów energetyki słonecznej (usłonecznienie liczba godzin słonecznych w ciągu roku na danym obszarze).

Na różnych obszarach kraju ogólne różnice nie są większe niż $\pm 10\%$ w stosunku do średniej nasłonecznienia rocznego. W Polsce są o ponad połowę gorsze warunki w porównaniu do najlepszych globalnych warunków słonecznych na obszarze równika, jednak mimo to można je efektywnie wykorzystywać, chociażby dlatego, że polskie warunki słoneczne są zbliżone do Niemiec, czyli światowego lidera w zainstalowanych systemach fotowoltaicznych.

W celu najefektywniejszego zużycia dostępnych zasobów energii słonecznej, powierzchnię odbiorników należy kierować na południe i pod odpowiednim kątem do poziomu.⁹⁴

Zgodnie z obowiązującymi przepisami możliwe jest pozyskiwanie energii z instalacji odnawialnych źródeł energii stanowiących małe instalacje, mikroinstalacje, z zastrzeżeniem instalacji odnawialnego źródła energii wykorzystującego energię wiatru o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji (50kW).

Zgodnie z art. 10 ust. 2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, jeżeli na obszarze gminy przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia (instalacje) wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu, w studium ustala się ich rozmieszczenie, dla ww. obszarów obligatoryjnie sporządza się miejscowy plan.

14. Zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

W Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (załącznik do uchwały Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, opublikowana w Dz. U. Woj. Śląskiego poz. 4619, z dnia 13 września 2016 r.) zamieszczono:

- 1) zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (posiadające potencjalne finansowanie, uzależnione od dostępnych środków, ujęte w WPF, RPOWSL), między innymi odnoszące się do gminy Kuźnia Raciborska:
Cel 1 Inwestycja – Budowa, przebudowa dróg wojewódzkich, nazwa według dokumentu źródłowego: przedsięwzięcia drogowe realizowane jako projekty RPOWSL. na lata 2014-2020, dotycząca m.in. (...) ciągu drogowego 921 – wsparcie przebudowy prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego;
- 2) Inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa, między innymi odnoszące się do gminy Kuźnia Raciborska:
 - a) Cel 2 Inwestycja – Modernizacja linii kolejowych, nazwa według dokumentu źródłowego: przebudowa, odbudowa i remont linii kolejowych łączących miasta aglomeracji, miasta powiatowe oraz ważne węzły kolejowe, dotycząca m.in. linii kolejowej Chałupki – Kędzierzyn – Koźle,
 - b) Cel 1,2,3,4 Inwestycja – Budowa sieci dróg/tras rowerowych o zasięgu ponadlokalnym wg jednolitych standardów, lokalizacja: województwo śląskie;
- 3) Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub sejmik województwa (posiadające potencjalne dofinansowanie, w tym na podstawie RPOWSL.), między innymi odnoszą, nazwa według dokumentu źródłowego: modernizacja linii kolejowej E59 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki (granica państwa), prace na linii kolejowej E59 Kędzierzyn – Koźle –

⁹⁴ PORADNIK PROJEKTANTA A. Masłowski Energia słoneczna w Polsce – nasłonecznienie.

Chałupki (granica państwa), lokalizacja: granica z woj. opolskim – Kuźnia Raciborska – Nędza – Racibórz – Chałupki (granica państwa).

Kolejowy odcinek Opole (PL) – Ostrawa(CZ), [Chałupki (PL) – Bohumín (CZ)], przebiegający przez gminę Kuźnia Raciborska, został wymieniony w ramach „Korytarza Bałtyk – Adriatyk” jako, między innymi, kolejowy odcinek transgraniczny na który uwaga powinna być kierowana w pierwszej kolejności⁹⁵.

Korytarz Bałtyk – Adriatyk, stanowi jeden z dziewięciu korytarzy Sieci bazowej TEN-T.

Ustanowiono 9 korytarzy, które zastąpiły dotychczasowe 30 projektów priorytetowych TEN-T:

1. Morze Bałtyckie – Morze Adriatyckie.
2. Morze Północne – Morze Bałtyckie.
3. Morze Śródziemne.
4. Wschód/wschodnia część regionu Morza Śródziemnego.
5. Skandynawia – Morze Śródziemne.
6. Ren – Alpy.
7. Atlantyk.
8. Morze Północne – Morze Śródziemne.
9. Ren – Dunaj.

Korytarz Bałtyk – Adriatyk łączy główne węzły (węzły miejskie, porty, porty lotnicze i inne terminale transportowe), dzięki kluczowym połączeniom kolejowym, drogowym, morskimi i powietrznymi między Północą a Południem tj. z Polski przez Republikę Czeską, Słowację i Austrię do Włoch i Słowenii. Taka rozbudowana sieć w Europie Środkowej znacznie wzmacnia infrastrukturalną podstawę wydajnych, bezpiecznych i wysokiej jakości multimodalnych łańcuchów transportowych służących przewozowi towarów i pasażerów. Dzięki wdrożeniu osi transportowej Bałtyk – Adriatyk rozwiną się nowe potoki ruchu między portami bałtyckimi i adriatyckimi a ich zapleczem, wzrośnie także znaczenie tych portów jako punktów wejścia do i wyjścia z korytarza.

W tym miejscu zasadne jest odniesienie się do:

Założeń do Planów Rozwoju Śródlądowych Dróg Wodnych w Polsce na lata 2016 – 2020 z perspektywą do 2030 (uchwała Rady Ministrów z dnia 14.06.2016r.).

Strategia rozwoju wodnych dróg śródlądowych to jeden z priorytetów Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Zakłada rewitalizację Odrzańskiej Drogi Wodnej, przywrócenie żeglowności Wisły od Warszawy do Gdańska oraz połączenie Odry, Noteci, Wisły i Bugu. Program obejmuje również budowę Kanału Śląskiego łączącego Wisłę i Odrę.

Na dofinansowanie mogą liczyć dwie największe polskie rzeki: Odra, na całej długości i Wisła między Warszawą a trójmiejskimi portami. Pierwsze efekty programu będą widoczne na Odrze do 2019 roku. Koszty inwestycji pokryją m.in. samorządy, firmy energetyczne i prywatni przedsiębiorcy. Część środków będzie pochodzić od zagranicznych instytucji.

(...)

Modernizacja śródlądowych dróg wodnych przyczyni się do wzrostu udziału żeglugi śródlądowej w rynku usług transportowych, a także do wzrostu konkurencyjności portów morskich ujścia Odry i Wisły i aktywizacji gospodarczej obszarów usytuowanych wzdłuż głównych szlaków żeglugowych. Ma też wpłynąć na poprawę warunków funkcjonowania żeglugi pasażerskiej oraz turystyczno-rekreacyjnej i poprawę bezpieczeństwa powodziowego.⁹⁶

W efekcie ratyfikowania przez Polskę w 2017 roku konwencji AGN drogi śródlądowe stały się częścią europejskich szlaków wodnych. AGN zasięgiem obejmuje obszar od Atlantyku po Ural.

Na liście AGN znalazły się trzy opolskie drogi wodne:

- E30 – łączy Morze Bałtyckie z Dunajem w Bratysławie, na terenie Polski obejmując Odrę od Świnoujścia do granicy z Czechami,
- E40 – łączy Morze Bałtyckie w Gdańsku z Dnieprem w rejonie Czarnobyla i dalej z Morzem Czarnym, na terenie Polski obejmując Wisłę od Gdańska do Warszawy, Narew oraz Bug do Brześcia,

⁹⁵ Korytarz Bałtyk – Adriatyk Plan Pracy Koordynatora Europejskiego Kurta Bodewiga październik 2016r.

⁹⁶ Biuro Prasowe MG MiŻŚ

- E70 – łączy Holandię z Rosją i Litwą, na terenie Polski obejmując Odrę od ujęcia Kanału Odra – Hawela do ujścia Warty w Kostrzynie, drogę wodną Wisła – Odra oraz od Bydgoszczy dolną Wisłę i Szkarpawę lub Wisłę Gdańską.

Konwencja AGN wskazuje też 10 lokalizacji polskich portów śródlądowych o międzynarodowym znaczeniu: Świnoujście, Szczecin, Kostrzyn, Wrocław, Koźle, Gliwice, Gdańsk, Bydgoszcz, Warszawa, Elbląg.

Przystąpienie naszego kraju do Konwencji AGN jest jednym z elementów realizacji postanowień Białej Księgi Transportu (strategii UE dotyczącej rozwoju transportu). Zgodnie z nią, do 2030r. 30% drogowego transportu towarów na odległość większa niż 300 km należy przenieść na inne środki transportu, np.. kolej lub transport wodny, a do 2050 r. powinno to być ponad 50%.⁹⁷

Konwencją AGN nazwane jest Porozumienie w Sprawie Głównych Śródlądowych Dróg Wodnych o Międzynarodowym Znaczeniu (ang. *European Agreement on Main Inland Waterways of International Importance*).

Koncepcja budowy Kanału Śląskiego, zapewniającego połączenie Wisły z Odrą, stanowiącego uzupełnienie brakującego elementu śródlądowych dróg wodnych ma na razie odzwierciedlenie w dokumencie przyjętym uchwałą Rady Ministrów z dnia 14.06.2016r. – Założeniach do Planów Rozwoju Śródlądowych Dróg Wodnych w Polsce na lata 2016 – 2020 z perspektywą do 2030).

W przypadku kanału łączącego Odrę z Wisłą rozważane są dwie koncepcje jego przebiegu w zachodniej części przebiegu: doliną Rudy lub od strony Kędzierzyna-Koźła przez planowany zbiornik Kotłarnia i trasą kolei piaskowej w okolice Zbiornika Rybnickiego. Ze względów środowiskowych najprawdopodobniej zostanie wybrany wariant omijający dolinę Rudy.

Za wyznaczenie potencjalnej trasy Kanału Śląskiego i oszacowanie jego budowy odpowiedzialny jest Zarząd Morskich Portów Szczecin i Świnoujście S.A. (ZMPSiŚ) – partner Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w zakresie opracowania kluczowych analiz technicznych dla Programu Rozwoju Odrzańskiej Drogi Wodnej.

W ramach prac nad Programem Rozwoju Odrzańskiej Drogi Wodnej ZMPSiŚ opracowuje Wstępną Koncepcję Przestrzenno – Techniczną dla Kanału Śląskiego, która pozwoli na określenie m.in. jego trasy, parametrów oraz rodzajów i ilości budowli potrzebnych do funkcjonowania drogi wodnej⁹⁸

ZMPSiŚ prowadzi również analizę uwarunkowań rozwoju portów wzdłuż Kanału Śląskiego, na podstawie której wyznaczone zostaną ich potencjalne lokalizacje. (...) ostateczne decyzje o lokalizacji portów i przystani śródlądowych powinny być oparte na przesłankach biznesowych, wynikających z analiz ekonomicznych lub ze strategii rozwoju danego obszaru.⁹⁹

Ostateczna wersja Programu Rozwoju Odrzańskiej Drogi Wodnej wraz z prognozą oddziaływania na środowisko winna być zakończona w 2021 roku.¹⁰⁰

Zostało również sporządzone studium wykonalności z koncepcją przebiegu polskiej części Kanału Dunaj – Odra – Łaba, który ma przebiegać przez gminę Kuźnia Raciborska.

15. Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej.

Z ochroną przeciwpowodziową wiąże się sfera zarządzania kryzysowego jako sposobu przeciwdziałania zjawiskom powodziowym. W gminie Kuźnia Raciborska działa Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego do którego zadań należy w szczególności analiza ryzyka i zagrożeń, monitorowanie zagrożeń, zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych, w tym dotyczących zjawisk powodziowych.

Rada Ministrów rozporządzeniem z dnia 18 października 2016r. przyjęła Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry (opublikowanym w Dz. Ustaw Rz. P. poz. 1938 z dnia 1 grudnia 2016 r.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem: „niezależnie od wskazanego (...) zakresu działań nietechnicznych, wszystkie działania zmierzające do zwiększenia retencji, w tym retencji leśnej, na obszarach rolniczych oraz na obszarach zurbanizowanych są działaniami korzystnymi zarówno dla celów ograniczenia ryzyka

⁹⁷ PAP, inzynieria.com 15.06.2020 r.

⁹⁸ Interpelacja nr 424 do ministra gospodarki morskiej i żeglugi śródlądowej w sprawie budowy Kanału Śląskiego oraz drogi wodnej D-O-L

⁹⁹ Tamże

¹⁰⁰ PAP, inzynieria.com 15.06.2020 r.

powodziowego, jak i dla środowiska i będą rekomendowane do realizacji w ramach wariantów planistycznych”.¹⁰¹

Zgodnie z ww. rozporządzeniem na liście strategicznych inwestycji technicznych planowanych do realizacji w latach 2016-2021 znalazła się inwestycja strategiczno – techniczna planowana w gminie Kuźnia Raciborska.¹⁰²

Zlewnia planistyczna	ONNP i/lub nazwa HOT-SPOT	Nazwa inwestycji	Inwestor
Górna Odra	Kuźnia Raciborska	Budowa, przebudowa i modernizacja prawego wału rzeki Odry na długości 150 m – wał poprzeczny gm. Bierawa. Budowa prawostronnego wału rzeki Odry w km 71+600 m na długości 150 m jako przedłużenie, a równocześnie zamknie cie po stronie województwa opolskiego obwałowania na terenie województwa śląskiego na odcinku od m. Turze do miejscowości Ruda Dziergowicka.	Wojewódzki ZMiUW w Opolu

ONNP – obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi,

HOT – SPOT – obszar problemowy o największym ryzyku powodziowym zidentyfikowany na podstawie analizy rozkładu ryzyka powodziowego oraz wiedzy zespołów planistycznych zlewni, dla którego stwierdzono konieczność zastosowania działań technicznych lub nietechnicznych,

ZMiUW – samorządowa jednostka organizacyjna realizująca zadania marszałka województwa określone w szczególności w art. 11 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne¹⁰³

Zarząd Województwa Śląskiego uchwałą nr 2390/155/V/2016 z 24 listopada 2016 r. przyjął Program małej retencji dla Województwa Śląskiego – aktualizacja 2016. Dokument ten stanowi aktualizację Programu przyjętego przez Sejmik Województwa Śląskiego z dnia 16 stycznia 2006 r. nr II/43/I/2006.

Celem głównym, przyjętym w aktualizacji Programu, jest poprawa stosunków wodnych na terenie województwa śląskiego poprzez działania na rzecz zwiększenia retencyjności zlewni.

W zestawieniu obiektów Programu Małej Retencji województwa śląskiego. Aktualizacja 2016 został wymieniony obiekt przewidziany do realizacji na terenie gminy Kuźnia Raciborska:¹⁰⁴

Lokalizacja	Właściciel lub użytkownik	Nazwa obiektu	Nazwa rzeki /potoku/ cieku	Rodzaj, funkcja obiektu
Powiat raciborski Kuźnia Raciborska	ŚZMiUW	Polder „Kuźnia Raciborska” w km 6+300	Ruda	Suchy zbiornik, ochrona przeciwpowodziowa – redukcja przepływów

W chwili obecnej równocześnie z Programem małej retencji są realizowane przez Administrację Lasów Państwowych dwa kompleksowe Projekty o zasięgu krajowym, które obejmują również województwo śląskie, w tym:

Projekt: „Zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych”.

Projekt „Zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych” przyczyni się do poprawy bilansu wodnego małych zlewni, zminimalizuje skutki suszy w ekosystemach leśnych oraz będzie przeciwdziałać powodzi.¹⁰⁵

¹⁰¹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, załącznik do rozporządzenia (opublikowane w Dz. Ustaw Rz.P. poz. 1938 z dnia 1 grudnia 2016r.

¹⁰² Tamże str. 89.

¹⁰³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Odry, załącznik do rozporządzenia (opublikowane w Dz. Ustaw Rz.P. poz. 1938 z dnia 1 grudnia 2016r.

¹⁰⁴ Program małej retencji dla Województwa Śląskiego – aktualizacja 2016 – załącznik nr 1.

¹⁰⁵ Tamże str. 152.

Nadleśnictwo Rudy Raciborskie znalazło się wśród Nadleśnictw zakwalifikowanych do realizacji projektu: „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych”. Głównym celem tego projektu jest poprawa stosunków wodnych, szczególnie istotnych dla trwałości i prawidłowego rozwoju zbiorowisk leśnych oraz dodatkowe zabezpieczenie przed negatywnym oddziaływaniem takich zjawisk jak powódzie, podtopienia, susze i pożary.

Planowany okres realizacji Projektu: 2016-2022 r.

Beneficjent: Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe

Celem projektu jest wzmocnienie odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu w nizinnych ekosystemach leśnych. Podejmowane działania będą ukierunkowane na zapobieganie powstawaniu lub minimalizację negatywnych skutków zjawisk naturalnych takich jak: niszczące działanie wód wezbraniowych, powódzie i podtopienia, susza i pożary.

Cel główny projektu zostanie osiągnięty poprzez realizację kompleksowych działań polegających na zabezpieczeniu lasów przed kluczowymi zagrożeniami związanymi ze zmianami klimatycznymi. Obejmą one **rozwój systemów małej retencji oraz przeciwdziałanie nadmiernej erozji wodnej na terenach nizinnych.**

Cele uzupełniające:

- odbudowa cennych ekosystemów naturalnych, a tym samym pozytywny wpływ na ochronę różnorodności biologicznej;
- ocena skutków przyrodniczych wykonywanych zadań realizowana poprzez prowadzenie monitoringu porealizacyjnego wybranych zadań adaptacyjnych.

W ramach projektu będą realizowane inwestycje związane z:

- budowę, przebudowę, odbudowę i poprawę funkcjonowania zbiorników małej retencji, wraz z niezbędną infrastrukturą umożliwiającą czerpanie wody do celów przeciwpożarowych przez jednostki PSP;
- budowę, przebudowę, odbudowę i poprawę funkcjonowania małych urządzeń piętrzących w celu spowolnienia odpływu wód powierzchniowych oraz ochrony gleb torfowych;
- adaptacją istniejących systemów melioracyjnych do pełnienia funkcji retencyjnych z zachowaniem drożności cieku dla ryb;
- zabezpieczeniem obiektów infrastruktury leśnej przed skutkami nadmiernej erozji wodnej, związanej z gwałtownymi opadami;
- przebudowę i rozbórką obiektów hydrotechnicznych niedostosowanych do wód wezbraniowych (mostów, przepustów, brodów).

Projekt wykorzystuje kompleksowe zabiegi łączące przyjazne środowisku metody przyrodnicze i techniczne. Planowane są w większości małe obiekty/budowle o prostej konstrukcji budowane z zastosowaniem materiałów naturalnych. Wybierane technologie mają być przyjazne dla naturalnego środowiska przyrodniczego.¹⁰⁶

16. Tereny zamknięte.

Pojęcie terenów zamkniętych definiuje prawo geodezyjne i kartograficzne w art. 2 ust. Definicja ta stanowi że terenami zamkniętymi są tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, określone przez właściwych ministrów.

Zgodnie z Decyzją Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014r. w sprawie ustalenia terenów przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych, za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, zostały uznane tereny, na których jest usytuowana linia kolejowa o znaczeniu państwowym nr 151 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki (granica państwa), zgodnie z wykazem działek ewidencyjnych określonych w Załączniku do Decyzji.

Zgodnie z Decyzją nr 1 Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie uchylecia decyzji lokalizacyjnych Komisji Planowania przy Radzie Ministrów – tracą moc decyzje lokalizacyjne wydane przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów, wymienione w załączniku 1 do ww. decyzji, w tym między innymi Decyzja lokalizacyjna Komisji Planowania przy Radzie Ministrów Nr 046/76 z dnia 23 czerwca 1976 r. w sprawie ustalenia strefy ochronnej dla obiektu technicznego jednostki wojskowej Nr 1048 Kuźnia Raciborska, generująca ograniczenia dotyczące dopuszczalnej wysokości zabudowy dla terenów

¹⁰⁶ Strona Nadleśnictwa Rudy Raciborskie w Rudach.

zlokalizowanych w granicach omawianej strefy ochronnej (poz. 34 w ww. załączniku 1), ponieważ zlikwidowano obiekt, który generował potrzebę ustalenia ww. strefy ochronnej.

W granicach administracyjnych gminy Kuźnia Raciborska występuje teren zamknięty resortu obrony narodowej, wyszczególniony pod poz. 914 w załączniku do decyzji Nr 38/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej, który aktualnie nie posiada ustalonej strefy ochronnej.

W ramach formowania struktur 13 Śląskiej Brygady Obrony Terytorialnej w miejscowości Kuźnia Raciborska została przekazana Wojsku Polskiemu nieruchomości przy ul. Arki Bożka 9, działka nr 159/12 a.m.1 (gdzie stacjonuje jeden ze Śląskich Batalionów 13 Śląskiej Brygady Obrony Terytorialnej) stanowiąca teren zamknięty w resorcie obrony narodowej (Decyzja Nr 68/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 maja 2020 r. zmieniająca decyzję w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej, Dziennik Urzędowy Ministra Obrony Narodowej z dnia 22 maja 2020 r. poz. 84, w załączniku do ww. decyzji poz. nr 914).

17. Obszary zdegradowane.

Rada Miejska w Kuźni Raciborskiej uchwałą przyjęła Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017 – 2023.

Celem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego wskazanych obszarów zdegradowanych poprzez wdrożenie programu rewitalizacji, który zapewni przeciwdziałanie wykluczeniu i marginalizacji wyznaczonych obszarów oraz polepszy jakość życia mieszkańców.

W ramach ww. Gminnego Programu Rewitalizacji zostały zidentyfikowane obszary zdegradowane na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno funkcjonalnej oraz technicznej. Największa sytuacja kryzysowa występuje w mieście Kuźnia Raciborska w związku z tym obszar ten uznano jako zdegradowany i objąć rewitalizacją. Obszar zdegradowany stanowi 24,89% powierzchni gminy i jest zamieszkały przez 44,24% mieszkańców gminy.

Projekty rewitalizacji planowane do realizacji.

Planowane podstawowe projekty rewitalizacji (wskazane do uwzględnienia w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska).

Osiągnięcie celu głównego	L.p.	Nazwa projektu	Zakres realizowanych zadań.	Miejsce realizacji projektu (adres)
Podobszar I				
Cel główny nr 3	1	Działania na rzecz zastąpienia indywidualnych źródeł ciepła źródłami alternatywnymi w budynkach mieszkalnych	Podłączenie sektora mieszkalnego do sieci ciepłowniczej bądź gazowej, termomodernizacja budynków	Osiedle przy ul. Małgorzaty Fornalskiej, Arki Bożka, Rudzkiej, Moniuszki
Cel główny nr 3	2	Odnowa przestrzeni publicznej i podobszaru 1	Urządzenie terenów, budowa parkingów, elementów małej architektury, stworzenie parku, remont dróg, modernizacja oświetlenia	Teren osiedla przy ul. Małgorzaty Fornalskiej, Arki Bożka, Rudzkiej, Moniuszki
Podobszar II				
Cel główny nr 2 Cel główny nr 3	4	Tworzenie terenów inwestycyjnych	Zagospodarowanie terenów przemysłowych i inwestycyjnych wraz z uzbrojeniem terenów w media. Przebudowa parkingu, modernizacja oświetlenia	ul. Tartaczna
Cel główny nr 3	5	Rozwój mieszkalnictwa	Adaptacja budynków administracji samorządowej na	ul. Słowackiego, ul. Powstańców

		socjalnego	mieszkania socjalne	
Cel główny nr 3	8	Odnowa przestrzeni publicznej	Zmiana przeznaczenia Placu Zwycięstwa na usługi oraz przestrzeń publiczną wraz z przebudową zatoki autobusowej	Plac Zwycięstwa
Cel główny nr 3	9	Centralizacja usług administracyjnych i społecznych wraz z zagospodarowaniem przestrzeni	Zmiana przeznaczenia budynku byłej szkoły przy ul. Arki Bożka na obiekt administracyjny wraz z funkcjami usługowymi i dostosowaniem obiektu do osób niepełnosprawnych. Zagospodarowanie przestrzeni na cele rekreacyjne	ul. Arki Bożka
Cel główny nr 3	11	Budowa przystani turystycznej na rzece Ruda w Kuźni Raciborskiej	Budowa przystani wodnej w starorzeczu rzeki Ruda, przeznaczonej dla uprawiania sportu i turystyki w formie indywidualnej lub zorganizowanej, polegającego na splywach kajakowych rzeką Rudą. Adaptacja terenu dla lokalizacji przystani w postaci pomostów wraz z budynkami zaplecza	Kuźnia Raciborska, działki nr 137/1 138/12 138/13 154/5
Podobszar III				
Cel główny nr 3	15	Odnowa terenów rekreacyjnych wraz z zabudową nowych elementów na terenie Kąpieliska Wodnik. Rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej i komunikacyjnej	Modernizacja oświetlenia, budowa sieci kanalizacyjnej, wodociągowej (< 1 km) do budynków infrastruktury, remont i budowa nowej infrastruktury, stworzenie bazy noclegowej. Budowa ciągu pieszo-rowerowego ok. 800m, przebudowa komunikacyjna wraz z infrastrukturą parkingową	Kąpielisko Wodnik i obszar przyległy
Cel główny nr 3	16	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego	Zmiana funkcji obiektu po byłej jednostce wojskowej z przeznaczeniem na lokale socjalne wraz z zagospodarowaniem przestrzennym	ul. Jagodowa

Ww. katalog projektów rewitalizacji planowanych do realizacji stanowi katalog otwarty.

18. Założenia rozwoju przestrzennego gminy kuźnia raciborska (kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy).

Założenia rozwoju przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska, stanowiące podsumowanie części „A” – uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego, winny korespondować z celami strategicznymi i działaniami aktualizacji Strategii Rozwoju Euroregionu Silesia na okres 2014-2020 oraz winny uwzględniać zasady określone w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, ustalenia strategii rozwoju i planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz strategii rozwoju gminy.

Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno – przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska winny być nakierowane na wielofunkcyjny rozwój gminy (harmonijny i zrównoważony), wykorzystujący, w szczególności potencjał rozwojowy jaki stanowi w miarę bliskie położenie w relacji do granicy z Republiką Czeską oraz położenie w Parku Krajobrazowym Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, a perspektywicznie również

założony rozwój transportu wodnego i kolejowego (żeglowna Odra, Kanał Śląski, położenie w ramach korytarza Bałtyk – Adriatyk w kontekście transportu kolejowego).

Jednocześnie kierunki zmian w strukturze funkcjonalno – przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska winny honorować kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska, ustalone w dotychczas obowiązującym studium, w takim zakresie jaki determinują ich ewentualną kontynuację zidentyfikowane uwarunkowania rozwoju (w części „A” studium).

Biorąc powyższe pod uwagę zakłada się wykorzystanie szans rozwoju gminy Kuźnia Raciborska, wynikających z położenia w obszarze regionu i z istniejących uwarunkowań, w tym przy uwzględnieniu bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, w szczególności:

- wzmocnienie roli miasta Kuźnia Raciborska jako:
 - ośrodka oferującego szeroki wachlarz usług, zapewniających coraz atrakcyjniejsze środowisko do życia i pracy oraz wypoczynku wszystkim mieszkańcom gminy,
 - ośrodka stwarzającego możliwości rozwoju, w szczególności działalności gospodarczych tworzących nowe miejsca pracy, (przy założeniu dążenia do osiągnięcia równowagi w bilansie przyjeżdżających do pracy w gminie Kuźnia Raciborska i wyjeżdżających do pracy poza gminę Kuźnia Raciborska),
 - ośrodka stwarzającego możliwość rozwoju funkcji mieszkaniowych,przy jednoczesnym wdrożeniu programu rewitalizacji, który zapewni przeciwdziałanie wykluczeniu i marginalizacji wyznaczonych obszarów oraz polepszy jakość życia mieszkańców,
- wzmocnienie roli miejscowości Rudy jako ośrodka wspomagającego miasto Kuźnia Raciborska:
 - oferującego wachlarz usług zapewniających coraz atrakcyjniejsze środowisko do życia i pracy oraz wypoczynku wszystkim mieszkańcom gminy,
 - stwarzającego możliwość rozwoju funkcji mieszkaniowych i usługowych,
- rozwój pozostałych miejscowości jako miejsc zapewniających atrakcyjne środowisko do życia, pracy i wypoczynku z preferencją zaspakajania potrzeb mieszkaniowych oraz zaspakajania podstawowych potrzeb usługowych w ramach zwartych struktur osadniczych,
- dalsze efektywne wykorzystanie potencjału gminy dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno – spożywczego w szczególności w zachodnim obszarze gminy,
- efektywne i racjonalne wykorzystanie zachodniego obszaru gminy dla przemysłu wydobywczego kruszyw,
- dalszą racjonalną ochronę i kształtowanie środowiska przyrodniczego i kulturowego w sposób zapewniający jedność przestrzenną (w szczególności zachowanie przyrodniczej konstrukcji obszaru, w tym kompleksów leśnych), przy jednoczesnym wykorzystaniu walorów krajobrazowo – przyrodniczo – kulturowych środowiska dla rozwoju różnego rodzaju aktywności sportowych i rekreacyjnych, zarówno zaspakajających potrzeby mieszkańców gminy jak i turystów.

CZĘŚĆ „B”

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

I. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska oraz w przeznaczeniu terenów, w tym wynikające z audytu krajobrazowego.

Polityka przestrzenna ustala kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy, w celu najbardziej racjonalnego gospodarowania tą strukturą przestrzenną (w aspekcie uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych), realizowane poprzez podejmowane decyzje przestrzenne, wspomagane dostępnymi instrumentami dla ich wdrażania:

- 1) cele strategiczne polityki przestrzennej:
 - C1 – kształtowanie zrównoważonego harmonijnego wielofunkcyjnego rozwoju gminy Kuźnia Raciborska, w tym wykorzystującego potencjał turystyczno – rekreacyjny, generującego wzrost ekonomiczno – gospodarczy, w szczególności wykorzystującego położenie w regionie (zapewniające dobrą dostępność do ponadlokalnych korytarzy komunikacyjnych),
 - C2 – kształtowanie pożądanego, atrakcyjnego środowiska życia, pracy oraz wypoczynku mieszkańców gminy, w tym w szczególności w ramach obszarów objętych Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska,
 - C3 – poszanowanie i racjonalna ochrona środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym oparta na zrównoważonym wykorzystaniu jego zasobów, w szczególności walorów krajobrazowo – przyrodniczo – kulturowych, z racji położenia w Parku krajobrazowym Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich;
- 2) cele szczegółowe w ramach:
 - przestrzeni gospodarczej:
 - kształtowanie warunków zapewniających wzrost gospodarczy w jego pełnej różnorodności, przy wykorzystaniu, w szczególności, wewnętrznego potencjału zasobów ludzkich oraz w oparciu o tworzenie warunków dla rozwoju gospodarki innowacyjnej, o wysokim poziomie technologicznym,
 - racjonalne utrzymanie witalności rolniczej przestrzeni produkcyjnej dla dalszego rozwoju rolnictwa (w szczególności w części zachodniej gminy),
 - efektywne kształtowanie układu komunikacyjnego dróg, w tym usprawniającego dostępność do ponadlokalnych korytarzy komunikacyjnych,
 - rozwój systemów infrastruktury technicznej w gminie, zapewnienie ich wysokiego standardu technicznego oraz dostępności i wydolności adekwatnej do zapotrzebowania,
 - przestrzeni społeczno – kulturowej:
 - zapewnienie optymalnego poziomu dostępności usług, w szczególności z zakresu oświaty, zdrowia i opieki społecznej, kultury, sportu i rekreacji,
 - harmonijne i świadome kształtowanie i pielęgnowanie krajobrazu miejskiego i wiejskiego (racjonalne kształtowanie ładu przestrzennego w harmonii z lokalnym dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym),
 - optymalne kształtowanie dostępności systemu komunikacji zbiorowej w powiązaniu z układem komunikacji rowerowej,
 - przestrzeni środowiska przyrodniczego:
 - utrzymanie dominującego przyrodniczego charakteru obszaru gminy, uwzględniającego, w szczególności, planowane porządkowanie i rozwój gospodarki wodnej,
 - racjonalny rozwój turystyki, w tym ponadlokalnej w powiązaniu z regionem (woj. śląskim, woj. opolskim) oraz Euroregionem Silesia, budowany w oparciu o walory krajobrazowo – przyrodnicze i kulturowe gminy;
- 3) strategiczne kierunki polityki przestrzennej:
 - C1– kształtowanie zrównoważonego harmonijnego wielofunkcyjnego rozwoju gminy Kuźnia Raciborska, w tym wykorzystującego, w szczególności, potencjał turystyczno – rekreacyjny gminy, generującego wzrost ekonomiczno – gospodarczy, w szczególności wykorzystującego położenie w regionie (zapewniające dobrą dostępność do ponadlokalnych korytarzy komunikacyjnych):
 - koncentracja funkcji przemysłowych w dwóch zasadniczych obszarach, z zastrzeżeniem kropki drugiej;

- w północno – zachodniej, zachodniej i północnej części miasta Kuźnia Raciborska, z dopuszczeniem: funkcji usługowych, urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW (fotowoltaika), z wyłączeniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, wykorzystujących energię wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji, zgodnie z rysunkiem studium,
- w zachodniej części gminy obejmująca wyłącznie wydobycie kruszyw naturalnych,
- uwzględnienie funkcji gospodarczych w ramach planowanych wodnych dróg śródlądowych polskiej części Kanału Dunaj – Odra – Łaba, Kanału Śląskiego łączącego Wisłę i Odrę (rozwój żeglugi, nabrzeża portowe żeglugi śródlądowej, porty z infrastrukturą towarzyszącą),
- wzmocnienie roli miasta Kuźnia Raciborska jako ośrodka usługowo – handlowego (o znaczeniu gminnym i ponadgminnym) – poprzez koncentrację usług zaspakajających potrzeby w szczególności mieszkańców gminy, w tym z zakresu oświaty, ochrony zdrowia i opieki społecznej, kultury, sportu i rekreacji (w szczególności wyznaczenie nowych terenów dla zabudowy usługowej – stworzenie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej),
- wzmocnienie roli miejscowości Rudy jako ośrodka usługowo – handlowego (w tym ponad gminnego) wspomagającego miasto Kuźnia Raciborska, w tym w zakresie oświaty, ochrony zdrowia, kultury, sportu i rekreacji (w szczególności wyznaczenie nowych terenów dla zabudowy usługowej, w tym rzemiosła usługowego i produkcyjnego i stworzenie atrakcyjnej oferty inwestycyjnej), z dopuszczeniem: urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW (fotowoltaika), z wyłączeniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, wykorzystujących energię wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji, zgodnie z rysunkiem studium,
- kształtowanie funkcji usługowych, w szczególności z zakresu handlu, gastronomii i rzemiosła w pozostałych miejscowościach gminy,
- racjonalny rozwój rolnictwa, uwzględniający w zachodniej części gminy:
 - wydobycie kruszyw naturalnych oraz roboty geologiczne związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem złóż,
 - wyznaczenie lokalizacji, w których mogą być rozmieszczone urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW (fotowoltaika), z wyłączeniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, wykorzystujących energię wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji,
- racjonalna budowa, przebudowa układu komunikacyjnego dróg (samochodowych, kolejowych, wodnych), w szczególności:
 - dążenie do zapewnienia warunków dla gospodarczego rozwoju gminy, w tym:
 - ✓ wskazanie przebiegu dla planowanej obwodnicy Rud i Rudy Kozielskiej o przebiegu omijającym obszary przyrodniczo cenne (oddziały 225 i 226 Leśnictwa Rudy – unikatowy w skali regionu drzewostan jodłowy oraz oddział 213 Leśnictwa Stanica – zachowawczy drzewostan nasienny, wpisany do rejestru krajowego, zgodnie z ustawą o leśnym materiale rozmnożeniowym z dnia 07 czerwca 2001 r. (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1097, ze zm.),
 - ✓ wskazanie przebiegu dla planowanej od strony północno – wschodniej, obwodnicy miasta Kuźnia Raciborska, w ciągu drogi wojewódzkiej (DW nr 425) relacji Solarnia – Kuźnia Raciborska – Rudy,
 - ✓ możliwość wykreowania przebiegu dla planowanej, od strony południowo – wschodniej, obwodnicy miasta Kuźnia Raciborska, łączącej drogę wojewódzka (DW nr 922) relacji Kuźnia Raciborska – Nędza z drogą wojewódzka (DW nr 425) relacji Solarnia – Kuźnia Raciborska – Rudy, z ominięciem terenów zabudowanych i przeznaczonych dla zabudowy oraz z pominięciem cennego zachowawczego drzewostanu nasiennego położone w oddziałach 157 i 158 Leśnictwa Solarnia, z liczącą 12 sztuk grupą pomników przyrody i śladami pocysterskiej kopalni rud żelaza,
 - ✓ zapewnienie obsługi komunikacyjnej terenów koncentracji funkcji przemysłowych,
 - ✓ optymalizację dostępności do ponadlokalnego układu komunikacyjnego zarówno mieszkańców i innych użytkowników (w sytuacji wzrastającej ich mobilności), poprzez

- w szczególności budowę, przebudowę istniejącego układu komunikacyjnego na terenie całej gminy,
- uwzględnienie ponadlokalnej strategii rozwoju wodnych dróg śródlądowych w ramach *Europejskiego Systemu Transportu Wodnego*: polskiej części Kanału Dunaj – Odra – Łaba, Kanału Śląskiego łączącego Wisłę i Odrę, na odcinkach planowanych przez gminę Kuźnia Raciborska,
 - uwzględnienie modernizacji linii kolejowej E59 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki (granica państwa, na odcinku przebiegającym przez gminę Kuźnia Raciborska,
 - rozbudowa i doskonalenie wyposażenia gminy w systemy infrastruktury technicznej dla poprawy zapotrzebowania w media oraz w celu ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko, w szczególności:
 - budowa sieci gazowniczej,
 - porządkowanie gospodarki wodno – ściekowej, w szczególności w oparciu o wyznaczoną Aglomerację Kuźnia Raciborska, obejmującą budowę sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kuźnia Raciborska w części nie posiadającej sieci kanalizacji sanitarnej oraz budowę sieci kanalizacji sanitarnej w sołectwach (z dopuszczeniem wykorzystania lokalnych oczyszczalni ścieków),
 - podnoszenie efektywności recyklingu odpadów komunalnych zbieranych na terenie gminy, w szczególności poprzez budowę instalacji do przetwarzania ww. odpadów.
- **C2** – kształtowanie pożądanego, atrakcyjnego środowiska życia, pracy oraz wypoczynku mieszkańców gminy:
- kształtowanie, utrwalenie funkcji usługowych, w tym o zasięgu gminnym i ponad gminnym, w mieście Kuźnia Raciborska oraz w miejscowości Rudy, z ukierunkowaniem na wzmocnienie ich roli poprzez tworzenie warunków do ich koncentracji i poprawy jakości a także poprawy dostępności,
 - koncentracja zabudowy mieszkaniowej w szczególności jednorodzinnej, wielorodzinnej w mieście Kuźnia Raciborska, miejscowości Rudy, w szczególności jednorodzinnej w miejscowości Ruda Kozielska (powiększenie zasobów terenów przeznaczonych dla zabudowy mieszkaniowej, przy uwzględnieniu uwarunkowań środowiskowych),
 - kontynuacja kształtowania zabudowy pozostałych wsi gminy, generalnie z priorytetem wykorzystania wolnych terenów dla nowej zabudowy w ramach struktur osadniczych wsi,
 - podnoszenie jakości i atrakcyjności przestrzeni publicznych, w tym zachowanie i rehabilitacja ogólnodostępnych terenów zieleni, oraz urządzenie nowych ogólnodostępnych form zieleni urządzonej (w szczególności uzupełniających, wzmacniających funkcje usługowe, lub stanowiących bufor pomiędzy obszarami zamieszkania i obszarami aktywności gospodarczych mogącymi być źródłem uciążliwości),
 - kształtowanie atrakcyjnych nadwodnych przestrzeni publicznych wzdłuż rzeki Rudy i rzeki Odry (w szczególności budowa przystani z infrastrukturą towarzyszącą, nabrzeży bulwarowych), z zaleceniem powiązania ich drogami rowerowymi, ścieżkami pieszymi,
 - zachowanie zwartości zabudowy wsi posiadających tę cechę, preferowanie utrzymania czytelnych historycznych układów osadniczych wsi o rodowodzie średniowiecznym, preferowanie zabudowy o znamionach architektury rodzimej (w szczególności w zakresie wysokości, geometrii dachów),
 - podejmowanie działań (w szczególności planistycznych) zmierzających do zachowania obiektów zabytkowych, świadczących o tożsamości gminy,
 - budowa miejsc postojowych dla samochodów i rowerów na terenie całej gminy, w szczególności w centralnej części miasta Kuźnia Raciborska i pozostałych miejscowości,
 - budowa publicznego (samoobsługowego) systemu wypożyczania rowerów,
 - dążenie do rozwoju informacyjnej mobilności mieszkańców, w szczególności poprzez instalowanie w centralnych częściach miejscowości otwartych i dostępnych publicznie punktów dostępu umożliwiających dostęp do Internetu za pomocą sieci bezprzewodowej (hot spotów).
- **C3** – poszanowanie i racjonalna ochrona środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym oparta na zrównoważonym wykorzystaniu jego zasobów, w tym walorów krajobrazowo – przyrodniczo –

kulturowych, z racji położenia w Parku krajobrazowym Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich:

- ochrona zasobów krajobrazowo – przyrodniczo – kulturowych, z racji położenia w Parku Krajobrazowym Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, uwzględniająca jednakże:
 - zrównoważony racjonalny rozwój osadniczy gminy, w tym rozwój ekonomiczno – gospodarczy, uwzględniający eksploatację złóż kruszyw naturalnych,
 - porządkowanie i rozwój gospodarki wodnej, w szczególności dotyczący:
 - ✓ budowy zbiorników przeciwpowodziowych (w tym suchych), z dopuszczeniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW (fotowoltaika), z wyłączeniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, wykorzystujących energię wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji, zgodnie z rysunkiem studium,
 - ✓ budowy: wodnych dróg śródlądowych w ramach *Europejskiego Systemu Transportu Wodnego* (polskiej części Kanału Dunaj – Odra – Łaba, Kanału Śląskiego),
 - ✓ małej retencji, w tym w ekosystemach leśnych,
 - przebudowę i modernizację układu komunikacyjnego, w tym przewidzianą w ramach zadań ponadlokalnych (drogowego, kolejowego),
 - budowę elementów infrastruktury technicznej, w sposób umożliwiający zagospodarowanie, ustalonych w studium obszarów, zgodnie z wyznaczonymi kierunkami,
- zapewnienie warunków dla rozwoju turystyki i rekreacji (na bazie istniejącego potencjału – występującego bogactwa przyrodniczego i kulturowego, z zachowaniem jego poszanowania), w postaci:
 - tworzenia różnorodnych produktów turystycznych (zaspakajających potrzeby turystów), tworzonych przez dobra materialne (infrastrukturę turystyczną, kulturowe i naturalne walory turystyczne, sprzęt turystyczny i sportowy, pamiątki), usługi (bazę noclegową, gastronomię, przewodnictwo grup turystycznych, wydarzenia kulturalne, wypożyczalnie sprzętu turystycznego), otoczenie (klimat i pogodę, wizerunek miejsca, nowe doświadczenia, emocje, wrażenia, nowe kontakty towarzyskie)¹⁰⁷. Produkt turystyczny tworzy, na przykład: zabytkowa kolej wąskotorowa w Rudach wraz z infrastrukturą, produkty turystyczne mogą tworzyć, na przykład, przystanie wodne wraz z infrastrukturą i wykorzystanie rzek Ruda i Odra do celów rekreacji wodnej, rekreacyjne zagospodarowanie zbiorników wodnych po wydobyciu kruszywa naturalnego. Wymienione przykładowe produkty turystyczne są elementami katalogu otwartego,
 - kreowania marek turystycznych: produktowych wspierających promocję produktów turystycznych, obszarowej – opartej na potencjale gminy – niepowtarzalnych walorach krajobrazowo – przyrodniczo – kulturowych, z racji położenia w Parku krajobrazowym Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich,
- kształtowanie sieci tras rowerowych, ścieżek tematycznych, szlaków turystycznych wraz z infrastrukturą, w tym w sposób umożliwiający kontynuację wykorzystania podobnych sieci tras, ścieżek i szlaków w regionie (woj. śląskie, woj. opolskie) i Euroregionie Silesia oraz przy wykorzystaniu historycznej sieci dróg,
- prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, w oparciu o plan urządzenia lasu dla lasów Skarbu Państwa i uproszczony plan urządzenia lasu dla pozostałych lasów,
- dążenie do dystansowania nowej zabudowy od ściany lasu w celu zapewnienia stabilności ekosystemów leśnych;

4) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska oraz w przeznaczeniu terenów określa przyjęta, w niniejszym studium, struktura funkcjonalno – przestrzenna, tworzona przez układ „obszarów”, o wyraźnie dominujących funkcjach i formach zagospodarowania, stanowiących podstawowe elementy tej struktury.

¹⁰⁷ Encyklopedia zarządzania.

W ramach kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska wyodrębniono:

- a) **obszary, stanowiące podstawowe elementy struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska, wyznaczone, na rysunku studium, oznaczeniem barwnym i symbolem literowym:**
- **MUU** – obszary zabudowy miasta Kuźnia Raciborska wielofunkcyjne,
 - **MU** – obszary zabudowy wsi wielofunkcyjne obejmujące zabudowę wsi Rudy, Ruda Kozielska, Jankowice,
 - **MUP** – obszary zabudowy przysiółków wsi Rudy: Biały Dwór, Brantółka, Kolonia Renerowska, Paproć, Podbiała, Przerycie, Szybki, z preferencją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej,
 - **RMM** – obszary zabudowy wsi z preferencją zabudowy związanej z rolnictwem (obejmujące zabudowę pozostałych wsi: Siedliska, Budziska, Ruda, Turze),
 - **PU, PU1** – obszary aktywności gospodarczych – produkcyjne, usługowe,
 - **PS1** – obszar aktywności gospodarczych – gospodarowanie odpadami,
 - **PW** – obszary aktywności gospodarczych – obszary i tereny górnicze, związane z przemysłem wydobywczym kruszywa naturalnego,
 - **PWP** – obszary aktywności gospodarczych – obszary, na których dopuszczona jest lokalizacja przemysłu wydobywczego kruszyw naturalnych,
 - **U** – obszary aktywności gospodarczych – usługowe,
 - **SR, SR1** – obszary sportu i rekreacji,
 - **R** – obszary rolne,
 - **ZL** – obszary leśne,
 - **Z, Z1** – obszary zieleni,
 - **ZD** – obszary ogrodów działkowych,
 - **ZC** – obszary cmentarzy,
 - **WP** – obszary cieków wodnych, stawów, zbiorników,
 - **SZP** – obszary suchych zbiorników przeciwpowodziowych,
 - **IT, IT1** – obszary infrastruktury technicznej,
- b) **obszary, wzbogacające lub wyróżniające podstawowe elementy struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska oznaczone na rysunku studium, oznaczeniem barwnym (obejmujące każdorazowo co najmniej jeden z obszarów oznaczonych symbolem literowym, o których mowa w lit. a):**
- obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
 - obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń (instalacji) fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW (z zastrzeżeniem ograniczenia: ich strefy ochronne winny mieścić się w ramach ww. obszarów),
 - obszar, na którym dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń (instalacji) do produkcji biogazu, w tym biogazowi rolniczej o mocy przekraczającej 100 kW (z zastrzeżeniem ograniczenia: jego strefa ochronna winna mieścić się w ramach ww. obszaru),
 - strategiczne obszary rozwojowe tożsame z obszarami oznaczonymi symbolem PU, PU1,
- c) **systemy liniowe uzupełniające obszary stanowiące podstawowe elementy struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy (systemy stanowiące powiązanie ww. obszarów wymienionych w lit. a i b), których korytarze są oznaczone na rysunku studium oznaczeniem barwnym lub oznaczeniem barwnym i symbolem literowym:**
- **KD** – komunikacja drogowa (z wyróżnikiem klasy drogi),
 - **KK** – komunikacja kolejowa, w tym o znaczeniu państwowym z numerem i nazwą linii,
 - trasy rowerowe (z wyróżnikiem trasy),
 - infrastruktura techniczna (linia elektroenergetyczna 220 kV **relacji Blachownia – Wielopole, Kędzierzyn – Wielopole wraz z pasem technologicznym o szerokości 50 m**).

Dopuszczalny zakres w ramach systemów uzupełniających ww. obszary:

systemy uzupełniające ww. obszary obejmują główne elementy infrastruktury technicznej oraz komunikacji i nie stanowią katalogu zamkniętego.

Ww. kierunki zagospodarowania przestrzennego zostały określone na „rysunku studium”.

Ponadto na „rysunku studium” wskazano graficznie lub wyłącznie określono opisowo zasięg przestrzenny:

- obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym są tożsame z obszarem gminy Kuźnia Raciborska w granicach administracyjnych, w szczególności wskazano graficznie:
 - zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych zamieszczone w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+:
 - ✓ przebudowę DW 921,
 - ✓ modernizację linii kolejowej nr 151 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki,
 - zadania zgodnie z Załoženiami do Planów Rozwoju Śródlądowych Dróg Wodnych w Polsce na lata 2016 – 2020 z perspektywą do 2030 (strategiczne inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, jakie mogą być rozmieszczone w obszarze gminy Kuźnia Raciborska):
 - ✓ orientacyjny przebieg przewidzianej do rewitalizacji Odrzańskiej Drogi Wodnej,
 - ✓ orientacyjne przebiegi Kanału Śląskiego (wariantowe),
- obszary rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym są tożsame z obszarem gminy Kuźnia Raciborska w granicach administracyjnych,
- tereny zamknięte:
 - na którym jest usytuowana linia kolejowa o znaczeniu państwowym nr 151 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki (granica państwa),
 - resortu obrony narodowej,
- obszary przewidziane dla budowy infrastruktury związanej z prowadzeniem ruchu kolejowego, dróg równoległych do linii kolejowych, zgodnie z dokumentacją studium wykonalności,
- gleby pochodzenia organicznego,
- obszary i obiekty chronione na podstawie ustawy o ochronie przyrody:
 - Park Krajobrazowy Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, w całości obejmujący obszar gminy Kuźnia Raciborska w granicach administracyjnych,
 - pomniki przyrody,
 - użytek ekologiczny,
- granice terenów górniczych i obszarów górniczych,
- granice udokumentowanych złóż kruszyw naturalnych,
- granice udokumentowanego złoża węgla kamiennego,
- granice zasięgu obszarów i obszary szczególnego zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- granice zasięgu obszarów i obszary szczególnego zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- granice zasięgu obszarów i obszary szczególnego zagrożenia powodzią na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2%,
- granice głównego zbiornika wód podziemnych nr 332 (Subniecka Kędzierzyńsko - Głubczycka),
- granice projektowanej strefy ochronnej GZWP nr 332 (Subniecka Kędzierzyńsko - Głubczycka),
- ujęcia wód podziemnych,
- osuwiska,
- granice obszaru przestrzeni publicznej (zespół pałacowo – klasztorny w Rudach),
- granice obszarów, na których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych – w szczególności lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- granice obszarów, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolne i nieleśne,
- zabytki wpisane do rejestru zabytków województwa śląskiego (budynki, budowle, kaplica, obszary),
- zabytki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków (budynki, kaplice, krzyże, figury, cmentarze),

- zabytki archeologiczne
 - zabytki (stanowiska) archeologiczne o ustalonej lokalizacji,
 - zabytki (stanowiska) archeologiczne o nieustalonej lokalizacji,
- miejsca pamięci (z numerem ewidencyjnym),
- inne upamiętnienia,
- obszary wymagające rekultywacji są tożsame z obszarami oznaczonymi symbolami PW, SR1, PS1,
- obszary jakie mogą wymagać rekultywacji są tożsame z obszarami oznaczonymi symbolem PWP,
- granicę aglomeracji Kuźnia Raciborska,
- podobszary rewitalizacji w jakich przewidziane zostały planowane projekty rewitalizacji,
- pasy izolujące tereny cmentarzy o szerokości 50 m i 150 m.

Dla obszarów, o których mowa w pkt. 4 lit a i c przyjmuje się podstawowe i dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenów w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, określone szczegółowo w rozdziale II. Obszary, o których mowa w pkt 4 lit. b uwzględniane mogą być w ramach podstawowych lub dopuszczalnych kierunków przeznaczenia terenów (zgodnie ze studium).

Wytyczne dotyczące określania kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, z zastrzeżeniem wytycznych, o których mowa w Rozdziale III.

Uznaje się za zgodne ze studium:

- uściślenie granic terenów, wydzielanych w ramach obszarów funkcjonalnych oraz systemów uzupełniających ww. obszary, na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (wynikające, w szczególności, z przebiegu granic działek ewidencyjnych),
- przyjmowane każdorazowo, w ustaleniach planów miejscowych, przeznaczenia podstawowego terenu w obrębie obszaru funkcjonalnego wyodrębnionego na rysunku studium, przy czym regulacje planu winny uwzględniać zasadę, aby funkcje możliwe do realizacji w ramach przeznaczenia terenu wzajemnie się nie wykluczały:
 - jeżeli obejmuje co najmniej jeden z podstawowych kierunków przeznaczenia terenów ustalonych dla danej kategorii obszaru funkcjonalnego,
 - jeżeli nie obejmuje żadnego z podstawowych kierunków przeznaczenia terenów ustalonych dla danej kategorii obszaru funkcjonalnego, natomiast obejmuje co najmniej jeden z dopuszczalnych kierunków przeznaczenia terenów, ustalonych dla danej kategorii obszaru funkcjonalnego, pod warunkiem, że jego wprowadzenie nie jest sprzeczne z lokalnymi wymaganiami: ochrony środowiska przyrodniczego oraz jakości życia na terenach sąsiadujących,
 - jeżeli obejmuje co najmniej jeden z podstawowych kierunków przeznaczenia terenów i co najmniej jeden z dopuszczalnych kierunków przeznaczenia terenów, ustalonych dla danej kategorii obszaru funkcjonalnego,
 - jeżeli dotyczy zasad budowy inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej oraz liniowego przebiegu inwestycji komunikacyjnej (nie wskazanego w studium), także przez obszary rolne i obszary leśne, przy czym wyznaczenie w planie miejscowym innego liniowego przebiegu inwestycji komunikacyjnej oraz zasad budowy inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej winno nastąpić w sposób umożliwiający realizację ustaleń planu wynikającą z przyjętych kierunków (zmian) w przeznaczeniu terenów określonych dla poszczególnych obszarów funkcjonalnych,
- uściślenie, w ustaleniach planów miejscowych, orientacyjnych przebiegów śródlądowych dróg wodnych, podobszarów rewitalizacji wskazanych graficznie na rysunku studium, lub pozostawienie ich przebiegów jako informacji, jeżeli ponadlokalne dokumenty strategiczne nie dokonały ich uściślenia,
- w przypadku gdy w dniu wejścia w życie niniejszego studium, na danym obszarze obowiązujące plany wyznaczają inne przeznaczenia terenów (niż ustalone kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska) lub występuje istniejące zagospodarowanie funkcją inną niż przewidziana w studium, wówczas dopuszcza się ich (jej) utrzymanie, w tym w sporządzanych nowych planach miejscowych bądź innych dokumentach planistycznych,
- w przypadku terenów, położonych w wyznaczonych, w studium, obszarach, których kierunki przeznaczenia wymagają uzyskania zgody na przeznaczenie na cele nie rolne lub nie leśne, a które nie

uzyskają ww. zgody na etapie sporządzania miejscowego planu, przyjmuje się ustalenie, w planie miejscowym, dotychczasowego zagospodarowania i użytkowania,

- w przypadku realizacji, na podstawie spec ustaw, w szczególności nowych odcinków dróg publicznych o innym przebiegu niż wyznaczony w studium, śródlądowej drogi wodnej o innym przebiegu niż wskazany graficznie w studium, dopuszcza się ustalenie w planie, w miejsce ustalonego (lub wskazanego) w studium przebiegu, przeznaczenia zgodnego z przeznaczeniem ustalonym na jednym z terenów bezpośrednio sąsiadującym.

II. Ustalenia ogólne.

1. **Kierunki (zmian) w przeznaczeniu terenów** określone dla poszczególnych obszarów w Rozdziale III stanowią katalog sposobów ich zagospodarowania i obejmują:
 - a) **podstawowe kierunki przeznaczenia terenów,**
 - b) **dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenów.**
2. Obok podstawowych i dopuszczalnych kierunków przeznaczenia terenów określonych dla poszczególnych obszarów w Rozdziale III, we wszystkich obszarach może być ustalane w m.p.z.p., w zależności od potrzeb i przy uwzględnieniu obowiązujących przepisów, zagospodarowanie terenu obejmujące (o ile nie stanowi podstawowego kierunku przeznaczenia terenów):
 - a) komunikację (drogową, kolejową, wodną, rowerową, pieszą), miejsca postojowe (samochodowe, rowerowe), ścieżki dydaktyczne,
 - b) zieleń, w tym zieleń urządzoną, nieurządzoną, izolacyjną,
 - c) obiekty budowlane służące ochronie przeciwpożarowej i przeciwpowodziowej,
 - d) utrzymanie porządku i czystości w gminie, bezpieczeństwo i obronność państwa oraz bezpieczeństwo publiczne,
 - e) sieci infrastruktury technicznej (rozumiane jako przewody i obiekty).
3. Zastosowane pojęcia dotyczące parametrów i wskaźników:
 - a) **wskaźnik intensywności zabudowy** – *udział powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej* o którym mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
 - b) **wskaźnik powierzchni zabudowy** – *wielkość powierzchni zabudowy do powierzchni działki budowlanej lub terenu,* o którym mowa w przepisach ustanowionych na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (przyjęty w %),
 - c) **wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej** – *udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej, w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej lub terenu,* o którym mowa w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i przepisach ustanowionych na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
 - d) **wysokość zabudowy** – wysokość budynków, o której mowa w przepisach ustanowionych na podstawie ustawy Prawo budowlane.
4. Pozostałe zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu w zakresie, w szczególności geometrii dachów, minimalnej liczby miejsc do parkowania i sposobu ich realizacji, minimalnej intensywności zabudowy, linii zabudowy – każdorazowo do ustalenia w m.p.z.p.
5. **Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska oraz w przeznaczeniu terenów** nie odnoszą się do audytu krajobrazowego, gdyż ten strategiczny dokument w strategii na rzecz odpowiedzialnego rozwoju, nie został dotychczas sporządzony przez Samorząd Województwa. (została podjęta inicjatywa legislacyjna na rzecz wydłużenia czasu sporządzenia audytów krajobrazowych, ustawowo mijającego we wrześniu 2018r.).
6. **Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska oraz w przeznaczeniu terenów**, określonym dla poszczególnych obszarów w Rozdziale III uwzględniają sporządzony bilans terenów przeznaczonych pod zabudowę, zawarty w części „A” Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.

III. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

MUU – obszary zabudowy miasta Kuźnia Raciborska wielofunkcyjne.

1. Podstawowe kierunki przeznaczenia terenów:

- zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna, wielorodzinna),

- zabudowa mieszkaniowo – usługowa,
- zabudowa zamieszkania zbiorowego (w szczególności hotel, motel, pensjonat),
- zabudowa usługowa, rzemieślnicza i drobnej produkcji,
- sport i rekreacja, w tym obiekty kubaturowe sportu i rekreacji,
- zabudowa usługowa z zakresu turystyki.

2. Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:

- obiekty magazynów, baz, składów,
- zabudowa towarzysząca, w tym garaże, wiaty,
- zabudowa obsługi komunikacji, w tym stacje paliw z zapleczem handlowo – usługowym,
- zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych,
- mikroinstalacje, małe instalacje o mocy nie przekraczającej 100 kW (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych).

3. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Rodzaj zabudowy	Maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy (%)	Maksymalna wysokość zabudowy (nad poziomem terenu)	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (%)
mieszkaniowa jednorodzinna (wolnostojąca, bliźniacza),	60%	15,00 m budynki mieszkalne, 7,00 m pozostałe budynki	1,8	20%
zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna szeregową	70%	15,00 m budynki mieszkalne, 7,00 m pozostałe budynki	2,1	10% (z dopuszczeniem udziału powierzchni biologicznie czynnej poniżej 10% i 0%)
mieszkaniowa wielorodzinna,	70%	20,00 m budynki mieszkalne 7,00 m pozostałe budynki	4,2	20% (z dopuszczeniem udziału powierzchni biologicznie czynnej poniżej 20%)
usługowa, rzemieślnicza i drobnej produkcji, sport i rekreacja	80%	15,00 m 20,00 m z zakresu usług sportu i publicznych, z dopuszczeniem dominant	1,6	10% (z dopuszczeniem udziału powierzchni biologicznie czynnej poniżej 10% i 0%)
mieszkaniowo – usługowa, zamieszkania zbiorowego	60%	15,00 m budynki mieszkalne jednorodzinne, usługowe, 20,00 m budynki mieszkalne wielorodzinne, zamieszkania zbiorowego, 7,00 m pozostałe budynki	1,8	10%
obiekty magazynów, baz, składów	80%	15,00 m	1,6	10% (z dopuszczeniem udziału powierzchni biologicznie czynnej poniżej 10% i 0%)
zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych;	60%	15,00 m, z wyłączeniem budowli	1,5	20%

Infrastruktura techniczna	90%	12,00 m z dopuszczeniem dominant wynikających z przyjętej technologii	1,8	10% (z dopuszczeniem udziału powierzchni biologicznie czynnej poniżej 10% i 0%)
pozostała zabudowa	60%	12,00 m	1,2	20%

4. Wytyczne określenia wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:

- przyjmowanie rozwiązań uwzględniających podstawowe potrzeby mieszkańców gminy w zakresie usług, w tym usług publicznych, terenów sportu i rekreacji (zaspakajające potrzeby mieszkańców w zakresie codziennego i świątecznego wypoczynku),
- zapewnienie racjonalnych powiązań komunikacyjnych, ze sobą, terenów pełniących różne funkcje poprzez, w szczególności powiązania piesze, rowerowe, pieszo – jezdne, ponadto poprzez kształtowanie terenów zieleni o lokalnym znaczeniu, stanowiących jednocześnie strefy buforowe na styku terenów o różnych funkcjach,
- kształtowanie skali zabudowy w tym wysokości zabudowy w aspekcie walorów kompozycyjno – krajobrazowych oraz wartości kulturowych:
 - ustalanie parametrów budynków nawiązujących do skali zabudowy miasta, z zaleceniem uwzględniania każdorazowo cech charakterystycznych typów zabudowy rodzimej (w szczególności w zakresie wysokości i geometrii dachów - spadzistych), z prawem do kreowania nowej współczesnej formy, wynikającej z pełnionej funkcji produkcyjnej lub usługowej,
 - dążenie do kreowania stref ekspozycji zespołów i obiektów zabytkowych,
- zalecenie określania kolorystyki obiektów budowlanych oraz pokrycia dachów,
- w ramach terenów z podstawowym przeznaczeniem dla zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej i wielorodzinnej) dopuszczanie zabudowy usługowej nie będącej źródłem uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej,
- zapewnienia optymalnego powiązania zespołów zabudowy z układem transportu publicznego,
- dla istniejących (w dniu uchwalenia studium) zabudowanych działek budowlanych oraz nie zabudowanych działek budowlanych (stanowiących luki budowlane), dopuszczenie ustalanie w m.p.z.p. wyższego wskaźnika powierzchni zabudowy oraz intensywności zabudowy, a także niższego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, niż określone każdorazowo w tabeli.

MU – obszary zabudowy wsi wielofunkcyjne obejmujące zabudowę wsi Rudy, Ruda Kozielska, Jankowice.

1. Podstawowe kierunki przeznaczenia terenów:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa mieszkaniowo – usługowa,
- zabudowa zamieszkania zbiorowego (w szczególności hotel, motel, pensjonat),
- zabudowa letniskowa,
- zabudowa usługowa, rzemieślnicza i drobnej produkcji,
- sport i rekreacja, w tym obiekty kubaturowe sportu i rekreacji,
- zabudowa usługowa z zakresu turystyki, w tym agroturystyka.

2. Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:

- obiekty magazynów, baz, składów (wyłącznie w Rudach),
- zabudowa towarzysząca, w tym garaże, wiaty,
- zabudowa obsługi komunikacji, w tym stacje paliw z zapleczem handlowo – usługowym (wyłącznie w Rudach),
- zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnictwa,
- mikroinstalacje, małe instalacje o mocy nie przekraczającej 100 kW (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych).

3. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Rodzaj zabudowy	Maksymalny	Maksymalna wysokość	Maksymalny	Minimalny udział
-----------------	------------	---------------------	------------	------------------

	wskaźnik powierzchni zabudowy (%)	zabudowy (nad poziomem terenu)	wskaźnik intensywności zabudowy	powierzchni biologicznie czynnej (%)
mieszkaniowa jednorodzinna (wolnostojąca, bliźniacza)	50%	15,00 m budynki mieszkalne, 7,00 m pozostałe budynki	1,2	30%
letniskowa,	40%	7,00 m	0,8	40%
usługowa, rzemieślnicza i drobnej produkcji, sport i rekreacja	70%	15,00 m 20,00 m z zakresu usług sportu i usług publicznych, z dopuszczeniem dominant	1,4	10% (z dopuszczeniem udziału powierzchni biologicznie czynnej poniżej 10% i 0%)
mieszkaniowo – usługowa, zamieszkania zbiorowego	50%	15,0 m	1,5	25%
obiekty magazynów, baz, składów	70%	15,00 m	1,4	10% (z dopuszczeniem udziału powierzchni biologicznie czynnej poniżej 10% i 0%)
zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych;	60%	15,00 m, z wyłączeniem budowli	1,2	20%
produkcji i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych	70%	nie określa się w studium, do ustalenia w miejscowym planie	1	10%
Infrastruktura techniczna	90%	12,00 m z dopuszczeniem dominant wynikających z przyjętej technologii	1,8	10% (z dopuszczeniem udziału powierzchni biologicznie czynnej poniżej 10% i 0%)
pozostała zabudowa	50%	10,00 m	1	30%

4. Wytyczne określenia wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:

- przyjmowanie rozwiązań uwzględniających podstawowe potrzeby mieszkańców w zakresie usług, w tym usług publicznych, terenów sportu i rekreacji (zaspakajające potrzeby mieszkańców w zakresie codziennego i świątecznego wypoczynku),
- zapewnienie racjonalnych powiązań komunikacyjnych, ze sobą, terenów pełniących różne funkcje poprzez, w szczególności powiązania piesze, rowerowe, pieszo – jezdne, ponadto poprzez kształtowanie terenów zieleni o lokalnym znaczeniu, stanowiących jednocześnie strefy buforowe na styku terenów o różnych funkcjach,
- przyjmowanie rozwiązań sprzyjających podniesieniu efektywności wykorzystania istniejącego zainwestowania oraz terenów niezainwestowanych w ramach struktur osadniczych wsi,
- kształtowanie skali zabudowy w tym wysokości zabudowy w aspekcie walorów kompozycyjno – krajobrazowych oraz wartości kulturowych:
 - ustalanie parametrów budynków nawiązujących do skali zabudowy wsi z zaleceniem uwzględniania każdorazowo cech charakterystycznych typów zabudowy rodzimej (w szczególności w zakresie wysokości i geometrii dachów), z prawem do kreowania nowej współczesnej formy, wynikającej z pełnionej funkcji produkcyjnej lub usługowej,
 - dążenie do kreowania stref ekspozycji zespołów i obiektów zabytkowych, w szczególności na zespół pałacowo – klasztorny,

- zalecenie określania kolorystyki obiektów budowlanych oraz pokrycia dachów,
- w ramach terenów z podstawowym przeznaczeniem dla zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej) dopuszczanie zabudowy usługowej nie będącej źródłem uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej,
- zapewnienia optymalnego powiązania zespołów zabudowy z układem transportu publicznego,
- dla istniejących (w dniu uchwalenia studium) zabudowanych działek budowlanych oraz niezabudowanych działek budowlanych (stanowiących luki budowlane), dopuszczenie ustalenie w m.p.z.p. wyższego wskaźnika powierzchni zabudowy oraz intensywności zabudowy, a także niższego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, niż określone każdorazowo w tabeli.

MUP – obszary zabudowy przysiółków wsi Rudy: Biały Dwór, Brantolka, Kolonia Renerowska, Paproć, Podbiała, Przerwiec, Szybki, z preferencją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej.

1. Podstawowe kierunki przeznaczenia terenów:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa letniskowa,
- sport i rekreacja,
- zabudowa usługowa z zakresu turystyki, w tym agroturystyka.

2. Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:

- zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych,
- zabudowa usługowa, rzemieślnicza,
- mikroinstalacje, małe instalacje o mocy nie przekraczającej 100 kW (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych),
- zabudowa towarzysząca, w tym garaże, wiaty.

3. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Rodzaj zabudowy	Maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy (%)	Maksymalna wysokość zabudowy (nad poziomem terenu)	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (%)
mieszkaniowa jednorodzinna (wolnostojąca)	50%	15,00 m budynki mieszkalne, 7,00 m pozostałe budynki	1,2	30%
letniskowa,	40%	7,00 m	0,8	40%
usługowa, rzemieślnicza	70%	15,00 m 20,00 m z zakresu usług sportu i usług publicznych, z dopuszczeniem dominant	1,4	10% (z dopuszczeniem udziału powierzchni biologicznie czynnej poniżej 10% i 0%)
zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych;	60%	15,00 m, z wyłączeniem budowli	1,2	20%
Infrastruktura techniczna	90%	12,00 m z dopuszczeniem dominant wynikających z przyjętej technologii	1,8	10% (z dopuszczeniem udziału powierzchni biologicznie czynnej poniżej 10% i 0%)
pozostała zabudowa	50%	10,00 m	1	30%

4. Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:

- zapewnienie racjonalnych powiązań komunikacyjnych, ze sobą, terenów pełniących różne funkcje poprzez, w szczególności powiązania piesze, rowerowe, pieszo – jezdne, ponadto poprzez

kształtowanie terenów zieleni o lokalnym znaczeniu, stanowiących jednocześnie strefy buforowe na styku terenów o różnych funkcjach,

- przyjmowanie rozwiązań sprzyjających podniesieniu efektywności wykorzystania istniejącego zainwestowania oraz terenów niezainwestowanych w ramach struktur osadniczych przysiółków,
- kształtowanie skali zabudowy w tym wysokości zabudowy w aspekcie walorów kompozycyjno – krajobrazowych oraz wartości kulturowych:
 - ustalanie parametrów budynków nawiązujących do skali zabudowy wsi z zaleceniem uwzględniania każdorazowo cech charakterystycznych typów zabudowy rodzimej (w szczególności w zakresie wysokości i geometrii dachów), z prawem do kreowania nowej współczesnej formy, wynikającej z pełnionej funkcji produkcyjnej lub usługowej,
 - dążenie do kreowania stref ekspozycji zespołów i obiektów zabytkowych,
- zalecenie określania kolorystyki obiektów budowlanych oraz pokrycia dachów,
- w ramach terenów z podstawowym przeznaczeniem dla zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej) dopuszczanie zabudowy usługowej nie będącej źródłem uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej,
- zapewnienia optymalnego powiązania zespołów zabudowy z układem transportu publicznego,
- dla istniejących (w dniu uchwalenia studium) zabudowanych działek budowlanych oraz niezabudowanych działek budowlanych (stanowiących luki budowlane), dopuszczenie ustalenie w m.p.z.p. wyższego wskaźnika powierzchni zabudowy oraz intensywności zabudowy, a także niższego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej, niż określone każdorazowo w tabeli.

RMM – obszary zabudowy wsi z preferencją zabudowy związanej z rolnictwem (obejmujące zabudowę pozostałych wsi: Siedliska, Budziska, Ruda, Turze).

1. Podstawowe kierunki przeznaczenie terenów:

- zabudowa zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych,
- produkcja i obsługa produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych.

2. Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:

- zabudowa mieszkaniowa (jednorodzinna),
- zabudowa mieszkaniowo – usługowa,
- zabudowa usługowa, rzemieślnicza i drobnej produkcji,
- zabudowa usługowa z zakresu turystyki, w tym agroturystyka,
- obiekty magazynów, baz, składów,
- sport i rekreacja,
- zabudowa towarzysząca, w tym garaże, wiaty,
- zabudowa obsługi komunikacji, w tym stacje paliw z zapleczem handlowo – usługowym,
- mikroinstalacje, małe instalacje o mocy nie przekraczającej 100 kW (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych),
- infrastruktura techniczna, w tym gospodarowanie odpadami komunalnymi.

3. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Rodzaj zabudowy	Maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy (%)	Maksymalna wysokość zabudowy (nad poziomem terenu)	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy	Minimalny wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej (%)
zagrodowa w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych;	60%	15,00 m, z wyłączeniem budowli	1,2	20%
produkcji i obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, ogrodniczych	70%	nie określa się w studium, do ustalenia w miejscowym planie	1	10%
mieszkaniowa jednorodzinna	40%	15,00 m	1,2	40%
mieszkaniowo - usługowa	50%	15,0 m	1,5	25%
usługowa, rzemieślnicza i drobnej produkcji	70%	15,00 m z zakresu usług sportu i	1,4	15% (z dopuszczeniem udziału powierzchni

		publicznych, z dopuszczeniem dominant		biologicznie czynnej poniżej 15%)
Infrastruktura techniczna	90%	12,00 m	1,8	10% (z dopuszczeniem udziału powierzchni biologicznie czynnej poniżej 10% i 0%)
pozostała zabudowa	50%	10,00 m (2)	1	30%

4. Wytyczne określenia wymagań ładu przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:

- jako priorytet przyjęcie iż funkcje związane z rolnictwem mogą być preferowane w ramach struktur osadniczych wsi i przyjmowanie rozwiązań w zakresie terenów dla pozostałej zabudowy, w tym zabudowy mieszkaniowej (jednorodzinnej) przy założeniu ładu przestrzennego i harmonijnego współistnienia różnych kategorii terenów (w szczególności wprowadzanie terenów zieleni lub zabudowy usługowej w strefach styku),
- przyjmowanie rozwiązań sprzyjających podniesieniu efektywności wykorzystania istniejącego zainwestowania oraz terenów niezainwestowanych w ramach struktur osadniczych wsi,
- przyjmowanie rozwiązań uwzględniających podstawowe potrzeby mieszkańców wsi w zakresie usług, terenów sportu i rekreacji (zaspakajające potrzeby mieszkańców w zakresie codziennego wypoczynku), wzajemnych powiązań wsi, w szczególności drogami rowerowymi,
- kształtowanie skali zabudowy w tym wysokości zabudowy w aspekcie walorów kompozycyjno – krajobrazowych oraz wartości kulturowych:
 - ustalanie parametrów budynków nawiązujących do skali zabudowy wsi, z zaleceniem uwzględniania każdorazowo cech charakterystycznych typów zabudowy rodzimej (w szczególności w zakresie wysokości i geometrii dachów - spadzistych), z prawem do kreowania nowej współczesnej formy, wynikającej z pełnionej funkcji produkcyjnej lub usługowej,
 - dążenie do kreowania stref ekspozycji zespołów i obiektów zabytkowych,
 - kreowanie otwarcie widokowych (od strony struktur osadniczych wsi) na interesujące walory krajobrazu otwartego,
- zalecenie określania kolorystyki obiektów budowlanych oraz pokrycia dachów,
- dla istniejących (w dniu uchwalenia studium) niezabudowanych działek stanowiących luki budowlane, dopuszczenie wyższego wskaźnika powierzchni zabudowy oraz intensywności zabudowy, a także niższego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej niż określone w tabeli.

PU, PU1 – obszary aktywności gospodarczych – produkcyjne, usługowe.

1. Podstawowe kierunki przeznaczenie terenów:

- obiekty produkcyjne składy i magazyny, bazy,
- zabudowa usługowa w tym handlu hurtowego,
- zabudowa obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w obszarach wyodrębnionych w mieście Kuźnia Raciborska,
- zabudowa związana z gospodarowaniem odpadami w obszarze PU1 (w szczególności Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów wraz z punktem przeładunkowym, instalacja do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów zebranych selektywnie), spalarnia odpadów.

2. Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:

- zabudowa rzemiosła produkcyjnego,
- zabudowa obsługi komunikacji, w tym stacje paliw z zapleczem handlowo – usługowym,
- urzędnictwa i obiekty transportu kolejowego,
- zabudowa towarzysząca, w tym garaże, obiekty gospodarcze, wiaty,
- instalacje odnawialnych źródeł energii, o mocy przekraczającej 100 kW, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych oraz biogazowni.
- nabrzeża portowe żeglugi śródlądowej, porty,

– ujęcia wody ze stacjami SUW.

3. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Rodzaj zabudowy	Maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	Maksymalna wysokość zabudowy (nad poziomem terenu)	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
Obiekty produkcyjne, składy, magazyny, bazy, obiektów handlowych powierzchni powyżej 2000 m ²	80%	Nie określa się w studium, do ustalenia w miejscowym planie	Nie określa się w studium, do ustalenia w miejscowym planie	10%
usługowa, rzemiosła produkcyjnego	80%	15,00 m	Nie określa się w studium, do ustalenia w miejscowym planie	10%
Pozostała zabudowa	70%	Nie określa się w studium, do ustalenia w miejscowym planie	1,00	10%

4. Wskaźniki dotyczące instalacji odnawialnych źródeł energii do indywidualnego określenia w miejscowych planach, w zależności od potrzeb.

5. Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:

- zapewnienie rozwiązań w zakresie ochrony przed uciążliwościami dla terenów sąsiadujących, w szczególności terenów zabudowy mieszkaniowej (określenie zasad zagospodarowania stref buforowych),
- [zakaz budowy zakładów stwarzających zagrożenie dla życia i zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenia wystąpienia poważnych awarii przemysłowych,](#)
- zalecenie określania kolorystyki obiektów budowlanych.

PS1 – obszar aktywności gospodarczych – gospodarowanie odpadami.

1. Podstawowe kierunki przeznaczenie terenów:

- gospodarowanie odpadami,
- składowisko odpadów.

2. Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:

- leśny (w ramach kierunku rekultywacji),
- rolniczy (w ramach kierunku rekultywacji),
- mikroinstalacje, małe instalacje o mocy nie przekraczającej 100 kW (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych).

3. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów: do indywidualnego określenia, w zależności od potrzeb w miejscowych planach.

4. Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:

- przekształcenia środowiska związane z gospodarowaniem odpadami obojętnymi wymagać będzie docelowo rekultywacji terenu – zalecane kierunki rekultywacji: leśny, rolniczy, sportowo – rekreacyjny.

PW – obszary aktywności gospodarczych – obszary i tereny górnicze związane z eksploatacją górnictwa.

1. Podstawowe kierunki przeznaczenie terenów:

- eksploatacja górnictwa złóż kruszywa naturalnego.

2. Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:

- zabudowa towarzysząca eksploatacji kruszywa naturalnego,
- rolniczy,
- wody powierzchniowe płynące, zbiorniki wodne,
- zabudowa zagrodowa w gospodarstwach hodowlanych (w ramach kierunku rekultywacji),

- sport i rekreacja wodna (w ramach kierunku rekultywacji),
 - mikroinstalacje, małe instalacje o mocy nie przekraczającej 100 kW (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych).
3. **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:** do indywidualnego określenia, w zależności od potrzeb w miejscowych planach.
4. **Wytyczne określania wymagań ładu przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:**
- eksploatacja kruszywa naturalnego, co do warunków prowadzenia wydobycia podlega przepisom ustawy Prawo geologiczne i górnicze (eksploatacja powinna odbywać się w oparciu o projekt zagospodarowania złoża oraz plan ruchu), w m.p.z.p. przyjmowanie rozwiązań zapewniających minimalizowanie oddziaływań związanych z wydobyciem kruszywa na środowisko przyrodnicze oraz tereny osadnicze (w szczególności oddziaływania akustycznego, uciążliwości związanych z transportem),
 - przekształcenia środowiska związane z wydobyciem kruszywa wymagać będzie rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji – zalecane kierunki rekultywacji: wodno – hodowlany, wodno – rekreacyjny (zbiorniki wodne stanowić będą czynnik stabilizujący stosunki wodne oraz wzbogacające bioróżnorodność terenu).

PWP – obszary aktywności gospodarczych – obszary na których dopuszczona jest lokalizacja przemysłu wydobywczego kruszyw naturalnych.

1. **Podstawowe kierunki przeznaczenie terenów:**
- rolniczy (obejmujący grunty rolne w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych),
 - możliwość eksploatacji górniczej złóż kruszywa naturalnego w ramach udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego.
2. **Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:**
- zalesienia, [zbiorniki wodne](#),
 - zadrzewienia śródpolne (w tym w formie liniowej wzdłuż rowów i miedz),
 - wody powierzchniowe,
 - zabudowa towarzysząca eksploatacji kruszywa naturalnego,
 - sport i rekreacja (w szczególności poprzez elementy takie jak drogi rowerowe, ścieżki rowerowe, piesze, szlaki turystyczne, punkty widokowe, wieże obserwacyjne, ścieżki dydaktyczne, miejsca piknikowe, wiaty rekreacyjne, przystanie wodne z zapleczem),
 - budowle rolnicze,
 - zabudowa zagrodowa w gospodarstwach hodowlanych (w ramach kierunku rekultywacji),
 - sport i rekreacja wodna (w ramach kierunku rekultywacji),
 - mikroinstalacje, małe instalacje o mocy nie przekraczającej 100 kW (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych).
3. **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:**

Rodzaj zabudowy	Maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	Maksymalna wysokość zabudowy (nad poziomem terenu)	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
Tereny infrastruktury technicznej (w szczególności zaopatrzenia rolnictwa w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi)	80%	10,00 m	0,8	5%

4. Wskaźniki, o ile będą wymagane, dla pozostałych przeznaczeń terenów – do indywidualnego określenia w zależności od potrzeb w miejscowych planach.
5. **Wytyczne określania wymagań ładu przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:**

- dążenie do kształtowania granicy polno – leśnej poprzez: odpowiednie zagospodarowanie terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksów leśnych, ochronę nieleśnych siedlisk sąsiadujących bezpośrednio z lasem (w szczególności miejsc występowania cennych przyrodniczo gatunków roślin i zwierząt,
- możliwość uwzględnienia istniejącej zabudowy,
- wskazanie obszarów do zalesienia w m.p.z.p. w zależności od występujących lokalnych uwarunkowań,
- eksploatacja kruszywa naturalnego, co do warunków prowadzenia wydobywania podlega przepisom ustawy Prawo geologiczne i górnicze (eksploatacja powinna odbywać się w oparciu o projekt zagospodarowania złoża oraz plan ruchu), w m.p.z.p. przyjmowanie rozwiązań zapewniających minimalizowanie oddziaływań związanych z wydobywaniem kruszywa na środowisko przyrodnicze oraz tereny osadnicze (w szczególności oddziaływania akustycznego, uciążliwości związanych z transportem),
- przekształcenia środowiska związane z wydobywaniem kruszywa wymagać będzie rekultywacji terenu po zakończeniu eksploatacji – zalecane kierunki rekultywacji: wodno – hodowlany, wodno – rekreacyjny (zbiorniki wodne stanowić będą czynnik stabilizujący stosunki wodne oraz wzbogacające bioróżnorodność terenu).

U – obszary aktywności gospodarczych – usługowe.

1. Podstawowe kierunki przeznaczenie terenów:

- zabudowa usługowa, w tym handlu hurtowego,
- zabudowa usługowa z zakresu usług publicznych,
- zabudowa usługowa z zakresu turystyki.

2. Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:

- zabudowa rzemiosła produkcyjnego,
- zabudowa obsługi komunikacji, w tym stacje paliw z zapleczem handlowo - usługowym,
- sport i rekreacja, w tym zabudowa kubaturowa sportu i rekreacji,
- zabudowa towarzysząca, w tym garaże, obiekty gospodarcze, wiaty.
- mikroinstalacje, małe instalacje o mocy nie przekraczającej 100 kW (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych).

3. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:

Rodzaj zabudowy	Maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	Maksymalna wysokość zabudowy (nad poziomem terenu)	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
usługowa	80%	15,00 m	2,4	10%
rzemiosła produkcyjnego	70%	15,00 m	1,4	10%
pozostała zabudowa	60%	10,00 m	1,20	20%

4. Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:

- wykluczenie zagospodarowania mogącego stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia mieszkańców,
- zapewnienie rozwiązań w zakresie ochrony przed uciążliwościami dla terenów sąsiadujących, w szczególności terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej z zakresu usług zdrowia, oświaty (określenie zasad zagospodarowania stref buforowych),
- zalecenie określania kolorystyki obiektów budowlanych.

SR, SR1 – obszary sportu i rekreacji.

1. Podstawowe kierunki przeznaczenie terenów:

- sport i rekreacja, w tym zabudowa kubaturowa sportu i rekreacji,

2. Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:

- wody powierzchniowe płynące, zbiorniki wodne, stawy,
- zabudowa usługowa handlu i gastronomii,
- zabudowa mieszkaniowa jako towarzysząca podstawowemu kierunkowi przeznaczenia terenów (w formie nie większej niż 1 mieszkanie wbudowane w budynek o innej funkcji zgodnej

z podstawowym lub dopuszczalnym kierunkiem przeznaczenia terenów lub w formie budynku w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej),

- zabudowa z zakresu usług publicznych,
- zabudowa z zakresu usług turystyki, w tym hotele, pensjonaty,
- mikroinstalacje odnawialnych źródeł energii o mocy nie przekraczającej 100 kW (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych),
- zielenie urządzone.

3. **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:**

Rodzaj zabudowy	Maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy (%)	Maksymalna wysokość zabudowy (m)	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej (%)
sport i rekreacja	60%	Nie określa się w studium, do ustalenia w miejscowym planie	1,8	30%
pozostała	40%	10,00 m	1,0	40%

4. **Wytyczne określania wymagań ładunku przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:**

- przyjmowanie rozwiązań zapewniających w każdej z miejscowości zróżnicowane pod względem programu ogólnodostępne tereny sportu i rekreacji.

R – obszary rolne.

1. **Podstawowe kierunki przeznaczenie terenów:**

- rolniczy (obejmujący grunty rolne w rozumieniu przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych).

2. **Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:**

- zalesienia,
- zadrzewienia śródpolne (w tym w formie liniowej wzdłuż rowów i miedz),
- zielenie urządzone,
- wody powierzchniowe,
- sport i rekreacja (w szczególności poprzez elementy takie jak drogi rowerowe, ścieżki rowerowe, pieszne, szlaki turystyczne, punkty widokowe, wieże obserwacyjne, ścieżki dydaktyczne, miejsca piknikowe, wiaty rekreacyjne, przystanie wodne z zapleczem),
- instalacje fotowoltaiczne o mocy przekraczającej 100 kW (z zastrzeżeniem iż ich strefy ochronne mieścić się będą w ramach ww. terenów) w zachodniej części gminy (sołectwa Turze, Bodziska, Siedliska, Ruda), na obszarach wskazanych na rys. studium, poza obszarami szczególnego zagrożenia powodzią,
- zabudowa zagrodowa w promieniu do 100 m od terenów zabudowy wsi, z wyłączeniem terenów położonych w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią,
- budowle rolnicze,
- nabrzeża portowe żeglugi śródlądowej, porty,
- poldery przeciwpowodziowe, obwałowania,
- urządzenia wodne (służące do kształtowania zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów),

3. **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:**

Rodzaj zabudowy	Maksymalny wskaźnik powierzchni zabudowy	Maksymalna wysokość zabudowy (maksymalna liczba kondygnacji nadziemnych)	Maksymalny wskaźnik intensywności zabudowy	Minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej
Tereny infrastruktury technicznej (w szczególności zaopatrzenia rolnictwa w wodę, kanalizacji oraz utylizacji ścieków i odpadów dla potrzeb rolnictwa i mieszkańców wsi)	80%	10,00 m	0,8	5%

4. Wskaźniki, o ile będą wymagane, dla pozostałych przeznaczeń terenów – do indywidualnego określenia w miejscowych planach.
5. **Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:**
 - dążenie do kształtowania granicy polno – leśnej poprzez: odpowiednie zagospodarowanie terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksów leśnych, ochronę nieleśnych siedlisk sąsiadujących bezpośrednio z lasem (w szczególności miejsc występowania cennych przyrodniczo gatunków roślin i zwierząt,
 - możliwość uwzględnienia istniejącej zabudowy,
 - wskazanie obszarów do zalesienia w m.p.z.p. w zależności od występujących lokalnych uwarunkowań.

ZL – obszary leśne.

1. **Podstawowe kierunki przeznaczenie terenów:**
 - lasy stanowiące własność Skarbu Państwa (ochronne, gospodarcze),
 - lasy nie stanowiące własności Skarbu Państwa.
2. **Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:**
 - lasy zagospodarowane rekreacyjnie (w szczególności poprzez elementy takie jak drogi rowerowe, piesze, szlaki turystyczne, punkty obserwacyjne, wieże widokowe, ścieżki dydaktyczne, miejsca piknikowe, wiaty rekreacyjne, parki leśne, przystanie wodne z zapleczem),
 - wody powierzchniowe,
 - urządzenia wodne (służące do kształtowania zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów),
 - zalesienia,
 - drogi publiczne, drogi wewnętrzne konieczne do obsługi.
3. **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:** do indywidualnego określenia, w zależności od potrzeb w miejscowych planach.
4. **Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:**
 - 1) uwzględnianie planu działań ujętych w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie, w szczególności w zakresie:
 - a) kształtowania stosunków wodnych poprzez poprawienie retencyjności, w tym w ramach projektu: „Kompleksowy projekt adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej na terenach nizinnych”,
 - b) kształtowania strefy ekotonowej (strefy przejściowej stanowiącej naturalną barierę chroniącą środowisko leśne przed negatywnymi czynnikami związanymi z bezpośrednim sąsiedztwem terenów otwartych) – zaleca się w formie buforu przestrzennego na który składają się odpowiednie gatunki krzewów i drzew,
 - c) kształtowania granicy polno – leśnej poprzez: odpowiednie zagospodarowanie terenów położonych w bezpośrednim sąsiedztwie kompleksów leśnych (dotyczy to przede wszystkim budownictwa mieszkaniowego i zagrodowego na terenach enklaw wśród kompleksów leśnych lub wzdłuż granicy z lasami), ochronę nieleśnych siedlisk sąsiadujących bezpośrednio z lasem (w szczególności miejsc występowania cennych przyrodniczo gatunków roślin i zwierząt;
 - 2) uwzględnienie rozwoju turystyki i rekreacji przy uwzględnieniu istniejących i planowanych form przyrody prawnie chronionej (priorytet dla trwale zrównoważonej gospodarki leśnej zapewniającej ochronę środowiska leśnego przed degradacją);
 - 3) upowszechnianie edukacji ekologicznej społeczeństwa (w szczególności wiedzy o środowisku leśnym i zrównoważonej gospodarce leśnej);
 - 4) uwzględnianie w m.p.z.p. ustaleń Planu urządzenia lasu dotyczących granic i powierzchni lasu, w tym lasu ochronnego;
 - 5) uwzględnienie w m.p.z.p. obszarów do zalesienia w zależności od występujących uwarunkowań lokalnych.

Z, Z1 – obszary zieleni, zd – obszary ogrodów działkowych

1. **Podstawowe kierunki przeznaczenie terenów:**

- zielen naturalna,
 - zielen urządzona,
 - ogrody działkowe
 - zadrzewienia,
 - rolne, w tym stawy hodowlane,
 - wody powierzchniowe,
 - urządzenia wodne (służące do kształtowania zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów),
 - instalacje odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy przekraczającej 100 kW – fotowoltaiki, z zastrzeżeniem iż ich strefy ochronne mieścić się będą w ramach terenu – na obszarze oznaczonym symbolem Z1 w Kuźni Raciborskiej, zgodnie z rysunkiem studium.
2. **Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:**
- sport i rekreacja (w szczególności elementy takie jak drogi rowerowe, piesze, szlaki turystyczne, punkty obserwacyjne, ścieżki dydaktyczne, miejsca piknikowe, wiaty rekreacyjne, miejsca zabaw dla dzieci, przystanie wodne z zapleczem),
 - parkingi,
 - zabudowa zaplecza administracyjnego, usługowego ogrodów działkowych,
3. **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:** minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 70%, z wyłączeniem kierunku przeznaczenia terenu, o którym mowa w ust. 1 tiret ósme.
4. **Pozostałe wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:** do indywidualnego określenia, w zależności od potrzeb w miejscowych planach.
5. **Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:**
- każdorazowo uwzględnienie zapotrzebowania społecznego na zagospodarowanie zieleni naturalnej elementami rekreacyjnymi przy uwzględnieniu zastanych i planowanych form ochrony prawnej oraz pojemności rekreacyjnej terenu zieleni naturalnej (priorytet zapewnienia ochrony środowiska zieleni naturalnej przed degradacją),
 - współpraca przy wykorzystaniu turystycznym terenów gminy z gminami sąsiednimi,
 - uwzględnienie w m.p.z.p. obszarów do zalesienia w zależności od występujących uwarunkowań lokalnych.

ZC – obszary cmentarzy.

1. **Podstawowe kierunki przeznaczenie terenów:**
- cmentarze.
2. **Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:**
- zabudowa usługi kultu religijnego,
 - zabudowa usługowa, związana z obsługą cmentarzy,
 - parkingi.
3. **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:** do indywidualnego określenia, w zależności od potrzeb w miejscowych planach.
4. **Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:** do indywidualnego określenia, w zależności od potrzeb w miejscowych planach.

WP – obszary cieków wodnych, stawów, zbiorników, SZP – obszary suchych zbiorników przeciwpowodziowych

1. **Podstawowe kierunki przeznaczenie terenów:**
- ciekі powierzchniowe wraz z brzegami,
 - urządzenia wodne (służące do kształtowania zasobów wodnych lub korzystania z tych zasobów).
2. **Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:**
- sport rekreacja, w tym przystanie wodne,
 - małe elektrownie wodne,
 - rolnictwo,

- nabrzeża portowe, bulwarowe,
 - instalacje odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy przekraczającej 100 kW – fotowoltaiki, z zastrzeżeniem iż ich strefy ochronne mieścić się będą w ramach terenu – na obszarze oznaczonym symbolem SZP (planowanego suchego zbiornika przeciwpowodziowego w Kuźni Raciborskiej), zgodnie z rysunkiem studium.
3. **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:** do indywidualnego określenia, w zależności od potrzeb w miejscowych planach.
 4. **Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:** do indywidualnego określenia, w zależności od potrzeb w miejscowych planach.

IT, IT1 – obszary infrastruktury technicznej.

1. **Podstawowe kierunki przeznaczenie terenów:**
 - ujęcia wód i urządzeń zaopatrzenia w wodę,
 - odprowadzanie i oczyszczanie ścieków,
 - odprowadzanie i oczyszczanie ścieków, instalacje składowania przetworzonych osadów ściekowych, instalacje do termicznego przekształcania odpadów w obszarze oznaczonym symbolem IT1
 - zaopatrzenie w gaz,
 - zaopatrzenie w energię elektryczną,
 - gospodarowanie odpadami komunalnymi.
2. **Dopuszczalne kierunki przeznaczenie terenów:**
 - bazy, składy,
 - zabudowa techniczno – administracyjna,
 - instalacje do produkcji biogazu o mocy przekraczającej 100 kW w ramach obszaru oznaczonego symbolem IT1,
 - instalacje odnawialnych źródeł energii, w tym o mocy przekraczającej 100 kW – fotowoltaiki, z wyłączeniem elektrowni wiatrowych, z zastrzeżeniem iż ich strefy ochronne mieścić się będą w ramach ww. terenów oraz z zastrzeżeniem tiret trzecie.
3. **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:** do indywidualnego określenia, w zależności od potrzeb w miejscowych planach.
4. **Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:**
 - zapewnienie rozwiązań w zakresie ochrony przed uciążliwościami dla terenów sąsiadujących, w szczególności terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej (określenie zasad zagospodarowania stref buforowych).

Obszary wzbogacające lub wyróżniające podstawowe elementy struktury funkcjonalno – przestrzennej, obejmujące co najmniej jeden z podstawowych elementów ww. struktury.

1. Obszar, na którym dopuszcza się rozmieszczenie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² – wzbogaca obszar **PU** – obszar aktywności gospodarczych – produkcyjne, usługowe, wskazany w mieście Kuźnia Raciborska, zgodnie z rysunkiem studium.
Obowiązują dla ww. obszaru dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenów, wskaźniki oraz wytyczne jak dla **PU**.
2. Obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń (instalacji) fotowoltaicznych, o mocy przekraczającej 100 kW, z zastrzeżeniem ograniczenia: ich strefy ochronne winny mieścić się w ramach ww. obszarów):
 - 1) wzbogacające obszary oznaczone symbolem **R** (rolne) w zachodniej części gminy – obszary rolne sołectw Siedliska, Turze, Budziska, Ruda,) z wyłączeniem obszarów szczególnego zagrożenia powodzią **oraz z wyłączeniem gruntów rolnych w klasach chronionych I-III**, a także obszar oznaczony symbolem **R** w sołectwie Jankowice, zgodnie z rysunkiem studium;
 - 2) obszar oznaczony symbolem **Z1** (zieleni) w Kuźni Raciborskiej, zgodnie z rysunkiem studium;

- 3) obszar **MU** (obszar zabudowy wsi Rudy wielofunkcyjny, przy drodze publicznej wojewódzkiej w kierunku Rudy Kozielskiej), zgodnie z rysunkiem studium,
- 4) obszary oznaczone symbolami **PU**, **PU1** (aktywności gospodarczych – produkcyjne, usługowe, zgodnie z rysunkiem studium;
- 5) obszar oznaczony symbolem **SZP** (suchego zbiornika przeciwpowodziowego w Kuźni Raciborskiej), zgodnie z rysunkiem studium.

W sytuacji lokalizacji ww. urządzeń w ramach ww. obszarów wskaźniki i wytyczne do indywidualnego określenia w miejscowych planach.

3. Obszar, na którym dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń (instalacji) do produkcji biogazu, w tym biogazowni rolniczych, o mocy przekraczającej 100 kW – **IT1** – obszar infrastruktury technicznej w mieście Kuźnia Raciborska, zgodnie z rysunkiem studium.

W sytuacji lokalizacji ww. urządzeń w ramach ww. obszaru wskaźniki i wytyczne do indywidualnego określenia w miejscowych planach.

4. Strategiczny obszar rozwojowy wyróżnia obszar o szczególnym znaczeniu dla rozwoju społeczno – gospodarczego gminy, zgodnie z rysunkiem studium i obejmują tereny ustalone w planach miejscowych dla poszczególnych kategorii, niezabudowane (zabudowy produkcyjno – usługowej) oraz tereny, wyznaczone na podstawie bilansu terenów, przeznaczone pod zabudowę produkcyjną, usługową:

- tereny położone w ramach obszarów **PU**, **PU1** – obszarów aktywności gospodarczych – produkcyjne, usługowe, wyodrębnionych na północ, północny – zachód i zachód od obszaru zabudowy wielofunkcyjnej miasta Kuźnia Raciborska.

Dla ww. obszarów wymienionych w ust. 3 i 4 obowiązują dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenów, wskaźniki oraz wytyczne jak dla poszczególnych obszarów stanowiących podstawowe elementy struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska, a zaliczonych do ww. strategicznych obszarów rozwojowych.

Systemy liniowe uzupełniające obszary stanowiące podstawowe elementy struktury funkcjonalno – przestrzennej (systemy stanowiące powiązanie ww. obszarów).

KD – komunikacji drogowej.

1. **Podstawowe kierunki przeznaczenia terenów:**

- drogi publiczne,
- drogi wewnętrzne,
- place.

2. **Dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenów:**

- usługi z zakresu obsługi transportu zbiorowego.

3. **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:** do indywidualnego określenia, w zależności od potrzeb w miejscowych planach.

4. **Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:**

- przyjmuje się klasyfikację dróg publicznych zgodnie z rysunkiem studium:

- KDG – droga publiczna klasy główna,
- KDZ – droga publiczna klasy zbiorcza,
- KDL – droga publiczna klasy lokalna,
- KDD – droga publiczna klasy dojazdowa,

- dopuszcza się uwzględnienie istniejącej zabudowy w liniach rozgraniczających dróg, z zakazem wymiany kubatury.

- **KK – komunikacji kolejowej** (granice obejmują tereny zamknięte dla linii kolejowej o oznaczeniu państwowym nr 151 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki – granica państwa, obszary przewidziane do przejęcia – obszary przewidziane dla budowy infrastruktury związanej z prowadzeniem ruchu kolejowego, dróg równoległych do linii kolejowych, zgodnie ze dokumentacją Studium Wykonalności oraz tereny kolejowe nie stanowiące terenów zamkniętych).

1. **Podstawowe kierunki przeznaczenia terenów:**

- droga kolejowa,
 - infrastruktura kolejowa.
2. **Dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenów:**
 - zabudowa usługowa z zakresu obsługi transportu kolejowego,
 - zabudowa usługowa turystyki,
 - zabudowa usługowa z zakresu usług publicznych, zabudowa usługowa, w tym gastronomii,
 - drogi publiczne, wewnętrzne, komunikacja rowerowa.
 3. **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:** do indywidualnego określenia, w zależności od potrzeb w miejscowych planach.
 4. **Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:** nie ustala się.

trasy rowerowe.

1. **Podstawowe kierunki przeznaczenia terenów:**
 - trasy rowerowe,
 - drogi rowerowe,
 - ścieżki rowerowe.
2. **Dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenów:**
 - komunikacja drogowa.
3. **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:** do indywidualnego określenia, w zależności od potrzeb w miejscowych planach.
4. **Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:** współpraca w zakresie wyznaczania dróg (tras) rowerowych z gminami sąsiednimi oraz Nadleśnictwem Rudy Raciborskie.

Infrastruktura techniczna.

1. **Podstawowe kierunki przeznaczenia terenów:**
 - infrastruktura techniczna.
2. **Dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenów:**
 - pozostałe, ustalone w studium podstawowe kierunki przeznaczenia terenów.
3. **Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów:** do indywidualnego określenia, w zależności od potrzeb w miejscowych planach.
4. **Wytyczne określania wymagań ład przestrzennego w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju w miejscowych planach:** nie ustala się.

IV. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk.

Definicja środowiska zawarta jest w ustawie Prawo ochrony środowiska – przez środowisko rozumie się ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a szczególności powierzchnie ziemi, kopaliny, wody, powietrze, krajobraz, klimat oraz pozostałe elementy różnorodności biologicznej, a także wzajemne oddziaływanie pomiędzy tymi elementami.

Definicja krajobrazu kulturowego zawarta jest w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami – przez krajobraz kulturowy należy rozumieć przestrzeń, zawierająca elementy przyrodnicze i wytwory cywilizacji, historycznie ukształtowana w wyniku działania czynników naturalnych i działalności człowieka.

W obszarze gminy Kuźnia Raciborska nie występują uzdrowiska.

Ogół elementów środowiska (przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego) stanowiących o zasobach środowiska gminy Kuźnia Raciborska.

Cała gmina Kuźnia Raciborska położona jest w obszarze objętym prawną ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody – w Parku Krajobrazowym Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (Dz.U. Woj.Kat. z 1993 r. Nr 15 poz. 130, ze zm.). Wzajemne przenikanie się walorów i wartości środowiska przyrodniczego oraz środowiska kulturowego stanowi charakterystyczną cechę krajobrazu całego parku, w tym

w granicach gminy. Różnorodność siedlisk: od wód płynących i ich dolin, zbiorniki wodne, tereny zalewowe, podmokłe i wilgotne łąki, poprzez zielone użytki rolne i grunty orne, po rozległe kompleksy leśne sprawia, że teren gminy Kuźnia Raciborska jest jednym z najbogatszych przyrodniczo obszarów w kraju.

Walory i wartości środowiska przyrodniczego, w tym objęte prawną ochroną:

- 1) grunty leśne objęte ochroną na podstawie ustawy o lasach – stanowiące około 76 % powierzchni gminy Kuźnia Raciborska (w szczególności związane z historyczną działalnością zakonu Cystersów), według głównych funkcji lasu zgodnie z Planem Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie – lasy gospodarcze i lasy ochronne;
- 2) 17 pomników przyrody:

L.p.		Akt prawny	Leśnictwo wydz./ gmina działka ewid.
1.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Decyzja nr 346 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 30.12.1965 r, Nr ROL.-X-4/29/65 Rozporządzenie nr 3/06 Wojewody Śląskiego z dnia 9 marca 2006r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 20 marca 2006r. nr 33 poz.951) nr rej. 148	Leśnictwo wydz. Bargłówka 191 o (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Rudy 191/11
2.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Decyzja nr 346 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 31.06.1965 r, Nr ROL.-X-4/37/65 Rozporządzenie nr 6/06 Wojewody Śląskiego z dnia 9 marca 2006r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 20 marca 2006r. nr 33 poz.954) nr rej. 156	Leśnictwo wydz. Rudy 191 o (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Rudy 191/11
3.	Dąb szypułkowy (Quercus robur) Drzewo martwe nie zagraża bezpieczeństwu	Orzeczenie nr 230 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 30.12.1958 r, Nr L-III-3/37/58 Rozporządzenie nr 6/06 Wojewody Śląskiego z dnia 9 marca 2006r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 20 marca 2006r. nr 33 poz.954) nr rej. 156	Leśnictwo wydz. Rudy 242 g (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Rudy 242
4.	Sosna zwyczajna (Pinus silvestris)	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Katowickiego z dnia 02.01.1996r. (Dz. Urz. z 1996r. NR 1, poz. 2). Rozporządzenie nr 14/05 Wojewody Śląskiego z dnia 7 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2059)	Leśnictwo wydz. Nędza 458 b (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 158/6
5.	Jodła pospolita Abies alba	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Katowickiego z dnia 02.01.1996r. (Dz. Urz. z 1996r. Nr 1, poz. 2). Rozporządzenie nr 13/05 Wojewody Śląskiego z dnia 7 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2058)	Leśnictwo wydz. Nędza 458 b (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 158/6
6.	Sosna zwyczajna (Pinus silvestris)	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Katowickiego z dnia 02.01.1996r. (Dz. Urz. z 1996r. nr 1, poz. 2). Rozporządzenie nr 12/05 Wojewody Śląskiego z dnia 7 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2057)	Leśnictwo wydz. Nędza 458 b (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 158/6
7.	Sosna zwyczajna (Pinus silvestris)	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Katowickiego z dnia 02.01.1996r. (Dz. Urz. z 1996r. Nr 1, poz. 2). Rozporządzenie nr 5/05 Wojewody Śląskiego z dnia 12 maja 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27 maja 2005r. nr 67 poz.1735)	Leśnictwo wydz. Nędza 458 b (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 158/6
8.	Sosna zwyczajna	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Katowickiego z dnia 02.01.1996r. (Dz. Urz. z 1996r. Nr 1, poz. 2).	Leśnictwo wydz. Nędza 458 b (grunt w zarządzie Nadleśnictwa

	(Pinus silvestris)	Rozporządzenie nr 7/05 Wojewody Śląskiego z dnia 12 maja 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27 maja 2005r. nr 67 poz.1737)	Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 158/6
9.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Rozporządzenie nr 2/96 Wojewody Katowickiego z dnia 02.01.1996r. (Dz. Urz. z 1996r. Nr 1, poz. 2). Rozporządzenie nr 17/05 Wojewody Śląskiego z dnia 07 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2062)	Leśnictwo wydz. Nędza 458 b (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 158/6
10.	Sosna zwyczajna (Pinus silvestris)	Rozporządzenie nr 5/99 Wojewody Śląskiego z dnia 27.05.1999r. (Dz. Urz. z 1999r. Nr 27, poz. 846). Rozporządzenie nr 6/05 Wojewody Śląskiego z dnia 12 maja 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27 maja 2005r. nr 67 poz.1736)	Leśnictwo wydz. Nędza 457 a (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 157/1
11.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Rozporządzenie nr 5/99 Wojewody Śląskiego z dnia 27.05.1999r. (Dz. Urz. z 1999r. Nr 27, poz. 846). Rozporządzenie nr 17/05 Wojewody Śląskiego z dnia 07 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2062)	Leśnictwo wydz. Nędza 457 d (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 157/1
12.	Grab pospolity (Carpinus betulus)	Rozporządzenie nr 35/06 Wojewody Śląskiego z dnia 31 maja 2006r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 19 czerwca 2006r. nr 72 poz.2030)	Leśnictwo wydz. Krasiejów 231 d (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Rudy 231/1
13.	Wiąz górski (Ulmus grabla)	Decyzja nr 391 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 08.12.1970 r, Nr RL.op-004/39/70 Rozporządzenie nr 11/05 Wojewody Śląskiego z dnia 07 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2056) nr rej 143	Leśnictwo wydz. Nędza 451 yx (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Kuźnia 151/52
14.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Decyzja nr 391 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 08.12.1970 r, Nr RL.op-004/39/70 Rozporządzenie nr 11/05 Wojewody Śląskiego z dnia 07 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2056) nr rej 143	Leśnictwo wydz. Bargłówka 191 hx (grunt w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) Kuźnia Raciborska Rudy 191/16
15.	Dąb szypułkowy (Quercus robur)	Decyzja nr 345 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 31.12.1965 r, Nr ROL.-X-4/28/65 Rozporządzenie nr 13/06 Wojewody Śląskiego z dnia 29 marca 2006r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 7 kwietnia 2006r. nr 43 poz.1193) nr rej 149	Kuźnia Raciborska Rudy 206/23
16.	Lipa drobnolistna (Tilia mordata)	Decyzja nr 336 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 31.12.1965 r, Nr ROL.-X-4/19/65 Rozporządzenie nr 15/05 Wojewody Śląskiego z dnia 07 czerwca 2005r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 15 czerwca 2005r. nr 76 poz.2060) nr rej 152	Kuźnia Raciborska Rudy 118
17.	Jesion wyniosły (Fraxinus excelsior)	Decyzja nr 331 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Opolu z dnia 31.12.1965 r, Nr ROL.-X-4/13/65 Rozporządzenie nr 05/06 Wojewody Śląskiego z dnia 09 marca 2006r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 20 marca 2006r. nr 33 poz.953) nr rej 153	Kuźnia Raciborska Rudy 205

3) użytek ekologiczny „Starorzecze przy Klasztorze w Rudach” ustanowiony uchwałą Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr IX/91/2011 z 25 sierpnia 2011 w sprawie użytku ekologicznego (Dz. Urz. 224,

- poz. 3826). Obejmuje powierzchnię 2,11ha. Szczególnym celem ochrony jest zachowanie ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych ekosystemów hydrogenicznym ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin;
- 4) użytki rolne, stanowiące niecałe 18% obszaru gminy w tym w klasach chronionych prawnie niecałe 5% pochodzenia mineralnego i organicznego;
 - 5) gleby pochodzenia organicznego, mułowo-torfowe, znajdują się one pod ścisłą ochroną i nie podlegają przeznaczeniu na cele nierolnicze. Gleby murszowo-mineralne i murszowate (M) występują między miastem Kuźnia Raciborska i Budziskami oraz na północny zachód od Budzisk. Izolowane płaty występują w trzech miejscach: na południowy wschód od zabudowań Kuźni Raciborskiej, po zachodniej stronie zabudowań Rudy Kozielskiej oraz na północ od zabudowy Przerycia (przysiółek Rud). Gleby torfowo-mułowe oraz mułowo-torfowe występują głównie w dolinkach dopływów Rudy w okolicy Rud i Rudy Kozielskiej. Izolowane płaty występują w Jankowicach, Przeryciu i w lasach w środkowej części gminy. Z kolei gleby torfowe i murszowo – torfowe występują w kilku płatach na północ i na południe od Rudy Kozielskiej, w Rudach na południe od Rud oraz w Jankowicach;
 - 6) wysoka jakość użytków rolnych w kontekście klas użyteczności glebowej – grunty rolne na terenie gminy Kuźnia Raciborska według klasyfikacji IUNG (Instytutu Upraw Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach) spełniają kryteria lokalizacji „A”, dla której dopuszczalna jest uprawa wszystkich gatunków roślin jadalnych i paszowych. Natomiast według klasyfikacji IETU (Instytutu Ekologii Terenów Uprzemysłowionych) teren w dolinie Odry poniżej miejscowości Turze kwalifikuje się do II stopnia, reszta obszaru gminy należy do klasy 0 i I stopnia w skali zanieczyszczeń powierzchniowej warstwy gleby metalami ciężkimi (gdzie 0 stopień – zawartość naturalna metali ciężkich, I stopień – zawartość metali ciężkich podwyższona, II stopień – zanieczyszczenie słabe metalami ciężkimi);
 - 7) 8 udokumentowanych złóż surowców mineralnych oraz 2 udokumentowane złoża węgla kamiennego:
 - a) złoża kruszywa naturalnego „Ruda” (KN 4436) położone między miejscowościami Budziska, Turze i Ruda. Złoże zajmuje powierzchnię 245,4 ha i dotyczy piasku oraz piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi średnio 12,7 m,
 - b) złoża kruszywa naturalnego „Turze” (KN 4443) położone bezpośrednio po wschodniej stronie koryta Suminy. Złoże zajmuje powierzchnię 122,18 ha i dotyczy piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 3,0 m do 14,9 m, średnio 9,74 m.
 - c) złoża kruszywa naturalnego „Ruda I” (KN 6251) położone między korytem Odry i miejscowościami Turze i Ruda. Złoże zajmuje powierzchnię 123,496 ha i dotyczy piasku oraz piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 3,0 m do 15,9 m, średnio 7,27 m.
 - d) złoża kruszywa naturalnego „Turze 1” (KN 10558) położone na południe od miejscowości Siedliska. Złoże zajmuje powierzchnię 81,97 ha i dotyczy piasku oraz piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 5,0 m do 13,0 m, średnio 8,4 m.
 - e) złoża kruszywa naturalnego „Siedliska” (KN 12199) położone po południowej stronie sołectwa Siedliska, przy granicy z miastem Kuźnia Raciborska. Złoże zajmuje powierzchnię 17,81 ha i dotyczy piasku oraz piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 6,5 m do 10,8 m, średnio 8,78 m,
 - f) złoża kruszywa naturalnego „Kuźnia Raciborska” (KN 16187) położone na wschód od zabudowań miasta Kuźnia Raciborska, na terenie dawnego składowiska odpadów. Złoże zajmuje powierzchnię 1,998 ha i dotyczy piasku ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi średnio 11,0 m.
 - g) złoża piasków podsadzkowych „Kotłarnia Solarnia” (PP 574) obejmujące północną część obszaru miasta Kuźnia Raciborska oraz skrajnie północno zachodnią część (obszary leśne) sołectwa Rudy. Złoże zajmuje powierzchnię 2 314,0 ha i dotyczy piasków podsadzkowych. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 4,7 do 33,9 m,
 - h) złoża piasków podsadzkowych i kruszyw naturalnych „Kotłarnia pole północne” (PP 576) obejmujące niewielki teren w skrajnie północno zachodniej części (obszary leśne) sołectwa Rudy. Złoże zajmuje powierzchnię 1 374,6 ha (w granicach gminy Kuźnia Raciborska jedynie około 1,7 ha) i dotyczy piasków podsadzkowych oraz piasków ze żwirem. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 1,2 do 29,2 m,

- i) złoża kruszywa naturalnego „Siedliska IV” położone na południe od miejscowości Siedliska (KN 20125). Wielkość zasobów przemysłowych złoża kopaliny ustalona według stanu na dzień 31 grudnia 2020 r. wynosi 1 102,45 tys. ton,
 - j) złoża węgla kamiennego „Sumina” (WK 302) położone na południe od miejscowości Rudy. Złoże zajmuje powierzchnię 4 700,0 ha i dotyczy węgla kamiennego. Grubość nadkładu wynosi od 316 m do 824 m,
 - k) złoża węgla kamiennego „Jejkowice” (WK 9525) położone na południe od miejscowości Rudy. Złoże zajmuje powierzchnię 4 593,7 ha i dotyczy węgla kamiennego. Miąższość złoża (zgodnie z dokumentacją) wynosi od 0,6 do 3,55 m;
- 8) udokumentowane zasoby wód podziemnych: północna i zachodnia część gminy Kuźnia Raciborska znajdują się w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) – 332 Subniecka Kędzierzyńsko – Głubczycka. Jakość wód występujących na obszarze zbiornika Subniecka Kędzierzyńsko -Głubczycka to ogólnie wody klasy II i III, wody dobrej i zadowalającej jakości. **Dla GZWP 332 projektowana jest strefa ochronna;**
- 9) wody powierzchniowe – rzeka Odra (w tym jej odcinek wyznaczający zachodnią granicę gminy z gminą Rudnik) i rzeka Ruda – doliny tych rzek stanowią fundamentalne ciągi ekologiczne – Odra o znaczeniu krajowym, Ruda o znaczeniu regionalnym i łącznie z doliną rzeki Pszczynki stanowi jeden z ważniejszych korytarzy ekologicznych łączących Wisłę i Odrę;
 - 10) warunki klimatyczne zdeterminowane położeniem geograficznym – łagodny klimat (na który wpływ ma sąsiedztwo rzeki Odry, bliskość Bramy Morawskiej, rozległe kompleksy leśne), mniejsza liczba dni z pogodą przymrozkową i mroźną,liczniejsze notowania pogody bardzo ciepłej i jednocześnie pochmurnej;
 - 11) walory krajobrazu gminy kształtowane w czterech obszarach przez:
 - a) dolinę rzeki Odry o przebiegu południkowym, o szerokim dnie – wschodnia część doliny w granicach gminy Kuźnia Raciborska ma szerokość w przedziale około 3000 m – 4000 m i łagodne zbocza – maksymalnie 2%,
 - b) dolinę rzeki Rudy o płaskim dnie rozszerzającym się w kierunku doliny rzeki Odry od 300 do 450 m w okolicach przysiółka Paproć do 2 km w Kuźni Raciborskiej, rzeka Ruda posiada niemal naturalne, meandrujące koryto w stosunkowo szerokiej i otwartej doliny (na odcinkach pomiędzy Zalewem Rybnickim a Rudami i Rudami i Kuźnią Raciborską),
 - c) obszar po północnej stronie doliny Rudy wznoszący się w kierunku północno wschodnim, o nachyleniach oscylujących wokół 1-2% i wysokościach względnych osiągających 30 m – szczególnymi formami geomorfologicznymi tego obszaru są wydmy, które urozmaicają rzeźbę terenu i lokalnie zwiększają nachylenia terenu do 20%, a w kilku skrajnych przypadkach do 30%, z wyróżniającymi się terenami leśnymi,
 - d) obszar po południowej stronie doliny Rudy wznoszący się w kierunku południowym, w stronę najwyższego punktu w okolicy na styku granic gmin Kuźnia Raciborska, Nędza i Lyski, charakteryzujący się większymi deniwelacjami (do 60 m) oraz nachyleniami terenu (od 2 do 10%, fragmentarycznie do 20%), z wyróżniającymi się terenami leśnymi;
 - 12) szczególne walory krajobrazu przyrodniczo – kulturowego:
 - a) różnorodność siedlisk: od wód płynących i ich dolin, zbiorników wodnych, terenów zalewowych, starorzeczy występujących w dolinie Rudy i Odry (najlepiej zachowane starorzecze można obserwować w północnej części doliny na jej fragmencie przebiegającym przez gminę Kuźnia Raciborska, między Rudą i Księżą Łąką (w województwie opolskim), podmokłych i wilgotnych łąk, poprzez zielone użytki rolne i grunty orne, po rozległe kompleksy leśne (gdzie w niektórych oddziałach występują interesujące drzewostany podobne do naturalnych i cenne drzewostany nasienne),
 - b) wyróżniająca rzeźba, na którą składają się wysoczyzny polodowcowe, kemy i pagórki morenowe oraz doliny rzeczne z odcinkami współczesnych koryt meandrowych (otwarty krajobraz doliny Odry, dolina rzeki Ruda, stanowiąca oś hydrograficzną parku, rzeka Ruda zaliczana do ciekawszych rzek meandrujących, na terenie województwa),
 - c) lodowcowe i rzeczno – lodowcowe pochodzenie współczesnej rzeźby terenu, w tym w szczególności widoczne w jego morfologii – nadzwyczaj dobrze zachowane, mało trwałe i w związku z tym rzadkie formy morfologiczne takie jak wydmy (na terenach leśnych), zawierających warstewki żwirowe, dokumentujące wiejące w przeszłości huraganowe wiatry,

- d) zamknięcia krajobrazowe w okolicach Kolonii Renerowskiej i Jankowic,
- e) współistniejące zagospodarowanie leśne i wodne – stawy i malownicze ciek wkomponowane w tereny leśne (w szczególności stawy Raczek, Hubertus),
- f) krajobrazy antropogeniczne związane głównie ze śladami prowadzonej tu od XIII wieku gospodarki Zakonu Cystersów – przestrzenna struktura osadnicza zorganizowana przez Cystersów przetrwała tu do dziś: zachował się przestrzenny układ Rud z najcenniejszym zabytkiem: zespołem klasztorno-pałacowym i otaczającym go parkiem z bogatą kolekcją dendrologiczną (tworzący niepowtarzalną atmosferę miejsca), czytelna sieć dróg o znaczeniu gospodarczym, wsie założone przez Cystersów – Jankowice i Ruda Kozielska;
- 13) elementy różnorodności biologicznej, w tym prawnie chronione:
- a) największy udział wykazują gatunki leśne – wiąże się to z występowaniem na terenie gminy dużych kompleksów leśnych i zachowanych w ich wnętrzu naturalnych siedlisk, sprzyjających zachowaniu i trwaniu tych roślin (większą część obszaru zajmują lasy gospodarcze porastające tereny dawnej Puszczy Śląskiej i chociaż fizjonomię zbiorowiskom leśnym nadaje sosna, to spotkać można również inne drzewostany: *Alnetea glutinosae*, *Quercetea robori-petraeae* czy *Quercus Fagetum*, lasy te poprzerywane są terenami użytkowanymi rolniczo oraz ciekami i zbiornikami),
- b) znaczny jest udział gatunków siedlisk nadwodnych, bagiennych, torfowiskowych i wodnych. Duża ich liczba świadczy o bogactwie siedlisk wilgotnych i ich naturalnym charakterze, pomimo dużej presji antropogenicznej. Duże znaczenie ma tu dolina Odry i jej dopływów, a także liczne stawy rybne i inne zbiorniki wodne,
- c) występuje duża grupa gatunków łąkowych i murawowych w terenach otwartych (rozległe doliny rzeczne, łąki, pastwiska), a także na polanach śródleśnych i brzegach lasów,
- d) dość znaczną grupę stanowią gatunki związane z siedliskami przeobrażonymi i użytkowanymi przez człowieka,
- e) bogactwo fauny związane z silnym zróżnicowaniem biotopów, które tutaj są spotykane sprawia, że spotkać tutaj można rzadkie już w innych rejonach Polski gatunki roślin i zwierząt, w tym objęte ochroną,
- f) gatunki roślin, w tym objęte ochroną:
- rośliny objęte ochroną ścisłą związane są w przeważającej części z siedliskami leśno-zaroślowymi lasów liściastych (*Lilium martagon*, *Streptopus amplexifolius*). W tej grupie są także gatunki łąkowe (*Iris sibirica*, *Gladiolus imbricatus* i in.) oraz rośliny wodne (*Aldrovanda vesiculosa*, *Salvinia natans*, *Trapa natans* i in),
 - gatunki częściowo chronione, występujące liczniej od poprzednich, to rośliny leśne (*Daphne mezereum*, *Epipactis helleborine*, *Lycopodium clavatum*, *Epipactis atrorubens* i in.), łąkowe i murawowe (*Colchicum autumnale*, *Centaurea erythraea*, *Helichrysum arenarium* i in.) oraz wodne i bagiennie (np. *Ledum palustre*), ponadto w ramach założenia parkowego w Rudach: storczyk szerokolistny (*Dactylorhiza majalis*), śnieżyczka przebiśnieg (*Galanthus nivalis*), naparstnica zwyczajna (*Digitalis grandiflora*), pióropusznik strusi (*Matteucia struthiopteris*), wawrzynek wilczelyko (*Daphne mezereum*) występujący również w Uroczysku Buk, zimowit jesienny (*Colchicum autumnale*), czosnek niedźwiedzi (*Alium ursinum*),
 - gatunki roślin rzadkie: czermień błotna (*Calla palustris*) w Uroczysku Buk, żywiec gruczołowaty (*Dentaria glandulosa*) w ramach założenia parkowego w Rudach,
- g) charakterystyczne zbiorowiska roślinne:
- łąg jesionowo-olszowy (*Fraxino-Alnetum*) – zachowane fragmenty na terenie uroczyska „Buk”,
 - grąd subkontynentalny (*Tilio-Carpinetum*) – zachowane fragmenty na terenie uroczyska „Buk”,
 - żyzna buczyna sudecka (*Dentario enneaphyllidis-Fagetum*) – enklawy na terenie całej gminy,
 - bór mieszany dębowo-sosnowy (*Quercus roboris-Pinetum*) – enklawy na terenach leśnych.
- h) najlepiej rozpoznaną grupę zwierząt stanowią ptaki: występuje 251 gatunków ptaków (60% znanych z Polski), z których 153 to gatunki lęgowe (65% gatunków lęgowych w Polsce). Wśród gatunków zasiedlających kompleksy leśne zwraca się uwagę na rzadki w Polsce gatunek – drożdżka oraz dzięcioła białogrzbietego wpisanego do Czerwonej Księgi Zwierząt i uznawanego za gatunek narażony na wyginięcie. Wreszcie wśród najcenniejszych gatunków ptaków związanych z terenami otwartymi wymienione zostały: dudek, dzierlatka, świergotek polny, kłaskawka,

- i) w dolinie rzeki Rudy oraz w Parku w Rudach Wielkich, na odcinku Paproć – Górna Huta stwierdzono występowanie 99 gatunków ptaków, z których 89 jest chronionych. Stwierdzono, że wśród wykazanych gatunków znajdują się zagrożone (wykazujące spadek liczebności) na terenie Śląska. Zaliczono do nich: brodziec samotny oraz brodziec piskliwy. Z kolei do potencjalnie zagrożonych należą: cyraneczka, trzmiołojad, siniak, turkawka, zimorodek, dzięcioł średni, świergotek łąkowy, paszkot, świerszczak, pokrzewka jarzębata, muchołówka białoszyja, krogulec, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł zielony, zniczek, czyż,
- j) rzadkie, zagrożone i chronione gatunków zwierząt – spośród kręgowców zaobserwowano występowanie: traszki grzebieniastej *Triturus cristatus*, bąka *Botaurus stellaris*, bączka *Ixobrychus minutus*, hełmiatki *Netta rufina*, bielika *Haliaeetus albicilla*, zielonki *Porzana parva*, podróżniczka *Luscinia svecica* oraz przedstawiciela nietoperzy – borowiaczka *Nyctalus leisleri*,
- k) według inwentaryzacji Lasów Państwowych zaobserwowano występowanie: bobra europejskiego, grzebiuszki ziemnej, kumaka górskiego, kumaka nizinnego, ropuchy paskówki, traszki grzebieniastej, padalca zwyczajnego, pachnicy dębowej.

Zasady ochrony środowiska gminy Kuźnia Raciborska i jego zasobów, przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego (wytyczne dla ich określania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego):

- 1) w zakresie racjonalnego wykorzystania powierzchni ziemi i uwzględnienia obszarów występowania złóż kopalin:
 - respektowanie zasad ochrony Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (CKKRW), zgodnie z rozporządzeniem nr 181/93 Wojewody Katowickiego z dnia 23 listopada 1993 r. w sprawie utworzenia Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich (Dz.U. Woj. Kat. z 1993 r. Nr 15 poz. 130, ze zm.),
 - racjonalna ochrona użytków rolnych pochodzenia mineralnego przed wyłączeniem z dotychczasowej formy użytkowania, dopuszczająca wyłączenia z dotychczasowej formy użytkowania oraz dopełniające formy użytkowania, uzasadnione przyjętymi kierunkami zmian w strukturze przestrzennej gminy, w tym uwzględniającymi zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
 - ochrona użytków rolnych pochodzenia organicznego, dopuszczająca wyłączenia z dotychczasowej formy użytkowania uzasadnione przyjętymi kierunkami zmian w strukturze przestrzennej gminy, w tym uwzględniającymi zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
 - ochrona gruntów leśnych przed wyłączeniem z dotychczasowej formy użytkowania, dopuszczająca wyłączenia z dotychczasowej formy użytkowania oraz dopełniające formy użytkowania, uzasadnione przyjętymi kierunkami zmian w strukturze przestrzennej gminy, w tym uwzględniającymi zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
 - ochrona zadrzewień i zakrzewień, stanowiących śródpolne tereny zieleni, z dopuszczeniem wprowadzenia funkcji rekreacyjno – wypoczynkowych, z zastrzeżeniem dostosowywania nowych funkcji rekreacyjno – wypoczynkowych do możliwości środowiska przyrodniczego (priorytet zapewnienia ochrony środowiska przyrodniczego przed degradacją), a także z dopuszczeniem innych przedsięwzięć uzasadnionych przyjętymi kierunkami zmian w strukturze przestrzennej gminy, w tym uwzględniającymi zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
 - zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych, uwzględnione w strategicznych kierunkach polityki przestrzennej (kierunkach zmian w strukturze przestrzennej gminy), jakie w szczególności winna respektować ochrona form użytkowania, o których mowa w tiret dwa, trzy, cztery, pięć, z zakresu:
 - komunikacji drogowej, w szczególności budowa, przebudowa dróg wojewódzkich,
 - komunikacji rowerowej – budowa sieci dróg tras rowerowych,
 - transportu kolejowego – modernizacja linii kolejowej E59 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki (granica państwa),
 - strategii rozwoju wodnych dróg śródlądowych – budowa polskiego odcinka połączenia Dunaj – Odra – Łaba (droga wodna Kędzierzyn – Koźle – Chałupki), budowa Kanału Śląskiego łączącego Wisłę i Odrę wraz z towarzyszącymi funkcjami gospodarczymi (żegluga śródlądowej, nabrzeży portowych wraz z infrastrukturą),

- ochrony przeciwpowodziowej, w szczególności budowa suchego zbiornika ochrony przeciwpowodziowej na rzece Ruda, budowy, przebudowy i modernizacji prawego wału rzeki Odry, inwestycje z zakresu poprawy stosunków wodnych, szczególnie istotnych dla trwałości i prawidłowego rozwoju zbiorowisk leśnych,
 - ochrona form użytkowania, o których mowa w tiret dwa, trzy, cztery, pięć, winna respektować również zadania służące realizacji lokalnych celów publicznych oraz uwzględniać każdorazowo nowe zadania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych (nie wymienione w tiret szóste) oraz inne wskazane w niniejszym studium kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy (podstawowe i dopuszczone kierunki przeznaczenia terenów),
 - ekonomicznie uzasadniona eksploatacja surowców naturalnych;
- 2) w zakresie ochrony wód i gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem:
- podnoszenie bioróżnorodności rolniczej przestrzeni produkcyjnej, spowolnienie procesów erozji gleb, poprawa stosunków wodnych w glebach (wzbogacanie zbiorowisk roślinnych poprzez wprowadzanie w szczególności remiz leśnych, zalesień),
 - ochrona wód powierzchniowych i ziemi przed zrzutami zanieczyszczonych ścieków (porządkowanie gospodarki ściekowej),
 - preferowanie rozwiązań technicznych służących do podczyszczania wód opadowych,
 - poprawa stosunków wodnych poprzez działania na rzecz zwiększenia retencyjności zlewni, w szczególności poprzez realizację suchego zbiornika, ochrony przeciwpowodziowej (redukcja przepływów) na rzece Ruda (w km 6+300), zgodnie z Programem małej retencji dla Województwa Śląskiego,
 - zwiększenie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych poprzez w szczególności rozwój systemów małej retencji, rozwój małych systemów piętrzących (w celu spowolnienia odpływu wód powierzchniowych oraz ochrony gleb torfowych), przeciwdziałanie nadmiernej erozji wodnej, odbudowę cennych ekosystemów naturalnych;
- 3) w zakresie zapewnienia kompleksowego rozwiązania problemów zabudowy wsi oraz miasta Kuźnia Raciborska:
- utrzymanie skali zabudowy (w różnych funkcjach) poszczególnych wsi oraz miasta Kuźnia Raciborska, kształtujących ich sylwety, z opuszczeniem nowej zabudowy (w zakresie skali), w obszarach PU oraz U (wynikających z przyjętych technologii), a także związanej z rolnictwem,
 - podnoszenie skuteczności ochrony przed powodzią terenów wymagających ochrony, w szczególności struktur osadniczych wsi i miasta Kuźnia Raciborska (w zakresie czynnej i biernej ochrony przeciwpowodziowej),
 - racjonalne wykorzystywanie zasobów wód podziemnych, w aspekcie zasady zapewnienia mieszkańcom gminy wody o wymaganych przepisami parametrach i w ilości zapewniającej odpowiednią jakość życia,
 - porządkowanie gospodarki ściekowej – sukcesywna rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej, w tym w ramach Aglomeracji Kuźnia Raciborska,
 - wykluczenie możliwości realizacji na terenie gminy składowisk odpadów, prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z uchwałą Nr V/37/8/2017 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 24 kwietnia 2017 r. w sprawie wykonania Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022, i kolejnymi uchwałami Sejmiku Województwa Śląskiego podejmowanymi w ww. sprawie (gmina Kuźnia Raciborska wchodzi w skład III Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK) w województwie śląskim), realizacja potrzeb inwestycyjnych związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarki odpadami komunalnymi (w szczególności PSZOK),
 - porządkowanie gospodarki odprowadzania wód opadowych, roztopowych,
 - utrzymanie i podnoszenie standardu wyposażenia i urządzenia istniejących terenów zieleni ogólnodostępnej,
 - zagospodarowywanie terenów zieleni, głównie na styku z terenami zabudowy, jako terenów zieleni ogólnodostępnej oferujących mieszkańcom i turystom zróżnicowane możliwości rekreacji i wypoczynku, z wyłączeniem terenów zieleni występowania rzadkich gatunków roślin i okazów flory chronionej, racjonalna ochrona alei drzew,

- kształtowanie systemu dróg/tras rowerowych, w tym stanowiących element sieci dróg/tras rowerowych o zasięgu ponadlokalnym, w szczególności przy racjonalnym wykorzystaniu dróg wewnętrznych transportu rolniczego, leśnych (zapewnienie bezpiecznego przemieszczania się rowerzystów);
- 4) w zakresie zapewnienia ochrony walorów krajobrazowych środowiska, w tym krajobrazu kulturowego i warunków klimatycznych:
- utrzymanie historycznej kompozycji krajobrazu kulturowego: zabudowy wsi i miasta Kuźnia Raciborska, przy uwzględnieniu planowanej w ramach kierunków zmian w strukturze przestrzennej, w szczególności utrzymanie zwarteści zabudowy wsi Rudy, Ruda Kozielska, Jankowice (w części wschodniej gminy), dominacji rolniczej przestrzeni produkcyjnej w zachodniej części gminy i dominacji kompleksu leśnego w gminie,
 - porządkowanie zabudowy wsi Siedliska, Budziska, Ruda, Turze w części zachodniej gminy (w aspekcie dalszego nierozpraszania zabudowy),
 - utrzymanie układu komunikacyjnego stanowiącego powiązanie wsi z miastem Kuźnia Raciborska oraz gminy z układem komunikacyjnym zewnętrznym, z dopuszczeniem rozwiązań usprawniających komunikację (budowy, przebudowy dróg),
 - wzmacnianie funkcji przyrodniczych dolin rzek Odry i Rudy w ramach korytarzy ekologicznych, przy uwzględnieniu zadań służących realizacji lokalnych i ponadlokalnych celów publicznych,
 - współpraca w zakresie ochrony zasobów i walorów przyrodniczo – krajobrazowych z gminami ościennymi;
- 5) w zakresie ochrony przed hałasem, polami elektromagnetycznymi, ochrony powietrza, klimatu lokalnego:
- preferowanie wykorzystywania instalacji do produkcji energii odnawialnej zgodnie z zasadami określonymi w studium,
 - kształtowanie buforowych stref zieleni wokół nowej zabudowy będącej źródłem, w szczególności hałasu, odorów (w szczególności obiektów produkcyjnych, w tym związanych z rolnictwem), zwiększających, obok stosowanych technologii, ochronę zabudowy wsi i miasta Kuźnia Raciborska przed uciążliwościami powodowanym przez hałas, ewentualne odory,
 - nasadzenia szpalerów drzew wzdłuż ulic,
 - tworzenie warunków do bioróżnorodności,
 - eliminowanie uciążliwości związanych z polami elektroenergetycznymi poprzez lokalizowanie, w szczególności instalacji radiokomunikacyjnych, w tym stacji bazowych telefonii komórkowej, w sposób respektujący przepisy w tym zakresie i nie stwarzający ograniczeń w zagospodarowaniu terenów przyległych.

V. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Zasób dziedzictwa kulturowego, zabytków.

Zasób dziedzictwa kulturowego, zabytków w obszarze gminy Kuźnia Raciborska tworzą zabytki:

- 1) o lokalizacji wskazanej na rysunku studium...):
 - a) zabytki wpisane do rejestru – wykaz Część A tekstu studium, ust. 4 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
 - b) zabytki ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków (na podstawie Programu Opieki Nad Zabytkami Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2019 – 2022) – wykaz Część A tekstu studium, ust. 4 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
 - c) zabytki archeologiczne (na podstawie Programu Opieki Nad Zabytkami Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2019 – 2022) – wykaz Część A tekstu studium, ust. 4 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:
 - zabytki (stanowiska) archeologiczne o ustalonej lokalizacji,
 - zabytki (stanowiska) archeologiczne o nieustalonej lokalizacji,
 - d) miejsca pamięci zgodnie z Ewidencją Miejsc Pamięci Województwa Śląskiego – wykaz Część A tekstu studium, ust. 4 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej,
 - e) inne upamiętnienia – wykaz Część A tekstu studium, ust. 4 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;

- 2) o lokalizacji określonej opisowo – obiekty historyczne i kulturowe zlokalizowane na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rudy Raciborskie w gminie Kuźnia Raciborska.¹⁰⁸ (z wyłączeniem wpisanych do rejestru zabytków i do Gminnej Ewidencji Zabytków oraz wykazanego w ramach Miejsc pamięci) – wykaz Część A tekstu studium, ust. 4 Stan dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

W obszarze gminy Kuźnia Raciborska, na dzień uchwalenia niniejszego studium przez Radę Miejską, nie występują dobra kultury współczesnej, nie wyklucza to możliwości ich ustanowienia i ochrony w miejscowych planach.

Formami ochrony zabytków, o których mowa w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, obowiązującymi w stosunku do ww. zasobu na dzień uchwalenia przez Radę Miejską, niniejszego studium jest:

- wpis do rejestru zabytków (zabytki wpisane do rejestru, zabytki (stanowiska) archeologiczne wpisane do rejestru),
- ustalenia ochrony w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:
 - miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectwa Jankowice (uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr IV/26/2011 z dnia 20 stycznia 2011 r. opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 77 poz. 1385 z dnia 07 kwietnia 2011 r.) – w obszarze objętym planem zostały ustalone: strefa „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej, strefa „E” ochrony ekspozycji krajobrazu, ochrona kaplic, krzyży przydrożnych, „czerwonego mostku” – przepustu pod drogą wojewódzka DW 919 na mocy ustaleń planu,
 - miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obszarów położonych w Kuźni Raciborskiej: obszaru w rejonie ulicy Powstańców, obszaru w rejonie ulic Topolowa, Raciborska, Działkowców, Klonowa, Brzozowa i linii kolejowej oraz obszaru stanowiącego przedłużenie ulicy Klasztornej do skrzyżowania z ulicą Rudzką (uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr VIII/82/2011 z dnia 22 czerwca 2011 r. opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego nr 192 poz. 3577 z dnia 30 sierpnia 2011 r.) – w obszarze objętym planem zostały ustalone: strefa „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej, ochrona 2 krzyży przydrożnych na mocy ustaleń planu,
 - miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectw Rudy i Ruda Kozielska – Etap I (uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXX/279/2017 z dnia 11 maja 2017 r. opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz. 3139 z dnia 16 maja 2017 r.) – w obszarze objętym planem zostały ustalone: strefa „A” ochrony konserwatorskiej, strefa „B” pośredniej ochrony konserwatorskiej, ochrona budynków, krzyży, figury, kapliczek, cmentarza rzymsko – katolickiego, głazu, obelisku, pomnika na mocy ustaleń planu, ponadto elementy przyrodnicze krajobrazu podlegające ochronie na mocy ustaleń planu – aleje drzew,
 - miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego sołectw Rudy i Ruda Kozielska – Etap II (uchwała Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr XXXVI/325/2017 z dnia 07 grudnia 2017 r. opublikowana w Dz.U. Woj. Śląskiego poz.6976 z dnia 12 grudnia 2017 r.) – w obszarze objętym planem została ustalona strefa „A” ochrony konserwatorskiej.

Wymagania ochrony zabytków wpisanych do rejestru lub zabytków, znajdujących się w wojewódzkiej ewidencji zabytków (w szczególności w zakresie obowiązków) reguluje ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wymagania ochrony zabytków wpisanych do rejestru w zakresie wymogu uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora reguluje ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków (wytyczne dla ich określania w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego):

- 1) utrzymanie zasięgu strefy ochrony konserwatorskiej „A” obejmującej układ osadniczy Rud wraz z zespołem pałacowo – klasztornym (wpisanym do rejestru zabytków województwa śląskiego) oraz linię kolejki wąskotorowej, ustalonej w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, z dopuszczeniem (w kolejnych edycjach planu), modyfikacji jej zasięgu obszarowego i korekty ustaleń obowiązujących w miejscowym planie, wynikających w szczególności z przyjętego przez Radę Miejską w Kuźni Raciborskiej Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami oraz wniosków Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;

¹⁰⁸ Plan Urządzenia Lau dla Nadleśnictwa Rudy Raciborskie Program Ochrony Przyrody str. 176

- 2) utrzymanie zasięgów stref ochrony konserwatorskiej „B” obejmujących układy osadnicze odpowiednio wsi: Rudy (z wyłączeniem terenów objętych strefą A ochrony konserwatorskiej), Ruda Kozielska, Jankowice, oraz układ osadniczy miasta Kuźnia Raciborska, z dopuszczeniem (w kolejnych edycjach planu) modyfikacji ich zasięgów obszarowych i korekty ustaleń obowiązujących w miejscowych planach, wynikających, w szczególności z przyjętego przez Radę Miejską w Kuźni Raciborskiej Gminnego Programu Opieki nad Zabytkami oraz wniosków Śląskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a także zastanych uwarunkowań;
- 3) dla stref, o których mowa w pkt 1 i pkt 2, w sporządzanych miejscowych planach, w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, winny zostać określone warunki i zasady kształtowania zabudowy odpowiednio w zależności od potrzeb, w szczególności w zakresie:
 - a) elementów historycznego układu urbanistycznego,
 - b) linii zabudowy (obowiązujących, nieprzekraczalnych),
 - c) elementów kompozycji (w szczególności dominant, ekspozycji zabytku, kształtowania zieleni),
 - d) obiektów i elementów dysharmonijnych;
- 4) wyznaczanie, w sytuacjach to uzasadniających w miejscowych planach stref ekspozycji zabytku, stref ekspozycji krajobrazu, dla których winny zostać określone w zależności od potrzeb, w szczególności: ograniczenia gabarytów nowej zabudowy lub zakaz zabudowy, zasady kształtowania zieleni;
- 5) dla zabytków (stanowisk) archeologicznych o określonej lokalizacji, nie wpisanych do rejestru winny być, w miejscowym planie, ustalone strefy „OW” ochrony archeologicznej;
- 6) dla obiektów ujętych w GEZ (w tym znajdujących się na liście Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków), oznaczonych na rysunku studium, w miejscowym planie wprowadzenie ustaleń, w zależności od potrzeb w zakresie:
 - a) gabarytów,
 - b) wyglądu elewacji, w tym wielkości i podziałów otworów okiennych,
 - c) detali architektonicznych, elementów wykończenia,
 - d) kolorystyki, pokrycia dachów,
 - e) innych cech obiektów;
- 7) każdorazowo oznaczyć, w miejscowym planie, zabytki ruchome zasługujące na ochronę, dla których należy przyjmować ustalenia, służące ich ochronie;
- 8) każdorazowo oznaczyć upamiętnienia i inne zasoby dziedzictwa kulturowego zasługujące na ochronę.

VI. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

Kierunki rozwoju systemów komunikacji.

Układ drogowy w gminie Kuźnia Raciborska obejmuje następujące drogi (dla których przyjmuje się odpowiednie klasy):

- drogi publiczne wojewódzkie:
 - Nr 425 relacji Rudy – Bierawa (DW 425), klasy główna, z dopuszczeniem realizacji w ciągu ww. drogi obwodnicy wsi Ruda Kozielska i Rudy oraz obwodnicy miasta Kuźnia Raciborska,
 - Nr 919 relacji Racibórz – Sośnicowice (DW 919), klasy główna, z dopuszczeniem realizacji w ciągu ww. drogi obwodnicy wsi Rudy,
 - Nr 920 relacji Rudy – Rybnik (DW 920), klasy główna,
 - Nr 921 relacji Rudy – Zabrze (DW 921), klasy główna,
 - Nr 922 relacji Nędza – Kuźnia Raciborska (DW 922), klasy główna, z dopuszczeniem realizacji w ciągu ww. drogi obwodnicy miasta Kuźnia Raciborska,
- drogi publiczne powiatowe:
 - Nr 3509 S relacji Kuźnia Raciborska – Ciechowice, klasy zbiorcza,
 - Nr 3533 S relacji Turze – Budziska, klasy zbiorcza,
 - Nr 3534 S relacji Turze – Kuźnia Raciborska, klasy zbiorcza,
- drogi publiczne gminne każdorazowo klasy dojazdowa:
 - Nr 603 001 S Jankowice,
 - Nr 603 101 S Rudy,
 - Nr 603 102 S Rudy,

- Nr 603 103 S Rudy,
 - Nr 603 104 S Rudy,
 - Nr 603 105 S Rudy,
 - Nr 603 201 S Ruda Kozielska,
 - Nr 603 301 S Kuźnia Raciborska,
 - Nr 603 302 S Kuźnia Raciborska,
 - Nr 603 303 S Kuźnia Raciborska,
 - Nr 603 304 S Kuźnia Raciborska,
 - Nr 603 305 S Kuźnia Raciborska,
 - Nr 603 306 S Kuźnia Raciborska,
 - Nr 603 307 S Kuźnia Raciborska,
 - Nr 603 308 S Kuźnia Raciborska,
 - Nr 603 309 S Kuźnia Raciborska,
 - Nr 603 310 S Kuźnia Raciborska,
 - Nr 603 311 S Kuźnia Raciborska,
 - Nr 603 401 S Budziska,
 - Nr 603 402 S Budziska,
 - Nr 603 403 S Budziska,
 - Nr 603 404 S Budziska,
 - Nr 603 405 S Budziska,
 - Nr 603 406 S Budziska,
- drogi wewnętrzne, w tym gminne.

Układ kolejowy w gminie Kuźnia Raciborska obejmuje następujące elementy:

- linię kolejową o znaczeniu państwowym nr 151 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki (granica państwa), stanowiącą teren zamknięty,
- linię kolejową nr 302 (KPK-LK)/221 (Infra Silesia) relacji stacja Kotłarnia – stacja kolei piaskowej KWK Makoszowy (element sieci linii kolejowych łączących stację kolei piaskowej KWK Makoszowy oraz Pawłowice Górnicza ze stacją Kotłarnia), zwaną zwyczajowo Zachodnią Magistralą Piaskową,
- linię kolejki wąskotorowej Bytom Karb – Racibórz Markowice Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, wpisaną do rejestru zabytków na odcinku Rudy – Racibórz wraz z zespołem stacyjnym kolejki wąskotorowej w Rudach (zlokalizowanym w kilometrze 41,1). W latach 1899-1945 odcinek, na którym znajduje się stacja, był częścią kolei Gliwice – Trynek – Racibórz. Od 19 października 2006 roku znajduje się na trasie Szlaków Zabytków Techniki Województwa Śląskiego.

Kierunki rozwoju układu drogowego oraz systemu parkingowego.

- 1) poprawa dostępności transportowej gminy w skali regionu i kraju poprzez realizację obwodnic wsi Rudy, Ruda Kozielska, miasta Kuźnia Raciborska;
- 2) budowa, przebudowa układu drogowego gminy, w szczególności wiejskich układów ulicznych, miejskiego układu ulicznego, w tym dróg pożarowych do obiektów, w miarę potrzeb;
- 3) budowa, przebudowa dróg wewnętrznych, w tym transportu rolniczego;
- 4) budowa odpowiedniej ilości parkingów w ramach wsi, oraz miasta Kuźnia Raciborska, w tym towarzyszących obiektom usługowym oraz sportu i rekreacji.

Wskazany, na rysunku studium przebieg obwodnicy miasta Kuźnia Raciborska może ulec uściśleniu na dalszych etapach prac, w tym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Budowa obwodnic może spowodować zmianę klas dróg oraz funkcji w sieci drogowej na przebiegu dotychczasowym. Przyjmuje się iż katalog ww. dróg publicznych jest katalogiem otwartym, w szczególności katalog obejmujący drogi publiczne gminne (w sytuacji realizacji zabudowy mogą zostać ustalone przebiegi nowych dróg publicznych gminnych).

Kierunki rozwoju transportu zbiorowego.

Podstawą funkcjonowania komunikacji zbiorowej w gminie jest komunikacja autobusowa i komunikacja kolejowa (stacja Kuźnia Raciborska linii kolejowej nr 151 relacji Kędzierzyn – Koźle - Chałupki).

Zakłada się zapewnienie wysokiego standardu transportu zbiorowego w zakresie komunikacji autobusowej poprzez :

- optymalizację liczby połączeń komunikacji autobusowej miasta Kuźnia Raciborska z sołectwami gminy oraz z Raciborzem, Gliwicami i Rybnikiem,
- budowę węzłów obsługi komunikacji autobusowej, w szczególności zajezdni przystankowej w Kuźni Raciborskiej i Rudach,
- budowę wiat przystankowych, zatoczek przystankowych.

Zakłada się zapewnienie wysokiego standardu transportu kolejowego pasażerskiego poprzez optymalizację liczby połączeń pasażerskich w kierunku Raciborza i Kędzierzyna – Koźła, przy wykorzystaniu przebudowanej stacji Kuźnia Raciborska wraz z wyremontowaną kładką dla pieszych, łączącą perony z budynkiem dworca (w ramach projektu pn.: „Prace na linii kolejowej E-59 na odcinku Kędzierzyn Koźle – Chałupki granica Państwa”).

Kierunki rozwoju tras, dróg rowerowych.

Zakłada się rozwój i zapewnienie wysokiego standardu transportu rowerowego poprzez:

- rozbudowę układu dróg (tras) rowerowych w układzie gminy, w tym o charakterze rekreacyjnym, rekreacyjno – edukacyjnym, w powiązaniu z istniejącym układem dróg (tras) rowerowych w regionie, (budowa spójnej sieci dróg/tras rowerowych o zasięgu ponadlokalnym wg jednolitych standardów),
- budowę punktów przystankowych na przebiegu dróg (tras) rowerowych i w miarę potrzeb zintegrowanie ich z komunikacją zbiorową (w szczególności węzłami obsługi w mieście Kuźnia Raciborska i w Rudach).

Kierunki rozwoju systemów komunikacji kolejowej.

Zakłada się zapewnienie wysokiego standardu transportu kolejowego poprzez :

- optymalizację liczby połączeń pasażerskich miasta Kuźnia Raciborska z Raciborzem i Kędzierzyna – Koźłem,
- budowę parkingu P+R powiązanego z przystankiem kolejowym w mieście Kuźnia Raciborska,
- modernizację linii kolejowej nr 151 należącej do ciągu C-E59 Kędzierzyn-Koźle – Chałupki, zgodnie z harmonogramem prac prowadzonych przez PKP PLK, w celu ujednoczenia standardów dla przewozów towarowych (w szczególności poprawę przepustowości, możliwość prowadzenia dłuższych składów).
W obszarze gminy Kuźnia Raciborska, od km 14+570 do 20+410 linii kolejowej nr 151 – wyjście poza teren kolejowy zamknięty o łącznej powierzchni około 93 000 m² (w ramach terenu przewidzianego do przejścia, opisanego na rysunki studium jako: obszary przewidziane dla budowy infrastruktury związanej z prowadzeniem ruchu kolejowego, dróg równoległych do linii kolejowych, zgodnie ze dokumentacją Studium Wykonalności),
- utrzymanie z możliwością modernizacji torowiska kolejowego i zabytkowej infrastruktury odcinków kolejki wąskotorowej Bytom Karb – Racibórz Markowice Górnośląskich Kolei Wąskotorowych (w obszarze gminy Kuźnia Raciborska), wzbogacającej ofertę turystyczną gminy,
- utrzymanie z możliwością modernizacji lub likwidacji odcinka Zachodniej Magistrali Piaskowej, przebiegającej przez gminę Kuźnia Raciborska.

Kierunki rozwoju systemów infrastruktury technicznej.

Zaopatrzenie w wodę.

Przyjęto, iż system zaopatrzenia w wodę gminy Kuźnia Raciborska obejmuje:

- 1) wodociąg Kuźnia Raciborska zaopatrujący miejscowości: Kuźnia Raciborska, Siedliska, Turze, Ruda i Budziska, który czerpie wodę z ujęć podziemnych „Las 1” i „Las 3” oraz „Osiedle” w Kuźni Raciborskiej,
- 2) wodociąg Ruda Kozielska zaopatrujący w wodę miejscowości Ruda Kozielska, Jankowice i Rudy. Woda na potrzeby wodociągu pozyskiwana jest z ujęć podziemnych „Studnia nr 1” i „Studnia nr 2”, zlokalizowanych w lesie pomiędzy Rudą Kozielską, a Kuźnią Raciborską,
- 3) wodociągi przedsiębiorstw czerpiących wodę z własnych ujęć wody.

Kierunki rozwoju systemu zaopatrzenia w wodę.

- 1) utrzymanie istniejącej sieci wodociągowej gminnej (przewodów i urządzeń) w aspekcie zasad:

- a) zapewnienia mieszkańcom gminy wody o wymaganych przepisami parametrach i w ilości zapewniającej odpowiednią jakość życia,
 - b) zapewnienia wody do celów przeciwpożarowych, zgodnie z przepisami w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę i dróg pożarowych,
 - c) zapewnienia w miarę możliwości wody co celów prowadzonej działalności gospodarczej;
- 2) utrzymanie sieci wodociągowych prowadzących działalność gospodarczą, w tym przedsiębiorstw (przewodów i urządzeń), z dopuszczeniem budowy sieci wodociągowych (niezależnych od gminnych), w tym własnych ujęć wody z SUW przez prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy;
 - 3) budowę (w tym sukcesywną rozbudowę w aspekcie prawidłowej pracy układu wodociągowego oraz jakości dostarczanej wody, zapewnienia wody do celów przeciwpożarowych oraz dla nowych inwestycji) sieci wodociągowej gminnej (przewodów i urządzeń), budowę nowych ujęć wody z SUW, stanowiących element systemu zaopatrzenia w wodę, **w szczególności wykorzystanie jako źródło wody dla zaopatrzenia mieszkańców miasta i gminy trzech istniejących otworów studziennych: Rs II/1, Rs2 i Rs5 (w ramach ujęcia Solarnia).**

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków.

Przyjęto, iż gospodarka wodno – ściekowa opiera się na:

- 1) systemie przewodów i urządzeń wraz z mechaniczno – biologiczną oczyszczalnią ścieków w mieście Kuźnia Raciborska, o maksymalnej przepustowości 850m³/dobę;
- 2) systemie przewodów i urządzeń wraz z mechaniczno – biologiczną oczyszczalnią ścieków w Rudach, o maksymalnej przepustowości 30 m³/d (przy ul. Szkolnej)
- 3) systemie przewodów i urządzeń wraz z mechaniczno – biologiczną oczyszczalnią ścieków w Rudach, o maksymalnej przepustowości 140 m³/d (przy ul. Zielonej);
- 4) systemie przewodów i urządzeń wraz z mechaniczno – biologiczną oczyszczalnią ścieków w Rudach (przy ul. Raciborskiej).

Kierunki rozwoju systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków.

- 1) utrzymanie istniejącej sieci kanalizacyjnej (przewodów i urządzeń) wraz z mechaniczno – biologicznymi oczyszczalniąmi ścieków w Kuźni Raciborskiej i Rudach, jej rozbudowę, przebudowę;
- 2) objęcie zbiorowym systemem odprowadzania ścieków pozostałych wsi (nie wyposażonych w sieć kanalizacyjną – przewody i urządzenia),
- 3) sukcesywne powiększanie Aglomeracji Kuźnia Raciborska o nowe strategiczne tereny rozwojowe wskazane w studium;
- 4) sukcesywne eliminowanie gospodarki ściekowej opartej na gromadzeniu ścieków w szambach bytowo – gospodarczych, poprzez działania, o których mowa w pkt 2 oraz dopuszczenie realizacji, w uzasadnionych przypadkach, lokalnych układów odprowadzania i oczyszczania ścieków (lokalnych oczyszczalni ścieków, przydomowych oczyszczalni ścieków);
- 5) budowę, w tym rozbudowę układów odprowadzania wód opadowych i roztopowych.

Gospodarka odpadami.

Przyjęto generalną zasadę gospodarki odpadami (w nawiązaniu do Planu gospodarki odpadami dla województwa śląskiego na lata 2016-2022): prowadzenie gospodarki odpadami zgodnie z ustawami: o odpadach oraz o utrzymaniu czystości i porządku w gminie i przekazywanie odpadów zebranych z terenu gminy Kuźnia Raciborska do instalacji, jakie obsługują **III Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi (RGOK)** w województwie śląskim, z dopuszczeniem innych instalacji, zgodnie z przepisami obowiązującymi.

Kierunki rozwoju gospodarki odpadami.

- 1) podjęcie działań podnoszących poziom segregacji i wyższy poziom recyklingu, w szczególności poprzez:
 - a) budowę Punktu Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych (PSZOK) wraz z punktem przeładunkowym, budowę instalacji do mechaniczno – biologicznego przetwarzania odpadów zebranych selektywnie (MBP),
 - b) rozbudowę Punktu Selektywnej Zbiorki Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. Klasztornej w mieście Kuźnia Raciborska o instalację do termicznego przekształcania odpadów,
 - c) rozbudowę biologicznej oczyszczalnią ścieków w mieście Kuźnia Raciborska o instalację do składowania przetworzonych osadów ściekowych;

- 2) sukcesywne zmniejszanie odpadów stanowiących popiół pochodzący z indywidualnych gospodarstw domowych poprzez rozbudowę systemu zaopatrzenia w gaz, preferowanie stosowania systemów ciepłowniczych opartych o zdalaczną sieć ciepłowniczą, preferowanie wykorzystania energii uzyskiwanych ze źródeł odnawialnych, zgodnie z przepisami obowiązującymi.

Zaopatrzenie w gaz, energię elektryczną, gospodarka energetyczna.

Zaopatrzenie w gaz .

W chwili obecnej na terenie gminy Kuźnia Raciborska nie eksploatuje się sieci gazowej gazu ziemnego wysokoprężnego.

Kierunki rozwoju zaopatrzenia w gaz.

- 1) budowa sieci gazowniczej, w szczególności gazociągów średniego ciśnienia o zróżnicowanych średnicach od DN60 do DN 180 z uwzględnieniem stref kontrolowanych (przewodów i urządzeń) w dostosowaniu do potrzeb i zainteresowania potencjalnych odbiorców, przy założeniu stabilności dostaw gazu do odbiorców w dłuższej perspektywie,
- 2) upowszechnianie wykorzystywania gazu jako nośnika energii grzewczej,
- 3) budowa, na przebiegu przez gminę Kuźnia Raciborska, gazociągu Oświęcim – Racibórz DN700 (wraz ze światłowodem), z uwzględnieniem strefy kontrolowanej, z dopuszczeniem zmiany parametrów i uściślenia (korekty) przebiegu (zgodnie z rysunkiem studium).

Zaopatrzenie w energię elektryczną.

Przyjęto, iż źródłem zasilania w energię elektryczną (SN, nN) pozostanie stacja elektroenergetyczna WN/SN 110/15kV Kuźnia Raciborska (KUR) zlokalizowana na terenie gminy Kuźnia Raciborska.

Kierunki rozwoju zaopatrzenia w energię elektryczną.

- 1) budowa, w tym rozbudowa sieci elektroenergetycznej (przewodów i urządzeń) w celu zapewnienia dostaw energii elektrycznej (pokrycia bieżącego oraz przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną), przy założeniu stabilności dostaw prądu do odbiorców w dłuższej perspektywie;
- 2) w miarę potrzeb dopuszczenie korzystania z innych stacji zasilania w energię elektryczną.

Ponadto utrzymanie przebiegu linii elektroenergetycznej 220 kV relacji Blachownia – Wielopole, Kędzierzyn – Wielopole wraz z pasem technologicznym o szerokości 50 metrów (po 25 m z każdej strony od osi linii), determinującym ograniczenia w kształtowaniu zabudowy i zagospodarowaniu terenu wynikających z usytuowania napowietrznej linii elektroenergetycznej najwyższych napięć (zgodnie z rysunkiem studium).

Gospodarka energetyczna.

Przyjęto generalną zasadę gospodarki energetycznej: sukcesywną redukcję niskiej emisji, przekładającą się na poprawę jakości życia mieszkańców, podnoszenie efektywności energetycznej, zgodnie z przyjętym Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla gminy Kuźnia Raciborska i kolejnymi aktualizacjami (gospodarki niskoemisyjnej rozumianej jako gospodarki, której wzrost jest możliwy bez konieczności co najmniej wzrostu emisji gazów cieplarnianych).

Kierunki rozwoju gospodarki energetycznej.

- 1) zwiększanie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych;
- 2) rozwój i wykorzystanie technologii niskoemisyjnych;
- 3) sukcesywne zmniejszanie zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz lepsze wykorzystanie działań proenergetycznych w gospodarstwach domowych – działania będą w szczególności obejmować modernizację budynków, w tym użyteczności publicznej, w tym wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii – montaż kolektorów słonecznych, paneli fotowoltaicznych, wymianę kotłów węglowych na węglowe tzw. V klasy, na kotły gazowe, olejowe, biomasę, termomodernizację budynków (użyteczności publicznej, wielorodzinnych, jednorodzinnych);
- 4) poprawa efektywności energetycznej infrastruktury komunalnej;
- 5) sukcesywna modernizacja oświetlenia ulicznego;
- 6) budowa, w tym rozbudowa systemów grzewczych opartych o zdalaczną sieć ciepłowniczą, stosowanie wysokosprawnych systemów opartych na spalaniu paliw.

Energia odnawialna.

Przyjęto sukcesywny wzrost udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.

Kierunki rozwoju energii uzyskiwanej ze źródeł odnawialnych.

- 1) dopuszczenie lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – instalacji fotowoltaicznych, instalacji do produkcji biogazu, w tym biogazowi rolniczych – na wyznaczonych, na rysunku studium obszarach, z zastrzeżeniem iż ich strefy ochronne winny się mieścić w ramach ww. obszarów;
- 2) dopuszczenie mikroinstalacji, małych instalacji o mocy nie przekraczającej 100 kW (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych).

VII. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

Przyjęto iż, obszarem rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym jest obszar całej gminy Kuźnia Raciborska w granicach administracyjnych.

Przewiduje się, w szczególności, w najbliższych latach, realizację inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, w tym umocowanych w dokumentach przyjętych przez Radę Miasta Kuźnia Raciborska¹⁰⁹ (przy czym na dzień uchwalenia Studium, niektóre z zadań mogą być już zrealizowane):

- 1) kolejka wąskotorowa – cel turystyczny. Ścieżka multimedialna. Główny cel zadania: wsparcie wzrostu gospodarczego sprzyjającego zatrudnieniu poprzez rozwój potencjału endogenicznego jako elementu strategii terytorialnej dla określonych obszarów, w tym poprzez przekształcenie upadających regionów przemysłowych i zwiększenie dostępu do określonych zasobów naturalnych i kulturowych oraz ich rozwoju. Stworzenie ścieżki multimedialnej;
- 2) Szlak Matki Boskiej po obu stronach granicy – głównym celem zadania jest zwiększenie odświeżalności regionu poprzez zwiększenie wykorzystania potencjału zasobów przyrodniczych i kulturowych;
- 3) przebudowa drogi gminnej – ul. Powstańców w Kuźni Raciborskiej - Główny cel zadania: poprawa bezpieczeństwa na drogach gminnych oraz budowa nowej infrastruktury drogowej. Okres realizacji 2019-2021r.;
- 4) szerokie tory do kultury – inwestycja w Zabytkową Stację Kolejki Wąskotorowej w Rudach - Celem przedsięwzięcia jest zwiększenie oferty zarówno kulturalnej jak i turystycznej kolejki wąskotorowej w Rudach;
- 5) termomodernizacja budynków komunalnych na terenie Kuźni Raciborskiej. Poprawa parametrów efektywności energetycznej budynków mieszkalnych w gminie Kuźnia Raciborska. - Celem przedsięwzięcia jest termomodernizacja budynków komunalnych przy ul. Kasztanowej 6 i Słowackiego 5 wraz z wymianą źródła ciepła;
- 6) przebudowa drogi gminnej ul. Cysterska i ul. Sobieskiego w Rudach - Główny cel zadania: przebudowa drogi na odcinku 1559 m. Nawierzchnie o nośności KR5-415 mb i KR3-144 mb.;
- 7) przekształcenie poprzemysłowego terenu pod teren inwestycyjny w Kuźni Raciborskiej - Głównym celem projektu jest ulepszenie warunków dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw w gminie poprzez kompleksowe uzbrojenie i skomunikowanie nowych terenów inwestycyjnych w Kuźni Raciborskiej;
- 8) modernizacja i termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej przy ul. Słowackiego 4 - Główny cel zadania: poprawa parametrów efektywności energetycznej Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej;
- 9) termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Kuźnia Raciborska - Główny cel zadania: poprawa parametrów efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w gminie Kuźnia Raciborska. Ograniczenie strat energii podczas ogrzewania budynków, redukcja emisji zanieczyszczeń;
- 10) budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Jankowice gmina Kuźnia Raciborska - Główny cel zadania: poprawa warunków życia i rozwoju gospodarczego poprzez zwiększenie poziomu rozwoju infrastruktury technicznej w zakresie sieci wodno-kanalizacyjnej;
- 11) wydatki na objęcie dodatkowych udziałów Gminnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. z siedzibą w Kuźni Raciborskiej - Celem przedsięwzięcia jest wniesienie przez gminę Kuźnia Raciborska do GPWiK Sp. z o.o. wkładu pieniężnego na podwyższenie udziału gminy w kapitale zakładowym z przeznaczeniem na zabezpieczenie wkładu własnego na realizację zadań budowy ujęć

¹⁰⁹ Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Kuźnia Raciborska – zmiany (na lata 2021-2031) przyjęta uchwała Nr XXVII/220/2020 Rady Miasta Kuźnia Raciborska z dnia 21 grudnia 2020r.

wody i magistrali wodociągowej wraz ze stacją uzdatniania wody (SUW) oraz budowę instalacji do aglomeracji osadu ściekowego wraz z instalacją fotowoltaiczną;

- 12) termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Kuźnia Raciborska - Główny cel zadania: poprawa parametrów efektywności energetycznej budynków użyteczności publicznej w gminie Kuźnia Raciborska. Ograniczenie strat energii podczas ogrzewania budynków, redukcja emisji zanieczyszczeń;
- 13) odnawialne źródła energii poprawą jakości środowiska naturalnego na terenie gmin partnerskich: Tarnowskie Góry, Gaszowice, Jejkowice, Lyski, Krupski Młyn, Kuźnia Raciborska, Nędza, Lelów, Psary, Sośnicowice, Tworóg", w ramach zadania "Poprawa jakości powietrza poprzez zwiększenie udziału OZE w wytwarzaniu energii na terenie gminy Kuźnia Raciborska";
- 14) projekt budowy chodnika w ciągu drogi wojewódzkiej nr 425 w miejscowości Ruda Kozielska - Cel przedsięwzięcia: poprawa bezpieczeństwa pieszych;
- 15) przebudowa dróg powiatowych nr 3509S od mostu na rzece Rudzie w Siedliskach do rejonu działki nr 653 w Turzu oraz nr 3534S od skrzyżowania z DP 3509S do cieku wodnego w Budziskach. – Cel przedsięwzięcia: poprawa życia mieszkańców;
- 16) wykonanie projektu budowlano wykonawczego budowy drogi gminnej, boczna ul. Kolonia Renerowska dz. nr 164/1 w miejscowości Rudy - Cel - poprawa infrastruktury drogowej. Okres realizacji 2020-202 r.
- 17) wykonanie projektu budowlano wykonawczego budowy drogi gminnej, boczna ul. Topolowej dz. 711 w miejscowości Kuźnia Raciborska - Cel - poprawa infrastruktury drogowej;
- 18) Wykonanie projektu chodnika między kładką a przejściem do przejazdu kolejowego z ul. Topolową w Kuźni Raciborskiej - Cel – poprawa infrastruktury drogowej.

Uznaje się, iż ww. wykaz inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym jest wykazem otwartym.

Uznaje się, iż w obszarze gminy Kuźnia Raciborska mogą być rozmieszczone kolejne inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, wynikające z realizacji kierunków zamian w strukturze przestrzennej gminy i przyjętych dokumentów, przez Radę Miejską w Kuźni Raciborskiej.

VIII. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

Przyjęto, iż obszarem rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym może być obszar całej gminy Kuźnia Raciborska w granicach administracyjnych.

Szczegółowe zadania samorządu województwa służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych zamieszczone w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (załącznik do uchwały Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016r. w sprawie przyjęcia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, opublikowanej w Dz. U. Woj. Śląskiego poz. 4619, z dnia 13 września 2016 r.):

- 1) zadania samorządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa Śląskiego (posiadające potencjalne finansowanie, uzależnione od dostępnych środków, ujęte w WPF, RPOWSL), między innymi odnoszące się do gminy Kuźnia Raciborska:
 - Cel 1 Inwestycja – Budowa, przebudowa dróg wojewódzkich, nazwa według dokumentu źródłowego: przedsięwzięcia drogowe realizowane jako projekty RPOWSL. na lata 2014-2020, dotycząca m.in.(...) ciągu drogowego 921 – wsparcie przebudowy prowadzące do zwiększenia płynności ruchu i bezpieczeństwa komunikacyjnego;
- 2) inwestycje celu publicznego postulowane przez samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejmik Województwa, między innymi odnoszące się do gminy Kuźnia Raciborska:
 - II. Cel 2 Inwestycja – Modernizacja linii kolejowych, nazwa według dokumentu źródłowego: przebudowa, odbudowa i remont linii kolejowych łączących miasta aglomeracji, miasta powiatowe oraz ważne węzły kolejowe, dotycząca m.in. linii kolejowej Chałupki – Kędzierzyn – Koźle,
 - III. Cel 1,2,3,4 Inwestycja – Budowa sieci dróg tras rowerowych, nazwa według dokumentu źródłowego: budowa spójnej sieci dróg/tras rowerowych o zasięgu ponadlokalnym wg jednolitych standardów, lokalizacja: województwo śląskie.

Inwestycje celu publicznego zależne od podmiotów innych niż samorząd województwa, ustalone w dokumentach przyjętych przez Sejm Rzeczypospolitej Polskiej, Radę Ministrów, właściwego ministra lub

sejmik województwa (posiadające potencjalne dofinansowanie, w tym na podstawie RPOWSL.), między innymi odnoszą, nazwa według dokumentu źródłowego: modernizacja linii kolejowej E59 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki (granica państwa), prace na linii kolejowej E59 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki (granica państwa), lokalizacja: granica z woj. opolskim – Kuźnia Raciborska – Nędza – Racibórz - Chałupki (granica państwa).

IX. Strategiczne inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, jakie mogą być rozmieszczone w obszarze Gminy Kuźnia Raciborska.

Zgodnie z Założeńmi do Planów Rozwoju Śródlądowych Dróg Wodnych w Polsce na lata 2016 – 2020 z perspektywą do 2030 (uchwała Rady Ministrów z dnia 14.06.2016r.) – strategia rozwoju wodnych dróg śródlądowych to jeden z priorytetów Ministerstwa Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej. Zakłada rewitalizację Odrzańskiej Drogi Wodnej, przywrócenie żeglowności Wisły od Warszawy do Gdańska oraz połączenie Odry, Noteci, Wisły i Bugu. Program obejmuje również budowę Kanału Śląskiego łączącego Wisłę i Odrę.

X. Obszary, na których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary przestrzeni publicznych.

Obszary, na których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.

- 1) na podstawie przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu: na obszarach PU (aktywności gospodarczych – produkcyjne, usługowe), położonych w południowo – zachodniej części miasta Kuźnia Raciborska) – lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²;
- 2) obowiązek sporządzenia miejscowego planu może zaistnieć, na podstawie: ustawy prawo geologiczne i górnicze – dla terenu górniczego, w którym określa się obiekty lub obszary, dla których wyznacza się filar ochronny, w granicach którego ze względu na ochronę oznaczonych dóbr, wydobywanie kopalin nie może być prowadzone albo może być dozwolone tylko w sposób zapewniający ochronę tych dóbr.

Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

Nie wyznacza się obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, co nie wyklucza wszczęcia procedury scalania i podziału, na zasadach o których mowa w ustawie o gospodarce nieruchomościami, na wniosek właścicieli lub wieczystych użytkowników nieruchomości, w odniesieniu do terenów, dla których miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego ustala przeznaczenie inne niż rolne lub leśne.

Obszary przestrzeni publicznych.

Przyjęto obszar przestrzeni publicznej, rozumiany, zgodnie z definicją zawartą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jako obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców i innych użytkowników, poprawy jakości ich życia i sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na jego położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne (i wskazano na rysunku studium): zespół pałacowo – klasztorny w Rudach wraz z parkiem. Wskazany graficznie obszar przestrzeni publicznej: zespół pałacowo – klasztorny w Rudach wraz z parkiem objęty jest miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego.

XI. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolne i nieleśne.

Gmina zamierza sporządzić:

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Kuźnia Raciborska. Celem zadania jest zaktualizowanie istniejących miejscowych planów (obowiązuje 17 miejscowych planów) i sporządzenie jednego dokumentu planistycznego. Realizacja potrzeb gminy Kuźnia Raciborska poprzez zagospodarowanie terenu Miasta Kuźnia Raciborska pod kątem Odnawialnych Źródeł Energii, retencjonowania zasobów wodnych jak również realizowania potrzeb i oczekiwań mieszkańców w

zakresie ustalenia terenów budowlanych, w tym usługowych itp. Plan we fragmentach obejmuje tereny lasów, wymagające uzyskania zgody na przeznaczenie na cele nieleśne,

- miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w sołectwach Jankowice i Rudy. Celem zadania jest ustalenie przeznaczeń zgodnie z ustaleniami studium, w tym ustalenie przeznaczenia dla terenu w Rudach, pozwalającego zrealizować inwestycję celu publicznego – żłobek wraz z przedszkolem,
- miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla obszarów objętych planowanymi projektami rewitalizacyjnymi w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska (w sytuacjach wymagających sporządzenia miejscowego planu ze względu na występujące uwarunkowania).

Gmina również przewiduje sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla innych obszarów, dla których sporządzenie planu będzie wynikać z realizacji kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy, w szczególności w aspekcie szczególnych walorów środowiska, w tym w sytuacji kiedy obszary będą obejmować grunty rolne bądź leśne wymagające uzyskania zgody na przeznaczenie na cele nie rolne bądź nieleśne, w związku z planowanym przeznaczeniem, w szczególności obejmujące system liniowy uzupełniający w zakresie komunikacji drogowej:

- obwodnicę (w ciągu dróg wojewódzkich), o przebiegu od strony południowej Rudy Kozielskiej, od strony południowej i południowo – wschodniej Rud, o przebiegu omijającym obszary przyrodniczo cenne (oddziały 225 i 226 leśnictwa Rudy – unikatowy w skali regionu drzewostan jodłowy oraz oddział 213 leśnictwa Stanica – zachowawczy drzewostan nasienny, wpisany do rejestru krajowego (fragmenty obwodnicy objęte są ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego),
- obwodnicę, o przebiegu od strony północno – wschodniej, miasta Kuźni Raciborska, jako odcinek drogi wojewódzkiej DW Nr 425 relacji Solarnia – Kuźnia Raciborska – Rudy.

XII. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Zasadniczą cechą środowiska gminy Kuźnia Raciborska są bogate zasoby gruntów leśnych.

Generalnie lasy w granicach gminy Kuźnia Raciborska mają status lasów ochronnych (9857 ha), za wyjątkiem niewielkich obszarowo powierzchni w sołectwie Rudy i sołectwie Kuźnia Raciborska mających status lasu gospodarczego (ok. 8,00 ha). Lasy w granicach gminy Kuźnia Raciborska (wchodzące w obszar lasów Nadleśnictwa Rudy Raciborskie) odznaczają się dużymi walorami przyrodniczymi, a tym samym są ważnym ogniwem sieci turystycznej i rekreacyjnej regionu.

Na terenie gminy Kuźnia Raciborska użytki rolne zajmują około 18% powierzchni gminy, w tym występują gleby pochodzenia mineralnego i organicznego. Gmina posiada niewielkie zasoby gruntów wysokich klas bonitacyjnych.

Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej.

- 1) racjonalna ochrona, wskazanych w studium obszarów rolnych, w aspekcie pełnionych funkcji: gospodarczej, ekologicznej (produkcja, w szczególności żywności, ponadto surowców energetycznych, regeneracja środowiska, w szczególności poprzez retencję wód opadowych, wiązanie dwutlenku węgla przez uprawy), z dopuszczeniem:
 - a) przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwpożarowej, infrastruktury technicznej, w tym drogowej i rowerowej,
 - b) wydobycia kruszyw naturalnych,
 - c) w zachodniej części gminy rozmieszczenia urządzenia wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy powyżej 100 kW (fotowoltaika), z wyłączeniem urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, wykorzystujących energię wiatru o mocy większej niż moc mikroinstalacji;
- 2) kształtowanie krajobrazu rolniczego z zachowaniem różnorodności ekosystemów;
- 3) kształtowanie krajobrazu rolniczego, w szczególności poprzez wprowadzanie pasów zieleni wiatrochronnych, zalesień, zgodnie z występującymi typami siedlisk przyrodniczych (przeciwdziałanie erozji);
- 4) racjonalne uzupełnianie i nasadzanie szpalerów drzew, zgodnie z występującymi typami siedlisk przyrodniczych, wzdłuż dróg wewnętrznych transportu rolniczego;

- 5) preferowanie łąkowego użytkowania użytków rolnych w dolinie rzeki Odry, leśnego i łąkowego użytkowania w dolinie rzeki Rudy;
- 6) tworzenie dróg (tras) rowerowych z racjonalnym wykorzystaniem, w szczególności dróg dojazdowych do gruntów rolnych, dróg dojazdowych do gruntów leśnych.

Kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej.

- 1) utrzymanie i ochrona, wskazanych w studium obszarów leśnych, w aspekcie pełnionych funkcji: gospodarczej, klimatycznej, ochronnej i krajobrazowej (zapewniają stabilizację obiegu wody w przyrodzie, przeciwdziałają powodziom, chronią glebę przed erozją, kształtują klimat lokalny, stwarzają warunki do zachowania potencjału biologicznego);
- 2) dopuszczenie funkcji rekreacji i wypoczynku z zastrzeżeniami:
 - a) dostosowywania nowych funkcji rekreacyjno – wypoczynkowych do możliwości środowiska przyrodniczego (priorytet zapewnienia ochrony środowiska przyrodniczego przed degradacją),
 - b) w lasach występowania rzadkich gatunków roślin i okazów flory chronionej, dopuszczenie wyłącznie funkcji edukacyjnej (tworzenie ścieżek przyrodniczo – edukacyjnych);
- 3) podnoszenie lesistości, na zasadzie poszerzeń kompleksów leśnych lub połączeń pomiędzy kompleksami leśnymi (zwiększanie retencyjności, przeciwdziałanie erozji);
- 4) odnawianie drzewostanów w oparciu o gatunki zgodne z występującymi typami siedlisk przyrodniczych.

XIII. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszary osuwania się mas ziemnych.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

W październiku 2020 r. Minister Klimatu i Środowiska działając na podstawie art. 171 ust. 4 ustawy Prawo wodne przekazał, między innymi, gminie Kuźnia Raciborska, mapy zagrożenia powodziowego (MZP) i mapy ryzyka powodziowego (MRP) w postaci bazy danych przestrzennych oraz wersji kartograficznych uwzględnione w studium. Przegląd i aktualizacja MZP i MRP dokonana została na podstawie art. 171 ust. 8 ustawy Prawo wodne.

Zasadniczą przyczyną i celem aktualizacji MZP i MRP dla rzeki Odry było uwzględnienie modernizacji Wrocławskiego Węzła Wodnego oraz budowy suchego zbiornika Racibórz. Od pierwszego cyklu wzdłuż Odry wykonano także szereg innych istotnych inwestycji (...) wymagających aktualizacji modeli hydrodynamicznych i MZP i MRP, np. budowa i modernizacja wałów pomiędzy Raciborzem i Kędzierzynom-Koźle.

Polityka przestrzenna ustalająca kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy wspomaga bezpośrednie działania właściwych podmiotów, działania mające na celu osiągnięcie bezpieczeństwa przed powodzią. Uregulowania dotyczące obszarów szczególnego zagrożenia powodzią zawiera ustawa Prawo wodne.

W celu minimalizowania zagrożenia powodziowego przyjęto zasadę ograniczania nowej zabudowy na terenach położonych w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, z zastrzeżeniem uzasadnionych uzupełnień zabudowy w ramach obszarów zabudowy i aktywności gospodarczej oraz przedsięwzięć z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, przeciwpożarowej infrastruktury technicznej, w tym drogowej i rowerowej, urządzeń terenów sportowo – rekreacyjnych.

Ponadto przyjęto, iż optymalizacja bezpieczeństwa przed powodzią wymaga współpracy w zakresie ochrony przeciwpowodziowej w zlewni rzeki Odry (jej górnego odcinka).

Obszary osuwania się mas ziemnych.

W obszarze gminy Kuźnia Raciborska zostały zidentyfikowane 4 osuwiska (zgodnie z Rejestrem Osuwisk Powiatu Raciborskiego – mapą osuwisk Państwowego Instytutu Geologicznego, Państwowego Instytutu Badawczego Oddział Górnośląski im. St. Doktorowicza – Hrebnickiego 2011 r.). Szczegółową charakterystykę osuwisk zawiera część Kierunki zagospodarowania gminy Kuźnia Raciborska ustęp 7 Zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.

Przyjęto, że tereny osuwisk Nr 1/Ku, 2/Ku, 3/Ku, 4/Ku wyłącza się spod zabudowy.

XIV. Obszary wymagające rekultywacji

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo ochrony środowiska w przypadku wydobywania kopalin metodą odkrywkową władający powierzchnią ziemi, na której występuje m.in. niekorzystne przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu jest obowiązany jest do przeprowadzenia jej rekultywacji.

Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych regulując zasady ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz rekultywacji i poprawiania wartości użytkowej gruntów nakłada obowiązek dokonania ich rekultywacji na własny koszt na osobę powodującą utratę albo ograniczenie wartości użytkowej tychże gruntów. Rekultywację i zagospodarowanie gruntów planuje się, projektuje i realizuje na wszystkich etapach działalności przemysłowej, a więc działalności nierolniczej i nie leśnej, powodującej utratę albo ograniczenie wartości użytkowej gruntów.

Rekultywację gruntów prowadzi się w miarę jak grunty te stają się zbędne całkowicie, częściowo lub na określony czas do prowadzenia działalności przemysłowej oraz kończy w terminie 5 lat od zaprzestania tej działalności.

W sprawie rekultywacji i zagospodarowania gruntów rolnych i leśnych rozstrzyga starosta w drodze decyzji, która określa stopień ograniczenia lub utraty wartości użytkowej tych gruntów, osobę obowiązującą do ich rekultywacji, kierunek i termin wykonania tej rekultywacji oraz uznanie rekultywacji za zakończoną.

Obszary wymagające rekultywacji odpowiednio stanowią obszary oznaczone symbolami:

- **PW** – obszary aktywności gospodarczych – obszary i tereny górnicze, związane z przemysłem wydobywczym kruszywa naturalnego,
- **SR1** – obszary sportu i rekreacji,
- **PS1** – obszar aktywności gospodarczych – gospodarowania odpadami.

Obszary, jakie mogą wymagać rekultywacji stanowią obszary oznaczone symbolami:

- **PWP** – obszary aktywności gospodarczych – obszary na których dopuszczona jest lokalizacja przemysłu wydobywczego kruszyw naturalnych (w sytuacji uruchomienia eksploatacji kruszyw naturalnych).

XV. Obszary zdegradowane

Celem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego wskazanych obszarów zdegradowanych poprzez wdrożenie programu rewitalizacji.

W ramach ww. Gminnego Programu Rewitalizacji zostały zidentyfikowane obszary zdegradowane na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej w pięciu sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno funkcjonalnej oraz technicznej i zaplanowane dla nich projekty rewitalizacyjne

W ramach obszaru rewitalizacji zostały wskazane trzy podobszary rewitalizacji, w jakich przewidziane zostały planowane projekty rewitalizacji wskazane w ust. 17 Części „A” „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego.

Granice trzech podobszarów rewitalizacji wskazano na rysunku studium.

Ww. katalog projektów rewitalizacji planowanych do realizacji stanowi katalog otwarty (za zgodną ze studium uznaje się ewentualną weryfikację granic podobszarów rewitalizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska).

XVI. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

Zgodnie z Decyzją Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 24 marca 2014r. w sprawie ustalenia terenów przez które przebiegają linie kolejowe, jako terenów zamkniętych, za tereny zamknięte, zastrzeżone ze względu na obronność i bezpieczeństwo państwa, został uznany teren, na którym jest usytuowana linia kolejowa o znaczeniu państwowym nr 151 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki (granica państwa), zgodnie z wykazem działek ewidencyjnych określonych w Załączniku do Decyzji.

Granice ww. terenu zamkniętego, ustalonego przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju wskazano na rysunku studium.

Za zgodną ze studium uznaje się ewentualną weryfikację granic terenów zamkniętych, na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zgodnie ze zmianami ww. Decyzji Nr 3 Ministra Infrastruktury i Rozwoju.

Zgodnie z Decyzją nr 1 Ministra Inwestycji i Rozwoju z dnia 31 stycznia 2019 r. w sprawie uchylecia decyzji lokalizacyjnych Komisji Planowania przy Radzie Ministrów – tracą moc decyzje lokalizacyjne wydane przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów, wymienione w załączniku 1 do ww. decyzji, w tym między innymi Decyzja lokalizacyjna Komisji Planowania przy Radzie Ministrów Nr 046/76 z dnia 23 czerwca 1976r. w sprawie ustalenia strefy ochronnej dla obiektu technicznego jednostki wojskowej Nr 1048 Kuźnia Raciborska, generująca ograniczenia dotyczące dopuszczalnej wysokości zabudowy dla terenów zlokalizowanych w granicach omawianej strefy ochronnej (poz. 34 w ww. załączniku 1), ponieważ zlikwidowano obiekt, który generował potrzebę ustalenia ww. strefy ochronnej.

W granicach administracyjnych gminy Kuźnia Raciborska występuje teren zamknięty resortu obrony narodowej, wyszczególniony pod poz. 914 w załączniku do decyzji Nr 38/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 13 marca 2019 r. w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej, który aktualnie nie posiada ustalonej strefy ochronnej.

W ramach formowania struktur 13 Śląskiej Brygady Obrony Terytorialnej w miejscowości Kuźnia Raciborska została przekazana Wojsku Polskiemu nieruchomości przy ul. Arki Bożka 9, działka nr 159/12 a.m.1 (gdzie stacjonuje jeden ze Śląskich Batalionów 13 Śląskiej Brygady Obrony Terytorialnej) stanowiąca teren zamknięty w resorcie obrony narodowej (Decyzja Nr 68/MON Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 maja 2020 r. zmieniająca decyzję w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej, Dziennik Urzędowy Ministra Obrony Narodowej z dnia 22 maja 2020 r. poz. 84, w załączniku do ww. decyzji poz. nr 914).

Granice ww. dwóch terenów zamkniętych resortu obrony narodowej wskazano na rysunku studium.

XVII. Elementy nie występujące w obszarze gminy Kuźnia Raciborska.

1. Obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny.
2. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. z 2015r. poz. 2120).

XVIII. Elementy nie określane w obszarze gminy Kuźnia Raciborska.

Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub remediacji,

XIX. Uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań.

Ustęp 1 art. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym do zadań własnych gminy zalicza kształtowanie i prowadzenie polityki przestrzennej, wskazując, w szczególności, na uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska jest, obok Strategii Rozwoju Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016 – 2025, najważniejszym dokumentem planistycznym gminy. Studium sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

Studium nie stanowi podstawy do wydawania decyzji administracyjnych i nie jest aktem prawa miejscowego, natomiast rozwiązania przyjęte w studium stanowią podstawę rozstrzygnięć dokonywanych w formie innych aktów kształtujących ład przestrzenny, to jest miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego (ustalenia studium mają wiążący charakter dla organów właściwych w przedmiocie sporządzania i uchwalania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego).

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest jednym z instrumentów (obok w szczególności finansowych, instytucjonalnych) służącym do podejmowania działań przybliżających urzeczywistnianie wizji rozwoju gminy.

Podstawą prawną do przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy jest art. 9 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Rada Miejska w Kuźni Raciborskiej podjęła, w dniu 19 kwietnia 2018r., uchwałę Nr XLIII/369/2018 w sprawie przystąpienia do sporządzania Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska, zwanej w ramach niniejszego dokumentu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska lub Studium.

Na potrzeby niniejszego studium zostały sporządzone opracowania:

- opracowanie ekofizjograficzne¹¹⁰, przez które należy rozumieć, zgodnie z art. 72 ust. 5 ustawy Prawo ochrony środowiska: (...) *dokumentację sporządzaną na potrzeby studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa, charakteryzującą poszczególne elementy przyrodnicze na obszarze objętym studium lub planem i ich wzajemne powiązania,*

¹¹⁰ Opracowanie ekofizjograficzne dla Gminy Kuźnia Raciborska Wektor Doradztwo ekonomiczne i środowiskowe lipiec 2019.

- Program Opieki nad Zabytkami Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2019 – 2022, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej Nr/..../2021 z dnia 2021 r. (opublikowaną w Dz.U. woj. śląskiego Nr, z 2021 r.), zawierający Gminną Ewidencję Zabytków.¹¹¹

Przesłanką uzasadniającą podjęcie uchwały w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska była potrzeba aktualizacji kierunków polityki przestrzennej zapisanych w dotychczas obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska, przy uwzględnieniu aktualnych dokumentów strategicznych, w tym wyższego rzędu, w szczególności:

- Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ (załącznik do uchwały Nr V/26/2/2016 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 29 sierpnia 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+, opublikowanej w Dz. U. Woj. Śląskiego poz. 4619, z dnia 13 września 2016 r.),
- Założeń do Planów Rozwoju Śródlądowych Dróg Wodnych w Polsce na lata 2016 – 2020 z perspektywą do 2030 (uchwała Rady Ministrów z dnia 14.06.2016r.),
- przeglądu i aktualizacji MZP i MRP dokonanych na podstawie art. 171 ust.8 ustawy Prawo wodne – materiałów przekazanych w październiku 2020 r. między innymi, gminie Kuźnia Raciborska, przez Ministra Klimatu i Środowiska, na podstawie art. 171 ust. 4 ustawy Prawo wodne,
- Strategii Rozwoju Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016-2025,
- Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017 – 2023 przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej,
- Programu Opieki nad zabytkami Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2019 – 2022, przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska stanowi dokument realizujący jedno z głównych zadań samorządu lokalnego – kształtowanie ładu przestrzennego, będącego kanwą rozwoju gminy Kuźnia Raciborska, rozwoju stanowiącego proces ciągły, który winien uwzględniać dynamicznie zmieniające się uwarunkowania i który winien uwzględniać oczekiwania i potrzeby gminy w kontekście występujących uwarunkowań.

Kierunki zmian w strukturze funkcjonalno – przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska są nakierowane na wielofunkcyjny rozwój gminy (harmonijny i zrównoważony).

Jednocześnie kierunki zmian w strukturze funkcjonalno – przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska honorują kierunki zagospodarowania przestrzennego gminy Kuźnia Raciborska, ustalone w dotychczas obowiązującym studium, w takim zakresie jaki determinują ich ewentualną kontynuację zidentyfikowane uwarunkowania rozwoju.

Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji wprowadziła nowe obowiązki proceduralne i merytoryczne związane ze sporządzaniem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

Obejmują one wymóg, w szczególności, uwzględnienia, bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę, formułowany na podstawie analiz ekonomicznych, środowiskowych, społecznych, prognoz demograficznych oraz możliwości finansowych gminy, w tym wymóg określenia maksymalnego w skali gminy zapotrzebowania na nową zabudowę, wyrażonego w ilości powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy. (przy uwzględnieniu wyszacowanej chłonności obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno – przestrzennej, rozumianej jako możliwość lokalizowania na tych obszarach nowej zabudowy, wyrażonej w powierzchni użytkowej zabudowy, w podziale na funkcje zabudowy oraz chłonności obszarów przeznaczonych w planach miejscowych pod zabudowę, położonych poza zawartą strukturą funkcjonalno – przestrzenną).

Przyjęte cele strategiczne polityki przestrzennej ustalającej kierunki zmian w strukturze przestrzennego gminy, w szczególności wykorzystanie szans rozwoju gminy Kuźnia Raciborska, wynikających z położenia w obszarze regionu i z istniejących uwarunkowań, w tym przy uwzględnieniu bilansu terenów przeznaczonych pod zabudowę:

- wzmocnienie roli miasta Kuźnia Raciborska,
- wzmocnienie roli miejscowości Rudy jako ośrodka wspomagającego miasto Kuźnia Raciborska,

¹¹¹ Program Opieki nad Zabytkami gminy Kuźnia Raciborska na lata 2019 – 2022.

- rozwój pozostałych miejscowości jako miejsc zapewniających atrakcyjne środowisko do życia, pracy i wypoczynku z preferencją zaspakajania potrzeb mieszkaniowych oraz zaspakajania podstawowych potrzeb usługowych w ramach zwartych struktur osadniczych,
- dalsze efektywne wykorzystanie potencjału gminy dla rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno – spożywczego w szczególności w zachodnim obszarze gminy,
- efektywne i racjonalne wykorzystanie zachodniego obszaru gminy dla przemysłu wydobywczego kruszyw,
- dalszą racjonalną ochronę i kształtowanie środowiska przyrodniczego i kulturowego (stanowiącego fragment Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich) w sposób zapewniający jedność przestrzenną (w szczególności maksymalne zachowanie przyrodniczej konstrukcji obszaru, w tym kompleksów leśnych), przy jednoczesnym wykorzystaniu walorów krajobrazowo – przyrodniczo – kulturowych środowiska dla rozwoju różnego rodzaju aktywności sportowych i rekreacyjnych, zarówno zaspakajających potrzeby mieszkańców gminy jak i turystów.

XX. Synteza ustaleń studium.

Gmina Kuźnia Raciborska położona jest w zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie raciborskim. Gmina graniczy od północy z gminą Bierawa (powiat kędzierzyński – kozielski – województwo opolskie), od północnego wschodu i wschodu z gminą Sośnicowice (powiat gliwicki), od wschodu z gminą Pilchowice (powiat gliwicki), od południowego wschodu z miastem Rybnik, od południa z gminą Lyski (powiat rybnicki) i gminą Nędza (powiat raciborski), a od zachodu z gminą Rudnik (powiat raciborski) i gminą Cisek (powiat kędzierzyński-kozielski – województwo opolskie). Gmina Kuźnia Raciborska jest zatem najbardziej na północ wysuniętą gminą powiatu raciborskiego. Zachodnią granicę gminy stanowi nurt rzeki Odry.

Zgodnie z podziałem fizyczno – geograficznym Polski niemal cała gmina położona jest w ramach Kotliny Raciborskiej (318.59), będącej częścią Niziny Śląskiej (318.5) i podprowincji Niziny Środkowopolskiej. Jedynie skrajnie wschodni fragment gminy jest położony na Płaskowyżu Rybnickim (341.15), będącym częścią Wyżyny Śląskiej (341.1) i podprowincji Wyżyna Śląsko – Krakowska.

W skład gminy wchodzi: miasto Kuźnia Raciborska oraz sołectwa: Turze, Siedliska, Budziska, Ruda, Jankowice, Ruda Kozielska, Rudy wraz z przysiółkami Biały Dwór, Brantółka, Kolonia Renerowska, Paproć, Podbiała, Przerycie, Szybki.

Podstawowy układ komunikacyjny drogowy w gminie Kuźnia Raciborska tworzy sieć dróg publicznych wojewódzkich i powiatowych.

Przez gminę Kuźnia Raciborska przebiegają drogi wojewódzkie:

- Nr 425 relacji Rudy – Bierawa o długości 13,70 km,
- Nr 919 relacji Racibórz – Sośnicowice, na odcinku długości 9,4 km,
- Nr 920 relacji Rudy – Rybnik, na odcinku o długości 2,7km,
- Nr 921 relacji Rudy – Zabrze, na odcinku o długości 1,1km,
- Nr 922 relacji Nędza – Kuźnia Raciborska, na odcinku o długości 1,1 km.

Przez gminę Kuźnia Raciborska przebiegają drogi powiatowe:

- Nr 3509 S relacji Kuźnia Raciborska – Ciechowice,
- Nr 3533 S relacji Turze – Budziska,
- Nr 3534 S relacji Turze – Kuźnia Raciborska.

Drogi gminne publiczne stanowią uzupełnienie układu podstawowego sieci dróg gminy.

Przez gminę Kuźnia Raciborska przebiega:

- linia kolejowa o znaczeniu państwowym nr 151 Kędzierzyn – Koźle – Chałupki (granica państwa),
- linia kolejowa nr 302 (KPK-LK)/221 (Infra Silesia) relacji stacja Kotłarnia – stacja kolei piaskowej KWK Makoszowy (element sieci linii kolejowych łączących stację kolei piaskowej KWK Makoszowy oraz Pawłowice Górnicza ze stacją Kotłarnia), zwanej zwyczajowo Zachodnią Magistralą Piaskową,
- linia kolejki wąskotorowej Bytom Karb – Racibórz Markowice Górnośląskich Kolei Wąskotorowych, wpisana do rejestru zabytków na odcinku Rudy – Racibórz wraz z zespołem stacyjnym kolejki wąskotorowej w Rudach (zlokalizowanym w kilometrze 41,1). W latach 1899-1945 odcinek, na którym znajduje się stacja, był częścią kolei Gliwice – Trynek – Racibórz. Od 19 października 2006 roku znajduje się na trasie Szlaków Zabytków Techniki Województwa Śląskiego. Obecnie oferowane są trasy

turystyczne przejazdu kolejką wąskotorową na odcinkach Rudy – Stodoły (miasto Rybnik) i Rudy – Stanica (gmina Pilchowice).

Cechą przestrzeni gminy Kuźnia Raciborska, świadcząca o ładzie przestrzennym jest, generalnie, wykorzystywanie dominującej przestrzeni leśnej, a także rolniczej (głównie w zachodniej części gminy) zgodnie z jej walorami i cechami. W zagospodarowaniu gminy Kuźnia Raciborska dominują lasy, stanowiące około 74% jej powierzchni.

Cechą przestrzeni gminy Kuźnia Raciborska, świadcząca o ładzie przestrzennym jest ustanowiona forma ochrony prawnej dla całego obszaru gminy, o wyróżniających się walorach przyrodniczo – krajobrazowych: obszar gminy położony jest w Parku Krajobrazowym Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

Celem utworzenia Parku obejmującego tereny leśne, obszary rzek i stawów, upraw polnych i zabudowań jest zachowanie i ochrona dóbr i walorów przyrodniczych, przyrodniczo – kulturowych, kulturowych i rekreacyjnych.

Teren Parku posiada ciekawą rzeźbę, na którą składają się wysoczyzny polodowcowe, kemy i pagórki morenowe oraz doliny rzeczne z odcinkami współczesnych koryt meandrowych. Unikatowym zjawiskiem jest kilkanaście typów wydm, zawierających warstewki żwirowe, dokumentujące wiejące w przeszłości huraganowe wiatry. Rzeka Ruda, stanowiąca oś hydrograficzną parku, zaliczana jest do ciekawszych rzek meandrujących, na terenie województwa.

Teren Parku charakteryzuje się dużymi wartościami kulturowymi związanymi głównie ze śladami prowadzonej tu od XIII wieku gospodarki Zakonu Cystersów. Przestrzenna struktura osadnicza zorganizowana przez cystersów przetrwała tu do dziś. Zachował się przestrzenny układ Rud Wielkich i okolicy z najcenniejszym zabytkiem: zespołem klasztorno-pałacowym i otaczającym go parkiem z bogatą kolekcją dendrologiczną.

Rolę głównego ośrodka usługowego pełni miasto Kuźnia Raciborska. W mieście Kuźnia Raciborska swoją siedzibę ma Urząd Miejski z gminnymi jednostkami organizacyjnymi.

Usługi publiczne szczebla powiatowego, z których korzystają mieszkańcy gminy Kuźnia Raciborska, usytuowane są w Raciborzu.

Przyjęte, w studium, kierunki zmian w strukturze funkcjonalno – przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska są nakierowane na wielofunkcyjny rozwój gminy (harmonijny i zrównoważony), wykorzystujący, w szczególności potencjał rozwojowy jaki stanowi w miarę bliskie położenie w relacji do granicy z Republiką Czeską oraz położenie w Parku Krajobrazowym Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich, a perspektywicznie również założony rozwój transportu wodnego i kolejowego (żeglowna Odra, Kanał Śląski, położenie w ramach korytarza Bałtyk – Adriatyk w kontekście transportu kolejowego).

Polityka przestrzenna ustala kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy, w celu najbardziej racjonalnego gospodarowania tą strukturą przestrzenną (w aspekcie uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych), realizowane poprzez podejmowane decyzje przestrzenne, wspomagane dostępnymi instrumentami dla ich wdrażania.

Przyjęte cele strategiczne polityki przestrzennej:

- C1 – kształtowanie zrównoważonego harmonijnego wielofunkcyjnego rozwoju gminy Kuźnia Raciborska, w tym wykorzystującego potencjał turystyczno – rekreacyjny, generującego wzrost ekonomiczno – gospodarczy, w szczególności wykorzystującego położenie w regionie (zapewniające dobrą dostępność do ponadlokalnych korytarzy komunikacyjnych),
- C2 – kształtowanie pożądanego, atrakcyjnego środowiska życia, pracy oraz wypoczynku mieszkańców gminy, w tym w szczególności w ramach obszarów objętych Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska,
- C3 – poszanowanie i racjonalna ochrona środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym oparta na zrównoważonym wykorzystaniu jego zasobów, w szczególności walorów krajobrazowo – przyrodniczo – kulturowych, z racji położenia w Parku krajobrazowym Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

W ramach kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska wyodrębniono:

- a) obszary, stanowiące podstawowe elementy struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska, wyznaczone, na rysunku studium, oznaczeniem barwnym i symbolem literowym:
 - **MUU** – obszary zabudowy miasta Kuźnia Raciborska wielofunkcyjne,

- **MU** – obszary zabudowy wsi wielofunkcyjne obejmujące zabudowę wsi Rudy, Ruda Kozielska, Jankowice,
 - **MUP** – obszary zabudowy przysiółków wsi Rudy: Biały Dwór, Brantółka, Kolonia Renerowska, Paproć, Podbiała, Przerycie, Szybki, z preferencją zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, letniskowej,
 - **RMM** – obszary zabudowy wsi z preferencją zabudowy związanej z rolnictwem (obejmujące zabudowę pozostałych wsi: Siedliska, Budziska, Ruda, Turze),
 - **PU, PU1** – obszary aktywności gospodarczych – produkcyjne, usługowe,
 - **PS1** – obszar aktywności gospodarczych – gospodarowanie odpadami,
 - **PW** – obszary aktywności gospodarczych – obszary i tereny górnicze, związane z przemysłem wydobywczym kruszywa naturalnego,
 - **PWP** – obszary aktywności gospodarczych – obszary, na których dopuszczona jest lokalizacja przemysłu wydobywczego kruszyw naturalnych,
 - **U** – obszary aktywności gospodarczych – usługowe,
 - **SR, SR1** – obszary sportu i rekreacji,
 - **R** – obszary rolne,
 - **ZL** – obszary leśne,
 - **Z, Z1** – obszary zieleni,
 - **ZD** – obszary ogrodów działkowych,
 - **ZC** – obszary cmentarzy,
 - **WP** – obszary cieków wodnych, stawów, zbiorników,
 - **SZP** – obszary suchych zbiorników przeciwpowodziowych,
 - **IT, IT1** – obszary infrastruktury technicznej,
- b) obszary, wzbogacające lub wyróżniające podstawowe elementy struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska oznaczone na rysunku studium, oznaczeniem barwnym (obejmujące każdorazowo co najmniej jeden z obszarów oznaczonych symbolem literowym, o których mowa w lit. a):
- obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
 - obszary, na których dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń (instalacji) fotowoltaicznych o mocy przekraczającej 100 kW (z zastrzeżeniem ograniczenia: ich strefy ochronne winny mieścić się w ramach ww. obszarów),
 - obszar, na którym dopuszcza się rozmieszczenie urządzeń (instalacji) do produkcji biogazu, w tym biogazowi rolniczej o mocy przekraczającej 100 kW (z zastrzeżeniem ograniczenia: jego strefa ochronna winna mieścić się w ramach ww. obszaru),
 - strategiczne obszary rozwojowe tożsame z obszarami oznaczonymi symbolem PU, PU1,
- c) systemy liniowe uzupełniające obszary stanowiące podstawowe elementy struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy (systemy stanowiące powiązanie ww. obszarów wymienionych w lit. a i b), których korytarze są oznaczone na rysunku studium oznaczeniem barwnym lub oznaczeniem barwnym i symbolem literowym:
- **KD** – komunikacja drogowa (z wyróżnikiem klasy drogi),
 - **KK** – komunikacja kolejowa, w tym o znaczeniu państwowym z numerem i nazwą linii,
 - trasy rowerowe (z wyróżnikiem trasy),
 - infrastruktura techniczna (linia elektroenergetyczna 220 kV).

Studium nie ustala obszarów, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energie z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW – elektrowni wiatrowych. Studium dopuszcza mikroinstalacje wykorzystujące energię wiatru (z wyłączeniem elektrowni wiatrowych).

Dla obszarów, stanowiących podstawowe elementy struktury funkcjonalno – przestrzennej gminy Kuźnia Raciborska oraz systemów liniowych uzupełniających ww. obszary, zostały przyjęte, w niniejszym studium, podstawowe i dopuszczalne kierunki przeznaczenia terenów, wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, wytyczne określania wymagań ładu przestrzennego, w tym urbanistyki i architektury oraz zrównoważonego rozwoju, w miejscowych planach.

Ponadto w studium zostały określone w szczególności:

- 1) obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu, w tym krajobrazu kulturowego i uzdrowisk, z zastrzeżeniem, iż w obszarze gminy Kuźnia Raciborska nie występują uzdrowiska;
- 2) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, z zastrzeżeniem iż w obszarze gminy Kuźnia Raciborska, na dzień uchwalenia niniejszego studium przez Radę Miejską, nie występują dobra kultury współczesnej, nie wyklucza to możliwości ich ustanowienia i ochrony w miejscowych planach;
- 3) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 4) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 5) obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa.